

8. SINIF

1. TEMA/ÜNİTE

ÇALIŞMA
FASİKÜLLERİ

8. SINIF

1. TEMA/ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

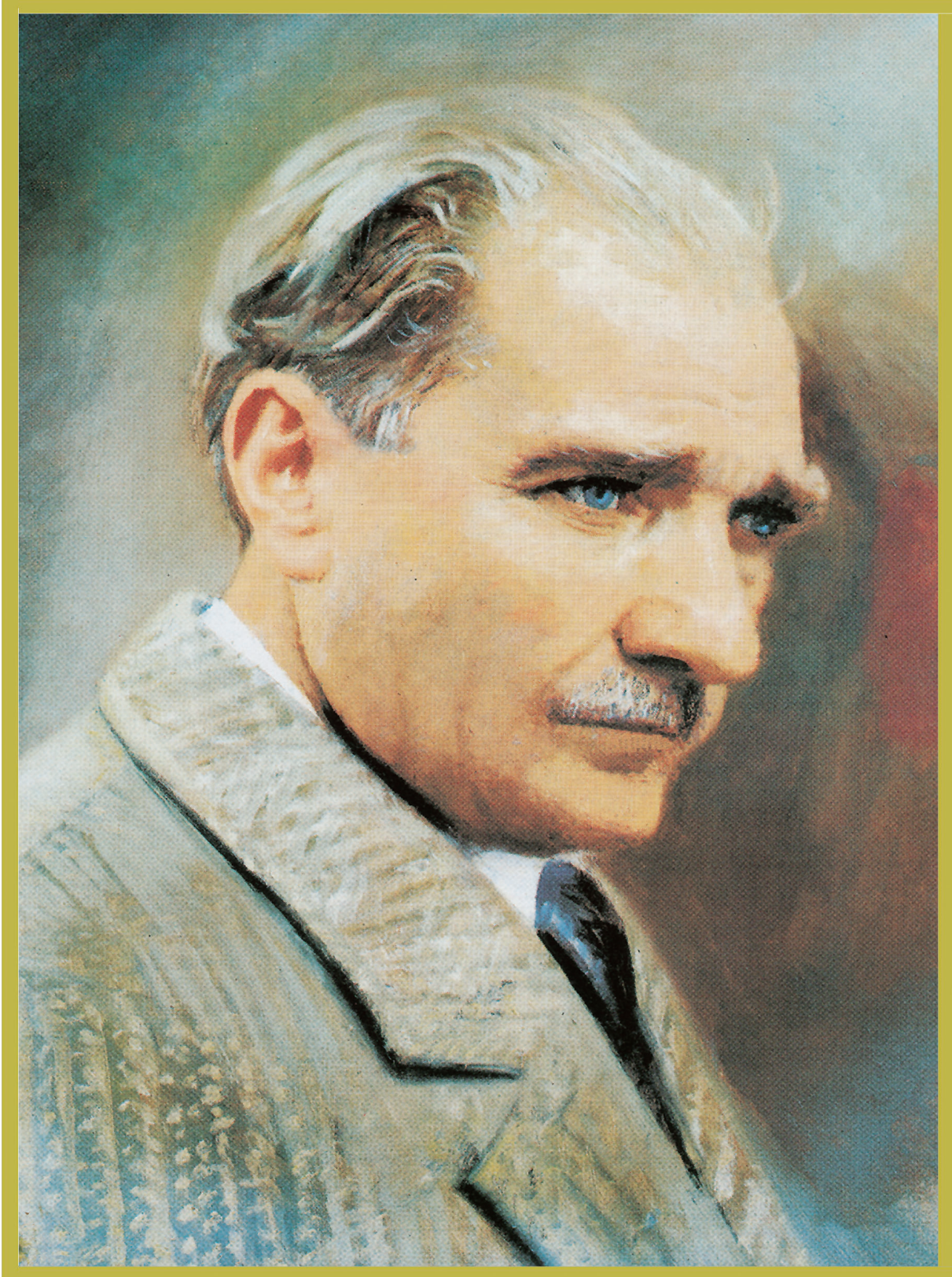
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE	1-52
MATEMATİK	53-112
FEN BİLİMLERİ	113-176
T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK	177

8. SINIF

1. TEMA

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

TÜRKÇE

1. Soğuk bir kış sabahı çok sayıda kirpi donmamak için birbirine bir hayli yaklaştı ancak okları birbirine batınca ayrıldılar. Üşüyünce birbirlerine tekrar yaklaştılar. Oklar rahatsız edince yine uzaklaştılar. Soğuktan donmakla, batan okların acısı arasında gidip gelerek yaşadıkları ikilem, her iki duruma da tahammül edebilecekleri noktayı bulana kadar sürdü.

Metinde geçen sözcüklerden bazılarının anlamları aşağıdaki kartlarda verilmiştir. Harfleri karışık olarak verilen sözcükleri bulunuz.

MİLEİK

İnsanı istenmeyen seçeneklerden birini, çoğunlukla iki seçenektan birini izlemeye zorlayan tartışma.

.....

LÜMATAHM

Güçlü, zorlayıcı dış etkenlere karşı koya-bilme, katlanma.

.....

KAONDM

Soğğun etkisiyle katı hâle gelmek, buz tutmak.

.....

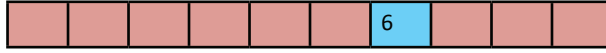
İPKRİ

Uzunluğu 25-30 cm olan, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan.

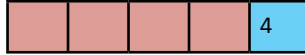
.....

2.

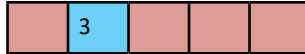
I. SELİKRIYİM

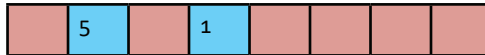
II. EHŞTİ

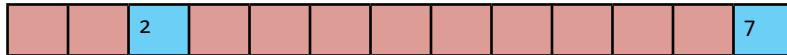
III. REZFA

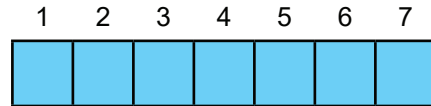
IV. CAMÜLEDE

V. ERLİKAVVESNAT

ANAHTAR SÖZCÜK

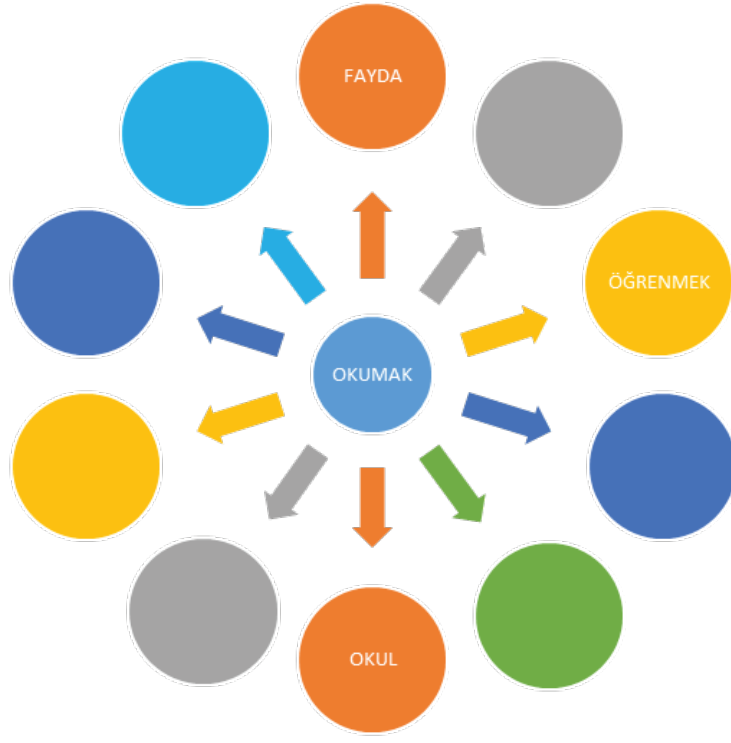

İpuçlarından yola çıkarak harfleri karışık şekilde verilmiş sözcükleri bulunuz. Numaralanmış kutucuklara denk gelen harfleri numara sırasına göre birleştirip anahtar sözcüğü yazınız.

- I. Genellikle her düşünce ve işi iyi olarak değerlendiren bir tutum veya kişilik özelliği.
- II. Kutsal bir ülkü veya inanç uğruna ölen kimse.
- III. Savaşta kazanılan başarı.
- IV. Birbirlerine isteklerini kabul ettirmek için iki taraf arasında yapılan zorlu çaba, savaş.
- V. Yurdunu, milletini büyük bir tutku ile sevme, bu uğurda her türlü özveriye katlanma durumu.

3.

Boş bırakılan yerlere "okumak" sözcüğünün çağrıştırdığı kavramları yazınız.

4. Ne kadar zengin olursak olalım insanlarla bağ kurmak isteriz. İnsan isteriz, dostluk isteriz, yakınlık isteriz. Ortak hatıralarla güçlenmek isteriz. Gurbetin soğuğunda sıla hasretini dindirecek bir bağ ararız. Akriba ararız canımıza can katacak. Üzüntümüzü ve sevincimizi paylaşacak yakınlar ararız.

Bu metinde geöen bazı kelimelerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen kelimeleri metinden bulup bulmacada işaretleyiniz.

- Olması istenmeyen olaylardan doğan ruh tedirginliği, gam.
- Doğup yaşanılmış olan yerden uzak yer
- Yakın olma durumu, duygusal bağ veya akrabalık ilişkisi
- Anı
- Bölüşme, pay etme
- Dost olma durumu

E	A	I	D	Ö	P	F	G	K
Ü	Z	Ü	N	T	Ü	M	A	K
P	O	L	D	D	R	O	G	V
Y	İ	T	O	F	N	G	U	O
A	G	L	S	B	P	Z	R	Z
K	Ö	Ü	T	P	A	Ç	B	K
I	U	T	L	E	Y	İ	E	L
N	L	Ğ	U	R	L	S	T	K
L	Ö	Ü	K	Z	A	G	T	Ö
I	F	R	A	Ü	Ş	Ü	M	F
K	T	T	C	F	M	L	I	G
H	A	T	I	R	A	L	A	R

5. 1. Bazı günler çok **agresif** davranır, hiç olmadık yere insanların kalbini kırardı.
2. Kütüphaneye gittiğinde dergileri karıştırır, **aktüel** konular üzerine çalışmalar yapardı.
3. Bu hikâyesinde **orijinal** bir konu yakalamayı başarmış.
4. İşe başvuranların hiçbirine **imtiyaz** tanınmamasıyla ilgili bir uyarı yapıldı.
5. Üniversitenin diğer **kampüsü** şehir içinde bir yerdedi.

Numaralanmış cümlelerde kutu içerisinde gösterilen sözcüklerin Türkçe karşılıklarını aşağıdaki sözcükler arasından bularak boş bırakılan yerlere sırasıyla yazınız.

yerleşke	saldırgan	moralsiz
popüler	mekân	panik
güncel	acele	torpil
ayrıcalık	özgün	deneyimsiz

1.

2.

3.

4.

5.

6. Satın aldığınız hemen hemen her üründe değişik kalınlıktaki çizgilerden oluşan bir sembol bulunur. Bu sembollere barkod denir. Barkodların ne işe yaradığını hiç merak ettiniz mi? Barkod, bir market zinciri sahibinin marketlerinde satılan tüm ürünlerin bilgisini kaydedecek bir sistem araması sonucunda ortaya çıkmış. Barkod ile stok kodu, personel kodu ve ürüne ait serinin son durumu gibi bilgilerin gösterilmesi sağlanabilir. Bu bilgilerin bilgisayara klavye aracılığı ile girilmesi zaman alıcı ve yorucu olmaktadır. Ayrıca bu yöntem pek sağlıklı olmamaktadır. Barkod okuyucu, barkodun üzerine lazer ışını gönderir. Barkodu oluşturan çizgiler, üzerine düşen ışını emer. Boşluklarsa ışını yansıtır. Barkod okuyucu, emilen ve yansıyan ışınları algılar ve bilgisayara aktarır. Bilgisayar, barkod okuyucudan gelen veriyi rakamlara çevirir. Bu rakamların oluşturduğu sayı, barkodu okunan ürünün kodudur. Barkod, ürünün kodu veya ürün ile ilgili açıklamalar içermemelidir. Barkod sadece o ürüne ait bir referans içermelidir.

Bu metindeki bazı sözcükler aşağıdaki sarmal bulmacaya yerleştirilecektir. İçten dışa doğru çözülecek olan bulmacada yer alan sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bulunan kelimeler verilen anlamların başında belirtilen rakam aralıklarına yazılacaktır.

(1 - 6) Bir düşünceyi, soyut bir kavramı belirten somut nesne, işaret.

(7 - 11) Çok güçlü pırıltılar oluşturan, değişik alanlarda kullanılan ışık kaynağı.

(12 - 17) Değişik kalınlıktaki dik çizgi ve boşluklardan oluşan ve verinin otomatik olarak ve hatasız bir biçimde başka bir ortama aktarılması için kullanılan kod.

(18 - 23) Bir şey yaparken tutulan, bir amaca erişmek için izlenen düzenli yol.

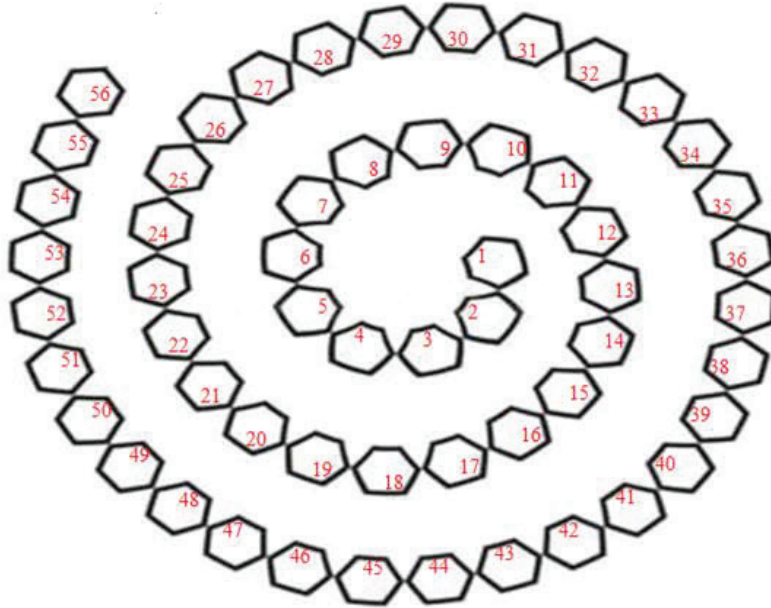
(24 - 27) Olgu, kavram veya komutların, iletişim, yorum ve işlem için elverişli biçimli gösterimi, bilgi, data.

(28 - 37) Çok sayıda aritmetiksel veya mantıksal işlemlerden oluşan bir işi, önceden verilmiş bir programa göre yapıp sonuçlandıran elektronik araç.

(38 - 43) Piyano, org gibi çalgılarda, yazı ve hesap makinelerinde, bilgisayarlarda tuşlardan oluşan bütün.

(44 - 48) Sayıları yazmak, göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.

(49 - 56) Kaynak, tavsiye.

Sarmal bulmacadan hareketle anahtar sözcüğü bulunuz.

ANAHTAR SÖZCÜK

2	9	12	22	26	30	43	48	50
---	---	----	----	----	----	----	----	----

7.

I	Gidemediğimiz gösterinin biletleri <u>yandı</u> .	Gerçek Anlam
II	Arabanın çıkardığı ses bebeği <u>uyandırdı</u> .	Gerçek Anlam
III	İyi bir oyunla rakibini sahadan <u>sildi</u> .	Mecaz Anlam
IV	Her türemiş kelimenin bir <u>kökü</u> vardır.	Terim Anlam

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin anlam özelliği yanlış verilmiştir?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

8.

Kesici bir aletin kesmeyen yanı

Gönül kırıcı, huysuz, sert

Bir şeyin içe gelen yanı, arkası

"Ters" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlamlardan herhangi biriyle kullanılmamıştır?

A) Oldukça ters bir adammış.

B) Anlattığının tersi anlaşılınca mahcup oldu.

C) Bıçağın tersiyle vidayı yerinden oynattı

D) Yemeği elinin tersiyle itti.

9.

CÜMLELER

Eline geçen paranın çoğu da İstanbul'da çoluk çocuğa gidiyor.

Evlerin ve tarlaların hepsi gitti.

Her gün çalışmaya gidiyor.

Ama böyle giderse Allah sonunu hayır etsin.

Bu renk ona gitmedi.

Altın kaçtan gidiyor?

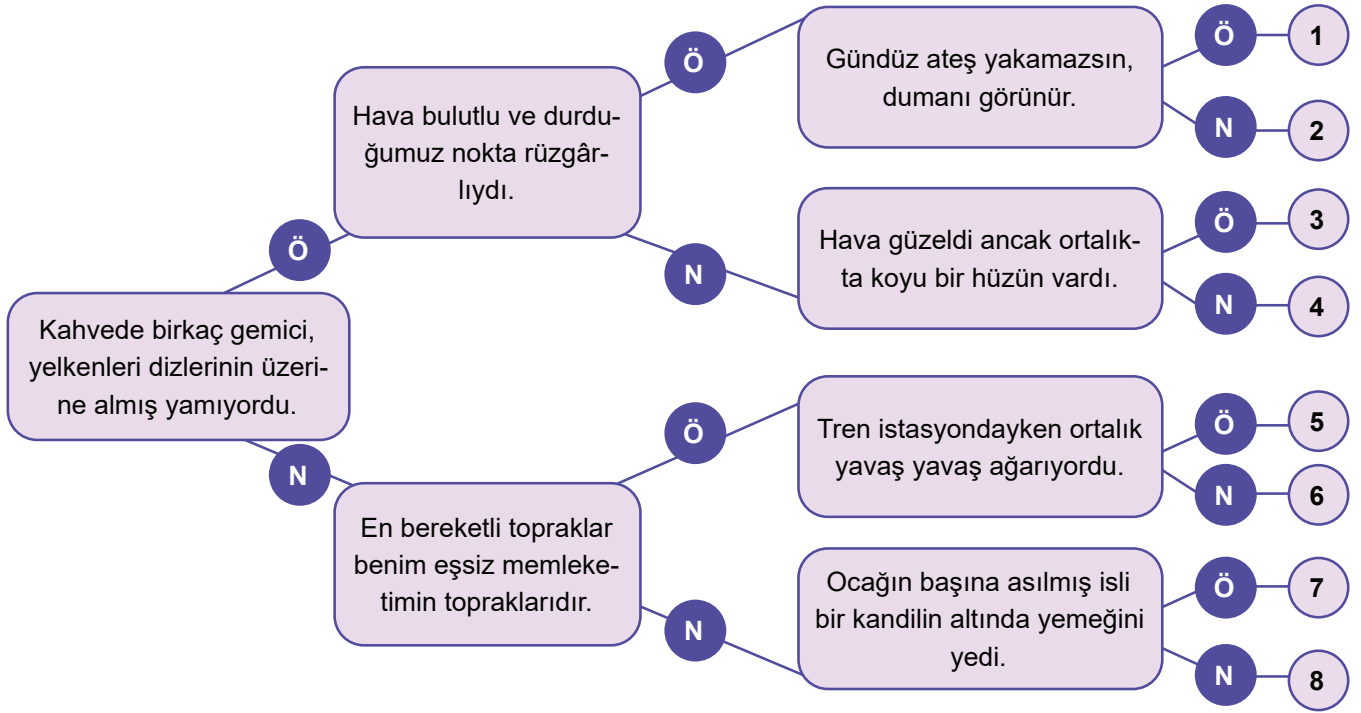
ANLAMLAR

1	Dayanmak
2	Bir yere devam etmek, bir işle uğraşmak
3	Satılmak
4	Bir şeyin zarar görmüş olması
5	Sürmek, devam etmek
6	Yok olmak, elden çıkmak
7	Tüketilmek, harcanmak
8	Yakışmak, yaraşmak

“Gitmek” sözcüğü verilen cümlelerde, numaralanmış anlamlarından hangileriyle kullanılmamıştır?

- A) 1 - 4
- B) 2 - 3
- C) 5 - 8
- D) 6 - 7

10. Aşağıdaki cümlelerin öznel (Ö) ya da nesnel (N) olduğu belirlenerek ilerlendiğinde hangi rakama ulaşılır?

11. Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları uygun geçiş ve bağlantı ifadeleriyle eşleştiriniz.

CÜMLELER	
Program iptal olmuş - - - - hazırlıkları tamamlamıştık.	
O, bu tür tartışmalara girmez - - - - etliye sütlüye karışmaz.	
Sınava sıkı çalışın - - - - ilk üniteden eksisiniz kalmasın.	
Kitap okumaya önem veriyor - - - - anlama becerisini geliştiriyor.	
Yolculuğunu planlamaya başladı - - - - hangi şehre gideceğine karar verdi.	
Cevap kâğıtlarını sıraya dizdi - - - - zarfa yerleştirdi.	

GEÇİŞ VE BAĞLANTI İFADELERİ	
1	ilk olarak
2	böylece
3	oysaki
4	başka bir deyişle
5	son olarak
6	özellikle

12. Denizle ilgili atasözlerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

- 1) İçinde çeşitli olayların geçmesi doğal olan bir ortamda zaman zaman sert çatışmalar olabilir.
- 2) Her nesnenin kendisine özgü nitelikleri, kendisinden ayrılmayan özellikleri vardır.
- 3) İyilik, karşılık beklemeden yapılmalıdır. İyilik ettiğin kimse senden iyilik gördüğünü bilmesede Allah iyilik yaptığını bilir.
- 4) Henüz elde olmayan bir nesnenin alımı, satımı üzerinde konuşulmaz.
- 5) Her yer bol kazanç ve nimet dolu olsa yararlanma olanağı bulunmayanlar için bunların bir faydası yoktur.

- a) Denizdeki balığın pazarı olmaz.
- b) Deniz dalgasız olmaz, kapı halkasız.
- c) Deniz kenarında dalga eksik olmaz.
- ç) İyilik et, denize at; balık bilmezse Halik bilir.
- d) Deniz bal olmuş, fukara kaşık bulamamış.

13.

A Gideceğin yolu bilmiyorsan yol haritasına bak.	B Diyelim ki farklı bir şehirde yaşıyorsun.	C Bu film yılın en iyi filmi olacak.
D Geçmişte arkadaşlarımla daha çok vakit geçirseymişim keşke.	E O yolda o kadar hızlı araba kullanmamalıydım.	F Bu sınavı kazanıp da en iyi okula gidecekmiş.
G Yarın sinemaya gidebiliriz.	H Bu kadarlık parayla bir aile geçinemez.	I İnsan o kadar yıl kendisine bakan insanı aramaz mı?

Yukarıdaki cümleleri anlam özelliklerine göre eşleştiriniz.

1. Küçümseme (...)
2. Varsayım (...)
3. Hayıflanma (...)
4. Olasılık (...)
5. Azımsama (...)
6. Sitem (...)
7. Ön yargı (...)
8. Pişmanlık (...)
9. Öneri (...)

16. • Galiba o gün derse gelmedi.

- Harun, sıkıntıdan patlamıştır şimdi.
- Saatlerdir çalışıyorsun, bu kadarlık mı iş yaptın?
- Sen kim, yazar olmak kim!
- Düşününe beni çağırma.
- Ona bu kadar yüklenmemeliydim.
- Evden çıkarken yanıma keşke biraz daha para alsaydım.
- Taşındığından beri beni hiç arayıp sormadı.
- Kar lastiği takmadan Uludağ'a çıkmayın.
- Tut ki cebindeki para yetmedi ve istediğin kıyafeti alamadın.
- Tavanları boyamak için merdiveni kullanmalısın.

Cümlelerdeki anlam ilgilerini bularak bulmacada işaretleyiniz.

P	E	R	İ	T	A	H	M	İ	N	U
A	K	V	A	R	S	A	Y	I	M	A
Ö	N	E	R	İ	B	Y	T	A	A	B
O	L	A	S	I	L	I	K	T	Z	Ş
C	S	V	Ö	U	S	F	G	N	I	İ
P	İ	Ş	M	A	N	L	I	K	M	K
O	T	C	E	Y	B	A	Y	A	S	Â
R	E	T	A	Z	İ	N	L	P	A	Y
A	M	K	Ü	Ç	Ü	M	S	E	M	E
U	Y	A	R	I	L	A	R	K	A	T

17. YÖNERGE: Fare, peynire ulaşmak için bulunduğu noktadan deyim ve açıklamasını ilişkilendirerek diğer hücrelere ilerlemektedir. Bir eşleştirmeyi tamamladıktan sonra, diğer hücreye ilerleyip diğer deyim ve açıklamasını eşleştirmeye devam etmektedir. Farenin labirentteki yolculuğunda uğramayacağı deyimleri bularak alttaki boş kutuların içine yazınız.

Gereğinde, bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak.

Açık kapı bırakmak

Can kulağı ile dinlemek

Duyduğu bir lafı başkasından saklayamamak, boşboğazlık

Gözden düşmek

Dut yemiş bülbüle dönmek

Ağzında bakla ıslanmamak

Büyük bir acı ve üzüntünün etkisi altına girmek.

İçi kıyılmak

İçine ateş düşmek

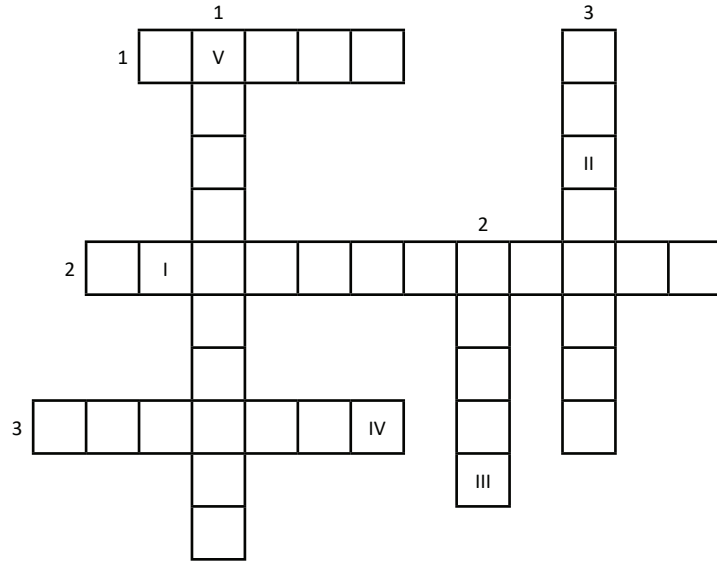
.....

.....

.....

.....

18. Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar sözcüğü bulunuz.

Anahtar Sözcük

Soldan Sağa:

1. "Yıldız gibi doğuyor yine akşam." dizesinde yer alan benzetmede benzeyen unsur.
2. "Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklı yıldız." dizesinde yer alan söz sanatı.
3. "Ateşimden yanarken dalları ağaçların, / Gözlerimin sel gibi yaşı çağlar ardında" dizelerinde yer alan söz sanatı.

Yukarıdan Aşağıya:

1. "Bir günde doğup can veren altın kelebekler, / Bizden daha genç bir şair öldü dediler!" dizelerinde yer alan belirgin söz sanatı.
2. "Nihayet ben ağlarken toprağın yüzü güldü." dizesinde altı çizili sözcüklerle yapılan söz sanatı.
3. "Yaktı yanardağ gibi can yurdunu son bakış." dizesinde yer alan benzetmede benzetilen unsur.

19.

1- Pasta da pasta olmuş!
2- Bu film senaryo açısından zayıf kalmış.
3- Bu saatte eve ulaşmış olmalı.
4-Yaptığım yemeklerin hiçbirini beğenmiyor.

Eleştiri

Olasılık

Yakınma

Beğeni

Numaralanmış cümlelerle içerdikleri anlamlar eşleştirildiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	Eleştiri	Olasılık	Yakınma	Beğeni
A	2	3	4	1
B	1	2	3	4
C	3	4	1	2
D	2	4	3	1

20. Ne kadar bilersen bil, söylediklerin karşındakinin anladığı kadardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle ile yakın anlamlıdır?

- A) Bir denizi bardağa dökersen bardağın alacağı yine bardak kadardır.
- B) Çok bilmek bir şey ifade etmez, önemli olan bildiklerini aktarabilmektir.
- C) Bilgi, sevgiyle zekânın bir araya gelerek oluşturduğu bir kavramdır.
- D) Önemli olan ne anlattığınızdır, karşındakinin ne anladığı değil.

21.

HAYIFLANMA

- Kişinin yaptığı veya yapmadığı bir işten dolayı pişmanlık duyduğunu belirtmesidir.

YAKINMA

- Olumsuz bir durumdan memnun olmamak, şikayet etmek, sızlanmak ve huzursuz olmaktır.

YADSIMA

- Yaptığı bir işi, söylediği bir sözü veya tanık olduğu bir şeyi yapmadığını, bilmediğini söylemek, inkâr etmektir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde açıklaması verilen anlamlardan herhangi biri yoktur?

- A) Tüm bunları ona benim anlattığımı nereden çıkardın?
- B) Öğrencilik yıllarımı yeterince değerlendiremedim.
- C) Gelecek nesillere tertemiz bir dünya bırakmak için çaba göstermeliyiz.
- D) Ne dersem diyeyim, o yine bildiğini okumaya devam ediyor.

22. Minimalizm, küçük alanlarda daha az eşya ve daha az tüketerek sade yaşamak, sahip olduklarımızı daha etkili bir şekilde kullanmak, ihtiyacımızdan fazlasına yer ve zaman ayırmamak olarak tanımlanır.

Aşağıdaki sözlerden hangisi minimalizmle ilişkilendirilemez?

- A) Karmaşık şeylerin güzel olduğunu düşünmek insanların ortak yanışıdır. (Descartes)
B) Huzur mu istiyorsun? Az eşya, az insan! (Kafka)
C) Huzuru kendi içlerinde bulan insanlar, çevrelerinin sesine pek kulak asmaz. (Stefan Zweig)
D) Önemli olan; hayatta en çok şeye sahip olmak değil, en az şeye ihtiyaç duymaktır. (Platon)

23.

- Benzetme: Aralarında ortak özellik bulunan iki varlıktan ya da kavramdan nitelikçe zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir.
● Kişileştirme: İnsan dışındaki varlıklara insana özgü niteliklerin verilmesidir.
★ Abartma: Bir şeyin niteliklerini veya bir olayı olduğundan fazla büyütüp ya da küçültüp anlatmaktır.
▲ Tezat: Aralarındaki ilgiden dolayı birbirine zıt kavramların bir arada kullanılmasıdır.

1 Tuna Nehri akmam, diyor.
Etrafımı yıkmam, diyor.

2 Sıladan ayırırım, gözümde yaşlar
Sel olup taşacak bir gün derinden

3 Karşıda hisar gibi Niğde yükseliyordu,
Sağ taraftan çingirak sesleri geliyordu.

4 Ben de gördüm güneşin doğarken battığını,
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını.

Numaralanmış dizelerdeki söz sanatları, verilen sembollerle eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

A) 1 ▲
2 ★
3 ■
4 ●

B) 1 ●
2 ■
3 ▲
4 ★

C) 1 ▲
2 ■
3 ★
4 ●

D) 1 ●
2 ★
3 ■
4 ▲

24. Korkak ya da zayıf olmayın. Yılıp kaçan - - - -, söz hakkı isteyen - - - - olun. Adım atarken düşmekten korkmayın, kendinize güvenin. Düşecek olursanız hemen ayağa kalkıp - - - - dik tutun. Önemli olan - - - - değil, düştükten sonra ayağa kalkabilmektir.

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki sözcüklerden hangileri sırasıyla getirilirse metnin anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) bir kişi – son kişi – gönlünüzü – son defa
B) tek kişi – son kişi – gönlünüzü – tekrar
C) son kişi – ilk kişi – başınızı – düşmemek
D) ilk kişi – bir kişi – başınızı - düşmemek

25. Tabloda verilen bilgilerin doğru (D) mu, yanlış (Y) mı olduğu belirlenerek optiğe kodlanacaktır.

1	"Karlar etrafı beyaz bir karanlığa gömdü / Kar değil, gökyüzünden yağan beyaz ölümdü." dizelerinde iki karşıt düşünce bir arada söylenerek zıtlık sanatına yer verilmiştir.
2	"Ey suyun sesinden anlayan bağlar / Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi?" dizelerinde cansız varlıklara insani özellikler yüklenerek kişileştirme sanatı kullanılmıştır.
3	"Bazen denize küser de / Gökteki yıldızlarla konuşurum." dizelerinde bir şeyi olduğundan fazla göstermeye dayalı olarak abartma sanatına yer verilmiştir.
4	"Ben bir ayrık otuyum dostlar / Ne buğday, amcam ne pirinç, dayım." dizelerinde insan dışındaki bir varlık konuşturulduğu için konuşturma sanatına yer verilmiştir.

1	D	Y
2	D	Y
3	D	Y
4	D	Y

Optiğin doğru kodlanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

1	●	Y
2	●	Y
3	D	●
4	●	Y

B)

1	●	Y
2	●	Y
3	D	●
4	D	●

C)

1	●	Y
2	D	●
3	●	Y
4	●	Y

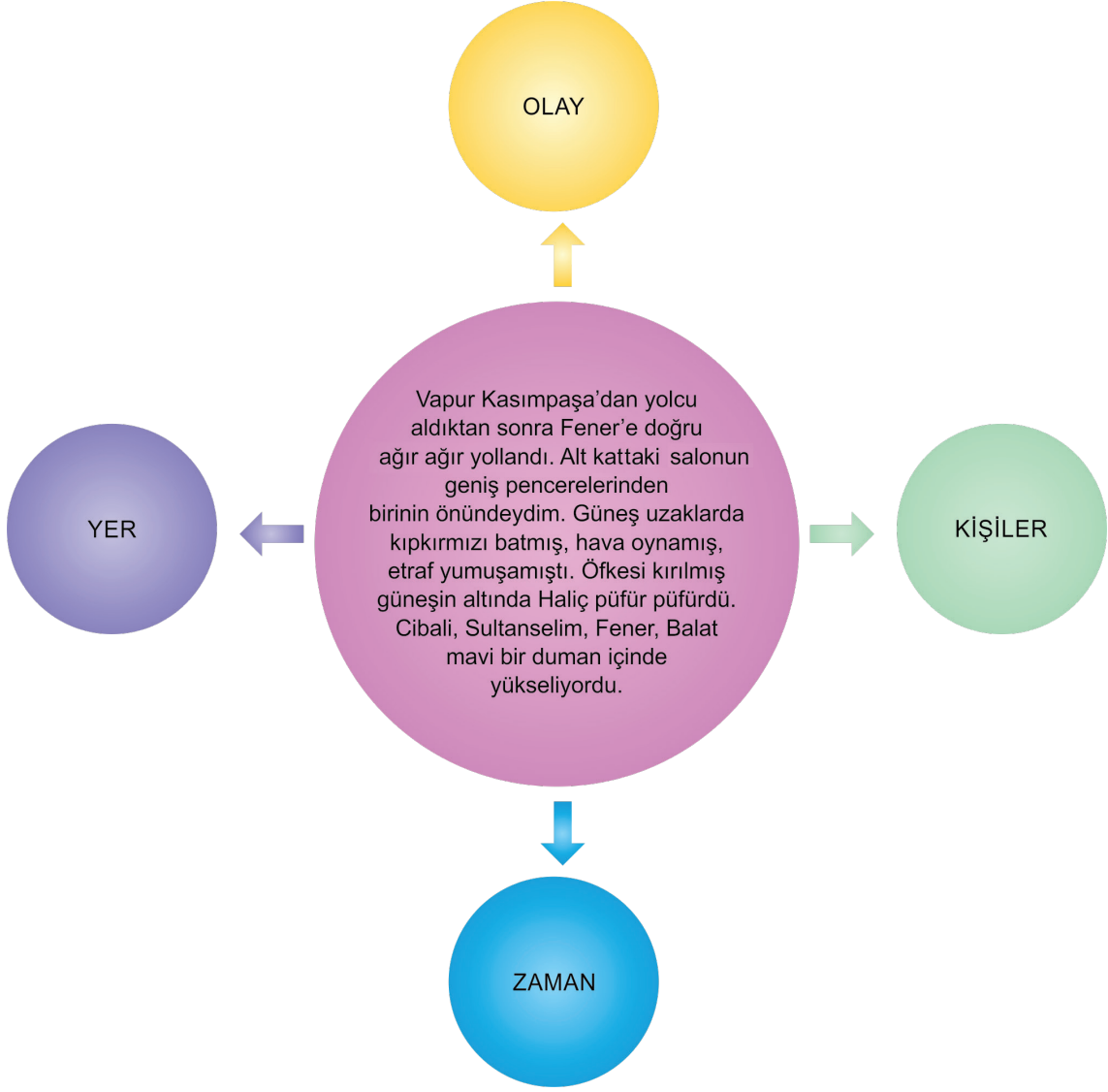
D)

1	D	●
2	●	Y
3	D	●
4	D	●

29. Aşağıdaki metnin hikâye unsurlarını yazınız.

30. Dağlarda gezen bir bilge, nehirde değerli bir taş bulmuş. Ertesi gün bir seyyahla karşılaşmış. Seyyahın karnı açmış. Bilge kadın, torbasını çıkarmış ve yemeğini onunla paylaşmış. Seyyah, bilge kadının torbasındaki değerli taşı görmüş ve taşı çok beğendiğini söyleyip onu kendisine vermesini istemiş. Bilge kadın hiç tereddüt etmeden taşı ona vermiş. Seyyah, karşısına çıkan bu şansa çok sevinip bilge kadının yanından ayrılmış. Taşın değerli olduğunu biliyormuş. Fakat bundan uzun yıllar sonra seyyah, bilge kadının karşısına yeniden çıkmış. Ona "Senden bu taşı değil, bundan daha değerli bir şeyi istiyorum; bana onu verebilir misin?" demiş. Bilge kadın, seyyahın kendisinden ne istediğini sorunca seyyah yanıtlamış : "Bu taşı bana vermeni sağlayan şeyi."

Sizce bilge kadının, seyyaha değerli taşı vermesine sebep olan şey nedir?

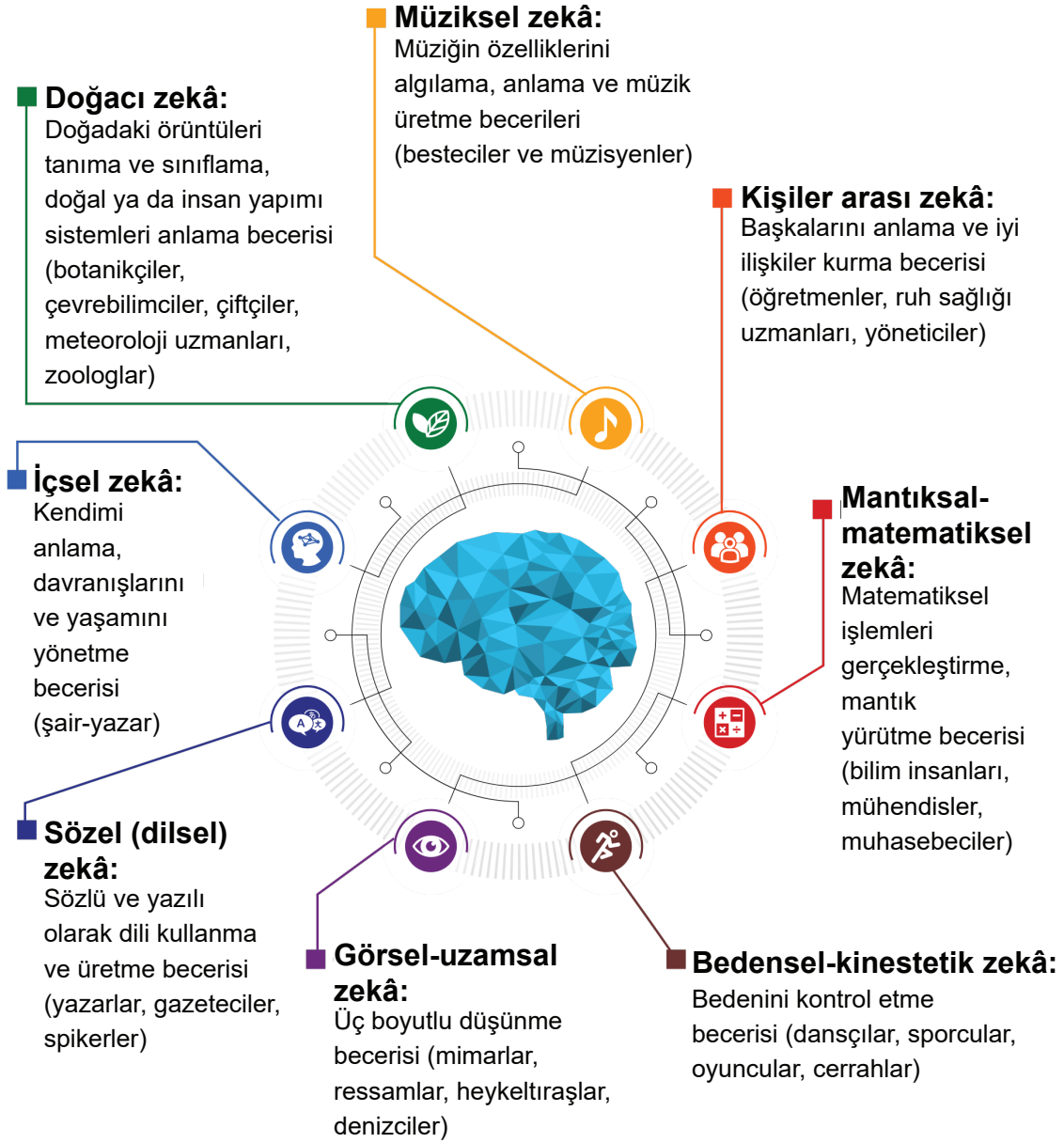
.....

.....

.....

.....

31. Çoklu Zekâ Kuramı'nda bulunan sekiz farklı zekâ türü aşağıda açıklanmıştır.

Bu metne göre aşağıdaki ifadeler doğru ise kutulara "D", yanlış ise "Y" yazınız.

Matematik öğretmenlerinin hem mantıksal hem de kişiler arası zekâsı gelişmiştir.	
Mimar ve heykeltıraşlar üç boyutlu düşünebilmektedir.	
Tiyatro ve sinema sanatçılarının bedensel-kinestetik zekâsı gelişmiştir.	
Başkalarını anlama ve iyi ilişkiler kurma becerisi olan kişilerin içsel zekâsı gelişmiştir.	
Hangi ayda, hangi sebzenin dikileceğini bilen çiftçilerin doğacı zekâsı gelişmiştir.	

32.

1 Olay	2 Bilgilendirici metin	3 Kişi	4 Giriş
5 Zaman	6 Düğüm	7 Mekân	8 Sonuç
9 Kişisel görüş bildirme	10 Kişileştirme	11 Serim	12 Konuşturma

Aşağıdaki soruları bu tabloya göre cevaplayınız.

1) Yukarıdakilerden hangileri denemeye özgü kavramlardır?

.....

2) Yukarıdakilerden hangileri fabllarda kullanılan söz sanatlarıdır?

.....

3) Yukarıdakilerden hangileri hikâyenin unsurlarıdır?

.....

4) Yukarıdakilerden hangileri fabl planı içerisinde yer alır?

.....

5) Yukarıdakilerden hangileri deneme planı içerisinde yer alır?

.....

33. Şiir yazmaya başladığım sıralarda meşhur olmaya çok imrendiğimi saklamayacağım. Fakat sonra sonra gerçek şöhretleri yalancı şöhretlerden ayırt etmeye başlayınca bir okuyucu kitlesi tarafından sevilip beğenilmenin kolay bir şey olmadığını anladım ve bu anlayışla çalışmaya koyuldum. Hem bırakın meşhur olmayı, gerçekten güzel bir şiir yazmanın insana verdiği haz az bir şey midir? Üç beş edebiyatçı, beş on şiir okuyucusu tarafından bilinmeye şöhret denemez şüphesiz. Bugün az çok meşhur bir şair sayıldığım için şöhreti hor gördüğüm zannedilmesin, ben sadece şöhretin bir sanatkar için amaç olamayacağını, olmaması gerektiğini söylemek istiyorum. Güzel bir anıtın, dikildiği güneşli meydanda elbette gölgesi olacaktır.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçı, eseri övülse de kendisini gizlemeyi başarmalıdır.
- B) Şöhreti yakalayan bir eserin eleştirilecek yönleri de vardır.
- C) Başarılı bir sanat eseri ister istemez kendini belli edecektir.
- D) İyi bir eser karalanmaya çalışılsa da mutlaka değerini bulur.

34. "Karga ile Tilki" fablından alınan aşağıdaki bölümleri olayların oluşuna göre sıralayıp boş bırakılan yere yazınız.

F

Şarkı söylemek için ağzını açar açmaz kocaman peynir parçasını da ağzından düşürmüştü. Kurnaz tilki düşen peynir parçasını alıp kaçmış. Eli de karnı da boş kalan karga bir daha güzel sözlere inanıp elindeki kapırmaması gerektiğini anlamış.

E

Kurnaz tilki kargayı kandırıp peyniri alabilmek için bir plan yapmış ve kargaya demiş ki:

D

Ağzındaki kocaman peyniri midesine indirmek üzereymiş ki oradan geçmekte olan bir tilki kargayı görmüş.

C

Bu güzel sözleri duyan karga hemen kendini kanıtlama sevdasına düşmüş ve "Ben senin için güzel bir şarkı söylerim." demiş.

B

"Karga kardeş, merhaba; ne kadar güzelsin, sesin de çok güzelmiş! Herkes bunu konuşuyor, ben de bunca yolu senin sesini duyabilmek için geldim." demiş.

A

Bir zamanlar bir ağacın dalında neşeyle dans eden bir karga varmış. Karga çok mutluymuş çünkü ağzında kocaman bir peynir parçası varmış, karga bulduğu peynirden dolayı çok ama çok mutluymuş.

36. Susayan bir geyik pınar başında su içiyormuş. Durgun suda yansıyan bedenini gören hayvan, boynuzlarının güzelliğine hayran kalırken bacaklarının cıızlılığından utanmış. Bu düşüncelerle meşgulken bir aslanın yaklaştığını fark etmiş ve onu görür görmez var gücüyle koşmaya başlamış. Açık alanda o kadar rahat koşuyormuş ki aslan neredeyse izini kaybedecekmiş ama ormana dalınca boynuzları dallara takılmış ve aç hayvanın pençesine düşmüş. Öleceğini anlayan geyik, “Zavallı ben! Hiç beğenmediğim cıız bacaklarım sayesinde kurtulmak üzereyken güzelliğine hayran kaldığım boynuzlarım yüzünden ölmeye mahkûmum.” diye haykırmış.

Fabla ilgili aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

Fabla verilmek istenen öğüt ne olabilir?

Fabla hangi söz sanatlarına yer verilmiştir? Metinden bu sanatlarla ilgili örnek cümleler bularak yazınız.

Fabla'nın başlığı ne olabilir?

37. • Hayıflanma cümleleri bir kişinin herhangi bir olaydan veya yapmadığı bir işten duyduğu üzüntüyü anlatan cümlelerdir.

• Pişmanlık cümleleri yapılan bir hata veya yanlış sonucunda duyulan üzüntüyü belirten cümlelerdir.

Bu açıklamalara göre aşağıdaki dizelerin hangisinde hayıflanma ya da pişmanlık yoktur?

- A) Kendim ettim, kendim buldum
Gül gibi sarardım soldum.
- B) Beyhude dolandım, boşa yoruldum
Benim sadık yârim kara topraktır.
- C) Yalan dünya sana çıkışamadım
Eşimle dostumla buluşamadım.
- D) Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikâr etme

38.

Görselden hareketle aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1. Araba vapuru hattı sadece ..... arasında yapılmaktadır.
2. Ambarlı'dan kalkan Ro-Ro hattına ait bir gemi ..... gitmektedir.
3. Bursa'dan Yenikapı'ya gitmek isteyen biri ..... ve ..... kullanabilir.
4. Esenköy'den Çınarcık'a oradan da Yenikapı'ya ..... ile gidilebilir.
5. Marmara Adası'na gitmek isteyen biri deniz otobüslerine ..... binmelidir.
6. Eskişehir'den Ambarlı'ya gitmek isteyen biri önce Topçular İskelesi'ne ..... hattıyla geçer daha sonra ..... hattına binmelidir.

39. Ceviz, ağaçta yetişir ve kendine has bir kokusu vardır. Kış aylarında yaprak döken, ilkbaharda ise yeniden yeşeren ceviz ağacı; dışı sert, içi etli bir besin üretir. Ağacından dalına, yaprağına kadar tam bir şifa kaynağıdır. Ceviz ağacı, mobilya yapımında ve yaprakları iyi renk verdiği için boya sektöründe ham madde olarak kullanılır. Ülkemizde genellikle Ege, Güneydoğu Anadolu ve Karadeniz Bölgesi'nde yetişir. Ceviz; folik asit, E vitamini, demir, fosfor, magnezyum, potasyum ve omega 3 yağ asidi bakımından zengindir.

Bu metinden ceviz ağacıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kullanıldığı sektörler
- B) Şekil özelliklerine
- C) Nerelerde yetiştiğine
- D) Mevsimsel değişimine

40. Zenginlik bize ne iyilik eder ne de kötülük, her ikisi için de malzeme verir. Ondan daha güçlü olan ruhumuz malzemeyi dilediği gibi evirir, çevirir ve kullanır; mutlu ya da mutsuz oluşunun tek nedeni ve sorumlusu kendisidir. Dış varlığımız tadını ve rengini iç varlığımızdan alır. Tıpkı giysilerimizin, bizi kendi sıcaklıklarıyla değil de bizim sıcaklığımızla ısıttığı gibi.

Bu metnin özelliklerini ifade eden cümlelerin başındaki harfleri sırasıyla yan yana getirerek metnin türünü bulunuz.

- D** Yazar, belli bir konuyla ilgili düşüncelerini aktarmıştır.
- Z** Yazılış amacı, olayları oluş sırasına göre vermektir.
- E** Samimi bir üslup kullanılmıştır.
- K** Güncel bir olayla ilgili yazılmıştır.
- A** Okuyucuyla konuşuyormuş gibi yazılmıştır.
- N** Herkesi ilgilendiren bir konu ele alınmıştır.
- E** Yazar kendisiyle konuşuyormuş gibi yazmıştır.
- L** Bilimsel bir konu işlenmiştir.
- M** Yazar, kesin sonuçlara varmamıştır.
- E** Yazar düşüncelerini kanıtlamaya çalışmamıştır.

41. Çocukların eğitiminde ebeveynlere ve öğretmenlere yapılan tavsiyelerden bazıları şunlardır:

- I. Detayların farkında olduğunuzu hissettirin.
- II. Çocuğun konuşmasını teşvik edin.
- III. Sadece sonucu değil, süreci de değerlendirin.
- IV. Ona değer verdiğinizi hissettirin.

Örnek cümleler:

- a) Duygularını tam olarak anlamıyor olabilirim ancak benim için kıymetlisin ve sana yardım etmek istiyorum.
- b) Çok ilginç görünüyor, bunu nasıl yaptın?
- c) Bu resminde yeşilin ve mavinin sayamayacağım kadar çok tonunu kullanmışsın.
- d) Yapbozun son iki parçasını bulmak için çok uğraştın, bulana kadar da pes etmedin.

Numaralanmış tavsiyeler örnek cümlelerle hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

A) I – b	II – a	III – c	IV – d
B) I – b	II – c	III – d	IV – a
C) I – c	II – b	III – d	IV – a
D) I – c	II – a	III – d	IV – b

42. Bayburt kültüründe köy odalarının önemi büyüktür. Köy odaları eskiden uzun kış gecelerinin sohbet, eğlence ve misafir ağırlama yerleriydi. İnsanlar kış mevsiminin ağır şartlarında vakit geçirmek için Köroğlu'nun, Battal Gazi'nin, Kerem ile Aslı'nın, Tahir ile Zühre'nin, Ferhat ile Şirin'in destanlarını buralarda okur, buralarda dinlerdi. Gençler toplumda nasıl oturulup kalkılacağını, nasıl konuşulacağını, büyüklerin yanında nasıl hareket edileceğini buralarda öğrenirdi. Ayrıca bu odalar; toplu yemeklerde, düğünlerde, kız isteme törenlerinde de kullanılırdı.

Bu metinden köy odaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kış mevsiminde kullanıldığına
- B) Gençler için eğitici bir mekân olduğuna
- C) Önemini günümüzde de koruduğuna
- D) İçinde farklı faaliyetler düzenlendiğine

43. Kahramanları; insan dışındaki varlıklar (hayvanlar, bitkiler ya da cansız varlıklar) olan, insanlara öğüt vermek amacıyla oluşturulan olay yazılarına fabl denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki metinlerden hangisi fabldan alınmış olamaz?

- A) Bir köpek ormanda gezerken kurtla karşılaşmış. Hasta ve çok zayıflamış olan kurt, ayakta zor durabiliyormuş. Köpek, kurdun bu hâline çok üzülmüş. "Ne kadar kötü görünüyorsun böyle kurt kardeş?" demiş.
- B) Kelebek ve uğur böceği bir gün salyangoza "Sevgili arkadaşımız!" demişler. "Hani evim renkli olsun diyorsun ya, biz çaresini bulduk. Ressam olan bir tırtıl var. Seni ona götürürsek evini rengârenk boyar."
- C) Bu zalim aslan sonunda yaşlanmış. Gücü kuvveti kalmamış. Ağzındaki dişler de dökülünce herkesin maskarası olmuş. Hiçbir hayvan ona yardım etmiyor ve onunla konuşmuyormuş. Hayvanlar bir gün oturup karar almışlar.
- D) Kurtlar artık iyiden iyiye zıvanadan çıkmışlardı, burunlarının dibine kadar sokuluyorlardı. O gece birkaç kez uyanıldılar. Kurtların kokusunu duyarak huysuzlanan köpekler durdukları yerde duramıyorlardı. Bunun üzerine adamlar da kurtları geriletmek için kalkıp ateşi beslemek zorunda kaldılar.

44. Halter, iki tarafında ağırlıklar olan bir demir çubuğun koparma ve silkme hareketleri ile havaya kaldırılıp başın üstünde dirsekler kırılmadan tutulmasına dayalı bir spor dalıdır. Silkmede beş pozisyon vardır: Öncelikle halterci, çubuğu kavrar ve yukarı doğru yükselmek için çömelir, kalça ve sırt kasları tarafından ilk kaldırma gerçekleşir. Halter boyun yüksekliğine geldiğinde sporcu onu omuzlarına yakın bir biçimde tutar. Dizler son itiş için bükülür, bacaklar dengeyi sağlamak için iki yana ayrılır, bir ayak geride kalır, kollar düz bir şekilde tutulur. Buna "son bakış" denir. Bacaklar kaldırmayı sonlandırmak için aynı hizaya getirilir, kollar düz bir şekilde hakem işaret verene kadar bu pozisyonda beklenir ve kaldırma bitirilmiş olur.

Sporcunun son bakış pozisyonundaki vücut şekli nasıldır?

A)

B)

C)

D)

45.

Sokrates öğretmenlere şöyle der:
Öğrencilerinize bir şey öğretmeyin, onların düşünmelerini sağlayın. Çünkü onlar düşünmeye başlarsa zaten kendi çabalarıyla öğrenirler. Ve bir çaba sonucu öğrenilen bilgi, en kalıcı bilgi olur.
Asla silinmez.

Bir eğitim fakültesinde birinci sınıf öğrencilerine öğretmenlik mesleğine giriş dersinde yukarıdaki söz verilerek bu sözden ne anladıkları sorulmuştur.

Aşağıdaki öğretmen adaylarından hangisi bu sözde anlatılmak isteneni doğru anlamıştır?

- A) **AYDAN:** Eğitimde ilk koşul, kişinin istekli olmasıdır. Eğer kişi öğrenmek için istekli değilse öğretmen ne kadar çabalarsa çabalasın olumlu bir sonuç alamaz.
- B) **MELİKE:** En kalıcı bilgi belli bir gayret sonucu edinilen bilgidir. Bu nedenle önemli olan, bilgiyi öğretmek değil; kişinin bilgiye kendi çabalarıyla ulaşmasını sağlamaktır.
- C) **ANIL:** İyi bir öğretmende olması gereken ilk özellik iyi bir anlatıcı olmasıdır. Önemli olan ne kadar bilgiye sahip olduğunuz değil, bilgilerinizi karşı tarafa ne kadar aktarabildiğinizdir.
- D) **YUNUS:** Eğitim bir süreç meselesidir. Bu nedenle kısa sürede sonuç beklenmemelidir. Bilgilerin kalıcı olabilmesi için üzerinden belli bir sürenin geçmesi gerekir.

46.

I. METİN	II. METİN
<p>Çitin kapısından geçtim. Gölgeyi yoldan eve doğru koştum. Hasan'ı çağırdım. Zavallının bir şeyden haberi yoktu. Koşarak arkamdan geldi. Babam pek sertti. Bir bakışından ödümüz kopardı. Hasan'a dedi ki:</p> <p>— Eğer yalan söylersen sana kızarım!..</p> <p>— Söylemem.</p> <p>— Pekâlâ, bu kaşağıyı neye kırdın?</p> <p>Hasan, Dadaruh'un elinde duran alete şaşkın şaşkın baktı.</p>	<p>Köyün uzağındaki yamaçlarda kerpiç bir ev vardı. Evin çatısı çökmüş, demir kapıları paslanmış, bahçe çitleri çürümüş, ağaçları da kurumaya yüz tutmuştu. Nemli duvarlarıyla, ayakta durmaya çalışan bir canlı gibiydi. Kim bilir bu garip hanede nice yürekler büyümüşü. Hepsinin mutlaka bir anısı vardı. Acaba neden terk edilmişti bu köhne ev?</p>

Emir, Mert, Hakan ve Gülay adlı öğrenciler bu iki metni özellikleri açısından tartışmaktadır:

Emir: Her iki metnin konusu aynıdır.

Hakan: II. metinde betimleme yapılmıştır.

Gülay: I. metin birinci kişi ağzından anlatılmıştır.

Mert: II. metin bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.

Buna göre metinlerle ilgili hangi öğrenci veya öğrencilerin ifadeleri doğrudur?

A) Gülay ve Hakan

B) Mert

C) Emir ve Gülay

D) Emir ve Mert

47.

Güvenli Yaşam Eğitimleri ve Hedef Kitleleri

HEDEF KİTLE	EĞİTİMLER					
	GÜVENLİ YAŞAM ÇOCUK	GÜVENLİ YAŞAM 1	GÜVENLİ YAŞAM 2	YEREL AFET GÖNÜLLÜSÜ	AFET VE ACIL DURUM PLANLAMA	GÜVENLİ ŞEHİR GÜVENLİ YAŞAM
ANAOKULU ÇOCUKLARI	✓					
İLKÖĞRETİM ÇAĞI ÇOCUKLARI	✓					
LİSELİ GENÇLER		✓	✓			
ÜNİVERSİTELİ GENÇLER		✓	✓			
YETİŞKİN BİREYLER		✓	✓			
AİLELER		✓	✓			
MAHALLELER, STK'LER, GÖNÜLLÜ EKİPLER		✓	✓	✓		
KAMU, ÖZEL SEKTÖR YÖNETİCİ VE ÇALIŞANLARI		✓	✓	✓	✓	
OKUL YÖNETİCİ VE ÇALIŞANLARI		✓	✓	✓	✓	
SAĞLIK KURUMLARI YÖNETİCİ VE ÇALIŞANLARI		✓	✓	✓	✓	
YEREL YÖNETİM YÖNETİCİ VE ÇALIŞANLARI		✓	✓	✓	✓	✓

Görselde verilen bilgilerden hareketle,

- I. En fazla eğitim, yerel yönetim yönetici ve çalışanlarına verilmiştir.
  - II. En az eğitim alan kitle üniversiteli gençlerdir.
  - III. Liseli gençler ile ailelerin aldığı eğitimler farklıdır.
  - IV. Okul yönetici ve çalışanları ile sağlık kurumları yönetici ve çalışanları aynı eğitimleri almışlardır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

A) I ve II.

B) I ve IV.

C) II ve III.

D) III ve IV

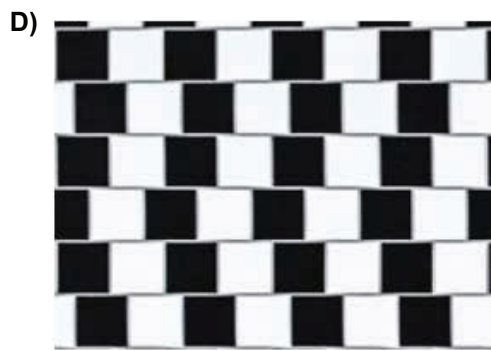
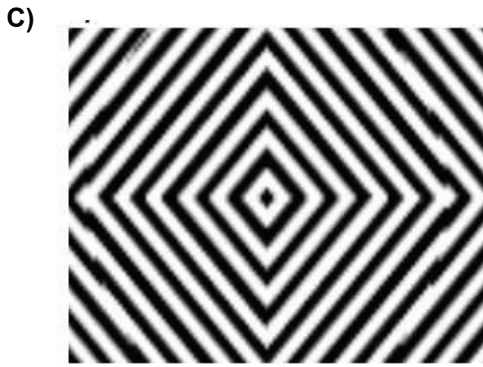
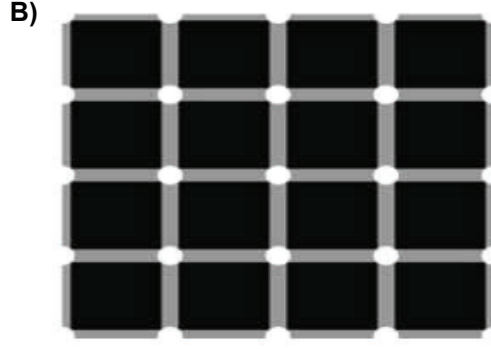
48. “- - - benim giydiğim ayakkabıları giy, benim geçtiğim yollardan, sokaklardan, dağ ve nehirlerden geç. Hüznü ve neşeyi tat. Benim geçtiğim senelerden geç, benim takıldığım taşlara takıl, yeniden ayağa kalk ve aynı yolu tekrar git benim gittiğim gibi. Ancak o zaman - - - -”

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilirse metnin anlamsal bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) Hayatımı yaşamak istemeden önce / istediğin hayatı yaşayabilirsin.
- B) Hayatıma dâhil olmadan önce / hayatıma dâhil olabilirsin.
- C) Hayatımı yargılamadan önce / hayatımı yargılayabilirsin.
- D) Hayatımı paylaşmadan önce / hayatımı paylaşabilirsin.

49. Görsel yanılsama diğer adıyla optik illüzyon adı verilen olay; ışık, objenin rengi ve deseni gibi faktörlerin etkisiyle ortaya çıkar. Bazen algılanan görüntü ile gerçekte var olan görüntü birbirinden farklı olabilir. Örneğin büyük bir karenin içinde farklı renkteki şeritlerle birbirinden ayrılan siyah küçük karelerin, birleşim noktaları aynı renkte olmasına rağmen baktıkça farklılaştığı düşünülür.

Bu metinde örneği verilen görsel yanılsama aşağıdaki şekillerin hangisinde oluşur?

50. Bir kodlama kursunda katılımcılara basit düzeyde kodlama anlatılmış ve bu kodlamaya göre aşağıdaki sözcükler örnek verilmiştir:

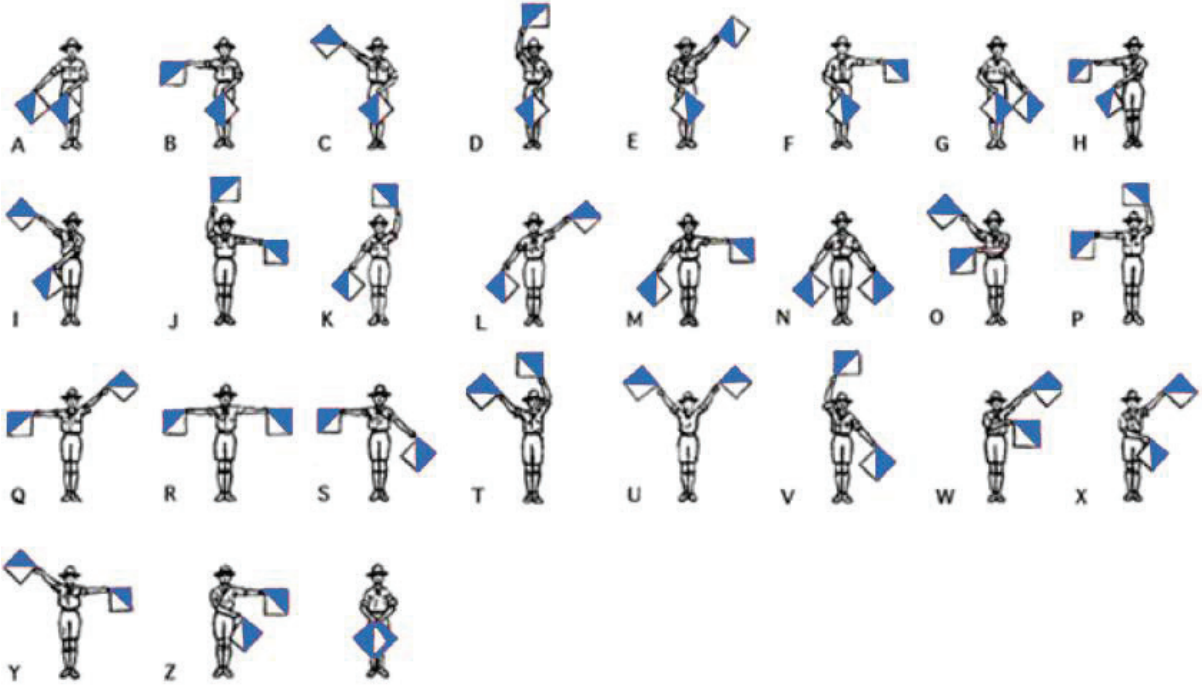
KEMENT	$\Sigma \odot \pi \odot \Omega \times$
MELEK	$\pi \odot \neq \odot \Sigma$
AKSİYON	$\leq \Sigma \div \pounds \text{☺} \Omega$
KÜMES	$\Sigma \alpha \pi \odot \div$

Buna göre KAMYON sözcüğünün kodlaması aşağıdaki seçeneklerden hangisi olmalıdır?

- A) $\Sigma \leq \neq \pounds \text{☺} \Omega$
 B) $\Sigma \leq \Omega \pounds \text{☺} \Omega$
 C) $\Sigma \leq \pi \pounds \text{☺} \Omega$
 D) $\pounds \leq \pi \Sigma \text{☺} \Omega$

53.

“Semafor” 19. yüzyılda geliştirilen ve denizcilikte flamalarla haberleşmeyi sağlayan bir sistemdir.

“Bu konuyu enine - - - düşünmeliyiz.” cümlesinde boş bırakılan yere, zıt anlamlı sözcüklerden oluşan bir ikilemenin ikinci sözcüğü getirilecektir.

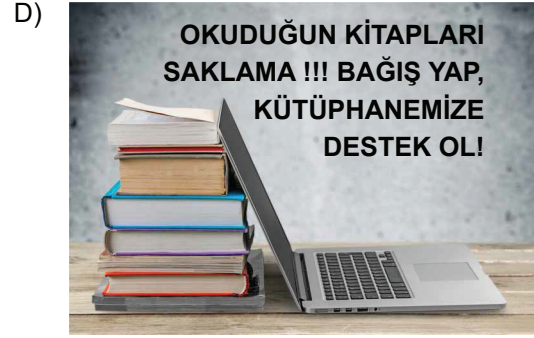
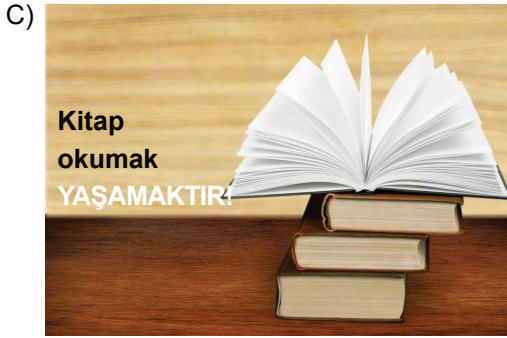
Bu sözcük aşağıdakilerin hangisinde semafor alfabesiyle doğru gösterilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

54. Fiillere getirilen birtakım eklerle oluşturulan ve cümlede isim, sıfat, zarf görevinde kullanılan sözcüklere "fiilimsi" denir.

Aşağıdaki afişlerin hangisinde fiilimsi yoktur?

55. Ağlamaktan mı karardı gözlerin

Bir zamanlar gözyaşını sevmezdin

Şimdi neden yaşardı gözlerin

Hasta mısın, yorgun musun ne'n var

Sevdiklerin vefasız mıydı bu kadar

Bu dizelerdeki fiilimsiler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Karardı, sevmezdin
- B) Ağlamaktan, sevdiklerin
- C) Ağlamaktan, yaşardı
- D) Sevdiklerin, karardı

56.

1973

İlk cep telefonu bu tarihte geliştirildi. Telefon 1 kg'dan daha ağırdı ve tam dolu batarya ile 20 dakikalık görüşme yapılıbiliyordu.

1992

Batarya sorunu çanta telefon ile çözülmeye çalışıldı. Çanta bataryanın telefon ile taşınması gerekiyordu.

2005

Li-ion bataryalar kullanılmaya başlandı. 1 saat olan konuşma süresi 7-8 saate uzadı. Telefonlara harflerin yer aldığı klavyeler eklendi. Telefonlar kendi işletim sistemlerini kullanmaya başladı.

1989

Boyutları ve ağırlığı bir önceki modele göre yarı yarıya azaltılmış telefon geliştirildi. Bu telefon, kapaklı bir modeldi ve 8 karakter gösteren LED ekranı vardı.

1999

Nikel bataryalar kullanılmaya başlandı, böylece çok daha küçük boyutlarda telefonlar geliştirildi. Ayrıca ilk kameralı telefon üretildi.

2007

Tamamen dokunmatik ekrana sahip ilk telefon üretildi. Bu telefonlar âdeta telefonun icadına benzer bir etki oluşturdu. Diğer üreticilerin buna yetişebilmek için uzun süre uğraşması gerekti.

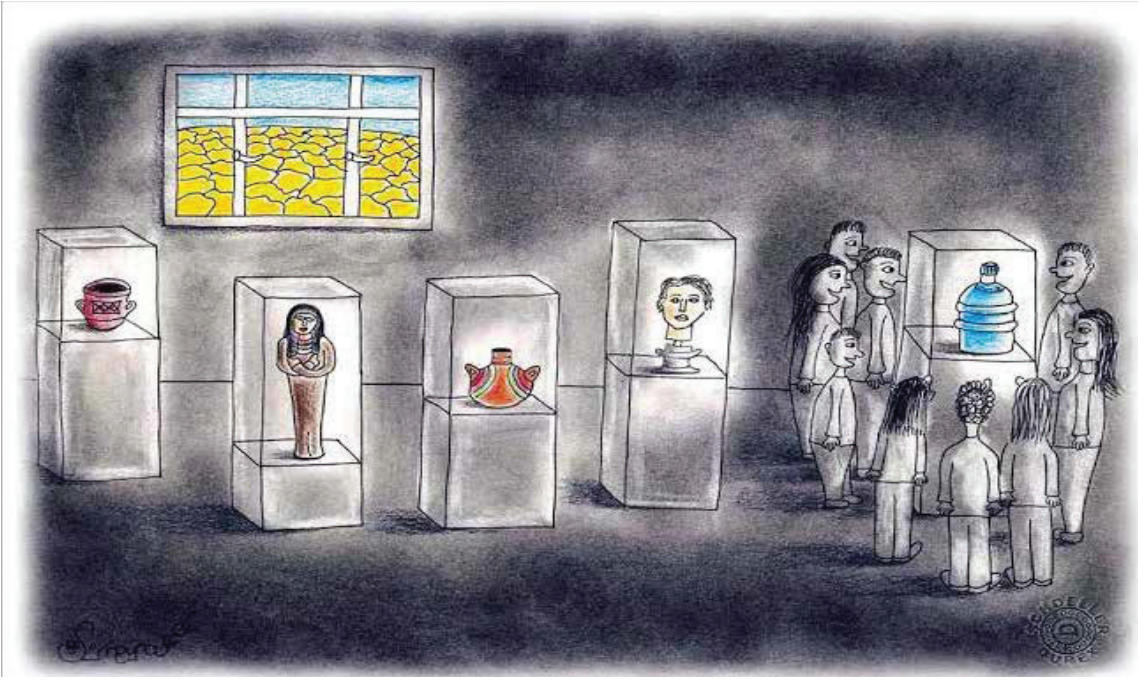
Bu metinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Telefonda görüşme süresini uzatmak için batarya ile ilgili birçok çözüm aranmıştır.
- B) Üretilen ilk telefonlar ağır olmalarına karşılık çok kısa görüşme süresine sahiptir.
- C) Dokunmatik ekranlı telefonlar üretildikten sonra tuşlu telefon üretilmemiştir.
- D) 1999'dan önce üretilen telefonlarda fotoğraf çekme özelliği yoktur.

57. Aşağıdaki cümlelerde -ma,-me eki alan sözcükleri olumsuz fiil, isim-fiil ve kalıcı ad olarak belirtiniz.

- Sahilin esintisiyle birlikte konuşmaya başladılar. (İsim-fiil)
- Sakin ol, yüksek sesle konuşma. (.....)
- Dolmalar biraz tuzluydu, yine de çok yedim. (.....)
- Depo hâlâ dolmamış. (.....)
- Rıza'nın erken gelmesiyle sohbetimiz başladı. (.....)

58.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu karikatürde anlatılmak istenen düşünceye en yakındır?

- A) Toplumlari bir arada tutan şey onların ortak kültür miraslarıdır.
- B) İnsanlar doğaya karşı duyarsızlığını sürdürürse dünyamız hızla yok olacaktır.
- C) Dünyadaki su kaynakları tükendikçe kuraklık artacak, su ulaşılmaz bir şey olacaktır.
- D) Suların kirlenmesi önlenmezse gelecekte insanlar içme suyuna bile muhtaç kalacaktır.

59. İsim-fiiller, fiillere getirilen "-me (-ma), -mek (-mak), -iş (-iş, -uş, -üş)" ekleriyle türetilip cümlede isim görevinde kullanılan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil sayısı en fazladır?

- A) Dün akşam, kardeşim uyumamak için türlü bahaneler buluyordu.
- B) En sevdiğim yazarın kitapları gibi kitaplar yazmak ve yayımlamak en büyük hayalimdir.
- C) Müzik dinlemeyi, arkadaşlarımla sohbet etmeyi ve kitap okumayı çok seviyorum.
- D) Mahallemiz yapılan etkinliklerden dolayı çiçeklenmeye ve güzelleşmeye başladı.

**60. Konuşmacı ( ) sözcük tekrarı ile oluşan ikilemelere üç örnek verdi ( ) uzun uzun ( ) yavaş yavaş ( ) yüksek yüksek ( )
Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?**

- A) (,) (:), (,) (,) (...)
- B) (,) (,) (,) (,) (.)
- C) (,) (:), (,) (,) (.)
- D) (,) (,) (,) (,) (...)

61.

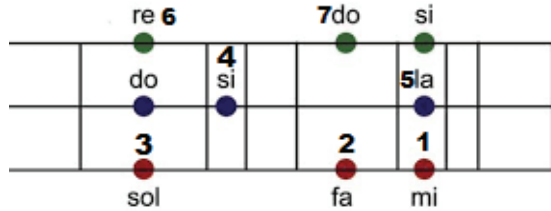
DENİZCİLİKTE ULUSLARARASI FLAMALAR			
SİMGE	AÇIKLAMA	SİMGE	AÇIKLAMA
	Sizinle haberleşmek istiyorum.		Tehlikeye gidiyorsunuz.
	Durun ve işaretimi bekleyin.		Tıbbi yardım istiyorum.
	Yardıma ihtiyacım var.		Hareket edemiyorum. Benimle irtibat kurunuz.
	Tehlikeli yük alıyor, boşaltıyor veya taşıyorum.		Evet (Olumlu)
	Hayır (Olumsuz)		Geminizi derhal durdurun.

- A gemisinin yardıma ihtiyacı vardır.
- B gemisi tehlikeli yük alır ve karşı gemiye geminizi derhal durdurun, der.
- C gemisi karşı gemiye tehlikede olduğunu ve haberleşmek istediğini söyler.

Yukarıdaki durumlara göre A, B ve C gemilerinin diğer gemilerle iletişimleri sırasında kullanmadığı flamalar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

62. "Bah(1)-ça(2)-da(3) ye(4)-şil (5) çı(6)-nar(7)" ifadesinin rakamlarla gösterilmiş nota dizilimi bağlamanın klavyesinde aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

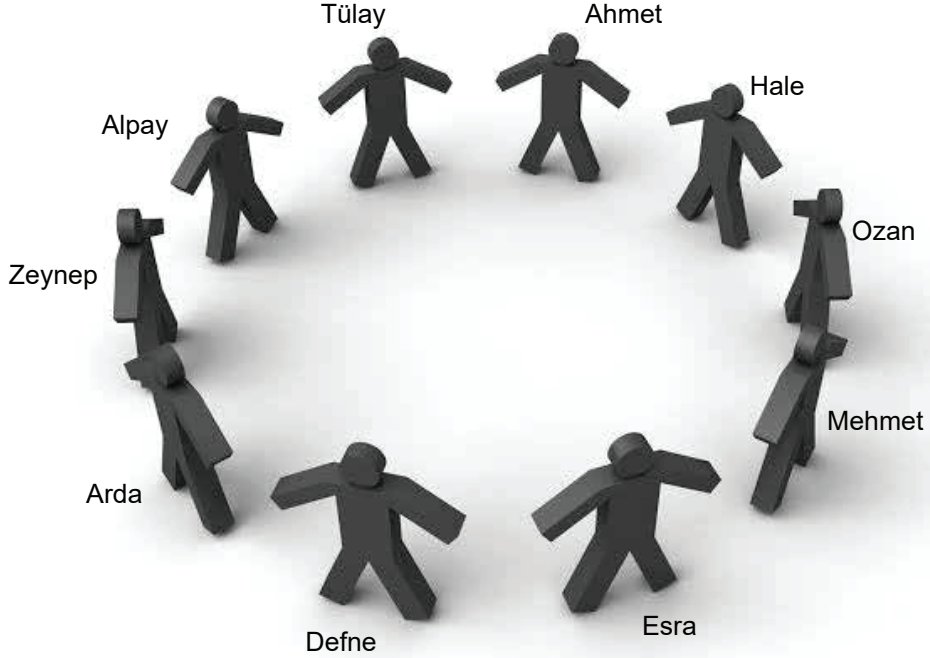

Buna göre "Ye-şil çı-nar bah-ça-da" ifadesinin nota dizilimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) si-la-mi-do-re-fa-sol
 B) si-la-re-do-mi-fa-sol
 C) si-do-re-la-mi-sol-fa
 D) si-re-mi-do-mi-fa-sol

63. "İsim Söyleme Oyunu"nda oyuncular dışında bir de yönetici bulunmaktadır. Yönetici, halka biçiminde dizilen oyunculardan birinin ismini söyler. İsmi söylenen oyuncu yere çömelir. Yere çömelene oyuncunun sağında ve solunda yer alan oyunculardan hangisi diğerinin ismini önce söylese yarışmayı kazanır. Kaybeden oyuncu oyundan çıkar. Çömelen oyuncu ayağa kalkar ve oyun bu şekilde devam eder.

Aşağıdaki oyuncuların yer aldığı bir oyunda yönetici; sırasıyla Ahmet, Alpay, Zeynep ve Esra'nın isimlerini söylemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ozan ve Esra oyunda kalmıştır.
- B) Tülay ya da Hale'den biri ilk turda oyundan çıkar.
- C) Ahmet'in oyundan çıkma ihtimali yoktur.
- D) Defne ve Arda'nın oyundan çıkma ihtimali vardır.

64. Dikmen Yıldızı (1) Kurtuluş Savaşı'nı anlatan önemli bir romandır (2) Millî Mücadele'ye İstanbul üzerinden değil de doğrudan Anadolu'dan bakan yazar bu romanında (3) Dikmen Yıldızı namıyla ünlü Yıldız'ın kişisel öyküsünü anlatır (4) Yıldız (5) İzmir'in tanınmış ailelerinden birinin kızıdır (6) Yıldız ile Yüzbaşı Murat nişanlıdır (7) Yüzbaşı Murat'ın verilen gizli görevi başarabilmesi için yakınlarına şehit olduğu söylenir (8) bunun üzerine Yıldız (9) bunalım geçirir (10) **Bu parçadaki sayıların yerine getirilmesi gereken noktalama işaretlerini bularak sayıları ilgili bölüme yazınız.**

NOKTA

.....

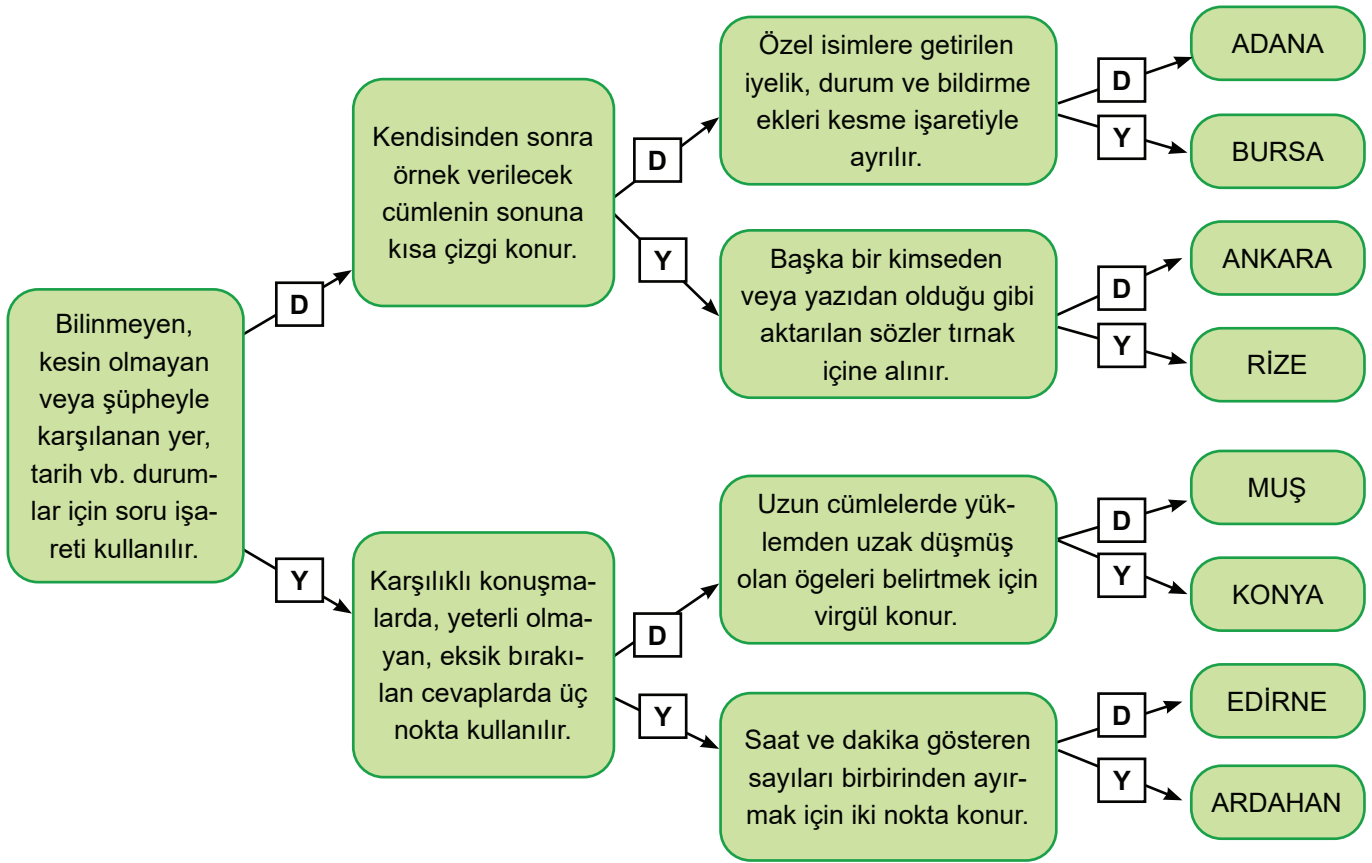
VİRGÜL

.....

NOKTALI VİRGÜL

.....

65. Noktalama işaretleri ile ilgili aşağıdaki bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" okunu takip ederek hangi şehre ulaşılacağını bulunuz.

66. Aşağıdaki tabloda verilen sözcüklerin yazımı doğru ise (D), yanlış ise (Y) olarak işaretleyiniz.

1. art arda	☒ D ☐ Y	2. git gide	☒ D ☐ Y	3. hiç kimse	☒ D ☐ Y	4. hanımeli	☒ D ☐ Y
5. terk etti	☒ D ☐ Y	6. vazgeçtim	☒ D ☐ Y	7. sağ ol	☒ D ☐ Y	8. hoşçakal	☒ D ☐ Y
9. hiç biri	☒ D ☐ Y	10. birdenbire	☒ D ☐ Y	11. farkettim	☒ D ☐ Y	12. biçerdöver	☒ D ☐ Y

67. Neredeyse her sokakta rastladığımız büfeler gibi düzenlenmişti ( ) ufak birkaç masa ( ) plastik sandalyeler ( ) masa işlevi gören dar bir raf ( ) Genç bir çırak tezgâhın arkasında portakal sıkıyordu ( )

Bu metinde yay ayraç ( ) ile gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (...) (,) (,) (...) (.)

B) (:) (,) (,) (.) (...)

C) (...) (,) (,) (:) (.)

D) (:) (,) (,) (...) (.)

68. Sıfat- fiiller, fiillere "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" ekleri getirilerek türetilen ve genellikle sıfat görevinde kullanılan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) Dilimde sabah keyfiyle yeni bir umut türküsü
Kar yağmış dağlara, bozulmamış ütüsü
- B) Rahvan atlar gibi ırgalanan gökyüzü
Gözlerimi kamaştırırsa da geleceğim sana
- C) Gecesi uzun süren karlar ülkesinde
Hangi ses yürekten çağırır beni sana
- D) Yeter ki bir çağır beni çiçeklendiğin yerden
Gemileri yaksalar da geleceğim sana

69.

Bu görselde aşağıdakilerden hangisine dikkat çekilmek istenmiştir?

- A) Bazı sözcüklerin birden fazla doğru yazımının olduğuna
- B) Yabancı dillerden geçen kelimelerin Türkçe yazımına
- C) Yazımı karıştırılan bazı sözcüklerin doğru yazımına
- D) Anlamca çelişen sözcüklere

70.

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

Yukarıdaki tabloda yazımı yanlış olan sözcükler kırmızı ile gösterilecektir.

Bu durumda aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru olur?

A)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

B)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

C)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

D)

herşey	birçok	herkes
olağanüstü	bilinç altı	yanyana
klavuz	baş hekim	orijinal

71. • Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
• Art arda gelen sıralı cümleleri ayırmak için konur.
• Kendisinden önceki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren; hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, hay-hay, baş üstüne, öyle, haydi, elbette gibi kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) bu işlevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Dostum, buralara gelip bu güzelliklere karışmanı istiyorum!
B) Ona baktım, elimi usulca omzuna koydum ve uzun uzun sustum.
C) Onu, onun hayatıma kattığı güzellikleri nasıl unutabilirim?
D) Olur, o garip şehre giderim ama bir şartım var.

72.

- Soru anlamı taşıyan cümlelerden sonra konur.
- Bilinmeyen yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.

- Seslenme, hitap ve uyarı bildiren sözcük ve cümlelerden sonra konur.
- Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur.

- Yaşadıklarımızın üzerinden ne kadar süre geçti?
- Karacaoğlan 17. yüzyılda Osmaniye’de (?) doğmuştur.
- Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz’dir, ileri!
- Eskiden tüm derslerden yüksek not almış (!) .

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde ünlem ve soru işareti verilen işlevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- Yalnız I.
- Yalnız IV.
- I ve II.
- II ve III.

73. • Fiil kök veya gövdelerine getirilen birtakım eklerle türetilen; cümle içinde isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılan kelimelere fiilimsi denir.
- Fiilimsi ekini alıp bir varlığın adını karşılayan kelimeler fiilimsi olarak kabul edilmez.
  - Bazı fiilimsi ekleri zaman ekleriyle benzerlik gösterir. Ancak zaman eklerini alan fiiller, çekimli fiil olur.
  - Olumsuzluk eki olan “-ma, -me” ile isim fiil eki olan “-ma, -me” karıştırılmamalıdır.

Bu kurallara göre,

Çakmak çakmaya geldik

Kına yakmaya geldik

Ayşe teyze ağlama

Kızın almaya geldik

dizelerindeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- “Çakmak” kelimesi bir varlığın adı olduğu için fiilimsi değildir.
- “Çalmaya” kelimesi isim-fiil eki almıştır.
- “Geldik” kelimesi çekimli fiildir.
- “Yakmaya” kelimesi olumsuzluk eki almıştır.

Rengârenk

O gün arkadaşlarımla okulun yanındaki çam ormanına gitmeye karar verdik. Çağla, Songül, Işıl ile birlikte zil çalar çalmaz ormana doğru yöneldik.

Işıl heyecanlı bir şekilde,

- Aaa! Bakın yerde bir kuş var. Yaralı olmalı, dedi.

Hemen kuşun yanına gittik, onu elimize aldık. Caddedeki veterinerine götürdük. Veteriner onu tedavi etti. İyi bakılırsa çabuk iyileşeceğini söyledi.

Kuş rengârenk olduğu için adını Rengârenk koyduk.

Çağla,

- Rengârenk'i evime götürüp ona çok iyi bakacağım, dedi. Biz de kabul ettik.

Bir hafta sonra iyileşen kuşu yuvasına götürdük. Rengârenk, ağaca kondu. Biz de içimiz rahat evimize döndük.

Bu metinde virgül (,) aşağıdaki görevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- B) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
- C) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
- D) Anlam belirsizliğini önlemek için kullanılır.

75. Bazı fiilimsiler fiilimsi olmaktan tamamen çıkıp kalıcı isim olur.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinde kalıcı isim vardır?

- A) Buzdolabının besinleri dondurması bir saat sürüyor.
- B) Bizim evde yaprakları sarma işi hep anneme kalır.
- C) Ağacı dikmeden önce derin bir çukur kazmayı unutma.
- D) Bu çocuklar gelecek için büyük umutlar vadediyor.

76.

A	Kitabı bu hafta bitirmek istiyorum.	B	Misafir, umduğunu değil bulduğunu yer.	C	Yemek yemeye gidiyorum.	Ç	Koştuğu mesafeyi hesapladı.
D	Bugün yağmur yağacakmış.	E	Hafızasında sayısız hatıra canlandı.	F	Sabahları yürüyüş yaparım.	G	Her gün spor yapmak iyidir.
Ğ	Dokuzda gelecek otobüsü bekliyorum.	H	Bozulmuş yiyecekleri çöpe attık.	I	Geldim tozlu yollardan.	İ	Okula gelen misafirler önce danışmaya uğradı.

Aşağıda numaralanmış soruları bu tablodan hareketle cevaplayınız.

1. Hangi harfle gösterilen kutucukta kalıcı isim vardır?

(.....)

2. Hangi harfle gösterilen kutucukta sıfat-fiil vardır?

(.....)

3. Hangi harfle gösterilen kutucukta fiilimsi yoktur?

(.....)

4. Hangi harfle gösterilen kutucukta isim-fiil vardır?

(.....)

77.

İsim-fiiller	Sıfat-fiiller
-ma -ış -mak	-an -ası -mez -ar -dik -ecek -miş

Tabloda isim-fiillere ve sıfat-fiillere gelen ekler gösterilmiştir. Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsi çeşitlerinden doğru olanların yanına (D), yanlış olanların yanına (Y) yazınız.

Önünden geçen aracı dikkatle inceledi.

Sıfat-fiil

Gösterimdeki film gelmiş geçmiş tüm rekorları altüst etti.

Sıfat-fiil

Bugün fidan dikme etkinliğine katılıyoruz.

İsim-fiil

Güldükçe gözlerinin içi gülüyor.

Sıfat-fiil

Her sabah kahvaltı yapmadan yürüyüş yapar.

Sıfat-fiil

Ankara'ya gideli ne aradı ne sordu.

İsim-fiil

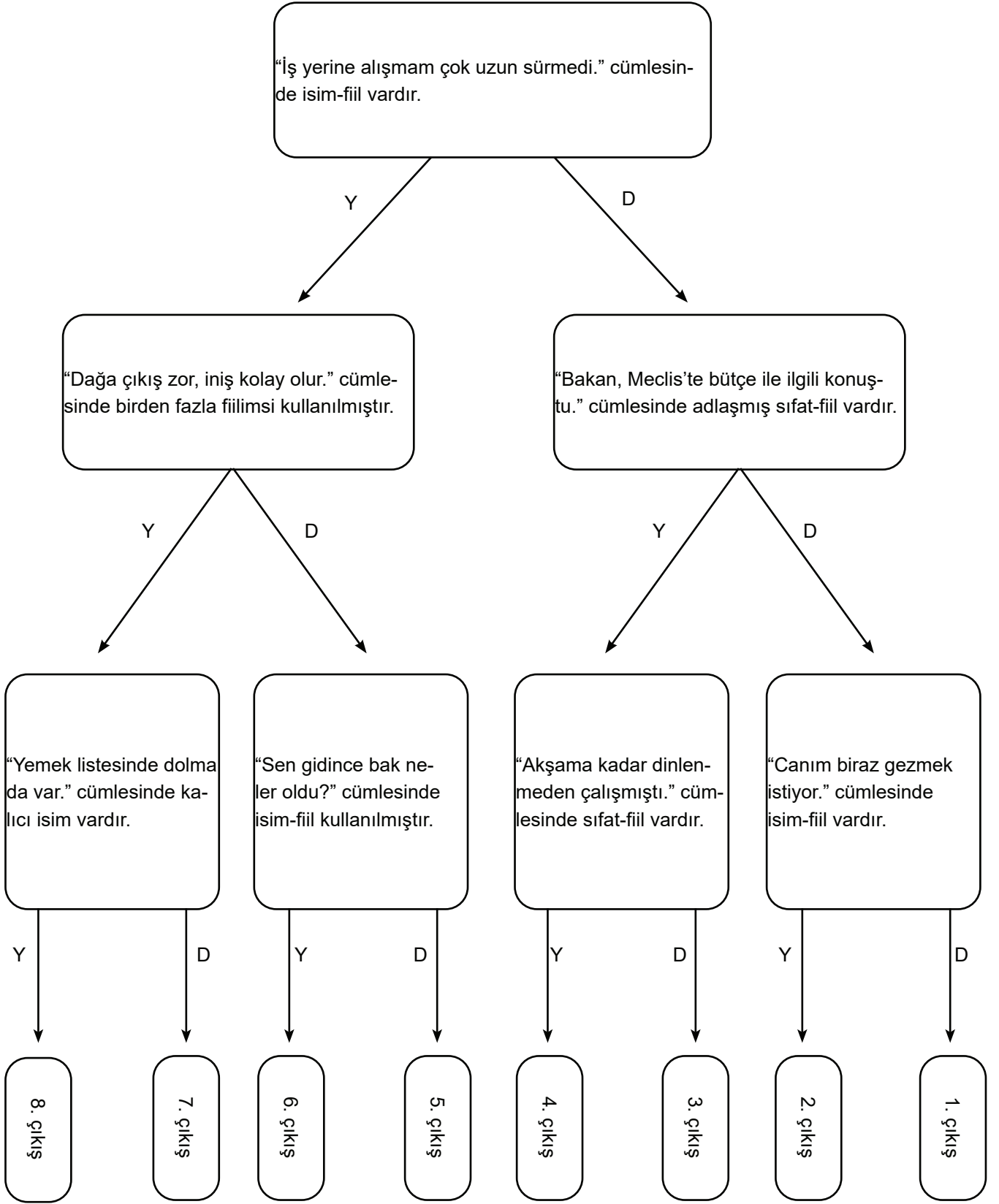
Anneannemi hiç unutmam, öpülesi elleri vardı.

Sıfat-fiil

Koşarken bir anda dengesini kaybetti.

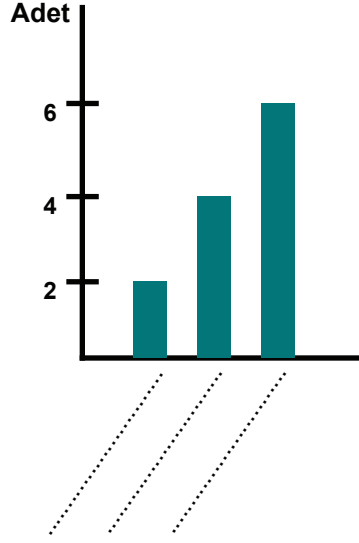
İsim-fiil

78. Aşağıdaki kutularda yer alan cümlelerdeki yargılar doğru ise "D", yanlış ise "Y" oku takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşıldığını bulunuz.

79. Vapurdan çıkarken onu fark ettim. Yanından ayırmadığı çantası elindeydi. Hızlı adımlarla caddeye doğru yürüyordu. Yanına yaklaşip selam verdim. Hal hatır sorunca söyledi sahaflara gittiğini. Çekinerek ona katılmak istediğimi söyledim. Memnuniyetle kabul etti. Demek ki o da benim gibi kitapları seven biriydi.

Bu parçada yer alan isim-fiil, sıfat-fiil ve çekimli fiillerin sayılarını belirleyerek aşağıdaki grafikte boş bırakılan yerlere türlerini yazınız.

80. Aşağıdaki cümlelerde yer alan fiilimsilerin altını çizip türünü yazınız.

1. Hayallerini gerçekleştirmek için çok çalıştı.
2. Hepimiz şiir okuyuşuna hayran kaldık.
3. Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez.
4. Akacak kan damarda durmaz.
5. Bir gülüşü ile her şeyi değiştirdi.
6. Çakmakla oynamak çok tehlikelidir.
7. İnanmak başarmanın yarısıdır.
8. Körle yatan şaşkı kalkar.
9. Öfkeyle kalkan zararlar oturur.

81. Çağdaş Bey'in eski arabasına ait lastiğin özellikleri aşağıda verilmiştir.

Arabasını değiştiren Çağdaş Bey'in yeni arabasına ait lastiğin özellikleri şunlardır:

- Yanak yüksekliği, eski arabasının lastiğinin yanak yüksekliğinden fazladır.
- Taban genişliği, eski arabasının lastiğinin taban genişliğinden fazladır.
- Jant çapı, eski arabasının lastiğinin jant çapından dardır.
- Maksimum taşıma kapasitesi, eski arabasının lastiğinin taşıma kapasitesinden fazladır.

Buna göre Çağdaş Bey'in yeni arabasına ait lastik aşağıdakilerden hangisi olabilir?

82. Bir martı, sahilin ötesinde tek başına uçuş çalışmaları yapıyordu. Yükseldiğinde perdeli ayaklarını indiriyor, gagasını kaldırıyor ve ona acı veren bir kavisi oluşturabilmek için kanatlarını iyice geriyordu. Eğer bu kavisi oluşturabilirse daha yavaş uçabilecekti. Şimdi rüzgâr hafifçe vuruyordu yüzüne. Hemen altındaki uçsuz bucaksız deniz neredeyse hareketini yitirmişti ve o sanki havada asılı kalmış gibi yavaşlamıştı. Bütün dikkatini toplayarak gözlerini kısıtı, nefesini tuttu ve zorladı. Derken bütün tüyleri birbirine karıştı ve hızı kesildi.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hikâye edici bir metindir.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Deyim kullanılmıştır.
- D) Abartma yapılmıştır.

83. “Yeni Nesil Kütüphane” sloganıyla hizmet vermeye başlayan kütüphane, klasik kütüphanelerden çok farklı bir anlayışla tasarlanmıştır. Burada dünya klasiklerinden günümüzün usta yazarlarının eserlerine, öykü kitaplarından eğitim kitaplarına kadar birçok türden binlerce kitaba ulaşılabilir. Misafirlere, diledikleri kitabı satın veya ödünç alma, burada buldukları süre içinde lezzetli kahve ve atıştırmalıklar eşliğinde okuma fırsatı sunuluyor. Yıl boyunca okur-yazar buluşmaları, yazarlık atölyeleri, film gösterimleri gibi etkinliklerin düzenleneceği kütüphanenin duvarlarında ünlü ressamın eserleri de yer alıyor.

Bu parçada sözü edilen kütüphaneye ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Alışılmışın dışında düzenlendiğine
- B) Farklı faaliyetlere sahne olduğuna
- C) Tanınmış tabloların satışa sunulduğuna
- D) Farklı türde pek çok kitabı barındırdığına

84. I. karşısında verilen tepki
II. vücudun olası bir tehlikeye karşı
III. olarak tanımlanan korku
IV. bir tehlike veya tehlike düşüncesi
V. kendini koruma yöntemidir

Numaralanmış sözlerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda hangisi baştan ikinci olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

85. • Kelime Dağarcığınız Gelişir
• Kendinizi Daha İyi İfade Edersiniz
• Stresle Daha Kolay Baş Edebilirsiniz
• Genel Kültürünüz Artar
• Yalnızlık Hissi Yaşamazsınız

Aşağıdakilerden hangisi bu alt başlıkların yer aldığı bir yazının konusu olmaya en uygundur?

- A) Toplumsal kuralların insana etkileri
- B) Düzenli uykunun sonuçları
- C) Kitap okumanın faydaları
- D) Dostluğun önemi

CEVAP ANAHTARI

1. İnkilem, tahammül, donmak, kirpi
2. İyimserlik / şehit/ zafer / mücadele/ vatanseverlik “ ŞİFRE : Atatürk”
3. Sözcük dağarcığı, Kitap, Roman, Şiir, Hikâye, Gelişim, Kütüphane vb.
4. Üzüntü, gurbet, yakınlık, hatıra, paylaşma, dostluk.
5. saldırgan / güncel / özgün / ayrıcalık / yerleşke
6. sembol / lazer / barkod / yöntem / veri / bilgisayar / klavye / rakam/referans “ ŞİFRE : EZBERLEME
7. A
8. B
9. A
10. 6. ÇIKIŞ
11. 3/4/6/2/1/5
12. 1/C, 2/B, 3/Ç, 4/A, 5/D
13. 1-F, 2-B, 3-D, 4-G, 5-H, 6-I, 7-C, 8-E, 9-A
14. ELİ ÇABUK
15. 3. çıkış
16. TAHMİN / OLASILIK / AZIMSAMA / KÜÇÜMSEME /SİTEM / PİŞMANLIK / HAYIFLANMA / ŞİKÂYET / UYARI / VARSAYIM / ÖNERİ
17. Can kulağıyla dinlemek / Gözden düşmek / Dut yemiş bülbüle dönmek / İçi kıyılmak
18. Soldan Sağa: 1. Akşam, 2. Kişileştirme, 3. Abartma. Yukarıdan Aşağıya: 1. Konuşurma, 2. Tezat, 3. Yanardağ. ŞİFRE: İNTAK
19. A
20. A
21. C
22. C
23. D
24. C
25. A
26. C
27. C
28. Amca, İclal, yazar / Birinci / Öyküleme / Bayramdan bir hafta öncedir.
29. Olay: Vapurun Fener'e yol alması
Kişiler: Yazar
Zaman: Akşamüstü
Yer: Kasımpaşa Fener arası
30. Maddiyata önem vermeme, iyilik yapmayı her şeyden üstün tutma.
31. DDDYD
32. 1) 2,9, 2) 10,12 3) 1,3,5,7 4) 6,11 5) 4,8
33. C
34. A/D/E/B/C/F
35. II/III/IV
36. Faydasız sandığımız özelliklerimize gün gelir ihtiyaç duyarız, faydalı sandığımız özelliklerimiz ise gün gelir bize zarar verir.
Kişileştirme : Durgun suda yansıyan bedenini gören hayvan boynuzlarının güzelliğine hayran kalırken bacaklarının cılızlığından utanmış.
Konuşurma : Öleceğini anlayan geyik, “Zavallı ben! Hiç beğenmediğim cılız bacaklarım sayesinde kurtulmak üzereyken güzelliğine hayran kaldığım boynuzlarım yüzünden ölmeye mahkûmum.” diye haykırmış.
Geyikle Aslan
Son Pişmanlık
37. D
38. 1) Eskihisar- topçular / 2) Topçular 3) Hızlı feribot / deniz otobüsü 4) Deniz otobüsüyle 5) Avcılardan 6) Araba vapuru / Ro-Ro hattı
39. B
40. DENEME
41. C
42. C
43. D
44. C
45. B
46. A
47. B
48. C
49. B
50. C
51. A
52. D
53. D
54. B
55. B
56. C
57. İsim- fiil/ olumsuz/kalıcı isim/ olumsuz/ isim-fiil
58. C
59. C
60. C
61. A
62. B
63. C
64. Nokta: 2 - 4 - 6 - 7 - 10
Virgül : 1 - 3 - 5 - 9
Nokta virgül :8
65. ANKARA

66. 1.D/2.Y/3.D/4.D/5.D/6.D/7.D/8.Y/9.Y/10.
D/11.Y/12.D
67. D
68. A
69. C
70. B
71. A
72. B
73. D
74. B
75. D
76. 1-C,F,H,İ 2-B,Ç,Ğ,H,İ 3-D,E,F,İ 4-A,C,G
77. D/D/D/Y/Y/Y/D/Y
78. 4. ÇIKIŞ
79. Fark ettim : Fiil
Yürüyordu : Fiil
Selam verdim : Fiil
Söyledi: Fiil
Söyledim: Fiil
Kabul etti: Fiil
Ayırmadığı : Sıfat-fiil
Gittiğini : Sıfat-fiil
İstediğimi : Sıfat Fiil
Seven: Sıfat-fiil
Katılmak : İsim-fiil
Demek :İsim-fiil
80. gerçekleştirmek/isim-fiil
okuyuşuna/isim-fiil
gelecek/sıfat-fiil
akacak/sıfat-fiil
gülüş/isim-fiil
oyynamak/isim-fiil
inanmak/isim-fiil
başarmanın/isim fiil
yatan/sıfat-fiil
kalkan/sıfat-fiil
81. C
82. D
83. C
84. A
85. C

8. SINIF

1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

MATEMATİK

1. Aşağıdaki tabloda atom çekirdeği içinde bulunan proton, nötron ve elektron taneciklerinin kütleleri kilogram cinsinden verilmiştir.

Tablo: Atomun Taneciklerine Göre Kütelleri

Tanecik Adı	Kütle (kg)
Proton	$1,6725 \cdot 10^{-27}$
Elektron	$9,107 \cdot 10^{-31}$
Nötron	$1,6748 \cdot 10^{-27}$

Bu bilgilere göre;

- a) Tanecikleri, kütlesi az olandan çok olana doğru sıralayınız.

< <

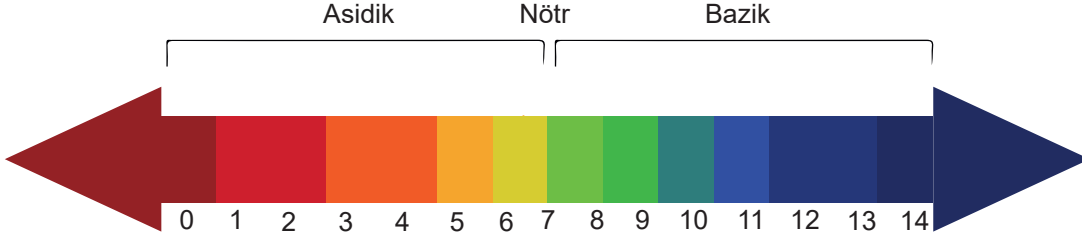
- b) Bu taneciklerden hangisinin kütlesi $15,967 \cdot 10^{-28}$ kilogramdan azdır?

2. Aşağıdaki cümlelerde üslü ifadeler kullanılmıştır.

Bu ifadelerin sonucunu harflendirilmiş olarak verilen üslü ifadelerle eşleştiriniz.

Bir sınıftaki öğrenci sayısı 2^4 tür.	a	25^3
Bir vapurdaki can simidi sayısı 2^9 dur.	b	4^2
Pendikspor - Osmaniyespor karşılaşmasını izleyen kişi sayısı 5^6 dir.	c	25^2
2018 'de Ürgüp ilçesinin nüfusu yaklaşık olarak 3^9 dur.	d	9^3
	e	8^3
	f	27^3

3. Bir maddenin asit ya da baz değerini anlamak için kullanılan pH metre aşağıda verilmiştir. pH oda sıcaklığında 0'dan 14'e kadar değerler almaktadır.

Tablo: pH değer aralıklarına göre maddelerin özelliği

pH Değeri	Maddenin Özelliği
0 ile 7 arası	Asit
7	Nötr
7 ile 14 arası	Baz

Verilen bilgilere göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- a) pH değeri $5 \cdot 10^{-1} + 8 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 10^0 + 1 \cdot 10^1$ şeklinde çözümlenmiş olan madde nasıl bir özellik gösterir?

- b) Asidik bir özellik gösteren bir maddenin pH değerinin çözümlenmiş hâli ne olabilir?

- c) pH değeri $2 \cdot 10^{-3} + 6 \cdot 10^{-1} + 3 \cdot 10^0$ şeklinde çözümlenmiş olan madde nasıl bir özellik gösterir?

- d) pH değeri $0,007 \cdot 10^3$ olan bir madde nasıl bir özellik gösterir?

4. Aşağıda verilen her bir ifade doğru ise "D" yi yanlış ise "Y" yi işaretleyiniz.

92'nin asal çarpanlarının toplamı 25'tir.	☐ D ☐ Y
20'nin asal çarpanları toplamı ile 40'ın asal çarpanları toplamı birbirine eşittir.	☐ D ☐ Y
Üç tane asal çarpanı bulunan en küçük iki basamaklı sayı 12'dir.	☐ D ☐ Y
101'in bir tane asal çarpanı vardır.	☐ D ☐ Y
Üç tane asal çarpanı bulunan en büyük iki basamaklı sayı 90'dır.	☐ D ☐ Y
110'un en büyük asal çarpanı ile en küçük asal çarpanı arasındaki fark 11'dir.	☐ D ☐ Y
İki basamaklı doğal sayılar arasında en büyük asal çarpana sahip olan sayı 97'dir.	☐ D ☐ Y
169'un iki tane asal çarpanı vardır.	☐ D ☐ Y
İki basamaklı en büyük doğal sayının asal çarpanlarının toplamı 14'tür.	☐ D ☐ Y

5.

$$1,2 \cdot 10^{-4} = 1200 \cdot 10^x$$

$$0,3 \cdot 10^{-5} = 0,0003 \cdot 10^y \text{ olduğuna göre;}$$

a) x^y ifadesinin değeri kaçtır?

b) y^x ifadesinin değeri kaçtır?

6. a)

$$(-2)^{-3} \quad \square \quad 5^{-2} \quad \square \quad (-1)^{-27} \quad \square \quad 3^{-1}$$

Yukarıdaki karelerin içine, bu ifadenin mümkün olan en büyük değerde olmasını sağlayacak (+) ya da (-) işaretini koyunuz.

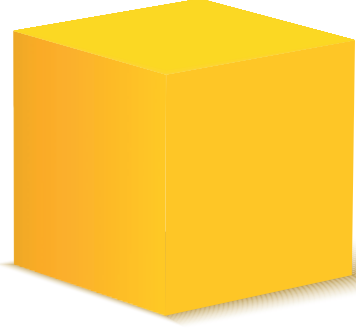
b)

$$3^{-8} \quad \square \quad 9^6 \quad \square \quad 27^{-8} \quad \square \quad 3^{-5}$$

Yukarıdaki karelerin içine, bu ifadenin mümkün olan en büyük değerde olmasını sağlayacak (x) ya da (÷) işaretini koyunuz.

7.

Yan tarafta verilen küp şeklinin yüzeylerine 2^{-4} , 2^{-3} , 2^{-1} , 2^3 , 2^5 , 2^6 üslü ifadeleri karşılıklı yüzeylerinin çarpımı sonucu aynı olacak şekilde yerleştirilecektir.

a) Karşılıklı yüzlerin çarpımının sonucu kaçtır?

b) 2^6 üslü ifadesinin karşı yüzüne hangi üslü ifade yazılmalıdır?

8.

0	5	4	_	3	_	2	_	4	_	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Yukarıda bir telefon numarası verilmiştir.

Bu numara ile ilgili aşağıdaki bilgi bilinmektedir:

- Verilmeyen sayılar, bitişik olduğu hanelerdeki sayılar ile aralarında asal değildir.

Verilmeyen hanelerle ilgili aşağıda verilen her bir ifade doğru ise "D" yi yanlış ise "Y" yi işaretleyiniz.

Tümüne aynı rakam yazılabilir.	☐ D ☐ Y
En az birine tek sayı yazılabilir.	☐ D ☐ Y
Her haneye en az iki farklı rakam yazılabilir.	☐ D ☐ Y
Hanelere gerekli rakamlar yazıldığında en fazla iki telefon numarası oluşturulabilir.	☐ D ☐ Y

9.

$$6,82 \cdot 10^4 = 682 \cdot 10^{\square}$$

$$144,1 \cdot 10^{\square} = 14,41 \cdot 10^2$$

$$0,0006 = \square \cdot 10^{-4}$$

$$0,01 \cdot 10^{\square} = 100 \cdot 10^{-5}$$

$$\square \cdot 10^{-3} = 0,03 \cdot 10^{-1}$$

Yukarıda verilen boş kutulara gelmesi gereken sayılar aşağıdaki karenin içinde boyanması gereken sayıları verecektir. Yaptığınız boyamalar sonucunda ortaya bir rakam çıkacaktır. Bu rakamı bulunuz.

-2	4	5	11	-6	4	-6
16	-3	2	-1	3	12	-9
-9	-2	6	4	1	8	7
7	-6	2	1	6	9	-3
-3	4	-3	9	-1	5	-2
8	10	3	6	1	7	5
-7	-2	8	5	9	8	10

10. Aşağıda iki kısımdan oluşan tablolar verilmiştir. Tabloların 1. kısımlarında şifrelenmiş harfler, 2. kısımlarında bu harflerin sayısal eşleştirmeleri karışık olarak verilmiştir.

Şifrelenmiş Harfler	Sayısal eşleştirme
ABC	126, 612, 216
BAC	
CBA	

Şifrelenmiş Harfler	Sayısal eşleştirme
FED	873, 378, 387
FDE	
DEF	

Tablolarda verilenleri dikkate alarak;

$$F \cdot 10^2 + D \cdot 10^1 + C \cdot 10^0 + E \cdot 10^{-1} + A \cdot 10^{-2}$$

ifadesinin değerini bulunuz.

11. Murat, önce dikdörtgen şeklindeki bir kağıdı 5 eşit parçaya, sonra her bir parçayı yine 5 eşit parçaya keserek bu işlemi 5 adım devam ettirmiştir.

a) Aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Adım	Parça sayısı	Kesim işlem sayısı	En küçük parçanın kağıdın tamamına oranı
0	1	0	0
1	5	4	$\frac{1}{5}$
2			
3			
4			

b) Tabloya göre parça sayısı ve adım sayısı arasındaki ilişkiyi üslü ifadeleri kullanarak açıklayınız.

c) Tabloya göre adım sayısı ve kesim işlemi sayısı arasındaki ilişkiyi üslü ifadeleri kullanarak açıklayınız.

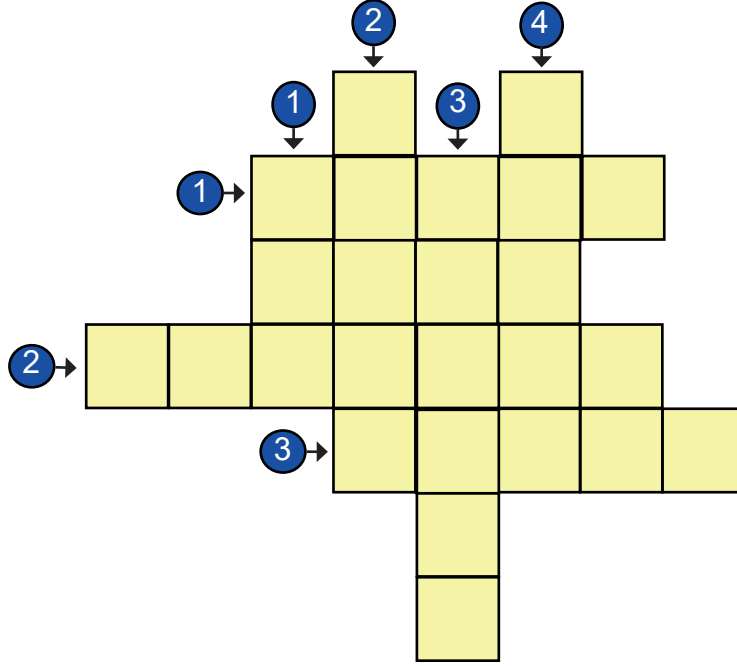
d) Tabloya göre adım sayısı ve en küçük parçanın, kağıdın tamamına oranı arasındaki ilişkiyi üslü ifadeleri kullanarak açıklayınız.

12. Aşağıda verilen bulmacayı yönergeye göre çözünüz.

Bulmaca Yönergesi:

$$\frac{6^2 \cdot 2}{5^2 \cdot 5^{-1}} \text{ ifadesinin bulmacadaki gösterimi}$$

6	^	2	.	2	÷	5
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Altı	Üssü	İki	Çarpı	İki	bölü	beş

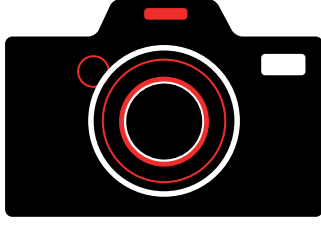
Yukarıdan - Aşağı

1. $2^3 \cdot 3^3$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.
2. $\frac{5^1 \cdot 25^2}{3}$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.
3. $22 \cdot 4^2$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.
4. $\frac{5^{-2} \cdot 5^4 \cdot 2^5}{2^4}$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.

Soldan - Sağa

1. $3^2 \cdot 2^3$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.
2. $\frac{9^3 \cdot 27^{-1}}{5^{-2} \cdot 25^2}$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.
3. $\frac{27^{-1} \cdot 3^4 \cdot 2^3}{2^{-2}}$ işlem sonucunun farklı üslü gösterimi.

13.

Fotoğraf makinelerinde bir nesnenin yakınlştırılarak çekilmesini sağlayan zoom sistemi kullanılmaktadır. Dijital zoomlar odak uzunluğu ve objeye olan mesafenin matematiksel ayarlarını yapar. Yani fotoğraf karesinin görüntü kalitesini değiştirmeden büyütmesini sağlar.

Örnek: 30 metre uzaklıktaki bir nesne, 3x dijital zoom ile çekildiğinde 10 metre mesafede gibi görüntü kalitesi değişmeden büyütülebilir.

a) Buna göre; 2⁸ metre mesafedeki bir nesnenin fotoğrafı 8x zoom ile çekildiğinde kaç metre mesafede gibi görüntü kalitesi değişmeden büyüyebilir?

Empty dashed box for answer a)

b) En fazla 100x dijital zoom yapabilen bir fotoğraf makinesi ile 10 metre mesafede gibi görüntü kalitesi değişmeden bir fotoğraf çekilmek istenirse çekilebilecek en uzak mesafe kaç metre olur? Açıklayınız.

Empty dashed box for answer b)

14.

1	1	2	3	5	8	13	21	34	55	89	144	233	377	610	987	...
---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

şeklindeki sayı dizisi **Fibonacci Dizisi** olarak adlandırılır. Bu dizide yer alan her sayıya **Fibonacci Sayısı** denir. Dizinin her terimi, kendinden önceki iki ardışık terimin toplanmasıyla elde edilir.

a) Aşağıdaki tabloyu, örneği göz önünde bulundurarak doldurunuz.

Fibonacci Sayıları		EBOB	Sayıların sıraları		EBOB
2	8	2	3	6	3
3	21	3	4	8	4
			5	10	
			8	16	

b) Sayıların sıralarının EBOB'u ile Fibonacci Sayıları'nın EBOB'u arasında nasıl bir ilişki vardır? Kısaca açıklayınız?

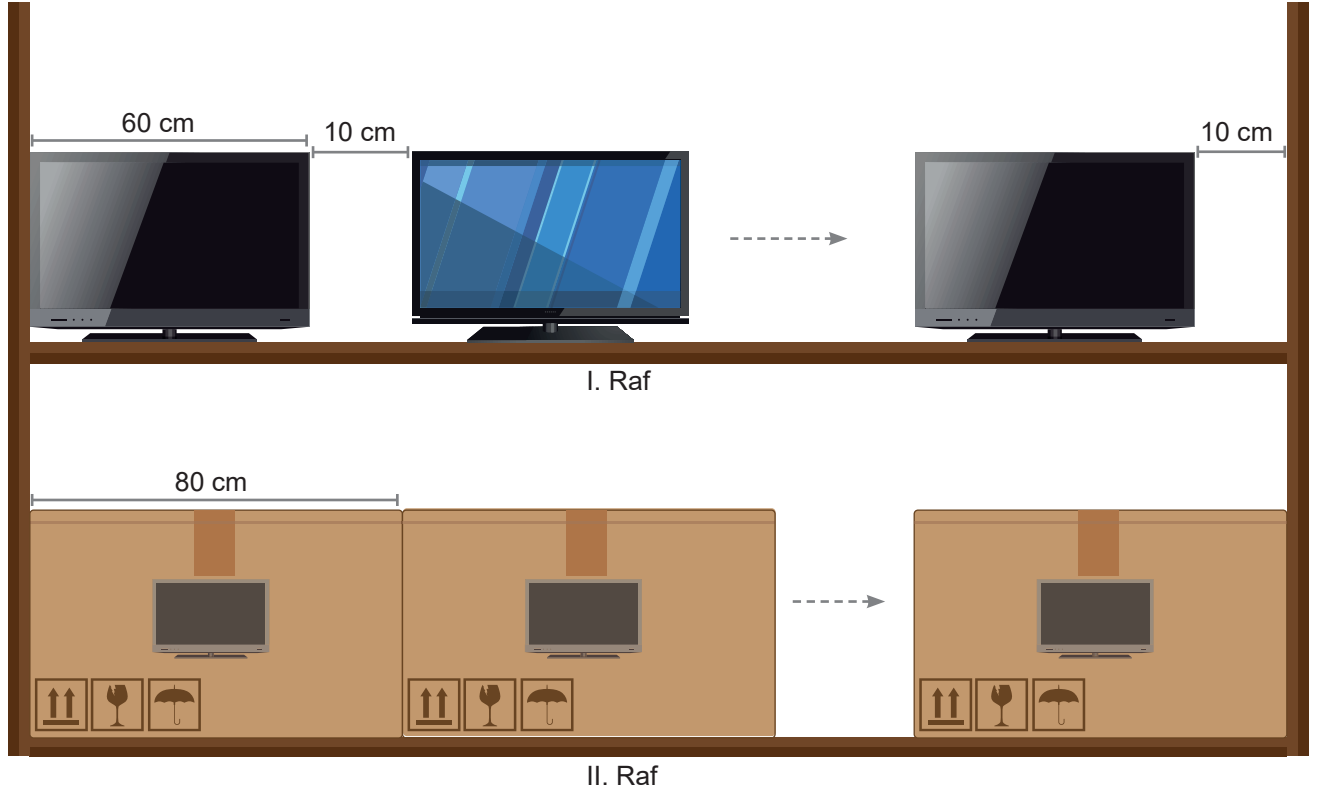
c) 20. ve 30. sıradaki Fibonacci Sayıları'nın EBOB'unu bu sayıları hesaplamadan bulup yazınız. Cevabınızı açıklayınız.

15. Aşağıda verilen soruların sonucunu yandaki tablodan kendilerine eşit olan ifadelerle eşleştiriniz.

EKOK (20, 30) - EBOB (14, 21) işleminin sonucu kaçtır?	
A ve B aralarında asal olmak üzere $EKOK(A, B) + EBOB(A, B) = 85$ ise $A + B$ işleminin sonucu <u>en az</u> kaçtır?	
$EKOK(20, x) = 60$ ise x'in alabileceği değerlerin toplamı, en büyük iki basamaklı sayıdan kaç fazladır?	
Bir çiçekçideki güller üçer ve beşer gruplandırıldığında her seferinde 1 gül artıyor. Güllerin sayısının alabileceği en küçük asal sayı değeri kaçtır?	
EBOB'u 2, EKOK'u 16 olan iki sayının çarpımı kaçtır?	
$A=2^2 \cdot 3^1 \cdot 5^3$ ve $B=2^1 \cdot 3^1 \cdot 5^1$ olduğuna göre A ve B sayılarının EBOB'u kaçtır?	

a	43
b	53
c	27
d	31
e	36
f	19
g	30
h	16
ı	32

16.

Yukarıda bir mağazanın iki raflı vitrini verilmiştir.

I. rafa uzunluğu 60 santimetre olan TV' ler yerleştiriliyor. İlk TV ile duvar arasında boşluk olmayıp son TV ile duvar arasında ve TV' ler arasında 10 santimetre boşluk olacak şekilde dizilebiliyor.

II. rafa uzunluğu 80 santimetre olan TV kutuları, kenarlarda ve aralarında boşluk olmayacak şekilde dizilebiliyor.

a) Mağaza vitrininin uzunluğu 10 metreden fazla ise, vitrinin uzunluğu en az kaç santimetredir?

Empty rounded rectangular box for answer a)

b) Bu vitrinde kaç adet TV ve TV kutusu vardır?

Empty rounded rectangular box for answer b)

17.

Atatürk Barajı yıllık 8900 GWh elektrik enerjisi üretim kapasitesine sahiptir. Türkiye'deki hidroelektrik santrallerinde üretilen enerjinin % 20'sini tek başına karşılayacak seviyededir.

Türkiye'deki hidroelektrik santralleri tam kapasite çalıştığında 1 yılda kaç watt elektrik üretileceğini bilimsel olarak gösteriniz. (1 GWh = 10^9 watt)

18. Türk fıındığı kalite açısından Giresun ve Lewont kalite fıındık olarak ikiye ayrılır. TMO (Toprak Mahsulleri Ofisi) fıındığın yetiştiği bölgenin verimine göre her yıl kabuklu fıındık için bir alım fiyatı belirlemektedir. Fıındık kalitesine göre bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo: Fıındık Kalitesine Göre Yetiştirilen Bölgeler ve Alım Fiyatı

	Giresun Kalite Fıındık	Lewont Kalite Fıındık
Yetiştiği Bölgeler	Giresun, Trabzon, Beşikdüzü, Akçaabat, Vakfıkebir, Çarşıbaşı	Ordu, Samsun, Trabzon, Akçakoca
TMO alım fiyatı(1 kg)	17 ₺	16,5 ₺

Giresun ve Ordu'daki fıındık ekilen alanlar sırasıyla 120.000 hektar ve 200.000 hektardır. Giresun'da 2 hektar için 1 ton, Ordu'daki 1 hektar için 0,75 ton fıındık üretimi yapılmaktadır.

- a) Giresun ve Ordu'da yetişen fıındıklar için elde edilen geliri bilimsel olarak gösteriniz. (1 ton = 1000 kg)

- b) Verim, hektar başına elde edilen ton cinsinden ürün miktarıdır. Trabzon'da Giresun ve Lewont kalite fıındıkların üretildiği 200 ve 250 hektar fıındık bahçeleri vardır. Hektar başına verimin sırasıyla % 50 ve % 40 olduğu bu bahçelerde yetişen fıındığın satışından elde edilen geliri karşılaştırınız. Hangi retici daha fazla gelir elde edebilir?

19.

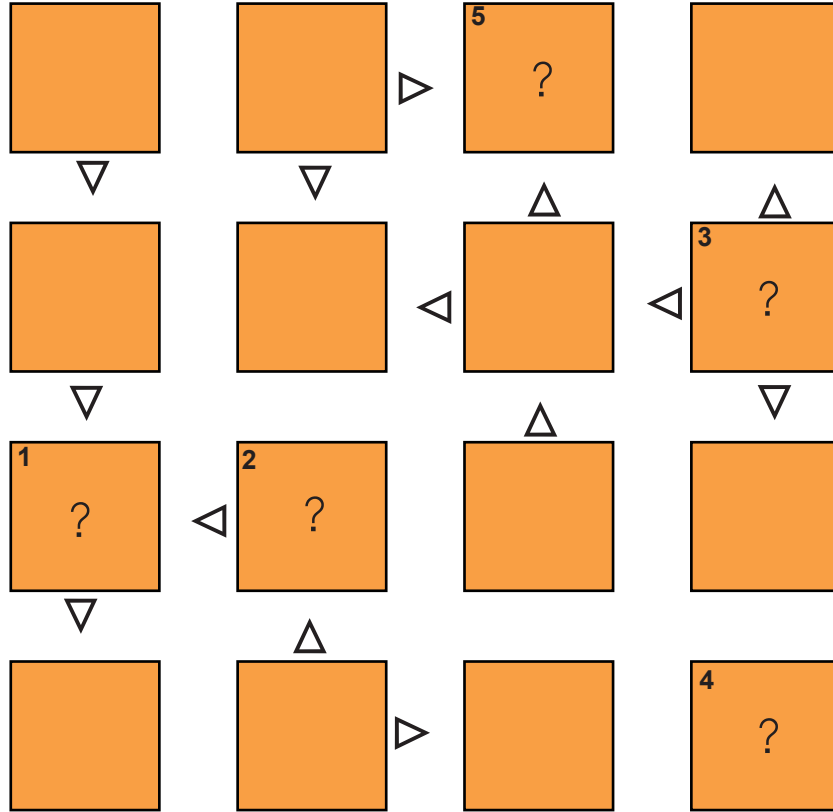
$$A = 37800000 \quad B = 23000000$$

$$C = 0,000087 \quad D = 0,00000685$$

Yukarıdaki sayıları bilimsel olarak gösterip aşağıda verilen yönergeleri takip ediniz.

Her satır ve sütunda üstte yazan sayılar yalnız birer kez yer alacak şekilde diyagramı doldurunuz. (Diyagramda harfleri kullanabilirsiniz.)

Karelerdeki sayılar arasındaki ilişki $\rightarrow$ işareti ile belirtilmiştir. Semboldeki okun sivri ucu küçük sayıyı göstermektedir.

Diyagramda belirtilen sayıların bilimsel gösterimini yazınız.

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....

20.

A	7	İ	120	R	61
B	8	K	21	S	54
C	2	L	60	T	5
D	17	M	4	U	22
E	3	N	6	Ü	19
F	20	O	9	V	10
H	11	Ö	12	Y	0
I	1	P	15	Z	13

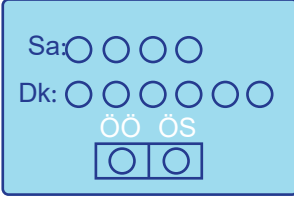
Aşağıdaki soruların cevaplarını yukarıdaki tablodan bulunuz. Yanlarında bulunan harfleri soruların karşısındaki kutucuklara yazınız.

Kutucuğa gizlenmiş ismi bulunuz.

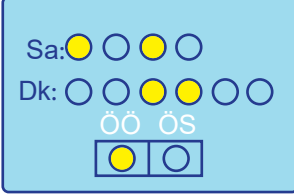
- 1) En küçük asal sayı kaçtır?
- 2) EBOB (21, 35) ifadesinin sonucu kaçtır?
- 3) 66 sayısının en büyük asal çarpanı kaçtır?
- 4) EKOK (20, 24) ifadesinin sonucu kaçtır?
- 5) 108 sayısının asal çarpanlarının toplamı kaçtır?
- 6) 8 sayısının en büyük ve en küçük çarpanı arasındaki fark kaçtır?
- 7) EKOK (12, 20) + EBOB (5, 12) işleminin sonucu kaçtır?
- 8) $A = 2^3 \cdot 5^4$, $B = 2^2 \cdot 3^2 \cdot 5$ olduğuna göre EBOB (A,B) ifadesinin sonucu kaçtır?

1	2	3	4	5	/	6	7	8
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

21.

Bir saat tasarımcısı yandaki gibi bir saat tasarlamıştır. Bu saati tasarlarken 2'nin doğal sayı kuvvetlerini kullanmıştır. Eğer gösterilecek saat öğleden önceki bir saat ise "ÖÖ" ışığı; öğleden sonraki bir saat ise "ÖS " ışığı yanmaktadır.

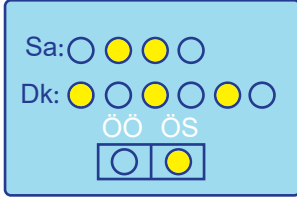
Örneğin; saatin ışıkları şekildeki gibi yandığında

$$\text{Saat: } 2^0 + 2^2 = 5$$

$$\text{Dakika: } 2^2 + 2^3 = 12$$

öğleden önce 05.12 olduğu anlaşılmaktadır.

a)

Saatin ışıkları yukarıda verilen şekildeki gibi yandığında saat kaç gösterir?

A) 18.21

B) 18.16

C) 17.21

D) 17.16

b) Saat öğleden önce 09.35 olduğunda bu saatte kaç ışık yanmalıdır?

22. Bir şirkette üç farklı kağıt üretilmektedir. Bunlar birinci, ikinci ve üçüncü hamur kağıtlardır.

Aşağıdaki tabloda her çeşide ait üretilen ortalama kağıt türü, kağıtların satış oranı ve adet fiyatları verilmiştir.

Tablo: Kağıt Çeşitlerine Göre Bilgiler

Kağıt Çeşidi	Üretilen ortalama kağıt sayısı	Satış Oranı	Adet Fiyatı (TL)
Birinci Hamur Kağıt	9^{11}	$\frac{1}{3}$ 'ü	3^{-2}
İkinci Hamur Kağıt	16^{12}	% 50	2^{-3}
Üçüncü Hamur Kağıt	5^8	% 20	5^{-2}

Aşağıda şirketin kağıt üretimi hakkında beş ifade bulunmaktadır. Her bir ifade doğru ise "D" yi yanlış ise "Y" yi işaretleyiniz.

İkinci hamur kağıtlardan 8^6 adet satış yapılmıştır.	☐ D ☐ Y
Üçüncü hamur kağıtlardan 5^5 ₺ gelir elde edilmiştir.	☐ D ☐ Y
Birinci hamur kağıtların tamamı satılmış olsaydı 3^{20} ₺ gelir elde edilirdi.	☐ D ☐ Y
Adet fiyatı en fazla olan kağıt çeşidi üçüncü hamur kağıdıdır.	☐ D ☐ Y
Birinci hamur kağıttan 3^{19} ₺ gelir elde edilmiştir.	☐ D ☐ Y

23. Alman DIN standartlarına göre; A0, B0 ve C0 olmak üzere 3 kağıt ölçüsü bulunmaktadır. Bu ölçülerdeki kağıtlar katlanarak farklı kağıt ebatları oluşturulmakta ve buna göre kağıtların ismi değişmektedir.

Örneğin; A0 kağıdını ortadan ikiye katladığımızda yeni oluşan kağıt A1, A1 kağıdını ortadan ikiye katladığımızda yeni oluşan kağıt A2 olmakta ve aşağıda verilen şekildeki gibi devam etmektedir.

Bir Matbaa etkili okuma faaliyeti yürüten bir okul için 126 sayfalık hikaye kitapları basacaktır. Matbaa, bu kitapların basımı için belirli sayıda A0 kağıdı alıp her birini hiç artmayacak şekilde A5 boyutuna getirecektir. Her kağıdın her iki yüzü de kullanılacaktır.

Bir tane A5 boyutunda 126 sayfalık kitabın basımı için en az kaç adet A0 kağıdı kullanılmalıdır?

Empty rounded rectangular box for the answer.

24. Üslü ifadelerle hazırlanan bir bulmacada değerleri aynı olan üslü ifadeler yan yana dizilerek bir şifre oluşturulacaktır. Kağıtların ön yüzlerine harfler ve üslü ifadeler yazılmıştır.

Örnek:

2^4	A	$2^3 \cdot 4^{-1}$	2	H	$(2^2)^{-2}$
-------	---	--------------------	---	---	--------------

Aşağıda kullanılabilir harfler verilmiştir.

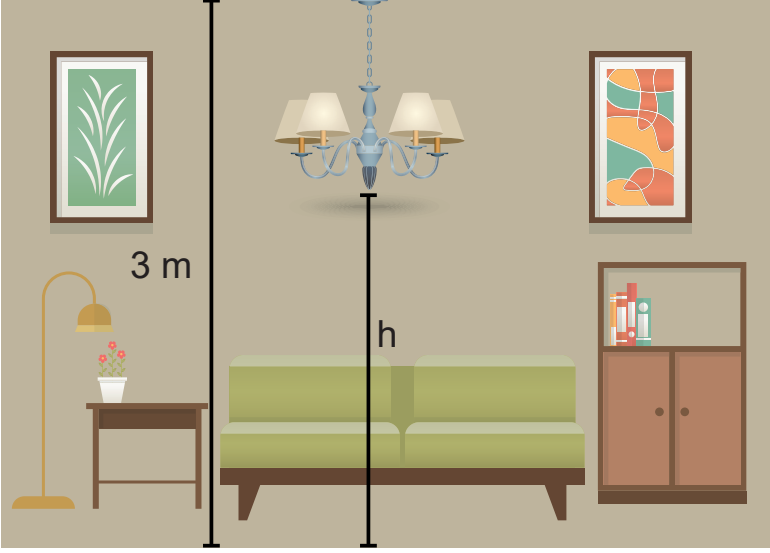
2^4	A	$2^3 \cdot 4^{-1}$	$2 \div 2^{-3}$	C	$1 \div 2^{-3}$	$2^{-4} \div 4$	D	$(16^{-1})^3$	2^{-4}	E	16^{-1}	$1 \div 2^{-2}$	G	4^8	2	H	$(2^2)^{-2}$
2^{-3}	I	$2^5 \cdot 2^{-4}$	$1 \div 4^3$	İ	$(4^{-2})^4$	$16 \div 2^4$	K	4	$1 \div 2^2$	M	$(2^3)^4$	$4 \cdot 2^5$	N	$2^5 \cdot 2^{-11}$	$1 \div 4$	Ö	$3^2 \div 2$
$8^{-5} \div 2$	R	$1 \div 2$	16	S	2^{-5}	4^{-1}	T	$16 \cdot 2^{-1}$	$16 \div 2^5$	U	2^7	$2^{-4} \div 2^{-2}$	Ü	8	32	Z	$1 \div 2^3$

Buna göre başlangıcı aşağıda verilen bulmacayı tamamlayarak şifredeki ismi bulunuz.

B	2^{-6}					
---	----------	--	--	--	--	--

25.

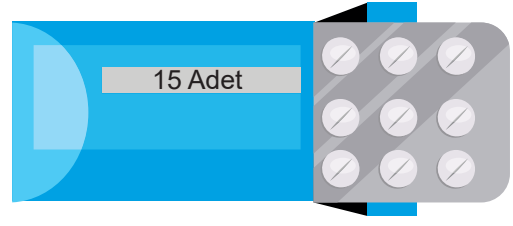
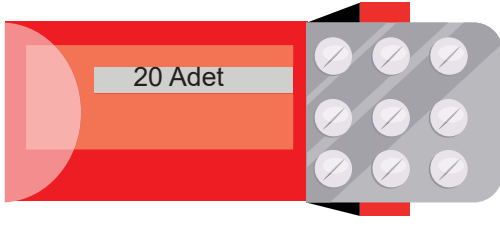

Resimdeki gibi, yerden yüksekliği 3 metre olan salonuna yeni bir avize almak isteyen kişinin evine alacağı avizenin uzunluğunun aşağıdaki şartları sağlaması gerekmektedir:

- Avize en az 10 cm uzunluğunda olacaktır.
- Avizenin yerden yüksekliği "h" en az 170 cm olmalıdır.
- Avizenin uzunluğu santimetre cinsinden 2'nin tam sayı kuvveti olan bir sayı olmalıdır.

Avize mağazasında 15 farklı avize ve her avizenin istenilen uzunlukları mevcut ise bu kişi kaç farklı çeşitte ve uzunlukta avize alabilir?(1 m = 100 cm)

26. Doktora giden Būşra'ya doktor 2 kutu ilaç vermiştir. Kırmızı kutuda 20, mavi kutuda 15 adet ilaç vardır.

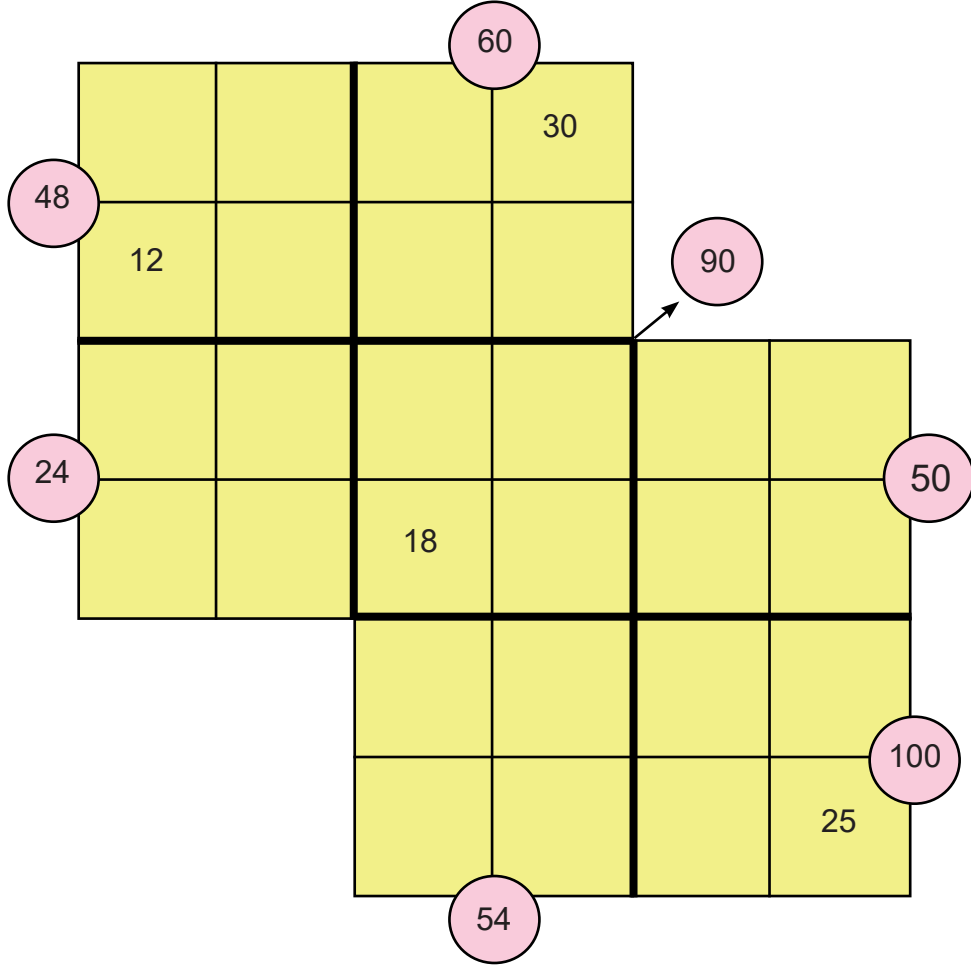

Būşra kırmızı ilacı 6 saatte bir, mavi ilacı 8 saatte bir içecektir. Ancak iki ilaç aynı ana denk geldiğinde ilaçlardan yalnızca birini içmesi gerekmektedir. Būşra ilk denk gelmede kırmızı ilacı, ikinci denk gelmede mavi ilacı almak üzere dönüşümlü olarak ilaçları içmektedir. Salı sabah 09:00'da mavi ilacı, bundan 6 saat sonra da kırmızı ilacı içerek tedaviye başlamıştır.

a) Būşra'nın hangi ilacı önce biter? Açıklayınız.

b) Būşra son ilacı hangi gün ve saat kaçta içmiştir?

27.

Yukarıdaki bulmacada; daire içinde yazılan sayıların -kendileri hariç- en büyük dört çarpanı, bitişik olduğu dört bölmeli kutunun içine yazılacaktır.

Yukarıdan aşağı ve sağdan sola aynı sayı iki defa yazılmayacak şekilde bulmacayı doldurunuz.

28. Verilen iki doğal sayının tüm pozitif tam sayı çarpanları yazılır. Sadece birinci sayının çarpanı olan sayılar 1. kutuya, sadece ikinci sayının çarpanı olan sayılar 2. kutuya, her iki sayının da çarpanı olan sayılar ortak kutuya atılır.

Aşağıda 8 ve 12 sayıları için bir örnek verilmiştir.

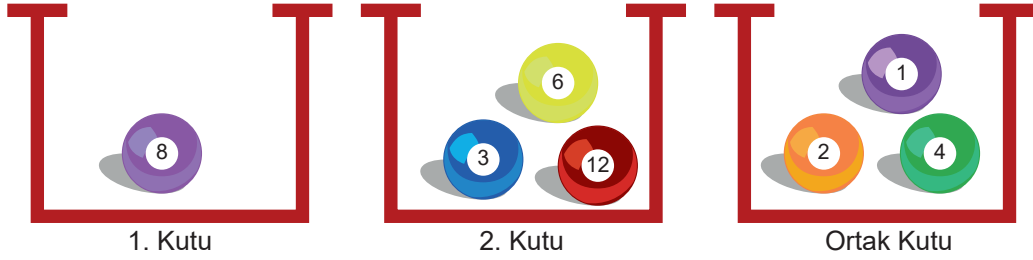
Birinci sayı: 8

8'in çarpanları

İkinci sayı: 12

12'nin çarpanları

Bu işlem sonrasında ortak kutuda sadece 1 sayısı bulunan beş tane sayı çiftini örnek vererek açıklayınız.

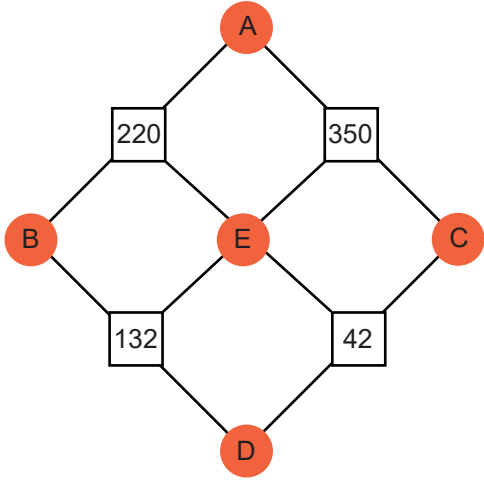
Empty rounded rectangular box for writing the answer.

29. Bir bakteri kültüründe A ve B türünde iki bakteri vardır. A bakterilerinin sayısı 16^{10} , B bakterilerinin sayısı ise 32^6 dir. A bakterilerinin sayısı her 30 dakikada, B bakterileri ise her 15 dakikada bir 2 katına çıkmaktadır.

Buna göre 5 saat sonunda B bakterilerinin sayısının A bakterilerinin sayısına oranı aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 2^{-2} B) 2^0 C) 2^1 D) 2^2

30.

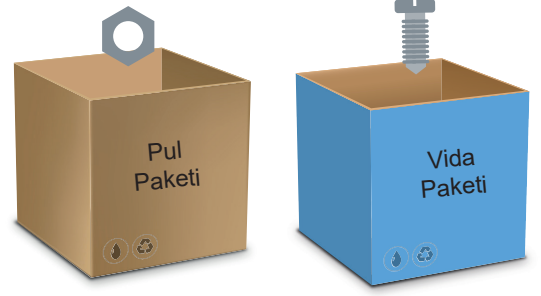

Şekilde verilen sayıların asal çarpanları, köşelerinden çıkan doğru parçaları ile bağlı oldukları dairelerin içine yazılacaktır. Örneğin; 220 sayısının asal çarpanları; A, B ve E sayılarıdır.

Her harf farklı bir doğal sayıyı temsil ettiğine göre, $A+B+C$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 15   B) 20   C) 21   D) 23

31.

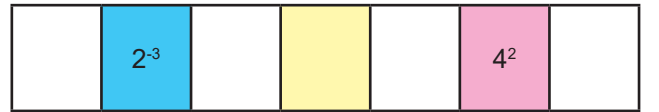

Yukarıdaki paketlerde 850 tane pul ve 850 tane vida bulunmaktadır. Bir pulun kütlesi 10^{-3} gram, bir vidanın kütlesi ise 10^{-2} gramdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu paketlerin toplam kütlesinin gram cinsinden bir gösterimi olamaz?

- A) $93,5 \cdot 10^{-4}$ C) $9350 \cdot 10^{-3}$
B) $9,35 \cdot 10^0$ D) $935 \cdot 10^{-2}$

32.

Yukarıda her kutuda birer üslü ifade bulunmaktadır. **Ardışık üç kutu içinde bulunan üslü ifadelerin çarpımı 8^2 ise verilmeyen kutular içindeki üslü ifadelerin çarpımının değeri aşağıdakilerden hangisi olur?**

- A) 16^4 B) 8^5 C) 2^{14} D) 4^6

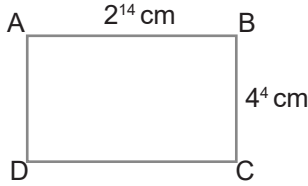
33. 11 kişilik bir futbol takımında her oyuncunun bir forma numarası vardır. Oyunculardan biri takım kaptanıdır. Takım kaptanının forma numarası ile diğer oyuncuların forma numarası aralarında asal sayılardır. Forma numaraları 1'den başlamaktadır.

Takım kaptanının numarası 6 ise bu takımdaki en yüksek forma numarası en az kaçtır?

- A) 19   B) 23   C) 29   D) 37

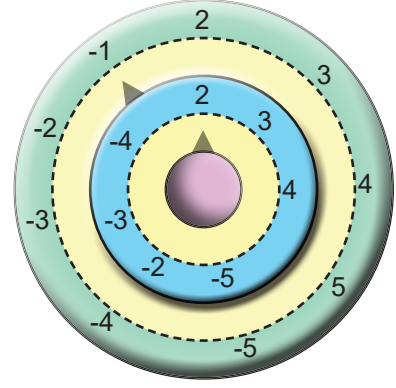
34. Dikdörtgenin alanı, uzun ve kısa kenar uzunluğunun çarpımına eşittir.

ABCD dikdörtgeninin alanının 8 katı olan bir dikdörtgen çizmek isteyen öğrenci aşağıdaki dikdörtgenlerden hangisini çizmez?

- A)   B)   C)   D)

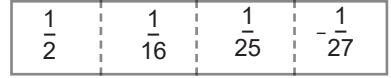
35.

Şifre Kutusu

Yukarıda bir öğrencinin bilgisayar programında tasarladığı şifre düzeneği verilmiştir.

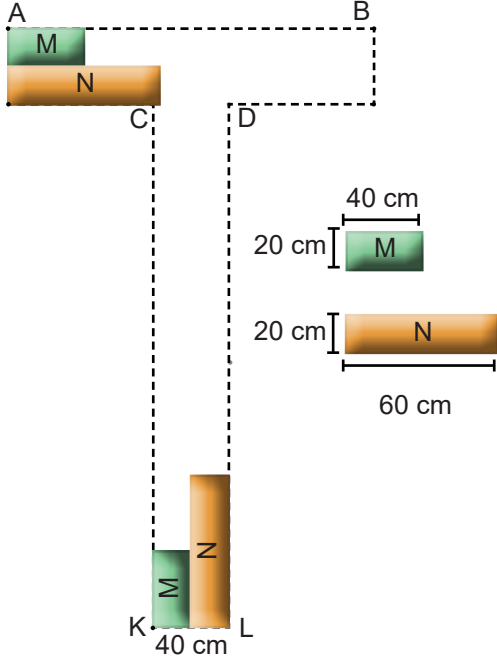
Düzenek; içteki okun gösterdiği sayıyı taban, dıştaki okun gösterdiği sayıyı üs olarak algılayıp üslü ifade oluşturuyor ve değerini şifre kutusundaki hanelere aktarıyor.

Yukarıda verilen şifre düzeneğine göre şifreyi doğru oluşturmak isteyen bir kişi, düzenekteki okları hangi sayı üzerine getirmez?

- A) -5   B) -4   C) +2   D) +3

36.

M ve N taşları şekildeki gibi iki sıra halinde yan yana döşenerek T harfi oluşturulacaktır.

T harfinin AB uzunluğu 2 metreden az, CK uzunluğu 2 metreden fazla olacaktır.

T harfi oluşturmak için gerekli olan M ile N taşlarının sayıları arasındaki fark en az kaçtır?

- A) 6   B) 3   C) 4   D) 5

37. Aşağıda verilen tabloda bazı işlemler tanımlanmıştır:

- Bir kutucuktaki sayı sağa hareket ettirildiğinde 8 ile çarpılmaktadır, sola hareket ettirildiğinde ise 8 ile bölünmektedir.
- Bir kutucuktaki sayı yukarı hareket ettirildiğinde 32 ile bölünmekte, aşağı hareket ettirildiğinde ise 32 ile çarpılmaktadır.

yukarı						
sol						
			2	→	↑	*
aşağı						

Örneğin; * 'ı bulmak için

1. Adım: 2'yi sağa kaydırırız.

$$2 \cdot 8 = 16 = 2^4$$

2. Adım: 2^4 ü yukarı çıkarırız.

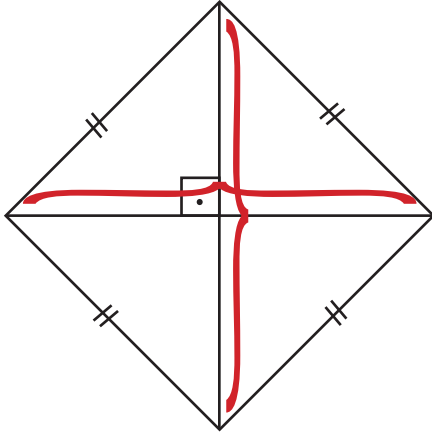
$$2^4 : 32 = 2^4 : 2^5 \\ = 2^{-1}$$

4^3 sayısını kullanarak elde edilen * sayısı kaçtır?

yukarı						
sol						
			4^3			
		*				
aşağı						

- A) 2^{16} B) 2^{15} C) 2^{14} D) 2^{13}

38. Eşkenar dörtgenin alanı köşegen uzunluklarının çarpımının yarısına eşittir.

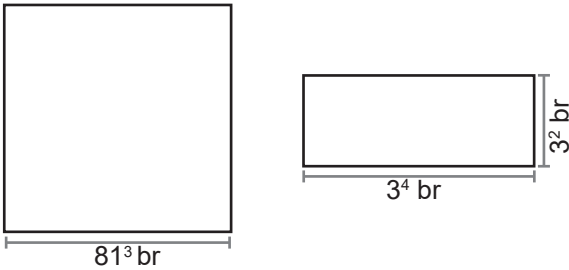

Bir imalathanede alanları 72 santimetrekare ve köşegen uzunlukları doğal sayı olacak şekilde eşkenar dörtgen fayanslar üretilmektedir.

Köşegen uzunlukları 7 santimetre ve 50 santimetre arasında olmak koşuluyla bu imalathanede en fazla kaç farklı fayans üretilebilir?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

39.

Yukarıda verilen karenin bir uzunluğu 81^3 br, dikdörtgenin uzun kenarının uzunluğu 3^4 br, kısa kenarının uzunluğu ise 3^2 br'dir.

Karenin içine hiç boşluk bırakılmadan ve üst üste konulmadan kaç tane dikdörtgen yerleştirilir?

- A) 3^6 B) 3^{12} C) 3^{16} D) 3^{18}

40. Yağmur'a doğum gününde şifresi olan bir telefon hediye edilmiştir. Telefonun şifresi ile ilgili hediyeye şu not eklenmiştir:

Not:

Şifre, bir doğal sayının asal çarpanlarının küçükten büyüğe sıralanmasından sonra asal sayıların kuvvetleri yan yana yazılarak oluşturuldu.

Örneğin; $147 = 2^0 \cdot 3^1 \cdot 5^0 \cdot 7^2$

sayısı için şifre 0 1 0 2 olacaktır.

1. ipucu: Sayının asal sayı çarpanlarına ayrılmış halinin üslü gösterimi $2^2 \cdot 3^1 \cdot \dots$ şeklinde başlıyor.

2. ipucu: Şifre 4 hanelidir.

3. ipucu: Asal sayı çarpanlarına ayrılması gereken sayı 59 ile 590 arasındadır.

Yağmur kaçınıcı denemede kesinlikle doğru şifreyi girecektir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

41.

Dijital bir saatin, saat kısmı "0" dışında bir doğal sayının karesi veya küpü; dakika kısmı ise bu sayının çarpanları olduğunda saat çalmaktadır. Örneğin; 9'un çarpanlarından biri 3 olduğu için 09.03'te saat çalar.

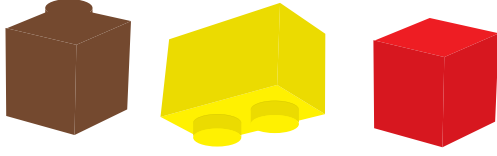
Buna göre bir gün boyunca bu saat kaç defa çalar?

- A) 16   B) 15   C) 12   D) 11

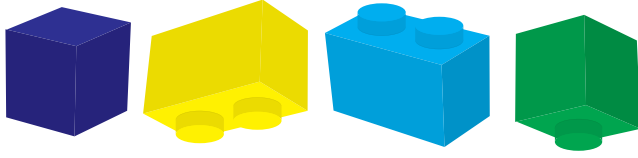

42. Arzu Hoca, derste öğrencilere üslü sayılarla çözümlene yapmayı eğlenceli hale getirmek için farklı renkte legolar kullanarak bir uygulama tasarlamıştır. Bunun için her sayıya karşılık bir renk ve her basamağa karşılık bir lego kullanmıştır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Örneğin; şekilde legoları kullanarak oluşturulması gereken sayı 82,04'tür.

Yukarıdaki legolar kullanılarak hangi sayı oluşturulur?

- A) 74,15   B) 107,54   C) 170,45   D) 450,71

43.

06 A 2020
İl trafik kodu

Türkiye'de il trafik kodu 01'den başlayıp 81'e kadar devam etmektedir.

İki öğrenci arasında geçen bir konuşma aşağıda verilmiştir.

Ahmet: Bulduğum şehrin il trafik kodunun asal çarpanlarından biri 2'dir.

Beril: Benim şehrimin il trafik kodu ile senin şehrinin il trafik kodu aralarında asaldır.

Ahmet: Bulduğum şehrin il trafik kodunun çarpanlarından biri 3'ün pozitif kuvvetlerinden biridir.

Beril: Benim şehrimin il trafik kodu 5'in katı bir sayıdır.

Beril'in yaşadığı şehir için kaç farklı ihtimal bulunmaktadır?

- A) 2   B) 3
C) 4   D) 5

44. A doğal sayısı için;

x, y, z farklı asal sayılar olmak üzere;

$A = x^a \cdot y^b \cdot z^c$ olarak ifade edildiğinde,

$a + b + c = 6$ 'dır.

Buna göre A doğal sayısı, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 126   B) 210
C) 450   D) 504

45. Bir teknoloji marketinden toner almak isteyen bir kişinin incelediği iki farklı toner türüne ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	A Toneri	B Toneri
Bir tonerin basabileceği kağıt adedi	3^7	3^{11}
Toner ücreti (1 Adet)	81 ₺	.....

3^{12} adet çıktı almak isteyen bu kişi B tonerinin daha uygun olduğunu hesaplamıştır.

Buna göre B tonerinin bir tanesinin ücreti aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 27^2 B) 81^2
C) 3^9 D) 9^5

46.

2'den 5'e kadar olan rakamlar (2 ve 5 dâhil)	En büyük negatif ilk üç tam sayı
A	B

A^B şeklinde oluşturulacak üslü ifadelerin en büyüğü ile en küçüğünün çarpımı kaçtır?

- A) $\frac{1}{40}$ B) $\frac{1}{50}$
C) $\frac{1}{100}$ D) $\frac{1}{250}$

47. Bir bakteri kültüründe 2^{18} tane bakteri bulunmaktadır. Uygun koşullar altındaki bir petri kabında bu bakteri kültüründeki bakteri sayısı, her saatin sonunda 3 katına çıkmaktadır. 20. saatin sonunda petri kabından alınan bakteriler üreme için uygun koşullar taşımayan özdeş 54 kaba, her birindeki bakteri sayısı eşit olacak şekilde konulmuştur.

Son durumda bir kapta kaç tane bakteri bulunur?

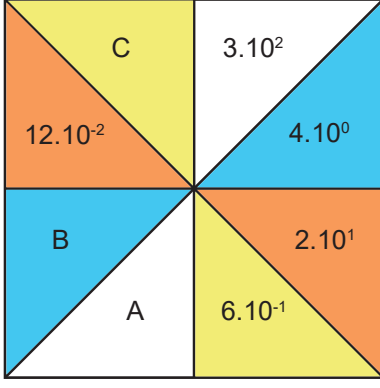
- A) 6^{17} B) 6^{18}
C) $2 \cdot 6^{17}$ D) $3 \cdot 6^{18}$

48. $a \neq 0$ ve m, n tam sayılar olmak üzere;
 $a^n \cdot a^m = a^{n+m}$ ve
 $(a^n)^m = a^{n \cdot m}$ dir.

3.8.8.8.8.25.25.25.25.25 işleminin sonucunun bilimsel gösterimle yazılışı $x \cdot 10^y$ dir. Buna göre $y-x$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 8,8   B) 9,4   C) 9,8   D) 10,4

49.

Üstteki şekilde verilen aynı renkli bölümlerde yazan ifadelerin çarpımı birbirine eşittir.

Buna göre $A + B + C$ değerinin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4608   B) 4,608
C) 46,08   D) 460,8

50. Bir ondalık gösterimin, basamak değerleri toplamı şeklinde yazılmasına ondalık gösterim çözümlenmesi denir.

Tuğçe ondalık gösterimlerin çözümlenmesi ile ilgili ödevlerini yaparken virgülden sonraki kısımda 10'un kuvvetlerini sağdan sola doğru artırarak bir hata yapmıştır.

Örnek:

$$12,867 = 1 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^0 + 8 \cdot 10^{-3} + 6 \cdot 10^{-2} + 7 \cdot 10^{-1}$$

Tuğçe'nin bu hatayı yapmasına rağmen sonucun doğru olduğu ondalık gösterim aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) 0,022   B) 9,009
C) 22,21   D) 23,202

51. Ali ile Ahmet arasında oynanan bir sayı oyununda; Ali bir doğal sayı söylemekte Ahmet ise buna karşılık bu sayının kendisi dışındaki en büyük doğal sayı çarpanını hesaplayarak Ali'ye cevap vermektedir.

Ali bir sayı söylemiş ve Ahmet 35 cevabını vermiştir. Ahmet doğru cevap verdiği göre Ali hangi sayıyı söylemiş olamaz?

- A) 70   B) 105   C) 175   D) 210

52. $a \cdot 10^1 + b \cdot 10^0 + c \cdot 10^{-2} + d \cdot 10^{-3}$

Yukarıda çözümlenmiş hâli verilen sayı ile ilgili aşağıdaki bilgiler yer almaktadır.

- $a + b + c + d = 18$
- a, b ve c asal sayılardır.
- EBOB (a, d) = 2
- EKOK (a, d) = 4

Buna göre bu sayı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 25,74   B) 27,054
C) 47,052   D) 32,76

53. **Mikrometre:** Milimetrenin binde biri olan ölçü birimidir. μm sembolü ile gösterilir. İnsan vücudundaki en küçük hücreler beyincikteki granül hücrelerdir ve boyları 3 - 4 μm arasındadır.

Buna göre, insan beyinciğindeki bir granül hücresinin metre cinsinden bilimsel gösterimi hangisi olabilir? (1 m = 1000 μm)

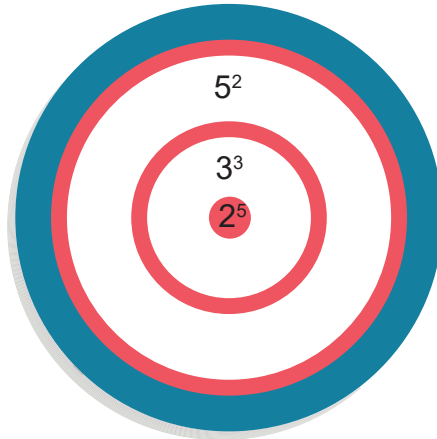
- A) $3,751 \cdot 10^{-6}$ B) $4,012 \cdot 10^{-6}$
C) $3,013 \cdot 10^{-3}$ D) $3,721 \cdot 10^{-3}$

54. Meteorolojik yağış ölçü birimi, 1 metrekareye düşen su miktarı (kilogram) olarak ifade edilir. Bu da 1 milimetre yüksekliğindeki suya eşittir. Bu nedenle yağış miktarı milimetre cinsinden de ifade edilir. Yağış ölçümü için, darbe (pulse) sayıcı yağışölçer kullanılır. Her bir darbe 0,2 milimetre yağışa karşılık gelir. Bu darbeler sayılarak yağış ölçülür. (Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Meteorolojide Kullanılan alet ve Cihazlar)

Yukarıda yağış ölçümü ile ilgili bazı bilgiler yer almaktadır. Mersin'deki yağış sensörü 236 darbe saydığına göre 1 metrekareye düşen su miktarının gram cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisidir? (1 kg = 1000 gr)

- A) $236 \cdot 10^3$ B) $2,36 \cdot 10^6$ C) $4,72 \cdot 10^2$ D) $47,2 \cdot 10^3$

55. Aşağıdaki hedef tahtasında yapılan atışlarda alınan puanlar toplanarak toplam puan hesaplanır.

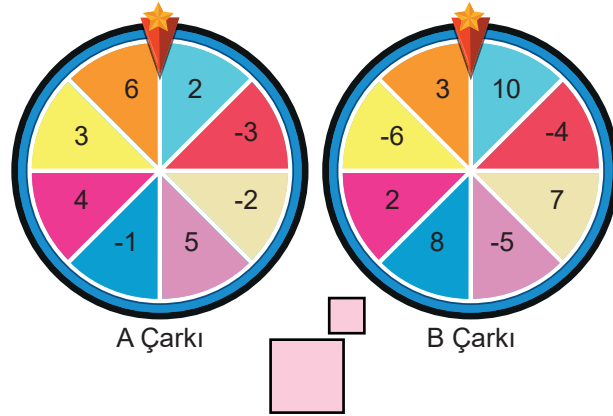

Yukarıdaki hedef tahtasında yazan üslü ifadeler o bölgeye ait puanı göstermektedir.

Hedef tahtasına iki kere atış yapan birisi aşağıdaki puanlardan hangisini alamaz?

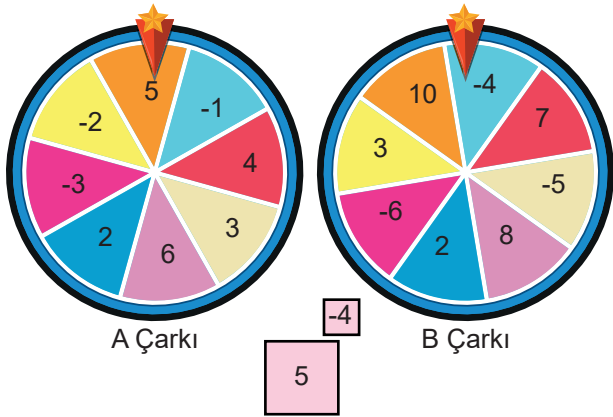
- A) 52   B) 54   C) 56   D) 59

56. Ahsen ve Nehir bir matematik oyunu için tam sayıların yazılı olduğu iki çark hazırlamışlardır.

Oyuna göre A çarkından gelen tam sayı taban, B çarkından gelen tam sayı ise kuvvet olacak şekilde bir üslü ifade oluşturacaklar ve oluşturacakları üslü ifadenin değeri büyük olan oyunu kazanacaktır.

Örnek:

Çarklar şekildeki gibi durduğunda elde edilen üslü ifade 5^{-4} olmuştur.

Ahsen oyuna başlamıştır ve A çarkı -2'de B çarkı -6'da durmuştur.

Nehir A çarkını çevirdiğinde -1'de durduğuna göre oyunu Ahsen'in kazanabilmesi için B çarkı aşağıdaki tam sayılardan hangisinde durmalıdır?

A) -6

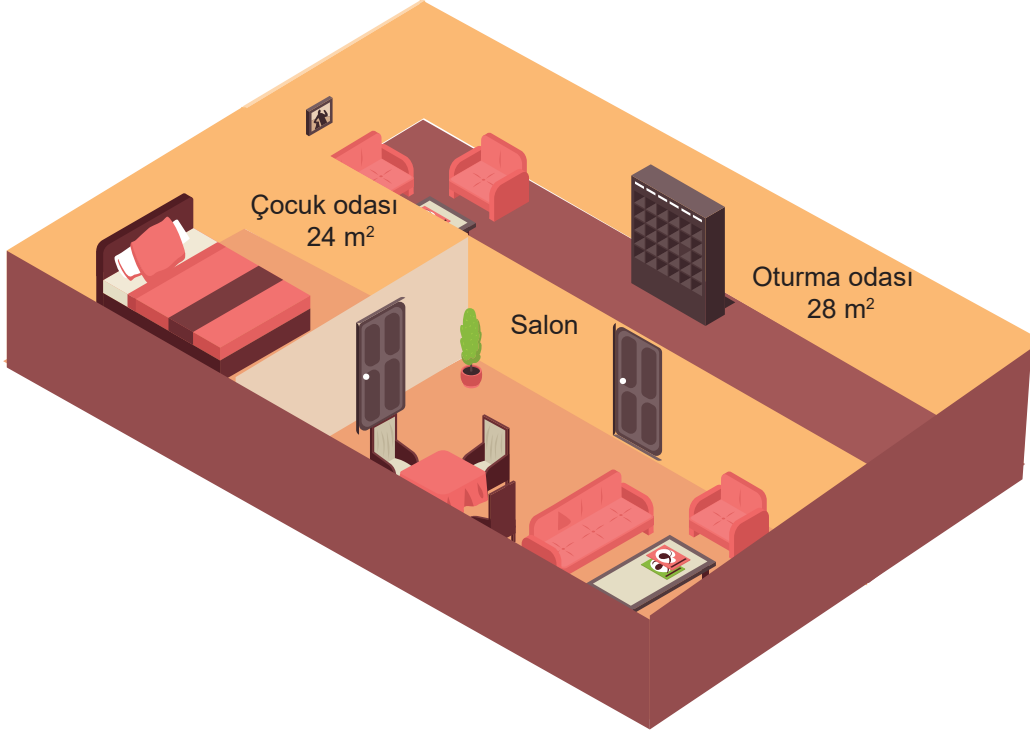
B) -4

C) 3

D) 8

57. Dikdörtgenin alanı, kısa ve uzun kenarlarının uzunlukları çarpımına eşittir.

Dikdörtgen şeklindeki salon, çocuk odası ve oturma odasına duvardan duvara halı kaplatmak isteyen Arzu Hanım; oturma odasının alanını 28 metrekare, çocuk odasının alanını 24 metrekare olarak ölçmüştür.

Oturma odasının kenar uzunlukları metre cinsinden aralarında asal olduğuna ve çocuk odasının kenar uzunlukları metre cinsinden aralarında asal olmadığına göre salonun alanı metrekare cinsinden aşağıdakilerden hangisi olamaz?

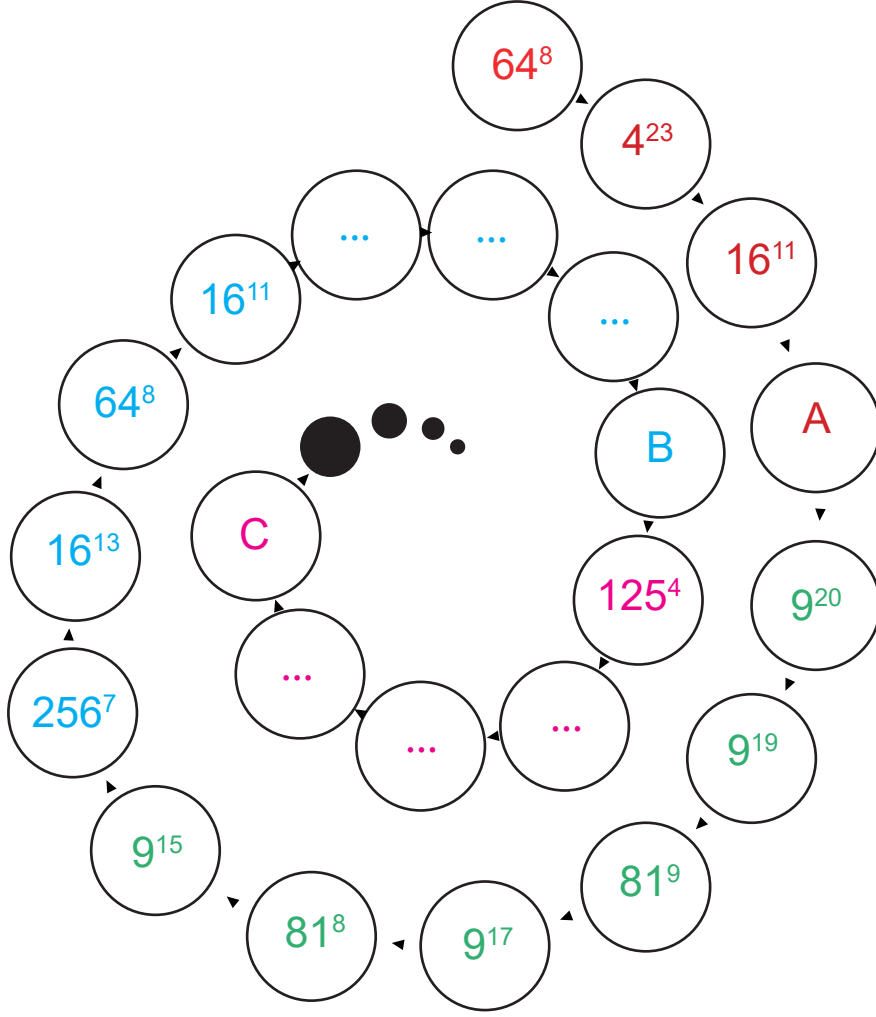
A) 16

B) 32

C) 60

D) 144

58.

Yukarıdaki şekilde üslü ifadelerin arasında bir ilişki vardır. Bu ilişki belirlenirken önce aynı renkteki üslü ifadeler aynı tabanda üslü olarak yazılır. Sonra aynı renkteki üslü ifadelerin üsleri arasında bir ilişki bulunur. Şekilde farklı renklere geçişte hem üsler hem de taban arasında bir ilişki bulunmaktadır.

Aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

a) A.B işleminin sonucu kaçtır?

A) 2^{68}

B) 2^{69}

C) 2^{70}

D) 2^{71}

b) C yerine aşağıdaki ifadelerden hangisi gelebilir?

A) 5^6

B) 5^4

C) 5^2

D) 5^0

59.

Erişkin bir ağaç yılda 114 kilogram oksijen üretmektedir.
Bu miktar, 2 kişinin yıllık oksijen tüketimine denk gelmektedir.

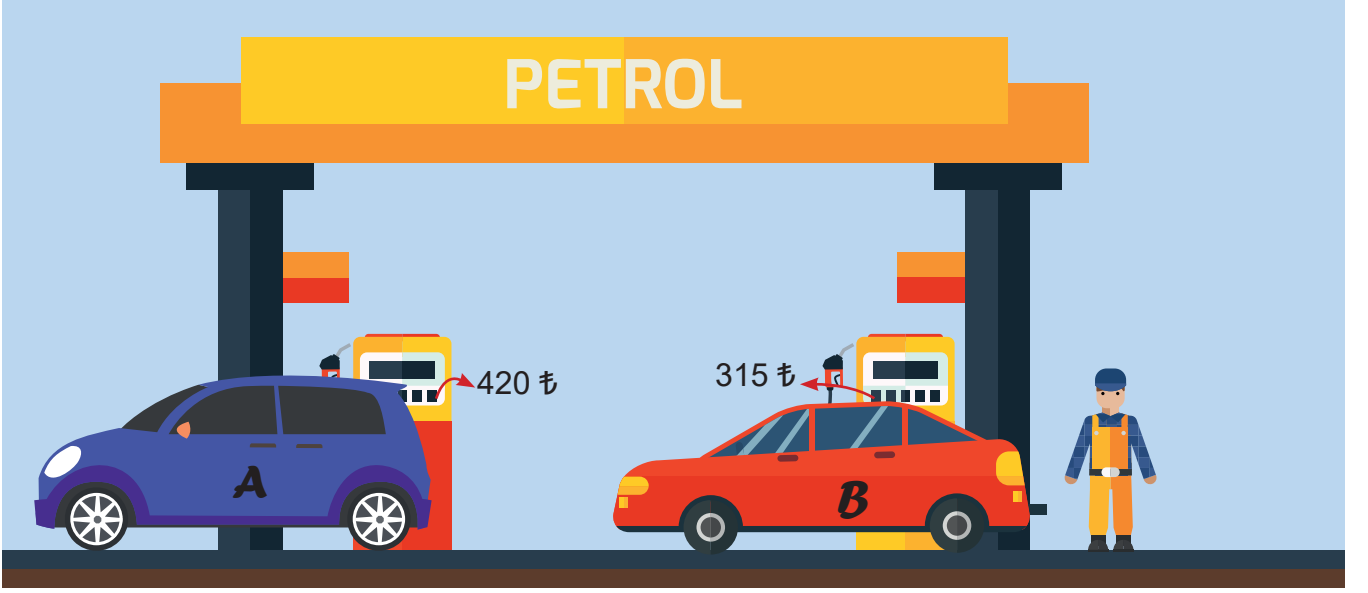
Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen 11 milyon fidan dikme etkinliği, Türkiye'nin 81 ilinde 2023 noktada 11 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirildi. Dikilen fidanların % 70'inin erişkinliğe ulaşacağı öngörülüyor.

Bu öngörüye göre; ağaçların 1 yılda üreteceği oksijen miktarının ve oksijeni tüketecek kişi sayısının bilimsel olarak gösterimi aşağıdakilerden hangisidir?

	<u>Üretilen Oksijen Miktarı (kg)</u>	<u>Tüketecek Kişi Sayısı</u>
A)	$4,389.10^8$	$1,54.10^8$
B)	$8,778.10^8$	$1,54.10^7$
C)	$4,389.10^8$	$1,54.10^7$
D)	$8,778.10^8$	$1,54.10^8$

60.

A ve B araçlarının boş depoları, litre fiyatları eşit olan benzinle doldurulmuştur. Araçların depoları ve benzinin litre fiyatı bir doğal sayıdır. A aracının deposu 420 ₺'ye, B aracının deposu 315 ₺'ye dolmuştur.

Benzin litre fiyatları 10 TL'den az olduğuna göre, araçların depoları en az kaç litre benzin alır?

	A	B
A)	140	105
B)	84	63
C)	60	45
D)	42	35

61.

BİLİM DERGİSİ

Sivrisinek, çift kanatlılar takımının "Culicidae" familyasından kan emici zararlı böceklerin ortak adıdır. Kan emmek için yaklaşırken vızıltı sesiyle kolayca tanınan, ince uzun bacaklı narin böceklerdir. Saniyede ortalama 480 kez kanat çırpılmaktadır.

Sivrisineğin 1 saatte toplam kaç kez kanat çırpıtığının bilimsel gösterimi aşağıdakilerden hangisidir? (1 saat = 60 dakika, 1 dakika = 60 saniye)

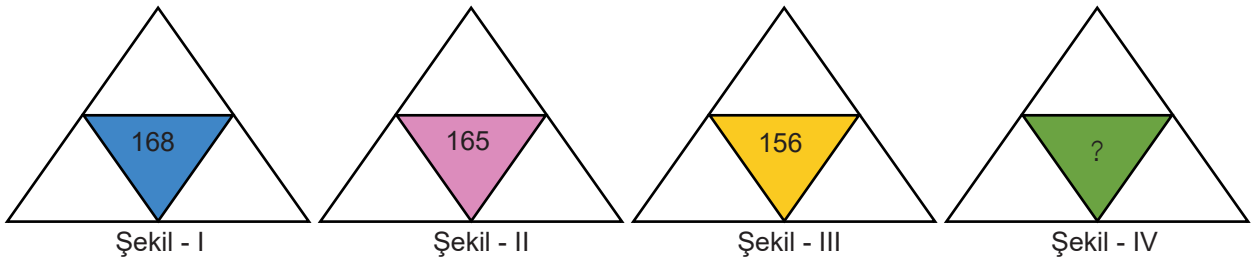
A) $1,728 \cdot 10^3$

B) $1,728 \cdot 10^4$

C) $1,728 \cdot 10^5$

D) $1,728 \cdot 10^6$

62.

Onur, şekilde yazan her sayının asal çarpanlarını bulup etrafındaki üçgenlere yazıyor ve ilk üç şeklin her birinden, birbirinden farklı asal sayılar olarak Şekil IV'e yazıyor ve asal çarpanları bu sayılar olan bir sayı oluşturuyor.

Onur'un elde ettiği bu sayı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) 204

B) 147

C) 385

D) 693

63. Bir çiftçinin deneyimlerine göre elde edeceği zeytinyağı oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Zeytinyağı Çeşidine Göre Zeytinyağı ve Zeytin Miktarları

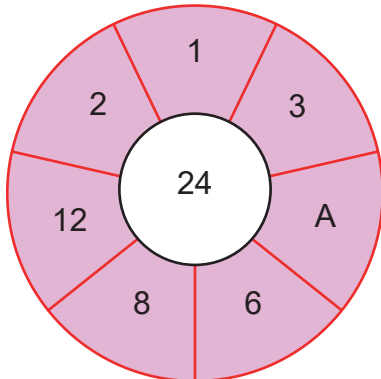
Zeytinyağı Çeşidi	Zeytinyağı (L) / Zeytin (kg)
Erken hasat	$\frac{1}{20}$
Geç hasat	$\frac{1}{18}$

Bu yıl elde edeceği zeytin üretimini 15 ton olarak tahmin eden çiftçi zeytinlerinin $\frac{2}{5}$ 'ini erken hasat, kalanını da geç hasat zeytinyağı yapmaya karar vermiştir. Çiftçi çıkardığı erken ve geç hasat zeytinyağlarını birbirine karıştırmadan eşit hacimli hacmi litre cinsinden tam sayı olan bidonlarda saklamak istemiştir.

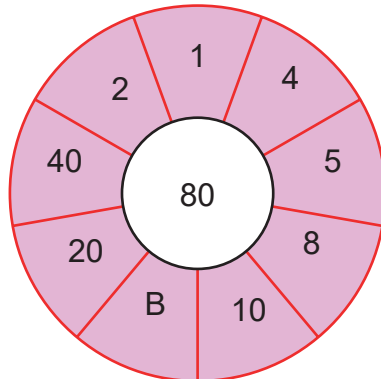
Bidonlardan her birinin 30 litreden az olduğu bilindiğine göre zeytinyağlarını saklamak için en az kaç bidon kullanılmalıdır? (1 ton = 1000 kg)

- A) 24   B) 32   C) 40   D) 44

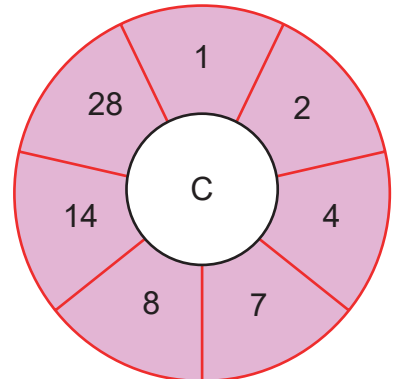
64.

Şekil - I

Şekil - II

Şekil - III

Yukarıdaki şekillerde sayılar belli bir kurala göre verilmiştir.

A + B + C işleminin sonucu kaçtır?

- A) 40   B) 53   C) 64   D) 76

65.

	1. Sütun	2. Sütun	3. Sütun	4. Sütun
1. Satır	1	3	4	6
2. Satır	7	5	5	8
3. Satır	10	2	7	9
4. Satır	2	6	3	10

Şekildeki tablo bir oyuna aittir. Tablo led ışıklardan oluşmaktadır.

Düğmeye basıldığında üç ayrı ışık yanmaktadır. Yeşil ışık yanarsa yanan sayının 1. kuvveti kırmızı ışık yanarsa yanan sayının -1. kuvveti alınarak oluşan bütün sayılar toplanır.

Örneğin; düğmeye basıldığında 1. satır 3. sütun kırmızı, 2. satır 2. sütun kırmızı ve 4. satır 1. sütun yeşil yanmış olursa,

$$4^{-1}, 5^{-1}, 2^1 \longrightarrow \frac{1}{4} + \frac{1}{5} + 2 = 2,45$$

sonucu elde edilir.

Düğmeye bastığında,

- 2. satır 3. sütun kırmızı
- 4. satır 4. sütun yeşil
- 3. satır 4. sütun yeşil

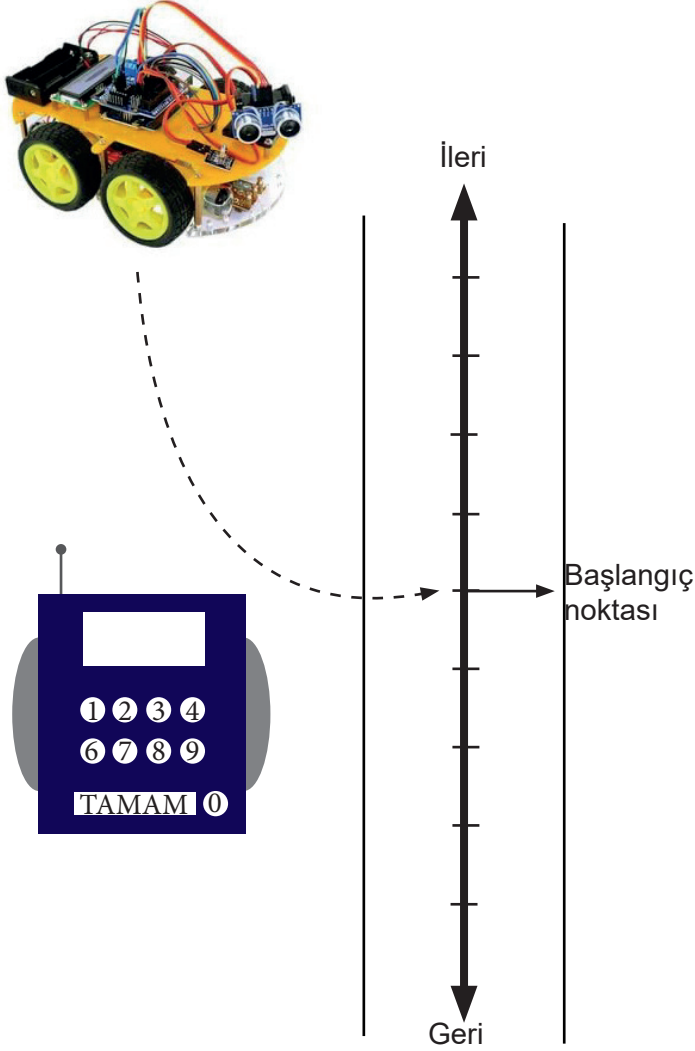
yandığında elde edilen puanın çözümlenmiş şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $1 \cdot 10^0 + 9 \cdot 10^{-1} + 5 \cdot 10^{-2}$
 C) $1 \cdot 10^1 + 9 \cdot 10^1 + 5 \cdot 10^{-1}$

- B) $1 \cdot 10^2 + 9 \cdot 10^1 + 2 \cdot 10^{-1}$
 D) $1 \cdot 10^1 + 9 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1}$

66. Pozitif bir tam sayının pozitif tam sayı çarpanları aynı zamanda bu tam sayının tam bölenleridir.

8. sınıf öğrencisi olan Ali ve Osman, robotik kodlama dersinde öğrendikleri bilgilerle uzaktan kumanda ile hareket ettirilebilen bir robot araba yapmışlardır. Kumandaya girilen sayılara göre robot düz bir zeminde aşağıda belirtilen şekilde hareket etmektedir.

Kumandada bir sayıyı tuşlayıp tamam tuşuna basıldığında robot girilen sayının önce asal olmayan bölenlerinin sayısı kadar ileri, sonra asal olan bölenlerinin sayısı kadar geri hareket etmektedir. Ali ve Osman arabayı başlangıç noktasına koymuşlardır.

Ali ve Osman robot arabasının kumandasına aşağıdaki sayılardan hangisini tuşlarsa son durumda robot araba başlangıç noktasında olur?

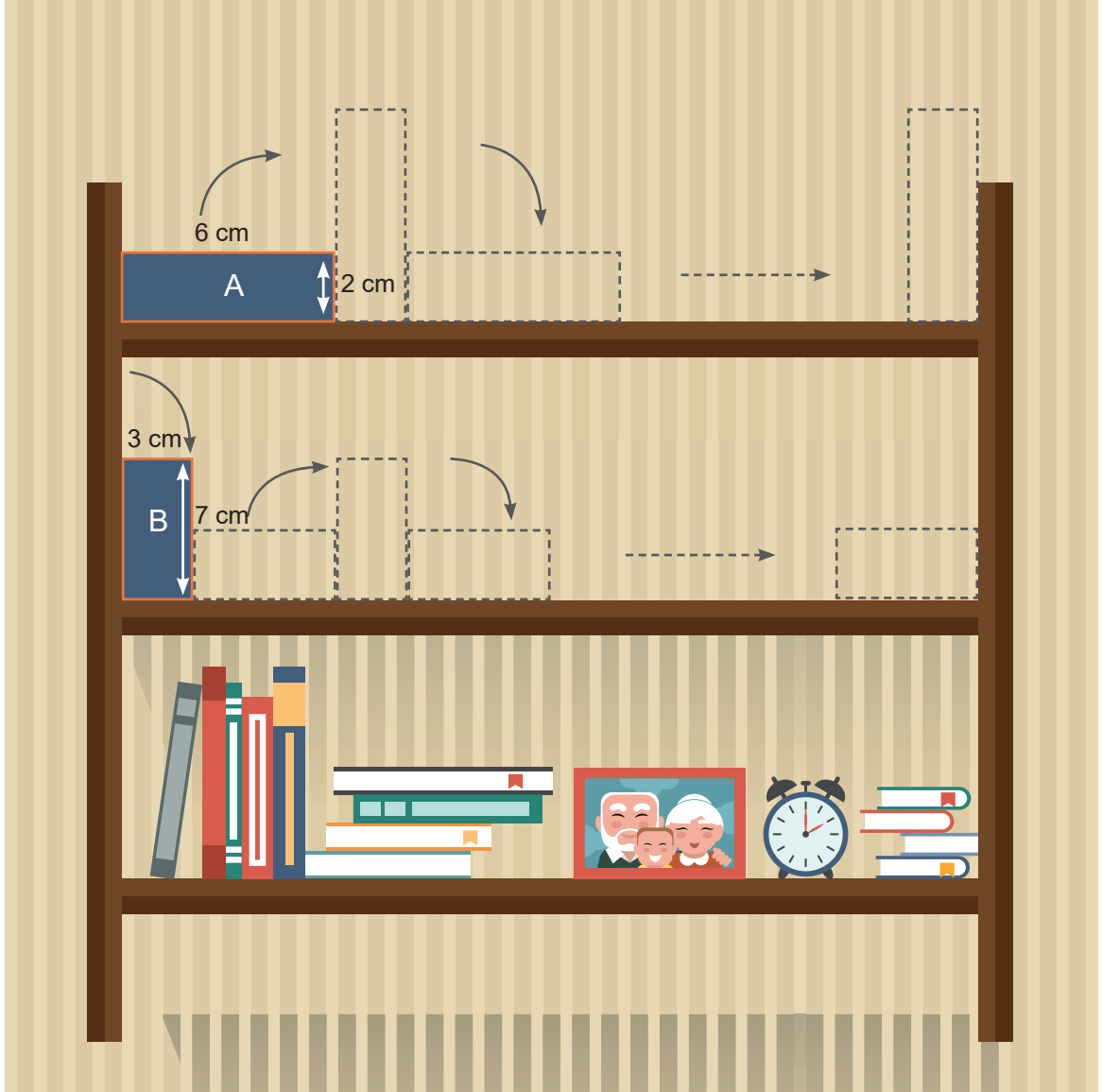
A) 25

B) 40

C) 55

D) 70

67.

Uzunlukları birbirine eşit iki raf üzerinde dikdörtgen şeklindeki A ve B cisimleri hiç kayma yapmadan, sürekli birer köşeleri üzerinde döndürülerek rafın sağ kısmına bir kenarları temas edecek biçimde taşınmışlardır. A cisminin kenar uzunlukları 2 cm ve 6 cm, B cisminin kenar uzunlukları ise 3 cm ve 7 cm 'dir. A ve B cisimlerinin son konumları ve duruşları şekilde gösterilmiştir.

Rafın uzunluğu 100 cm' den küçük olduğuna göre A ve B cisimleri en fazla kaç kez döndürülmüştür?

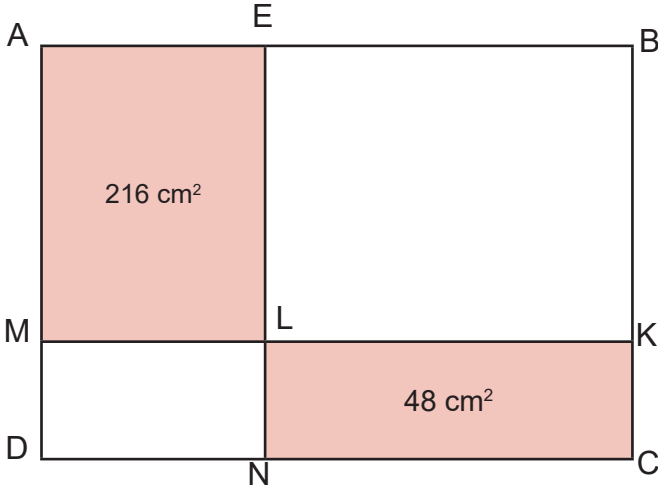
A) 38

B) 36

C) 34

D) 32

68.

Yandaki verilen şekilde AELM, KLNC , MLND dikdörtgen, EBKL ise karedir.

ABCD dörtgeninin çevresi en az kaç santimetredir?

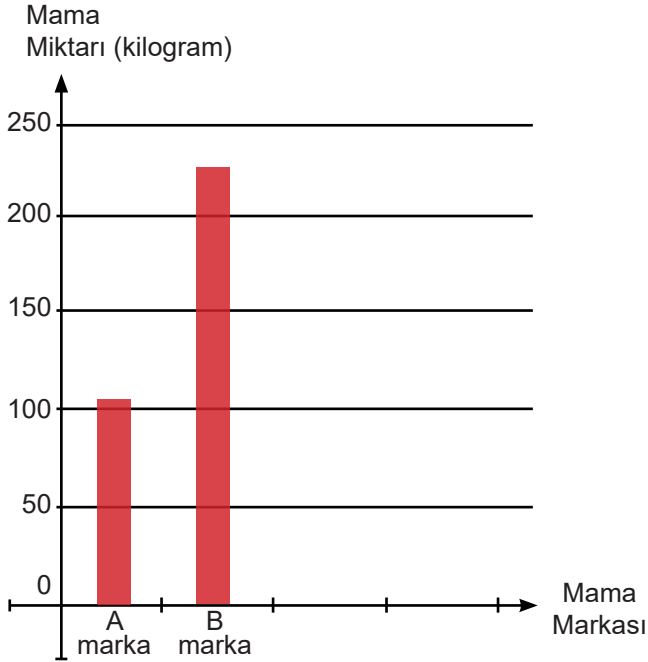
A) 118

B) 112

C) 92

D) 80

69. **Grafik:** Köpek Mama Markalarına Göre Mama Miktarı

Bir hayvan barınağında bulunan köpekler, bir haftada A marka mamadan 105 kilogram, B marka mamadan ise 225 kilogram tüketmektedir.

Bu bilgiyi raporuna eklemek isteyen görevli, yandaki sütun grafiğini kullanmıştır. Fakat dikey eksen de alınan aralık değerinden dolayı sadece grafiğe bakılarak tüketilen net mama miktarları anlaşılabilir.

İki mama çeşidinin tüketilen miktarlarını en az sayıda değerle net biçimde gösterebilmek için dikey eksen de alınan aralık değeri kaç olmalıdır?

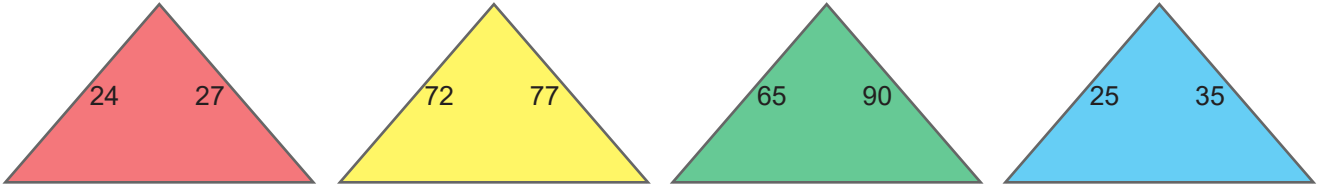
A) 3

B) 5

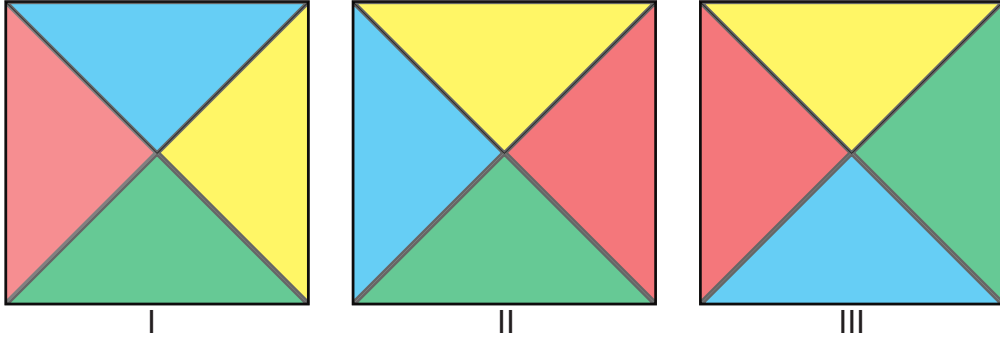
C) 15

D) 35

70.

Yukarıda verilen kartların ön yüzünde yazılan sayılar, aralarında asal olacak şekilde birleştirilip bir kare oluşturulacaktır. Kartlar ikizkenar dik üçgen ve birbirine eşittir.

Yukarıda verilen karelerden hangileri elde edilebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I, II ve III

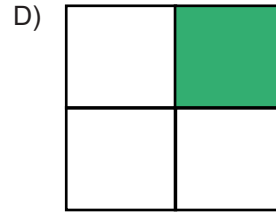
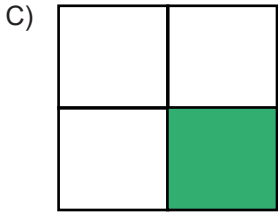
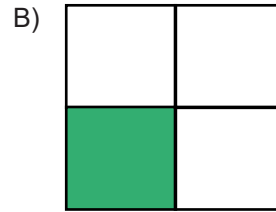
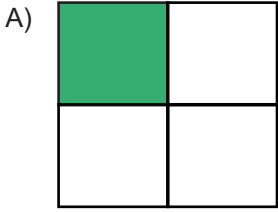

71.

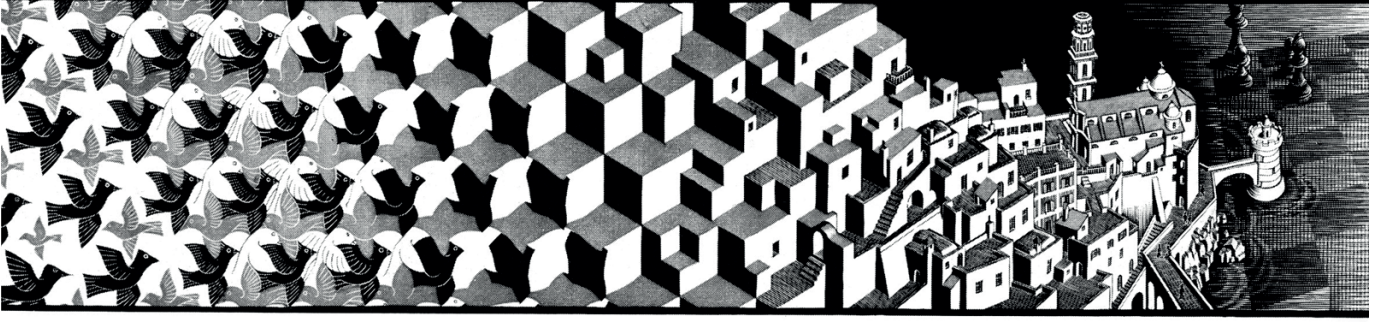
$0,128 \cdot 10^9$	$12,8 \cdot 10^{11}$
$128 \cdot 10^6$	$1,28 \cdot 10^8$

Yanda 10'un kuvveti şeklinde yazılan sayılardan değeri farklı olan sayının bulunduğu kutu yeşil renge boyanacaktır.

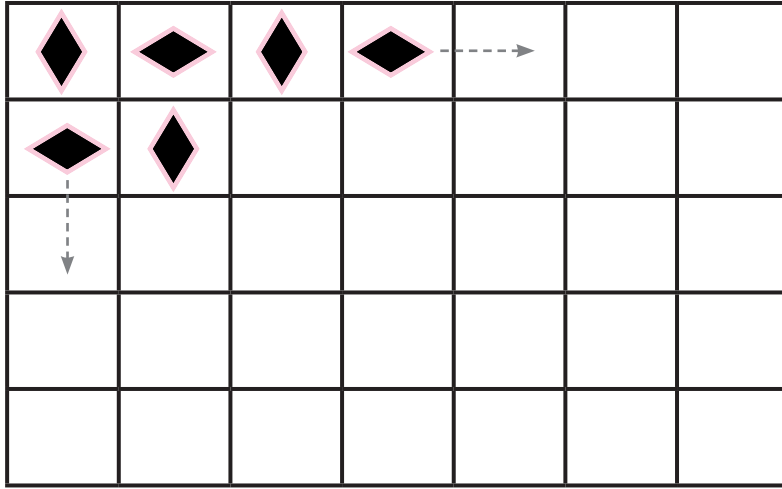
Yukarıdaki şeklin son hali, aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

72.

Escher, eserlerinde matematiksel öğelere yer veren Hollandalı bir sanatçıdır. Üçgen, kare vb. gibi temel desenleri öteleyerek, döndürerek, yansıtarak sayısız çeşitlilikte desenler elde eder.

Bir güzel sanatlar öğrencisi, benzer bir desen çalışması yapmak istediğinde kağıtlardan hangisini kullanırsa çizebileceği desen sayısı en fazla olur? (Kağıtları, bölünebileceği en az sayıda eş birimkarelere bölecektir.)

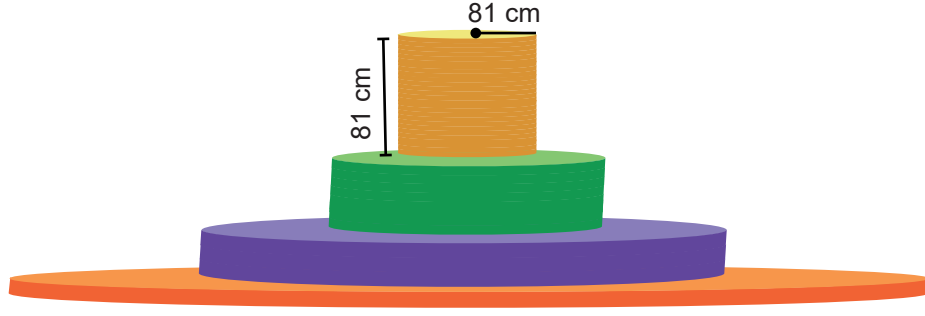
A) 84 cm x 132 cm

B) 48 cm x 90 cm

C) 60 cm x 108 cm

D) 48 cm x 36 cm

73. Silindirin hacmi, taban alanı ile yüksekliğinin çarpımı ile elde edilir. Tabanı daire şeklinde olan silindirin hacmi $\pi \cdot r^2 \cdot h$ şeklinde bulunur.

Şekildeki kutular belli bir kurala göre dizilmiştir:

- Her katın yarıçapı bir üsttekinin 9 katıdır.
- Her katın yüksekliği bir alttakinin 3 katıdır.

En üstteki kutunun yarıçapı 81 santimetre ve yüksekliği de 81 santimetre olduğuna göre, en alttaki kutunun hacmi kaç santimetreküptür? ($\pi = 3$ alınız.)

- A) 3^{12} B) 3^{16} C) 3^{20} D) 3^{22}

74. Bir okul 200 öğrenci yeni kayıt alacak ve öğrencilere 1 'den 200 'e kadar doğal sayı olan okul numarası verecektir. Her öğrenciye bir tane okul numarası verilecek, numaralandırma kayıt sırasına göre yapılacaktır.

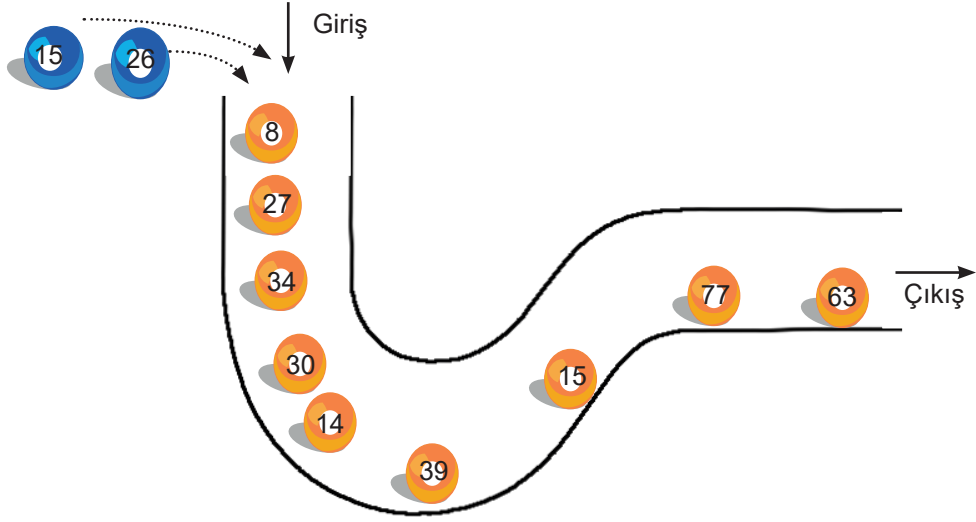
Her adımdaki numaralar tamamen bittikten sonra bir sonraki adıma geçilecektir.

- I. Adım:** 2'nin pozitif tamsayı kuvvetleri
II. Adım: 3'ün pozitif tamsayı kuvvetleri
III. Adım: 5'in pozitif tamsayı kuvvetleri
IV. Adım: En küçük numaradan başlanarak boş kalan numaralara sırayla ata

Buna göre okula 24. sırada kaydolun öğrencinin okul numarası kaçtır?

- A) 15   B) 16   C) 17   D) 18

75.

Şekildeki düzenekte, girişten gönderilen topun üzerinde yazan sayı karşılaştığı sayılardan aralarında asal olduklarını yanına alarak düzenekten çıkıyor. Ardından üzerinde sayı yazan başka bir top daha gönderiliyor, aynı şekilde o sayı da aralarında asal olduklarını yanına alarak düzeneği terk ediyor.

Düzeneğe önce üzerinde 15, ardından 26 yazan top gönderildiğine göre iki top da çıktığında düzenekte kalan topların üzerinde yazan sayıların toplamı kaçtır?

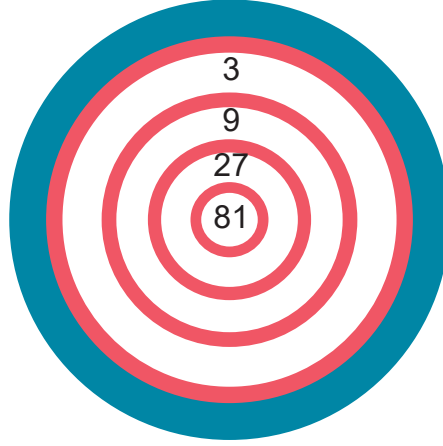
A) 43

B) 61

C) 69

D) 97

76. Bir matematik öğretmeni " Üslü Sayılarla Çarpma İşlemi " konusunu pekiştirmek amacıyla, öğrencilerin oynayacağı bir dart oyunu tasarlar.

Yukarıda verilen dart oyununun kuralları şöyledir:

- Her oyuncuya başlangıçta 3 puan verilecektir.
- Okun dart tahtası üzerine isabet ettiği bölgede yazan sayı bir önce alınan puan ile çarpılacaktır.
- Ok tahtaya isabet etmezse oyuncunun puanı 3^{-2} ile çarpılacaktır.

Aşağıda verilen tablo, oyuna katılan öğrencilerin yaptıkları üçer atışta tahtada isabet ettirdikleri bölgeleri göstermektedir. Okun tahtaya isabet etmediği durumlar tabloda X ile belirtilmiştir.

Tablo: Öğrencilerin Atışlara Göre İisabet Ettirdiği Bölgeler

	1. Atış	2. Atış	3. Atış
Ali	81	27	X
Ahmet	9	3	81
Ayşe	X	27	9
Asiye	81	9	X

Buna göre oyunu kim kazanmıştır?

A) Ali

B)Ahmet

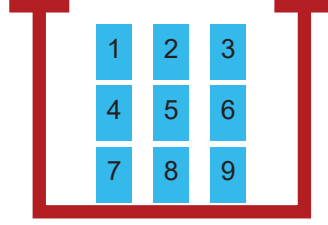
C)Ayşe

D) Asiye

77.

A Takımı

B Takımı

Şekildeki kutuda üzerinde 1 'den 9 'a kadar rakamlar yazılı olan kartlar vardır. Önce A takımından bir oyuncu, sonra B takımından bir oyuncu kutunun yanına gelerek sırayla birer kart çeker. Eğer iki kartta yazan rakamlar, aralarında asal ise her oyuncu kendi takımına döner. Eğer aralarında asal değilse, ortak bölenleri çift olduğunda A'ya, tek olduğunda B'ye dönerler. Oyunun amacı bütün oyuncularını kendi takımında toplamaktır.

Aşağıda çekilen kartlara göre hangisinde bütün oyuncular B takımında toplanır?

	I. Tur		II. Tur		III. Tur	
	A	B	A	B	A	B
A)	8	2	3	4	6	9
B)	2	4	6	8	3	9
C)	3	6	6	9	1	7
D)	3	6	6	9	3	9

78. Bir bilgisayar programındaki tuşların işlevleri aşağıda verilmiştir.

*	Karesini al	+	Topla
Δ	Küpünü al	-	Çıkar
$\square$	Dördüncü kuvvetini al	x	Çarp
$\div$	Böl		
=	Sonucu göster		
Fn	Negatif üssünü al		

Örneğin;

5	*	=
---	---	---

 tuşlarına art arda basıldığında sonuç 25'dir.

-2	Fn	$\square$	=
----	----	-----------	---

 tuşlarına art arda basıldığında sonuç $\frac{1}{16}$ 'dir.

Bilgisayar programında sırasıyla aşağıdaki tuşlar basılmıştır.

-3	*	+	-2	Fn	Δ	x	2	$\square$	$\div$	2	Fn	Δ	-	-1	Fn	$\square$	=
----	---	---	----	----	----------	---	---	-----------	--------	---	----	----------	---	----	----	-----------	---

İşlem önceliği dikkate alınarak işlemler gerçekleştirildiğinde ekranda yazan sayı kaç olur?

A) -24

B) -8

C) 8

D) 24

79. Güneş Sistemine bilinen en yakın Güneş dışı gezegen olma özelliğine sahip Proxima Centauri b, Dünya'dan 4,24 ışık yılı uzaklıkta bulunmaktadır.

Buna göre Proxima Centauri b gezegeninin Dünya'ya uzaklığının kilometre cinsinden bilimsel gösterimi aşağıdakilerden hangisidir? (1 ışık yılı= $9,5 \cdot 10^{12}$ km dir.)

- A) $4,028 \cdot 10^{13}$ B) $4,28 \cdot 10^{13}$ C) $4,028 \cdot 10^{14}$ D) $4,28 \cdot 10^{14}$

80. Mert bilgisayarının şifresini üç asal sayının çarpımı olacak şekilde belirlemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mert' in kullanabileceği şifrelerden biridir?

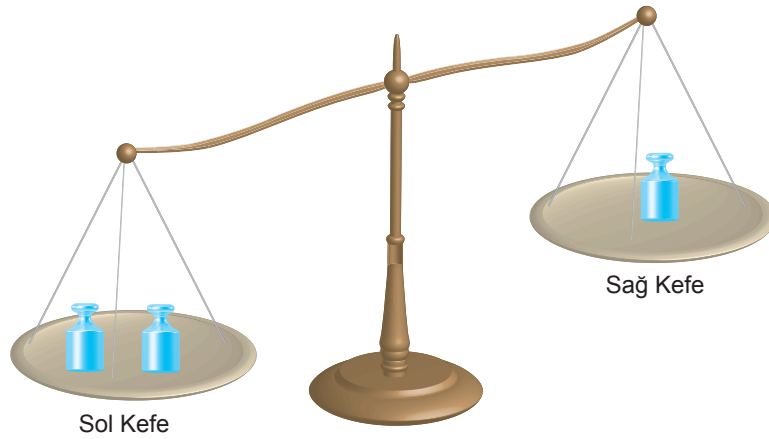
- A) 64   B) 72   C) 96   D) 105

81. Bir marangoz, 24 cm ve 36 cm uzunluğundaki iki tahta parçasını, boyları birbirine eşit olacak ve hiç artmayacak şekilde eş parçalara ayırmak istiyor. Marangoz, her bir kesimi 210 saniyede tamamlamaktadır.

Marangoz, bu tahtaları üst üste koyarak kesebildiğine göre, bu tahtaları en az kaç dakikada eş parçalara ayırabilir?

- A) 7   B) 10,5   C) 14   D) 17,5

82. Aşağıdaki eşit kollu terazide bulunan her bir cismin kütlesi 6^{-2} kg'dır.

Bu terazinin sağ kefesinin daha ağır olabilmesi için sağ kefeye kilogram cinsinden kütlesi aşağıdaki değerlerden hangisine eşit bir cisim konulabilir?

- A) 4^{-3} B) 5^{-3} C) 2^{-6} D) 3^{-3}

83. Dört arkadaş bir pizzayı dört eşit parçaya böldüklerinde parçalardan her biri 4^3 g gelmektedir.

Buna göre aynı büyüklükteki pizza 8 eşit parçaya bölüldüğünde her bir dilim kaç gram gelir?

- A) 2^5 B) 2^6 C) 2^7 D) 2^8

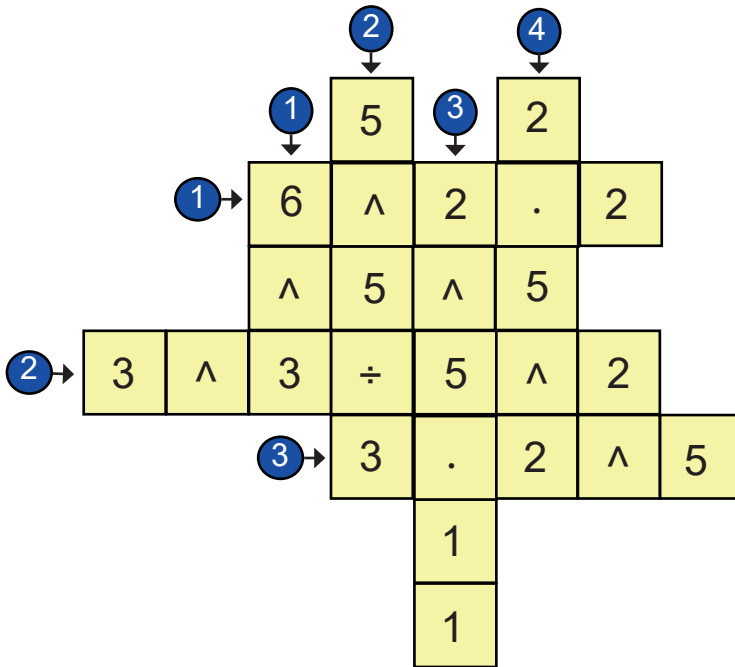
MATEMATİK ÇALIŞMA FASİKÜLÜ 8.SINIF 1.ÜNİTE CEVAP ANAHTARI

1. a) elektron < proton < nötron , b) elektron
2. b,e,a,f
3. a) 12,58- baz b) Öğrenci örneği c) 3,602- asit d) nötr
4. D,D,Y,D,D,Y,D,Y,D
5. a) $\frac{1}{49}$ b) $-\frac{1}{128}$
6. a) +, -, + b) x, ÷, ÷
7. a) 2^2 b) 2^{-4}
8. D, Y, Y, Y
9. 9 rakamı oluşur
10. 386,72
11. a)

Adım	Parça sayısı	Kesim işlem sayısı	En küçük parçanın kağıdın tamamına oranı
0	1	0	0
1	5	4	$\frac{1}{5}$
2	5^2	4.5^1	$(\frac{1}{5})^2$
3	5^3	4.5^2	$(\frac{1}{5})^3$
4	5^4	4.5^3	$(\frac{1}{5})^4$

- b) $n = \text{Adım sayısı, Parça sayısı} = 5^n$
 c) $n = \text{Adım sayısı, Kesim işlem sayısı} = 4 \cdot 5^{n-1}$
 d) $n = \text{Adım sayısı, Oran} = (\frac{1}{5})^n \rightarrow (0.\text{adım hariç})$

12.

13. a) 2^5 b) 10^3

14. a)

Fibonacci Sayıları		EBOB	Sayıların sıraları		EBOB
2	8	2	3	6	3
3	21	3	4	8	4
5	55	5	5	10	5
21	987	21	8	16	8

b) sayıların ebobu sayıların sıralarının ebobuna karşılık gelen sıradaki Fibonacci sayısıdır.

c) 55

15. b, f, c, d, l, g

16. a) 1120 cm b) 14 Kutu + 16 Tv = 30

17. $4,45 \cdot 10^{13}$

18. a) Giresun: $1,02 \cdot 10^9$ TL Ordu : $2,475 \cdot 10^9$

b) Eşit miktarda ürün elde edilir. Giresun kalite fındık daha fazla gelir getirir.

19. 1) $8,7 \cdot 10^{-5}$ 2) $2,3 \cdot 10^7$ 3) $3,78 \cdot 10^7$ 4) $8,7 \cdot 10^{-5}$ 5) $6,85 \cdot 10^{-6}$

20. CAHİT/ARF

21. a) A b) 6

22. Y, D, D, Y, D

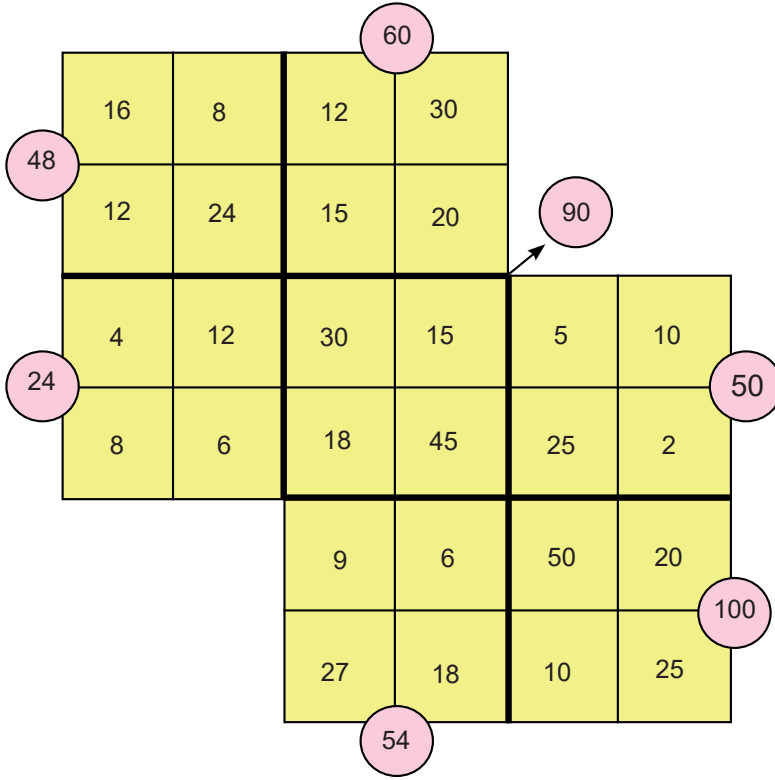
23. 2

24. BİRÜNİ

25. 60 çeşit avize

26. a) Mavi b) Kırmızı pazartesi 03:00

27)

28) (7,19), (25,24), (19,24), (3,29) ve (28,25) gibi aralarında asal sayı örnekleri.

29. B	46. D	63. B	79. A
30. D	47. A	64. D	80. D
31. A	48. C	65. D	81. A
32. A	49. B	66. C	82. D
33. C	50. D	67. C	83. A
34. C	51. D	68. C	
35. D	52. B	69. C	
36. B	53. A	70. A	
37. D	54. D	71. D	
38. B	55. C	72. B	
39. D	56. C	73. D	
40. D	57. A	74. C	
41. A	58. a) C b) B	75. C	
42. B	59. B	76. B	
43. D	60. C	77. D	
44. D	61. D	78. B	
45. A	62. D		

8. SINIF

1. ÜNİTE

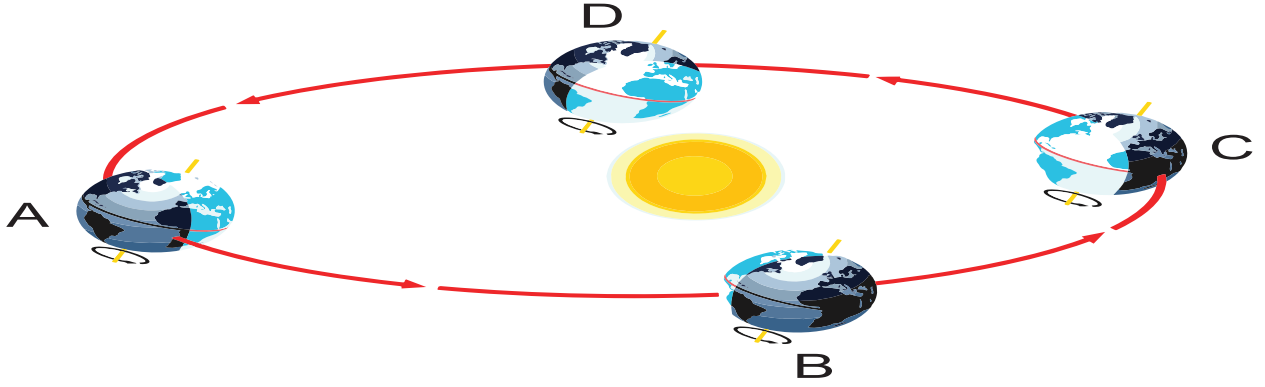
ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

FEN BİLİMLERİ

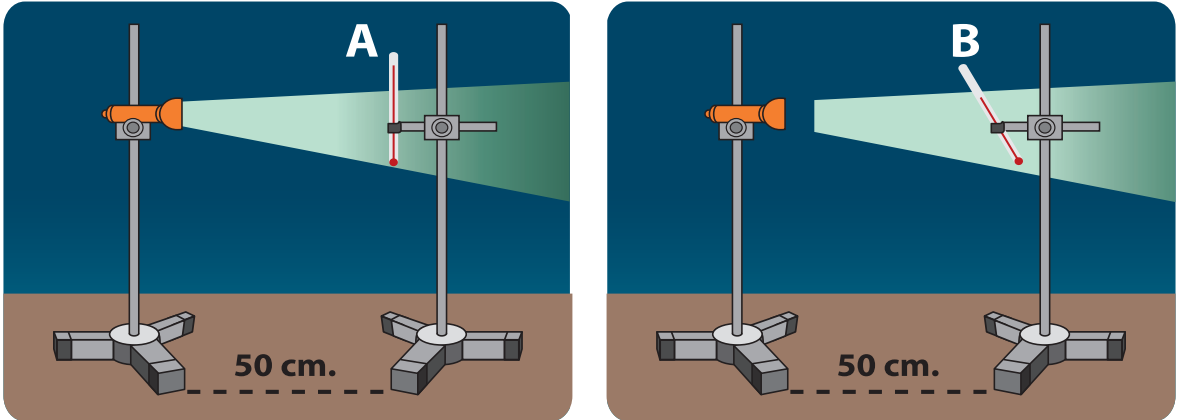
ETKİNLİK-1

Verilen şekle göre, ifadelerin doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

D / Y	İFADELER
	Dünya A konumundayken Güneş ışınları öğle vakti Oğlak dönencesine dik açı ile düşer.
	Dünya B konumundayken Güney yarım kürede gece süresi gündüz süresinden daha uzundur.
	Dünya C konumundayken Kuzey yarım kürede gölge boyu diğer konumlara göre daha uzundur.
	Dünya D konumundayken Ekvator bölgesinde birim alana düşen enerji daha fazladır.

ETKİNLİK-2

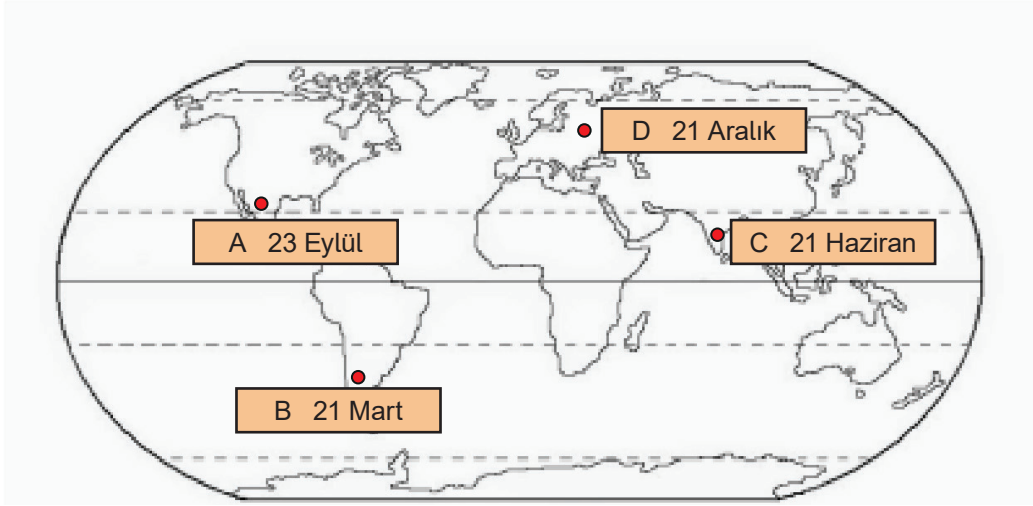
İlk sıcaklıkları eşit olan özdeş A ve B termometreleri farklı açılarla durmaktadır.

Buna göre aşağıda verilen boşlukları doğru bir şekilde tamamlayınız.

- Termometrelerin sıcaklıklarını karşılaştırınız ..... < .....
- Birim alana düşen enerji miktarı ..... termometresinde daha fazladır.
- B termometresinde birim alana düşen enerji miktarı daha .....

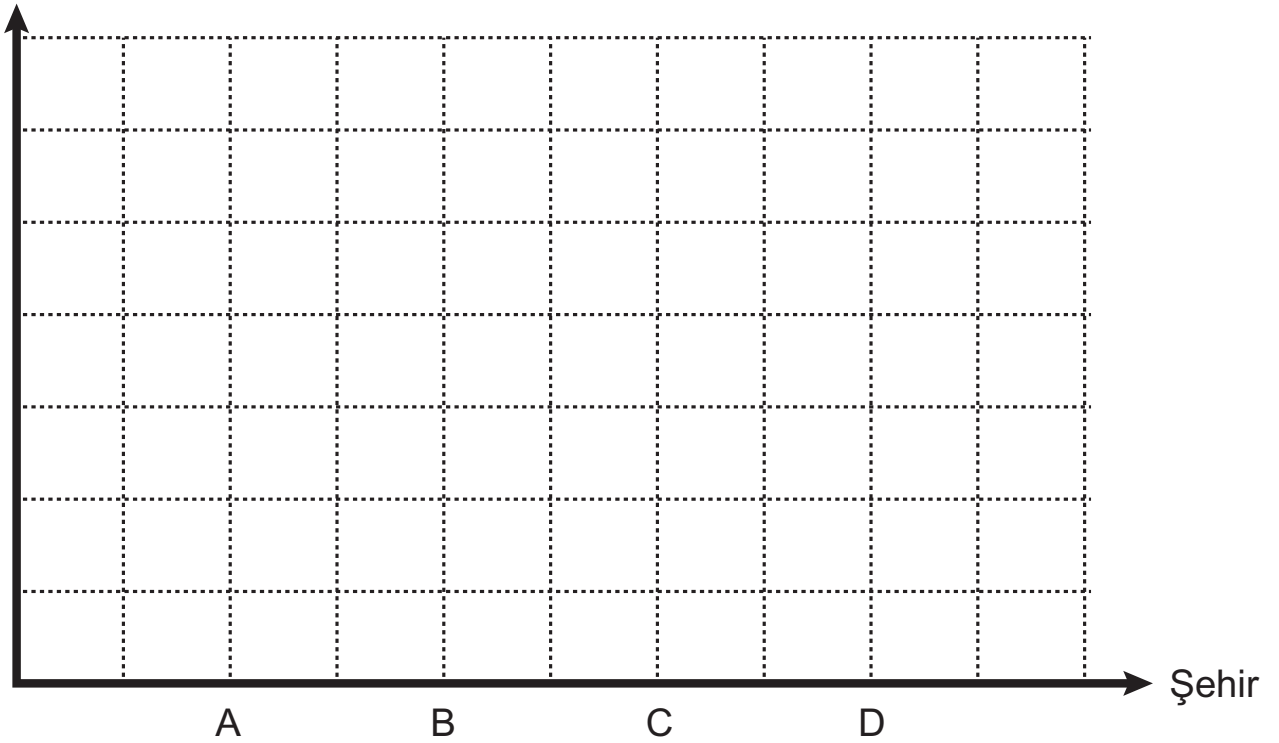

ETKİNLİK-3

Dünya haritasında konumları gösterilen şehirlerde belirtilen tarihlerde, tam öğle vaktinde yer düzlemine dik olacak şekilde konulan aynı cismin yaklaşık gölge boylarını gösteren sütun grafiğini çiziniz?

Gölge Boyu

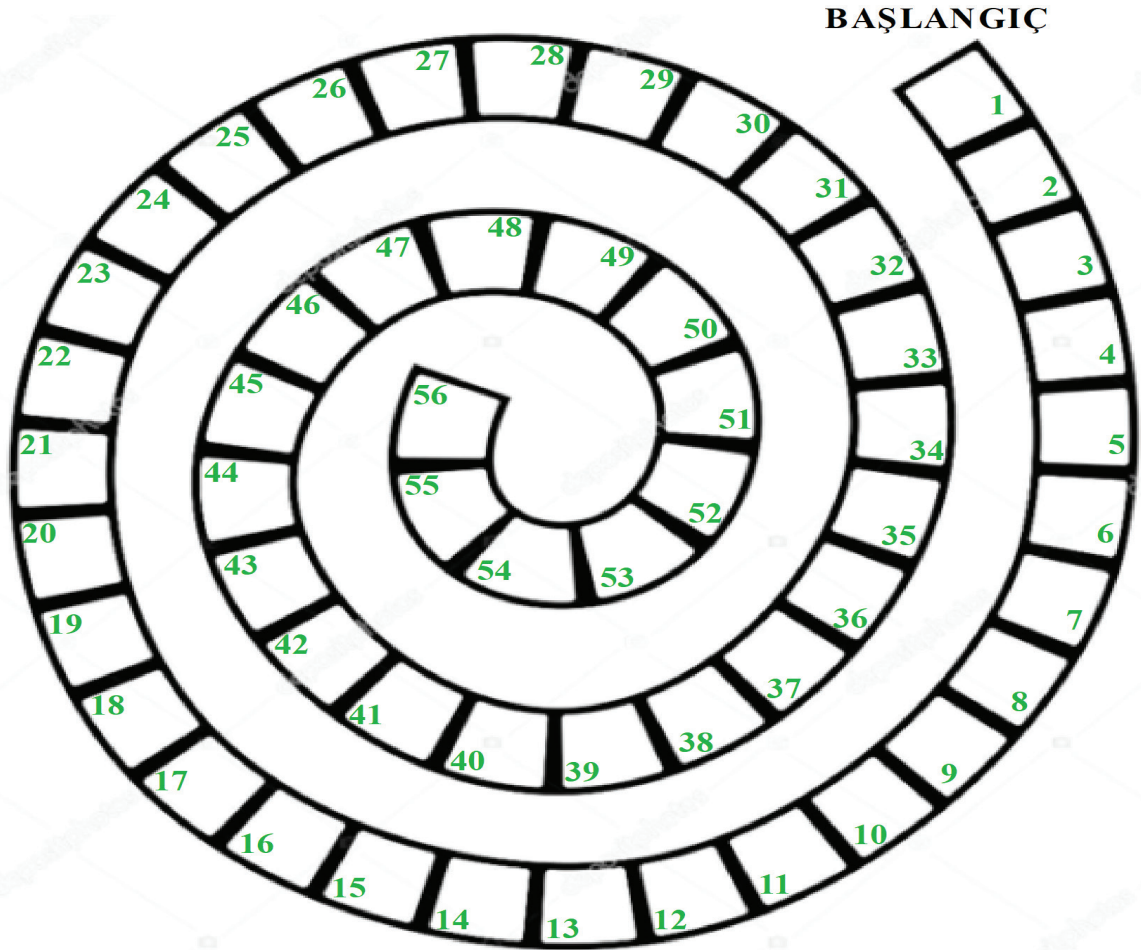
ETKİNLİK-4

SARMAL BULMACA

Soruların cevapları başlangıç noktasından itibaren boşluk bırakılmadan kutucuklara yerleştirilecektir.

Dıştan içe doğru:

1-11	İklim bilimine verilen ad
12-18	Dünya'yı paralel olarak iki eş parçaya böldüğü varsayılan hayali çizgi
19-31	Ekvator düzlemi ile Dünya'nın dolanma düzlemi arasındaki $23^{\circ}27'$ lik açıyla eğik durması
32-41	Meteoroloji ile ilgilenen bilim insanlarına verilen ad
42-47	Yeryüzüne yakın su buharının sıvı hale geçmeden direkt buz kristallerine dönüşmesi
48-56	Her mevsim yağış alabilen yaz ve kış ayları arasında sıcaklık farkının az olduğu iklim türü

ETKİNLİK-5

Karışık olarak verilen hava olaylarını gerçekleştığı yere göre uygun kalelere yerleştiriniz. (Kalelerin içine hava olaylarının başında yer alan harfleri yazınız).

A: Dolu

B: Kırağı

C: Yağmur

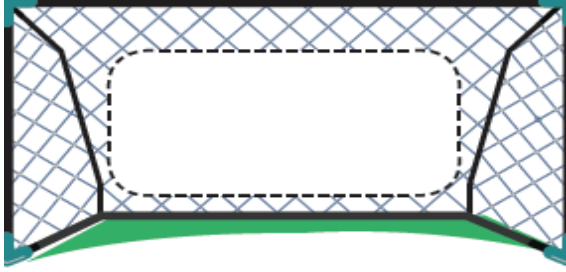
D: Kar

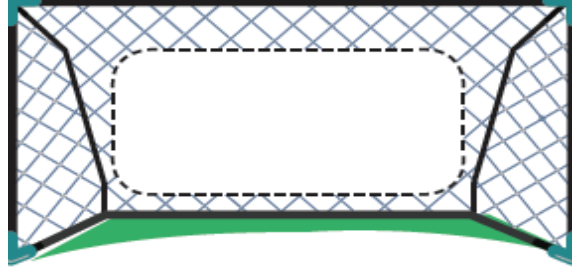
E: Çiy

F: Sis

Gökyüzü Kalesi

Yeryüzü Kalesi

ETKİNLİK-6

	Güneş'in Doğuş Saati	Güneş'in Batış Saati
...../...../2020 Cuma	06.39	18.39
...../...../2020 Cumartesi	06.38	18.40
...../...../2020 Pazar	06.35	18.41
...../...../2020 Pazartesi	06.32	18.43
...../...../2020 Salı	06.30	18.45

Dünya üzerindeki her hangi bir yerde Güneş'in doğuş ve batış saatleri farklılık gösterir.

Tabloda verilenlerden yararlanarak bu yerin bulunduğu yarım küreyi ve tarih aralığını aşağıdaki boşluklara yazınız.

	Bulunduğu yarım küre	Tarih aralığı
1		
2		

ETKİNLİK-7

Üç aşamalı bir turnuvada bütün soruları doğru cevaplayarak aşamaları tamamlayan turnuvanın galibi olmaktadır.

Üç aşamanın içerisinde yer alan ifadelerden doğru olanlara “D” yanlış olanlara “Y” yazılması gerekmektedir.

I. Aşama	
	21 Mart tarihinde Kuzey yarım kürede en uzun gündüz yaşanır.
	Güneş ışınları 21 Haziran'da Güney yarım küreye dik açı ile gelir.
	21 Aralık'ta Güney yarım kürede en uzun gündüz yaşanır.
II. Aşama	
	Dünya Güneş'e yaklaştığında yaz, uzaklaştığında kış yaşanır.
	23 Eylül Güney yarım kürede ilkbahar, Kuzey yarım kürede sonbahar başlangıcıdır.
	21 Mart'ta Dünya'nın her yerinde gece gündüz süresi eşittir.
III. Aşama	
	Mevsimlerin oluşmasının sebebi Dünya'nın eksen eğikliğidir.
	Güney yarım kürede en uzun gündüzün yaşandığı tarihte Kuzey yarım kürede en uzun gece yaşanır.
	Güneş ışınları Ekvator'a yılda bir kez dik açı ile gelir.

Turnuvaya katılan dört öğrencinin cevapları aşağıda verilmiştir.

MELİKE	I.Aşama	II.Aşama	III.Aşama
	Y	D	D
	D	D	Y
	D	D	Y
EMİN	I.Aşama	II.Aşama	III.Aşama
	Y	Y	D
	Y	D	D
	D	D	D

KÜBRA	I.Aşama	II.Aşama	III.Aşama
	Y	Y	D
	Y	D	D
	D	D	Y
FATMA	I.Aşama	II.Aşama	III.Aşama
	Y	D	D
	D	D	Y
	D	D	D

1) Hangi öğrenci turnuvanın şampiyonudur?

.....

2) III. aşamaya geçen öğrenciler kimlerdir?

....., ...

3) I. aşamada elenen öğrenciler kimlerdir?

....., ...

ETKİNLİK-8

İfadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

S.N.	D / Y	İFADELER
1.		21 Mart, Güney yarım kürede sonbahar ekinoksudur.
2.		21 Haziran'dan 23 Eylül'e gidildikçe Kuzey yarım kürede gölge boyu kısalır.
3.		Mevsimlerin oluşumu Dünya'nın günlük hareketinin bir sonucudur.
4.		Oğlak Dönencesi Güney yarım kürededir.
5.		İklim dar alanda ve kısa sürede etkili olan hava olayıdır.
6.		Yüksek basınç alçalıcı hava hareketiyken alçak basınç yükselici hava hareketidir.
7.		21 Aralık'ta Türkiye'de en uzun gündüz yaşanır.
8.		23 Eylül'de tüm Dünya'da gece ve gündüz süreleri eşittir.
9.		Ekvator düzlemi ile dolanma düzlemi arasındaki açı 23° 27' dir.
10.		Bayrağımızın dalgalanmasını sağlayan hava olayı, basınç farkı sebebiyle oluşan rüzgârlardır.
11.		21 Aralık'ta öğle vakitlerinde en uzun gölge boyu Kuzey yarım kürede görülür.
12.		Sis yeryüzüne yakın hava olaylarından biridir.
13.		İklimi inceleyen bilim dalına meteoroloji denir.
14.		İklim değişikliği su kaynaklarının azalmasına ve kuraklığa neden olur.
15.		Havanın nemi termometre ile ölçülür.
16.		Atmosferdeki su buharının yoğunlaşması sonucu oluşan yağışın, sıvı şekilde yeryüzüne düşmesine kar denir.
17.		23 Eylül tarihinden sonra Güney yarım kürede geceler uzamaya başlar.
18.		Sera gazı salınımı iklim değişikliklerine neden olur.
19.		Buzulların erimesiyle su kaynakları da artar.
20.		Yatay hava hareketlerine rüzgâr denir.
21.		Kırağı ve çiy yer yüzeyinde oluşan hava olaylarıdır.
22.		Eksen eğikliği mevsimlerin oluşumunda etkilidir.
23.		Dünya üzerindeki tüm bölgelere Güneş ışınları aynı açıyla gelir.
24.		Güneş ışınlarının Dünya üzerine düşme açısı dikleştikçe daha fazla enerji verir.
25.		Güneş ışınları Ekvator'a yılda iki kez dik düşer.
26.		Ülkemizde karasal iklim, Karadeniz ve Akdeniz iklimi görülür.
27.		23 Eylül'de sadece Türkiye'de gece gündüz süresi birbirine eşittir.
28.		Ekinoks tarihlerinde Dünya'nın eksen eğikliği etkisi ortadan kalkar.
29.		Rüzgârın hızını, kuvvetini ve yönünü ölçmek için kullanılan alete anemometre denir.
30.		Birim yüzeye düşen Güneş enerjisi miktarı arttıkça o bölgenin sıcaklığı da artar.
31.		Kış mevsiminde havanın soğuk olmasının nedeni Güneş ışınlarının daha eğik açıyla gelmesidir.
32.		Dünya'nın Güneş'e en uzak olduğu tarihte Kuzey yarım kürede kış mevsimi, Güney yarım kürede yaz mevsimi yaşanır.
33.		Isınmalar sonucu yükselen hava içerisindeki su buharı, aşırı soğuma nedeniyle aniden yoğunlaşır ve donar. Bu yağış şekline yağmur denir.
34.		Tüm Dünya'da gece-gündüz sürelerinin eşit olduğu tarihler ekinoks olarak bilinir.
35.		Güneş ışınlarının Dünya'ya eğik açılarla geldiği dönemlerde, Dünya yüzeyinde daha çok alan aydınlanır.
36.		Eksen eğikliği olmasaydı Güneş'in doğuş ve batış saatleri yıl içerisinde değişiklik göstermezdi.
37.		Rüzgârlar alçak basınçtan yüksek basınca doğru hareket eden hava akımıdır.

ETKİNLİK-9

Beş arkadaş tatil yapmak istedikleri şehirler ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir.

Sait: Gideceğim şehirde en uzun gündüz yaşanmakta ve bu şehir ülkemiz ile aynı yarım kürede yer almaktadır.

Hacer: Benim gideceğim şehir Oğlak dönencesinde bulunmakta ve gideceğim tarihte gece gündüz süreleri eşitlenecek ve bu tarihten sonra gece süreleri gittikçe azalacak.

Nisa: Ben de Hacer gibi ekinoks tarihinde gitmek istiyorum ancak gideceğim şehir Hacer'in gideceği şehir ile aynı yarım kürede bulunmuyor ayrıca gideceğim tarihten sonra bu şehirde gündüz süreleri artacak.

Ömer: Gideceğim şehir Sait'in gideceği şehir ile aynı yarım kürede değil. Ben tatil için öğle vakti gölge boyunun en kısa olduğu tarihi seçtim.

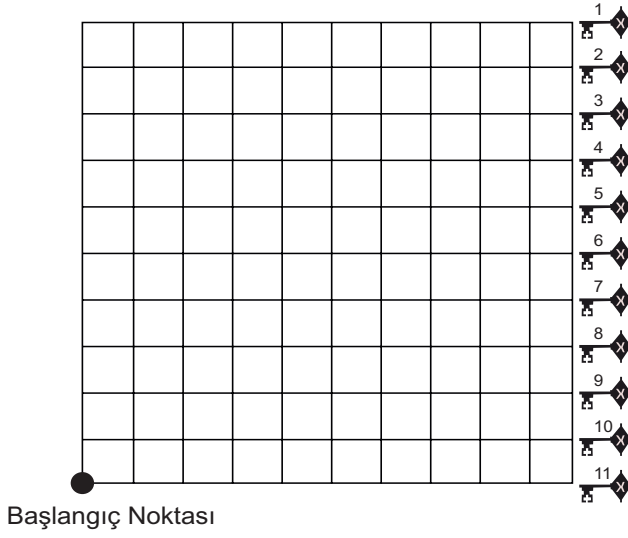
Ali: Gideceğim şehir Hacer ile aynı yarım kürede fakat Hacer'in gideceği tarihteki mevsimden sonraki gün dönümünde tatile çıkacağım.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki tabloyu doğru bir şekilde doldurunuz.

İsim	Yarım küre	Mevsim	Tarih
Sait			
Hacer			
Nisa			
Ömer			
Ali			

HAZİNE AVI

Onur "Hazine Avı" isimli bilgisayar oyununu oynayacaktır.

OYUN KURALLARI:

1. Her aşamada bir soru sorulacak ve bu soruya tek bir cevap verilebilecektir.
2. Verilen cevabın yanındaki yönerge takip edilerek ilerlenecektir.
3. Yönergede kutunun içinde verilen okun yönü ilerleme yönünü (yatay, dikey ve çapraz), sayı ise bu yönde kaç birim gidileceğini ifade etmektedir.
4. Tüm sorular doğru cevaplandıktan sonra çıkışta bulunan anahtarla hazine sandığının kilidi açılacaktır.

1.AŞAMA

Güney yarım kürede kış,
Kuzey yarım kürede yaz
yaşanmaya başlar

- 21 Haziran 3
- 23 Eylül 1
- 21 Aralık 4

2.AŞAMA

Oldukça geniş bir bölgede uzun
yıllar boyunca değişmeyen
ortalama hava şartlarıdır

- Hava olayı 3
- İklim 2
- Mevsim 4

3.AŞAMA

Yazları sıcak ve kurak, kışları
soğuk ve yağışlı iklim tipi

- Karadeniz 3
- Akdeniz 3
- Karasal 2

4.AŞAMA

İklim ile ilgilenen bilim dalı

- Klimatoloji 1
- Meteoroloji 2
- Metodoloji 2

5.AŞAMA

Bulutlardaki su buharının dam-
lacıklar şeklinde yere inmesi ile
oluşur

- Yağmur 2
- Kar 1
- Dolu 1

Onur bütün sorulara doğru cevap vererek hazineye ulaşmıştır. Buna göre Onur'un yukarıda verilen tabloda izlediği yolu ve kaç numaralı anahtara ulaştığını çizerek gösteriniz?

ETKİNLİK-11

1 CO ₂ Karbondiyoksit	2 Yağmur	3 Eksen Eğikliği	4 Kar	5 Oğlak Dönencesi	6 Çiy	7 CH ₄ Metan Gazı
8 Ekvator	9 Çiftçi	10 21 Haziran	11 Klimatolog	12 Rüzgâr	13 23 Eylül	14 Su buharı
15 Dolu	16 Sis	17 21 Mart	18 Kuraklık	19 Kırağı	20 NO ₂ Azot dioksit	21 Pilot
22 Balıkçı	23 Anemometre	24 İklim Değişiklikleri	25 Meteoroloji	26 21 Aralık	27 Higrometre	28 Yengeç Dönencesi

Aşağıdaki soruları tabloda verilenlere göre ve numaralarını yazarak cevaplayınız.

1. Mevsimlerin oluşmasında hangileri etkilidir?
.....
2. Sera gazları hangileridir?
.....
3. Havadaki su buharı gökyüzüne yakın olduğunda hangi yağış türü oluşur?
.....
4. Hava olaylarından etkilenen meslekler hangileridir?
.....
5. Havadaki nemi ölçen alete ne ad verilir?
.....
6. Ekinoks tarihleri hangileridir?
.....
7. Yılda bir kez Güneş ışınlarının dik düştüğü bölgeler hangileridir?
.....
8. Küresel ısınmanın sonuçları hangileridir?
.....
9. Yeryüzüne yakın oluşan yağış şekilleri hangileridir?
.....
10. Rüzgâr hızını ölçen alete ne denir?
.....
11. Güneş ışınlarının yılda iki kez dik geldiği bölge hangisidir?
.....
12. Yatay hava hareketine ne denir?
.....
13. İklim bilimcinin diğer adı nedir?
.....
14. Dönencelere Güneş ışınlarının dik düştüğü tarihler hangileridir?
.....
15. Hava olaylarını inceleyen bilim dalı hangisidir?
.....

ETKİNLİK-12

Bir bölgedeki basınç o bölgedeki hava yoğunluğu ile ilişkilidir. Yani, hava sıcaklığı arttıkça hacimsel büyümeden dolayı yoğunluk azalır. Yoğunluğun azaldığı bölgeler alçak basınç alanı, yoğunluğun arttığı bölgeler ise yüksek basınç alanı oluşturur.

Basınç farkından dolayı rüzgar oluşur. Basınç farkı ne kadar çok ise rüzgarın şiddeti de o kadar fazladır.

Aşağıda bir ülkede yer alan ve deniz seviyesinden yükseklikleri aynı olan V, Y, Z ve T bölgelerinin aynı zaman dilimindeki sıcaklıkları verilmiştir.

V (23 °C)	Y (17 °C)
Z (35 °C)	T (29 °C)

Tabloda ve metinde verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1) Hangi bölgeler arasında oluşacak rüzgarın şiddeti en fazladır?

..... → .....

2) Tabloda verilen bölgelerin hangisinde en düşük basınç alanı oluşması beklenir?

.....

ETKİNLİK-13

Arife Öğretmen sınıfa iklim, hava olayları ve küresel iklim değişikliği yazan üç kutu getirmiştir. Öğrencilere bu konuyla ilgili numaralı bilgi kartları dağıtmıştır. Öğrencilerden bu kartları uygun kutulara atmasını istemiştir.

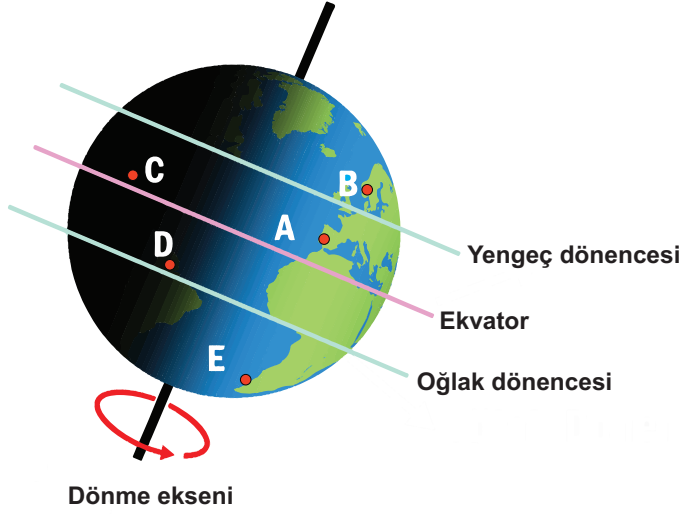

Buna göre bilgi kartlarının başında yer alan numaraları kutuların içlerine yerleştiriniz.

1. Akdeniz'de yazlar sıcak ve kuraktır.
2. Bugün Marmara Bölgesi'nde etkili olan sis, hava ve deniz ulaşımını aksattı.
3. Karadeniz'de şiddetli yağın dolu ve yağmur; arabalara, heykellere ve bitkilere zarar verdi.
4. Ankara'da alçak basınç etkisini gösteriyor.
5. Uzun süre meydana gelen hava olaylarının ortalamasıdır.
6. Küresel iklim değişikliğinin oluşturduğu sorunlardan en önemlisi kutuplarda buzulların erimesi ve deniz seviyesindeki yükselmedir.
7. Küresel sıcaklıkta hissedilebilir artışlar beklenmektedir.
8. Türkiye'de yaz mevsiminde en sıcak bölge Güneydoğu Anadolu'dur.
9. Hava olaylarını inceleyen bilim dalına meteoroloji denir.
10. Dar bir bölgede anlık değişebilen rüzgâr, yağmur, kar, dolu, sis ve kırağı gibi olaylardır.
11. İklimi inceleyen bilim dalına Klimatoloji (iklim bilimi) denir.
12. Küresel iklim değişikliğinin etkisinin oluşturduğu sorunlarının çözümü için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı artırılmalıdır.
13. Küresel iklim değişikliğinin artışına doğrudan etki eden etmenlerden biri de sera gazlarının salınımıdır.
14. Konya'da bugün şiddetli fırtına bekleniyor.

ETKİNLİK-14

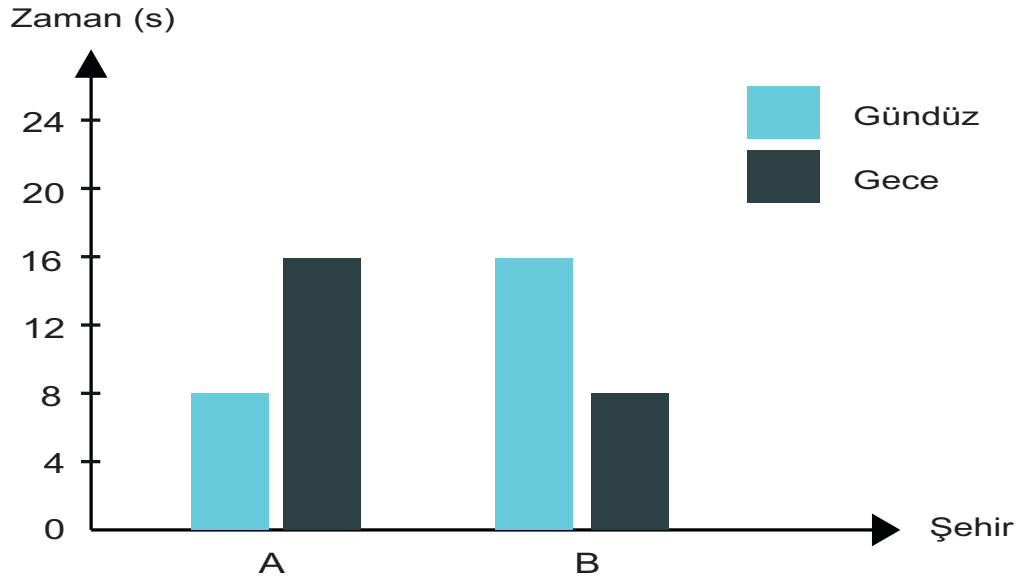
Görselde Dünya modeli üzerinde A, B, C, D ve E noktaları verilmiştir.

Buna göre model ile ilgili verilen soruların cevaplarını noktalı yerlere yazınız.

- 1) 21 Aralık tarihinde Güneş ışınlarının dik olarak geldiği nokta hangisidir?
.....
- 2) 21 Mart tarihinde E noktasında hangi mevsim yaşanır?
.....
- 3) Güneş ışınlarını yılda iki kez dik olarak alan nokta hangisidir?
.....
- 4) 21 Haziran tarihinde öğle vakti gölge boyunun en kısa olduğu nokta hangisidir?
.....
- 5) 23 Eylül'de hangi noktalarda gece ve gündüz süreleri eşittir?
.....

ETKİNLİK-15

Verilen grafikte 21 Aralık tarihinde A ve B şehirlerindeki gece-gündüz süreleri gösterilmiştir.

Buna göre aşağıda verilen ifadelerdeki boşlukları doldurunuz.

1. A şehri ..... kürededir.
2. B şehri ..... kürededir.
3. .... şehirinde bu tarihten itibaren gündüzler uzamaya başlar.
4. A şehrinin sıcaklığı B şehrinin sıcaklığından daha .....

ETKİNLİK-16

Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen mevsimler ve iklim konusundaki kavramları, düzelterek kutulara yerleştiriniz. Numaralandırılmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi oluşturunuz.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1

OETREOMLİJO

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2

ERSA AZGILAR

--	--	--	--	--	--	--	--

3

AVKEROT

--	--	--	--	--	--	--	--

4

REFAMTOS

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5

LİMKAOLGTO

--	--	--	--	--	--	--	--

6

URMAYĞ

--	--	--	--	--	--

1

2

3

4

5

6

ŞİFRE

ETKİNLİK-17

Verilen ifadeler küresel iklim değişikliğinin sebep ya da sonuçlarıdır. İfadelerin küresel iklim değişikliğinin sebebi mi sonucu mu olduğuna karar vererek (X) işareti koyunuz.

Sebep	Cümle	Sonuç
	1. Fosil yakıt tüketimi	
	2. İçilebilir su kaynaklarının azalması	
	3. Buzulların erimesi	
	4. Meteorolojik karakterli doğal afetler	
	5. Ormanlık alanların yok edilmesi	
	6. Deniz seviyesinin yükselmesi	
	7. Kuraklıkların artması	

ETKİNLİK-18

	SORULAR	AYŞE	FATMA	KERİM	ÇAĞRI
1	Güneş ışınlarının dik açıyla düştüğü yerler daha sıcak, eğik açıyla düştüğü yerler daha soğuktur.	E	H	E	E
2	Yağmur, kar, dolu gökyüzüne yakın yerlerde oluşan hava olaylarıdır.	E	E	E	E
3	21 Aralık tarihinden itibaren Güney yarım kürede Güneş ışınlarının geliş açısı küçülmeye başlar.	H	E	H	E
4	21 Haziran tarihinden sonra Kuzey yarım kürede gölge boyu uzar.	E	E	H	E
5	Hava sıcaklığı azaldıkça havanın nemi artar.	H	H	E	H

Not: 'E' evet, 'H' hayır.

Öğrenciler tablodaki sorulara yukarıdaki cevapları vermişlerdir.

Buna göre,

1) Soruların tümüne doğru cevap veren öğrenciler kimlerdir?

.....

2) Fatma hangi sorulara yanlış cevap vermiştir?

.....

3) Hangi öğrenciler eşit sayıda doğru cevap vermiştir?

.....

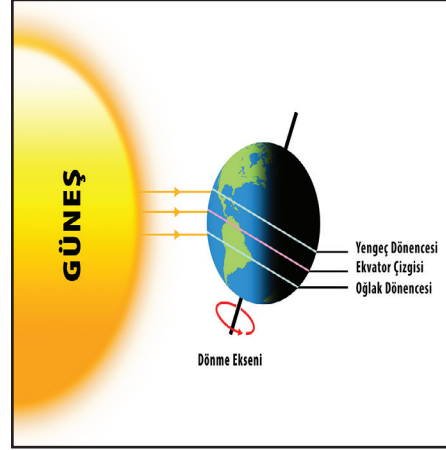
ETKİNLİK-19

Dünyanın Güneş'e göre konumları ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bilgilerden faydalanarak Dünya'nın Güneş'e göre konumunu çizin ve bu konumun hangi tarihe ait olduğunu ilgili kutucuklara yazınız. (KYK:Kuzey yarım küre, GYK:Güney yarım küre)

ÖRNEK:

Işıklar; Oğlak dönencesine dik, Yengeç dönencesine ise eğik gelir.

21 Aralık

KYK'de en uzun gündüz, GYK'de en uzun gece yaşanır.

Gece ve gündüz süresi her yerde eşittir. GYK'de bu tarihten sonra gündüz süresi giderek gece süresinden daha fazla olur.

ETKİNLİK-20

Tabloda verilen ifadeleri uygun kelimelerin önünde yer alan harfler ile eşleştiriniz.

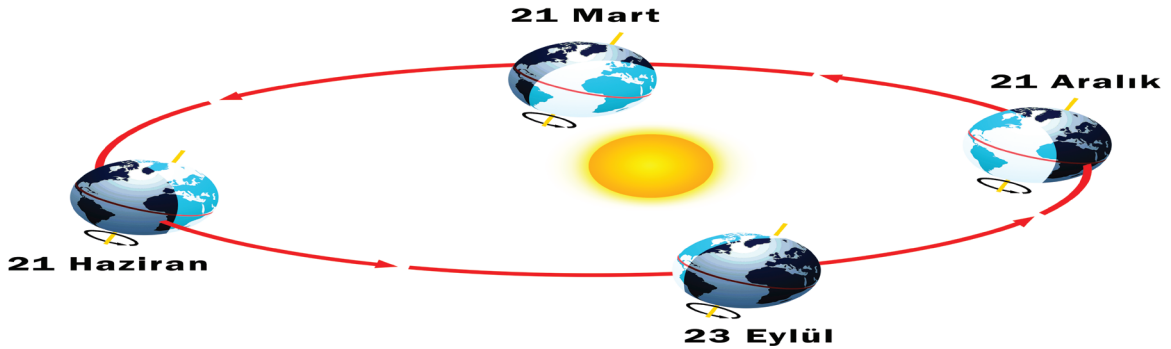
İFADE	
1	Tahmini bilgiler içerir.
2	Uzun süre içerisinde meydana gelen hava olaylarının ortalaması
3	Yüksek basınçtan alçak basınca doğru hareket eden hava akımı
4	Bulunduğu alanda alçaltıcı hava hareketleri vardır.
5	Günlük hava olaylarını inceler.
6	Dünya üzerinde mevsimlerin oluşmasını sağlar.
7	Bulunduğu alanda yükseltici hava hareketleri vardır.

a	Meteorolog
b	Eksen Eğikliği
c	Alçak Basınç Alanı
d	Hava Olayı
e	Rüzgar
f	Klimatolog
g	İklim
h	Yüksek Basınç Alanı

1....	2....	3....	4....	5....	6....	7....
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ETKİNLİK-21

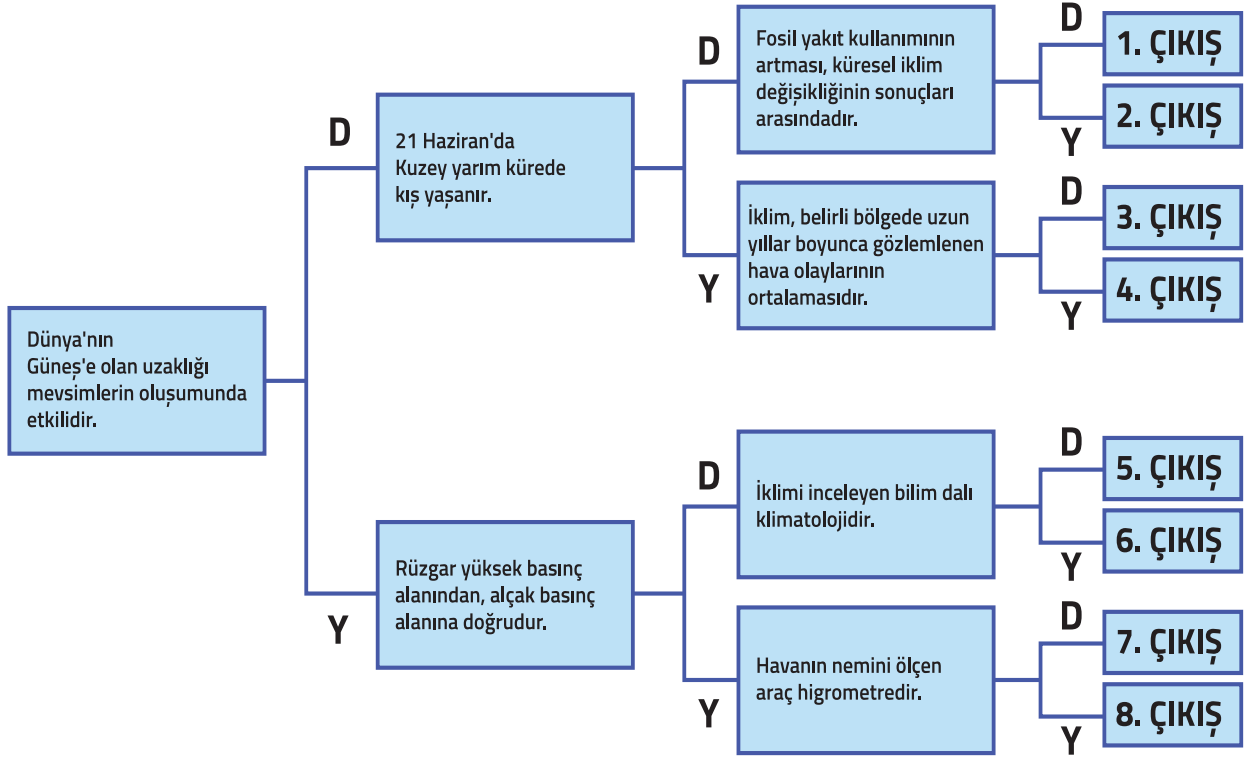
Verilen görselle göre ifadeler doğru ise tablonun içine "D", yanlış ise "Y" yazınız.

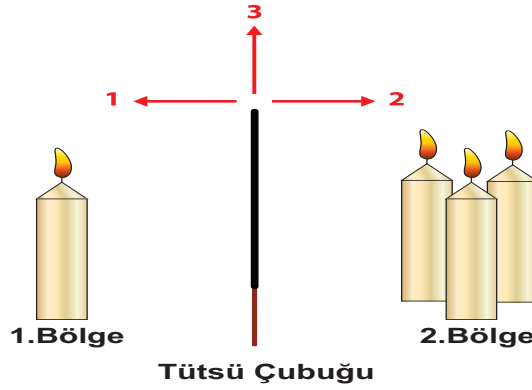
D / Y	İFADE
	Mevsimler, eksen eğikliği ve Dünya'nın Güneş etrafındaki dolanımı sonucu oluşur.
	Farklı mevsimler bir ülkede görülebilir.
	Mevsimler ile sıcaklık arasında bir ilişki yoktur.
	21 Haziran'da Güney yarım kürede yaz mevsimi başlar.
	Mevsimlerin oluşumunda ülkelerin buldukları konum etkili değildir.

ETKİNLİK-22

Verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadeleri en soldaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı yuvarlak içine alınız.

ETKİNLİK-23

Mum ve tütsü çubuğu ile hazırlanan düzenekle ilgili soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

1. Yüksek basınç alanı hangi bölgededir?

.....

2. Yükseltici hava hareketi hangi bölgede görülür?

.....

3. Tütsü çubuğu yakıldığında duman kaç numaralı yönde hareket eder?

.....

ETKİNLİK-24

Tabloda bir şehirdeki dört günlük hava tahmin raporu verilmiştir.

Tarih	Olay	Sıcaklık (°C)		Nem %	
		En düşük	En yüksek	En düşük	En yüksek
10 Nisan Cuma		-15	10	10	30
11 Nisan Cumartesi		10	15	25	65
12 Nisan Pazar		5	10	50	90
13 Nisan Pazartesi		12	17	30	70

Buna göre soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

1. Tablo hangi meslek grubu tarafından oluşturulmuştur?

.....

2. Hangi gün havadaki su buharının yoğunlaşarak yeryüzüne inme olasılığı en fazladır?

.....

3. Hangi gün yüksek basınç alanı daha etkilidir?

.....

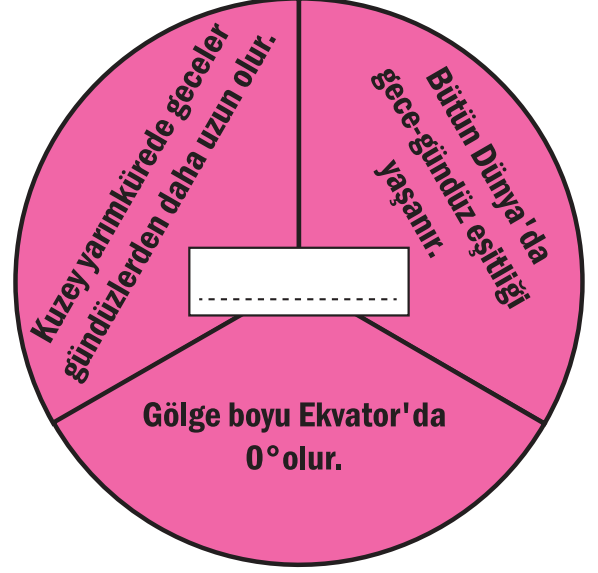
4. Bu tablo hangi bilim alanıyla ilişkilidir?

.....

BEN HANGİ TARİHİM

“Ben Hangi Tarihim?” etkinliğinde mevsim başlangıçlarına ait bazı özellikler verilmiştir. Renklendirilerek gösterilen dairelerin hangi tarihlere ait olduğunu boşluklara yazınız.

(KKN: Kuzey Kutup Noktası, GKN: Güney Kutup Noktası, GYK: Güney yarım küre, KYK: Kuzey yarım küre)

ETKİNLİK-26

Verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere getirilecek olan kelimeleri kare bulmacada bulup karalayınız.

1. 21 Aralık tarihinde Kuzey yarım kürede ..... mevsimi yaşanır.
2. Dünya'nın eksen eğikliği ve Dünya'nın Güneş etrafında dolanımı sonucu ..... oluşur.
3. 21 Haziran'da ..... yarım kürede kış mevsimi yaşanır.
4. 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde ..... , Güneş ışınlarının dik geldiği yerdir.
5. .... hava tahminlerine göre önlem alan bir meslektir.
6. Geniş alanlarda uzun süreli gözlenen hava olaylarının ortalama durumuna ..... denir.
7. .... havanın yüksek basınç alanından alçak basınç alanına doğru hareket etmesi sonucu oluşur.
8. İklim bilimiyle uğraşan kişiye ..... denir.
9. Bulutlardaki su buharının buz kristallerine dönüşmesi sonucunda oluşan hava olayına ..... denir.
10. Atmosfere salınan ve Güneş ışınlarını tutan karbondioksit gibi gazların yaptığı etkiye ..... denir.

S	Y	R	Ü	Z	G	A	R	Y	G
İ	E	K	V	A	T	O	R	O	Ü
S	N	R	D	O	L	U	L	Ğ	N
Ç	G	İ	A	U	L	O	B	L	E
İ	E	Ç	K	E	T	A	Z	A	Y
Y	Ç	T	L	A	T	D	İ	K	A
E	K	F	M	İ	S	K	A	R	Z
Z	A	İ	K	L	İ	M	İ	E	A
U	L	Ç	G	Ü	N	E	Ş	S	S
K	İ	Ş	M	E	V	S	İ	M	İ

ETKİNLİK-27

Verilen hava olaylarını, tanımları ile doğru şekilde eşleştiriniz.

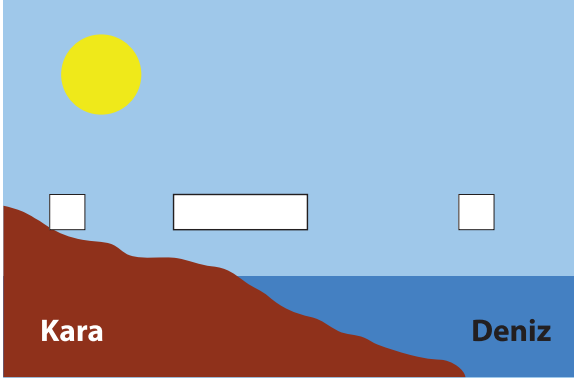
A	Su buharının yeryüzüne yakın nesnelere üzerinde su damlaları halinde yoğunlaşmasıdır.
B	Sıcak ve nemli havanın yeryüzüne yakın yerlerde ani soğuması sonucu havada asılı halde bulunmasıdır.
C	Yüksek basınçtan alçak basınca doğru yatay yönlü hava hareketidir.
D	Su buharının gökyüzüne yakın yerlerde yoğunlaşarak su damlacıkları halinde yeryüzüne inmesidir.
E	Mevsimlerin oluşumunda ülkelerin buldukları konum etkili değildir.
F	Su buharının gökyüzüne yakın yerlerde aniden yoğunlaşıp donması ile oluşan yağış şeklidir.
G	Yeryüzüne yakın su buharının sıvı hale geçmeden direkt katı hale geçmesiyle meydana gelen hava olayıdır.
H	Su buharının gökyüzüne yakın yerlerde buz kristalleri haline gelip yeryüzüne inmesiyle oluşur.

1	 RÜZGAR
2	 DOLU
3	 KIRAĞI
4	 SİS
5	 KAR
6	 YAĞMUR
7	 ÇİY

1	2	3	4	5	6	7

ETKİNLİK-28

Bilgi: Gündüz, karalar denizlerden daha çabuk ısınır; gece, karalar denizlerden daha çabuk soğur. Bu nedenle farklı basınç alanları oluşur. Rüzgâr, basınç farkından dolayı meydana gelen yatay hava hareketidir.

Görselde verilen kare şekillerin içine basınç alanlarını yazınız, dikdörtgen şekillerin içine ise rüzgârın yönünü çiziniz.

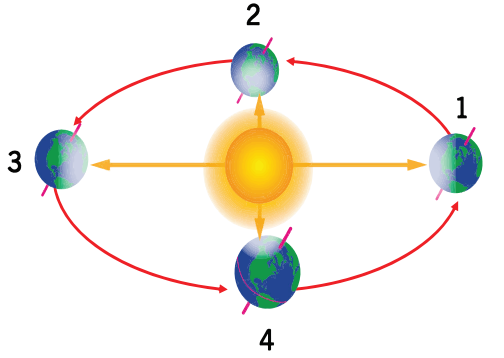
ETKİNLİK-29

Bir bölgede uzun yıllar boyunca gözlenen hava olaylarının ortalama durumuna iklim, belirli bir bölgede kısa zaman içinde etkili olan hava koşullarına hava olayı denir.

Tabloda verilen örneklerin iklim ya da hava olayı olduğuna karar vererek (X) işaretini koyunuz.

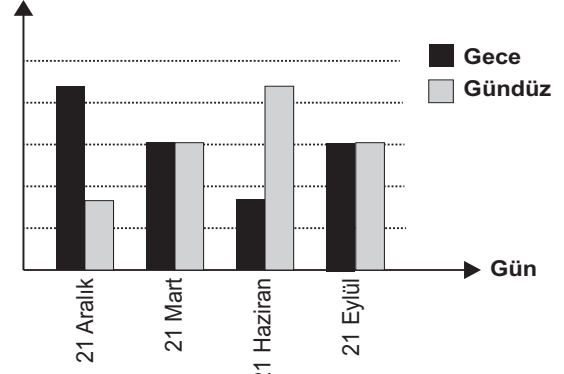
	ÖRNEK	HAVA OLAYI	İKLİM
1.	Dün gece yağın dolu, meyvelere büyük ölçüde zarar verdi.		
2.	Eylül ayı Trabzon'da yağmurlu geçer.		
3.	İstanbul'daki yoğun sis hava ulaşımını olumsuz etkiledi.		
4.	Antalya'da kışlar ılık geçer.		
5.	Türkiye, Balkanlar'dan gelen soğuk havanın etkisine girdi.		
6.	Bugün Erzurum'da gün boyu kar yağışı bekleniyor.		
7.	Konya'da kış ayları soğuk ve karlıdır.		
8.	Ekvator ve Ekvator'a yakın bölgeler her mevsim düzenli yağış alır.		

30-32. etkinlikleri aşağıda verilen şekil ve grafiğe göre cevaplandırınız.

Dünya'nın Güneş etrafında dolanma yörüngesi

Gece-Gündüz Süresi

A Şehrinin gece-gündüz sürelerine ait grafik

ETKİNLİK-30

a) A şehri hangi yarım kürede yer alır?

.....

b) Dünya 3 numaralı konumdayken A şehrinde hangi mevsim yaşanmaya başlar?

.....

c) A şehrinde yaz mevsiminin başladığı tarihte Dünya hangi konumdadır?

.....

d) Dünya, 2 ve 3 numaralı konumlar arasındayken A şehrinde hangi mevsim yaşanır?

.....

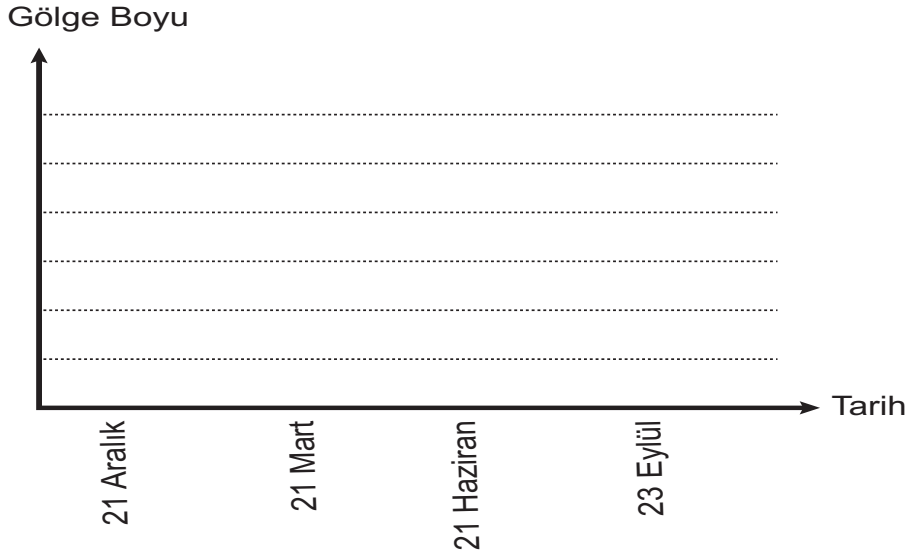
e) A şehri, Güneş ışınlarını en eğik açıyla aldığı tarihte Dünya kaç numaralı konumdadır?

.....

ETKİNLİK-31

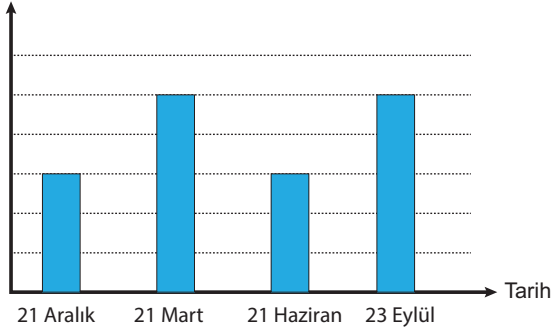
Yerel saat ile 12' ye göre A şehrinde bulunan bir cisme ait gölge boyu-tarih ilişkisini gösteren sütun grafiğini çiziniz.

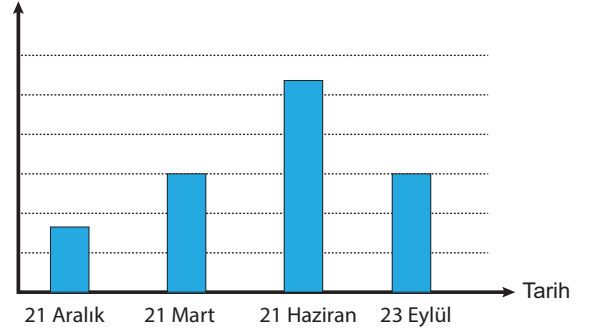
ETKİNLİK-32

A şehrinde birim yüzeye düşen ışık enerjisi miktarı grafiği hangisi olabilir?

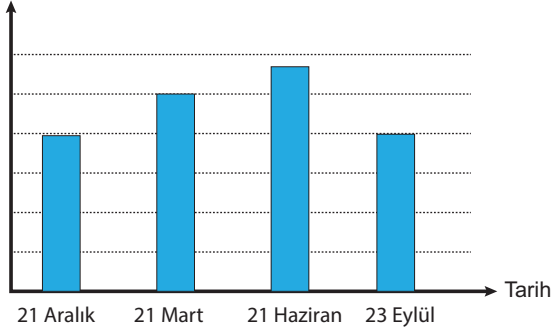
A) Birim Yüzeye Düşen Işık Enerjisi

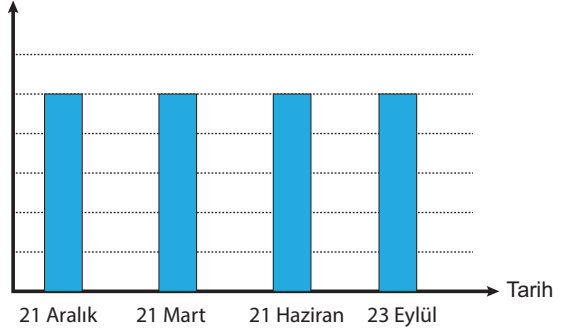
B) Birim Yüzeye Düşen Işık Enerjisi

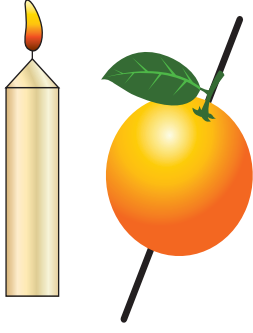
C) Birim Yüzeye Düşen Işık Enerjisi

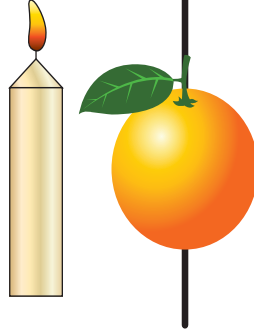
D) Birim Yüzeye Düşen Işık Enerjisi

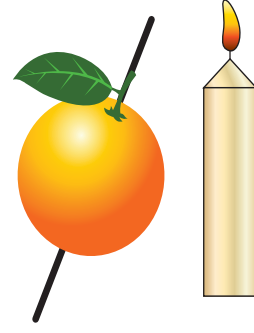
ETKİNLİK-33

1. Durum

2. Durum

3. Durum

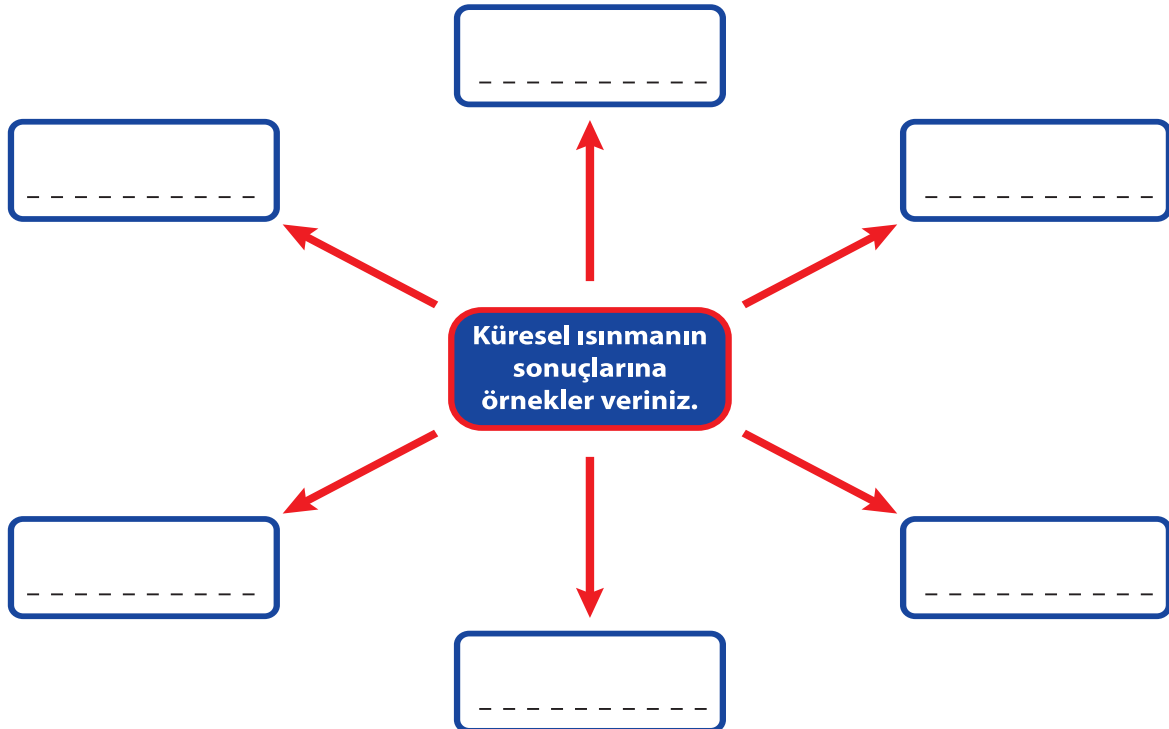
Portakal, şiş ve mum kullanılarak Dünya'nın Güneş etrafındaki konumlarını gösteren modeller hazırlanıyor. Bu modellerle ilgili cümleler verilmiştir.

Cümlelerde yer alan ve koyu renkle gösterilen ifadelerden doğru olanı yuvarlak içine alınız.

- I. 1. Durum'da Dünya'nın **21 Haziran / 21 Aralık** tarihindeki konumu gösterilmiştir.
- II. 3. Durum'da 21 Haziran tarihinde Kuzey yarım kürede gölge boyu **kısa / uzun** olur.
- III. 2. Durum'da Güneş ışınları **Yengeç dönencesine / Ekvator'a** dik olarak gelir.
- IV. Güney yarım kürede yaz mevsimi **1. Durum'da / 2. Durum'da** yaşanır.
- V. 2. Durum'da 21 Mart tarihinde Güney yarım kürede **sonbahar / ilkbahar** mevsimi yaşanır.

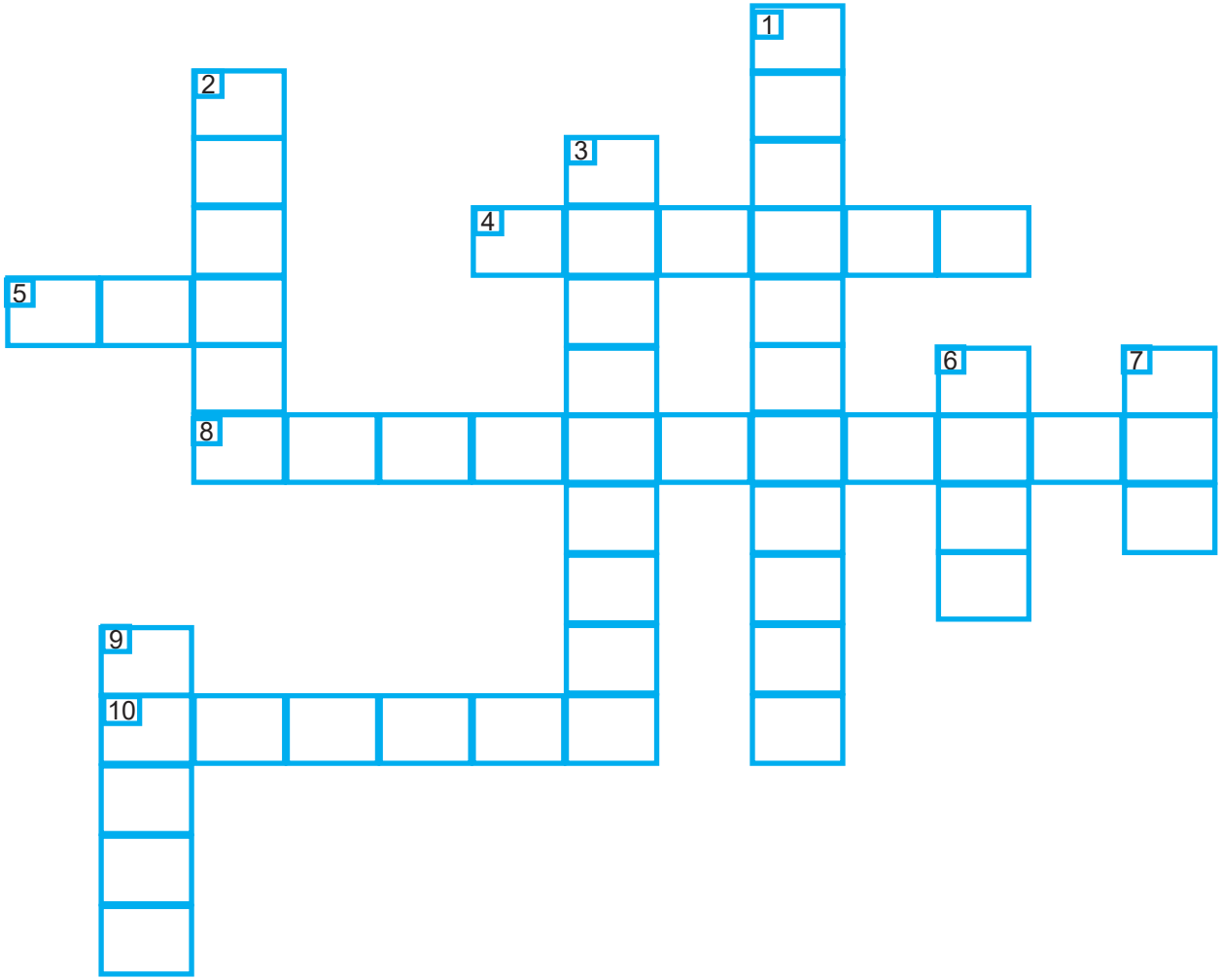
ETKİNLİK-34

Zihin haritasında verilen boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

ETKİNLİK-35

Aşağıda verilen bulmacayı doldurunuz.

Soldan Sağa

4. Sıcak havanın etkisiyle yeryüzünde bulunan su buharının yükseklere doğru çıktıkça soğuk hava ile karşılaşarak yoğuşması
5. Atmosferin yeryüzüne çok yakın kısımlarındaki su buharının yoğuşmasıyla oluşan buluta denir.
8. Hava olaylarıyla ilgilenen bilim dalı
10. Havadaki nemin doğrudan katı hale geçmesiyle toprak, araba, ağaç yaprakları üzerinde oluşan buz kristalleridir.

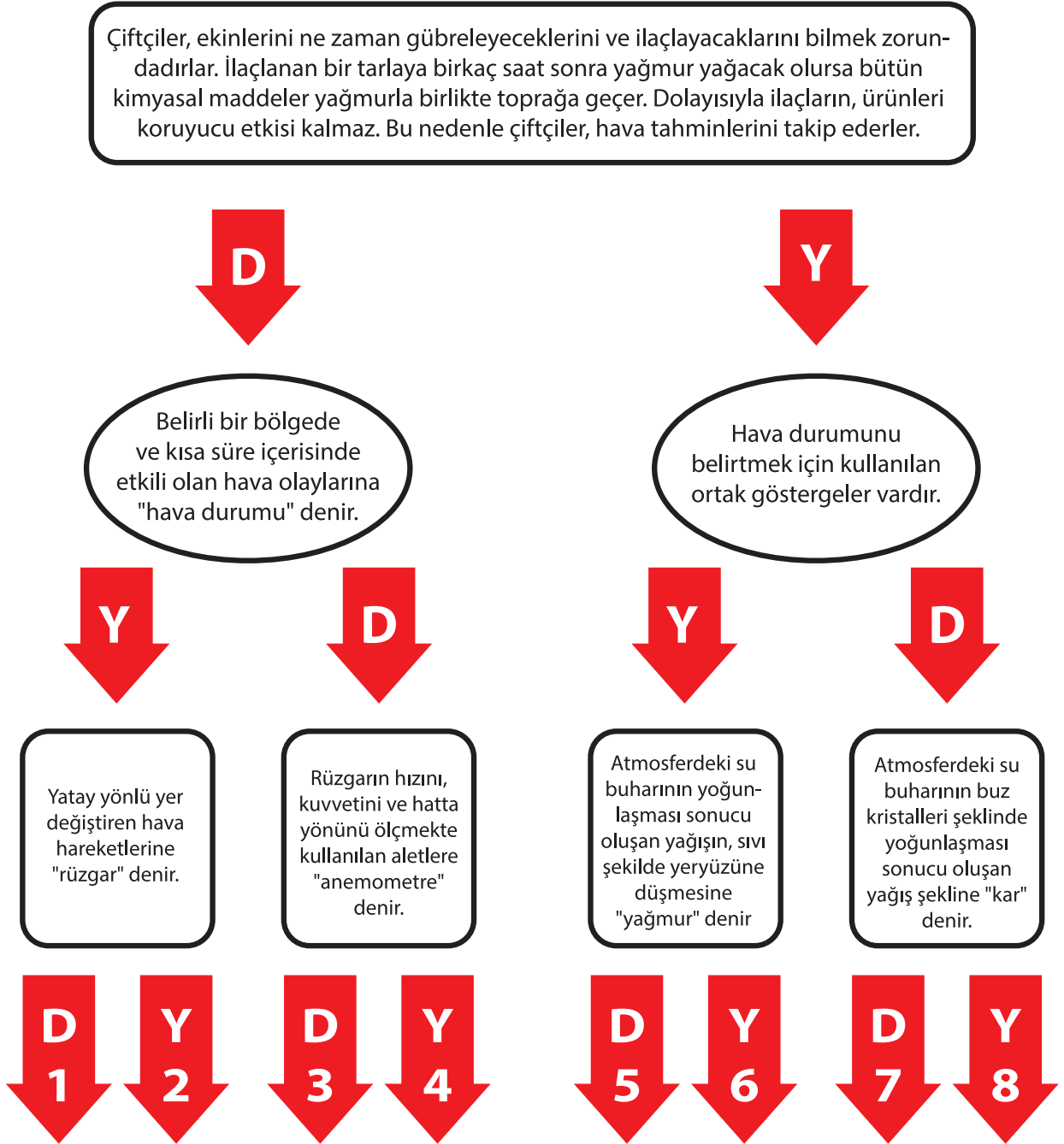
Yukarıdan Aşağı

1. İklim biliminin diğer adı
2. Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi sonucu oluşur.
3. Dar bölgelerde kısa sürede görülen atmosfer olaylarıdır.
6. Su damlacıklarının soğuk hava ile karşılaşınca aniden donması
7. Havadaki su buharının, soğuk bir yüzey üzerinde sıvı hale geçmesi sonucu oluşan su damlacıkları
9. Bir yerde uzun süre gözlemlenen sıcaklık, nem, hava basıncı, rüzgâr, yağış ve yağış şekli gibi olayların ortalaması.

ETKİNLİK-36

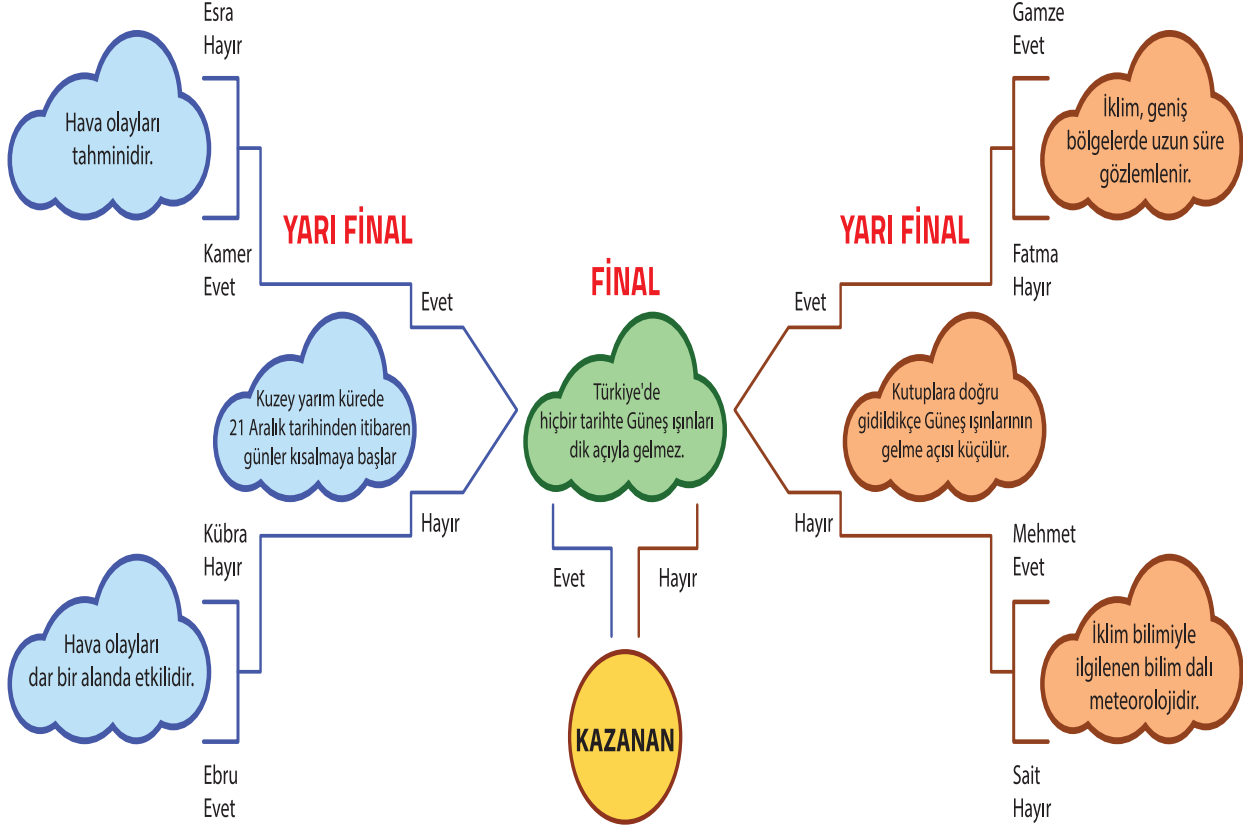
Aşağıda birbiri ile bağlantılı cümleler içeren bir etkinlik verilmiştir. Bu cümlelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek ilgili ok yönünde ilerleyelim. Her bir kararımız bir sonraki aşamayı etkileyeceğinden vereceğimiz cevaplarla farklı yollardan sekiz ayrı çıkış noktasına ulaşabiliriz.

Doğru çıkışı bulunuz.

ETKİNLİK-37

ÇEYREK FİNAL

Mevsimler ve İklim ünitesi turnuvasında yarışan öğrenciler ve öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar yukarıda verilmiştir. Çeyrek final sorularına doğru cevap veren öğrenciler yarı finalde, yarı final sorularına doğru cevap verenler finalde yarışmaya hak kazanacaktır. Finalde doğru cevabı veren öğrenci yarışmayı kazanacaktır.

Buna göre bu yarışmada,

1. Yarı finale çıkan öğrenciler kimlerdir?

....., ..., ..., ...

2. Finale çıkan öğrenciler kimlerdir?

....., ...

3. Kazanan öğrenci kimdir?

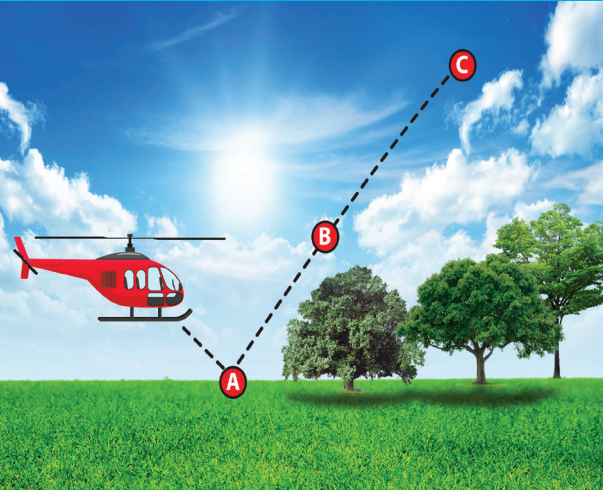
.....

ETKİNLİK-38

Tabloda verilen cümlelerin doğru ve yanlış olduğunu belirtip cümlelerin açıklama/nedenlerini ilgili kutucuğa yazınız.

	CÜMLE	D/Y	AÇIKLAMA/NEDEN
1.	21 Haziran'da Yengeç dönencesinde öğle vakti gölge boyu sıfır olur.		
2.	Erzurum'da yarın hava kar yağışlı olacak ifadesi iklime örnektir.		
3.	Kuzey ve Güney yarım kürelerde farklı mevsimler yaşanır.		
4.	Yıl içerisinde gece ve gündüz süreleri hep eşittir.		
5.	Yeryüzü şekillerinin oluşumunda hava olayları etkili değildir.		
6.	Kuzey Kutbu'nda Güneş 21 Haziran'da doğar, 21 Aralık'ta batar.		
7.	Rüzgârlar alçak basınç alanından yüksek basınç alanına doğru oluşur.		
8.	Sera gazları Dünya'nın ortalama sıcaklığını artırır.		

1.

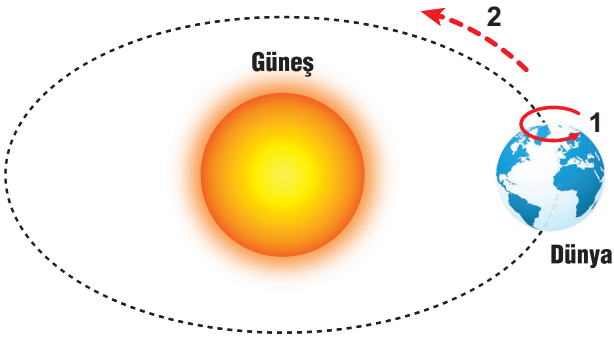

Bir helikopter pilotunun A, B ve C konumlarında görebileceği yağış çeşitleri neler olabilir?

ABC

A) Kırağı, Dolu	Sis	Çiy, Kar, Yağmur
B) Kar, Sis	Çiy	Kırağı, Yağmur, Dolu
C) Kırağı, Çiy	Sis	Dolu, Kar, Yağmur
D) Dolu, Kar	Yağmur	Sis, Çiy, Kırağı

2. Dünya'nın hareketleri 1 ve 2 numaralı çizimlerle gösterilmiştir.

Buna göre,

- I. 1 numaralı hareket ile gece ve gündüz süreleri değişir.
- II. 2 numaralı hareket yıllık sıcaklık farkının oluşmasında etkilidir.
- III. 1 ve 2 numaralı hareket ile mevsimler oluşur.

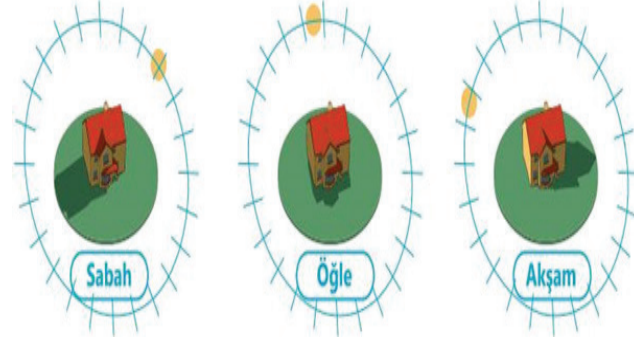
ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III   D) II ve III

3. **Bağımlı Değişken:** Bağımsız değişkenden etkilenmesi beklenen araştırmacının doğrudan etkide bulunmadığı değişkendir.

Bağımsız Değişken: Bağımlı değişken üzerinde etkisi incelenen, onu etkileyen ve araştırmacının doğrudan etkide bulunduğu değişkendir.

Bir araştırmacı; Güneş'in farklı zamanlardaki konumlarına göre, bir eve ait oluşan gölgeleri aşağıdaki gibi çizmiştir.

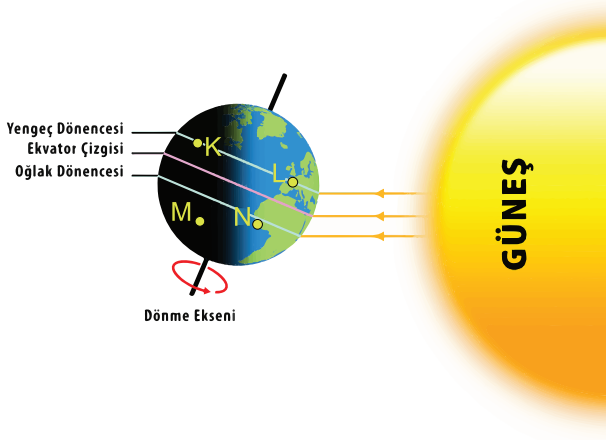
Verilen bilgilere göre yapılan gözlemede bağımlı ve bağımsız değişken hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Bağımlı DeğişkenBağımsız Değişken

A) Evin konumu	Güneş'in geliş açısı
B) Işık miktarı	Evin konumu
C) Güneş'in geliş açısı	Gölge boyu
D) Gölge boyu	Güneş'in geliş açısı

4. Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi sonucu gece-gündüz, eksen eğikliği ve Güneş etrafında dolanması ile de mevsimler oluşur.

K, L, M, N şehirlerinin Dünya üzerindeki konumları ve Dünya'nın Güneş'e göre durumu şekilde gösterilmiştir.

Buna göre,

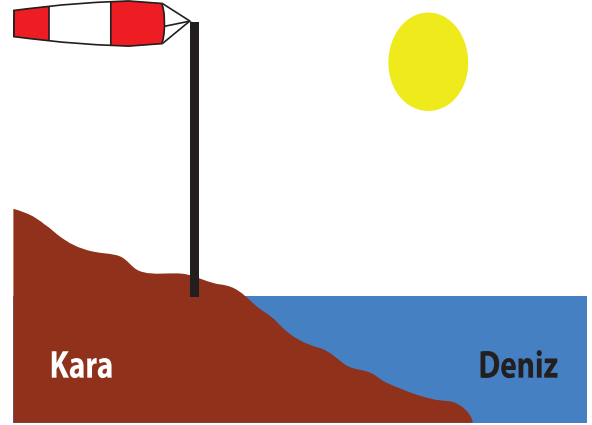
- I. L şehrinde birim yüzeye düşen ışığın enerji miktarı 6 ay sonra en fazla olur.
- II. K şehrinde yaşanan gece süresi M şehrinde yaşanan gece süresinden fazladır.
- III. N şehrinde yaşayan kişiler yılın en uzun gecesini yaşayabilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III

5. Rüzgâr basınç farkından dolayı oluşan yatay yöndeki hava hareketidir. Rüzgâr tulumu, rüzgârın yönünü ve şiddetini tespit etmek için kullanılan, içi hava ile dolduğunda yere paralel konuma gelen kumaş vb. malzemelerden üretilmiş araçtır. Çoğunlukla geniş bir ağız ve havayı serbest bırakan dar bir çıkışı bulunur.

Gündüz vakti rüzgâr tulumunun yönü denizden karaya doğrudur.

Buna göre aşağıdaki ifadelerin hangisi doğrudur?

- A) Deniz yüzey sıcaklığı, karanınkinden daha fazladır.
- B) Rüzgâr tulumu hareketsiz kaldığında deniz ve kara arasında sıcaklık farkı yoktur.
- C) Karada yüksek basınç alanı, denizde ise alçak basınç alanı oluşmuştur.
- D) Deniz ve kara arasındaki sıcaklık farkı arttıkça rüzgâr tulumunun şişkinliği azalır.

6.

ALÇAK BASINÇ ALANI		YÜKSEK BASINÇ ALANI	
	Hava sıcaklığı yüksektir.	a	Hava sıcaklığı düşüktür.
	Yükseltici hava hareketi görülür.	b	Hava genelde güneşli ve açıktır.
	Genellikle yağış görülmez.	c	Havadaki nem miktarı fazladır.

Verilen tablonun doğru olabilmesi için hangi iki seçenek yer değiştirmelidir?

- A) ve a
 B) ve b
 C) ve a
 D) ve c

7. Ecem, Emre ve Yağmur adlı öğrencilerin buldukları şehirler hakkında aşağıdaki bilgileri verilmiştir.
 -Ecem'in bulunduğu şehirde en düşük sıcaklık haziran ayında ölçülmüştür.
 -Yağmur'un bulunduğu şehirde en uzun gölge boyu aralık ayında ölçülmüştür.
 -Emre'nin bulunduğu şehirde birim alana düşen enerji miktarı haziran ayında en fazladır.

Buna göre hangi öğrenciler aynı yarım kürede yer almaktadır?

- A) Ecem ve Emre
 B) Emre ve Yağmur
 C) Ecem ve Yağmur
 D) Ecem, Emre ve Yağmur

8. Tabloda K, L, M ve N şehirlerinin 15 Temmuz tarihinde yaşanan gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

ŞEHİRLER	GÜNDÜZ (SAAT)	GECE (SAAT)
K	9	15
L	12	12
M	17	7
N	13	11

Buna göre,

- I. N şehri, Kuzey yarım kürededir.
 II. L şehri, Oğlak dönencesi üzerindedir.
 III. K ve M şehirleri farklı yarım kürelerdedir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

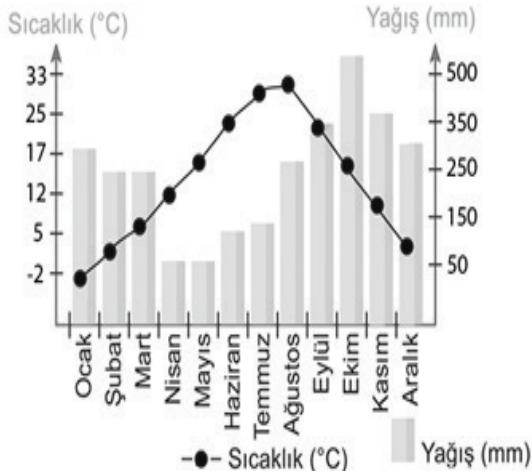
- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) I, II ve III

9. Çağımızın en önemli sorunlarından biri küresel ısınmadır. Dünya üzerindeki canlı yaşamını tehdit eden bu sorunun kaynağının atmosfere aşırı miktarda salınan sera gazları olduğu biliniyor. Bu sorunun çözülebilmesi için gerekli adımların atılmasının yanı sıra sorunun gelecekte nasıl bir hâl alabileceğini tahmin edebilmek de önemli. Bu amaçla Dünya'nın dört bir tarafından pek çok araştırma grubu iklim tahminleri üzerine çalışmalar yapıyor.

Verilen metinden hareketle çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Küresel ısınma çağımızın en önemli sorunlarından biridir.
 B) Küresel ısınma sorununun kaynağı sera gazlarıdır.
 C) Sera gazları su buharı, metan ve karbondioksittir.
 D) Küresel ısınma sorununu çözmek için çalışılmaktadır.

10. Grafikte bir şehrin 2018 yılına ait aylara göre sıcaklık değişimi ve yağış miktarı verilmiştir.

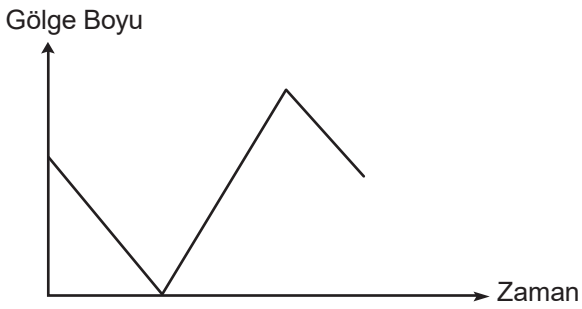
Buna göre belirtilen şehir ile ilgili,

- Her mevsim yağış almaktadır.
- Kuzey yarım kürede yer almaktadır.
- Hava sıcaklığı ilk üç ayda 5 °C nin altına düşmemiştir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- Yalnız I
- I ve II
- I ve III
- II ve III

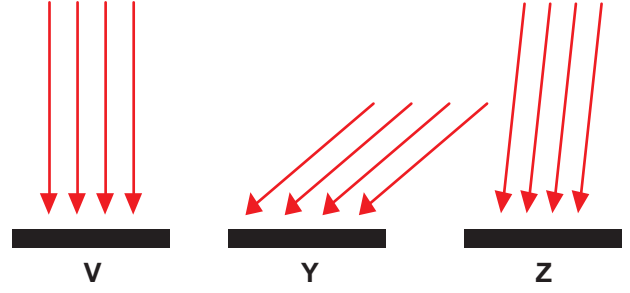
11. Yıl boyunca her gün bir cismin öğle vakti gölge boyu ölçülmüştür. Cisme ait gölge boyu-zaman grafiği aşağıdaki gibidir.

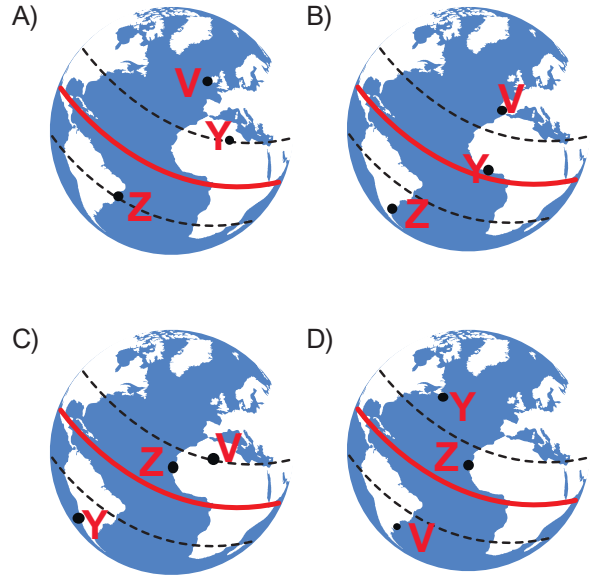
Buna göre cismin gölge boyunun ölçüldüğü yer ile ilgili hangisi doğrudur?

- Ekvator'da yer almaktadır.
- Dönencelerden biri üzerinde yer almaktadır.
- Kutup noktalarından biri üzerinde yer almaktadır.
- Güneş ışınları hiçbir zaman bu yere dik olarak düşmez.

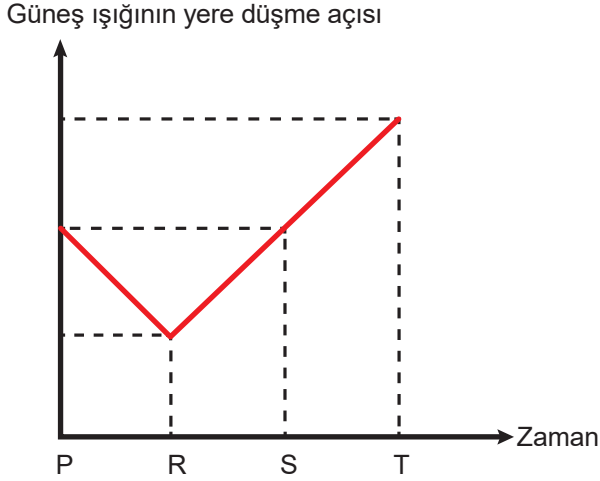
12. 21 Haziran tarihinde V, Y ve Z bölgelerine düşen Güneş ışınlarının gelme durumları verilmiştir.

Buna göre V, Y ve Z bölgelerinin Dünya üzerindeki konumları aşağıdakilerden hangisidir?

13. Bir şehrin, Güneş ışığının yılın farklı zamanlarında hesaplanmış yere düşme açıları verilmiştir.

Bu grafiğe göre,

- I. Şehir Kuzey yarım kürede olduğundan R, 21 Aralık tarihini göstermektedir.
- II. T tarihinde birim alana düşen enerji miktarı en fazladır.
- III. P, Kuzey yarım küredeki sonbahar başlangıcını; S, 23 Eylül'ü göstermektedir.

ifadelerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

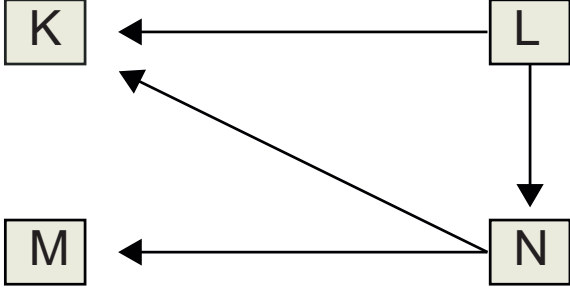
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

14. Dünya'nın eksen eğikliğine ve yıllık hareketine bağlı olarak Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısı yıl boyunca değişir. Güneş ışınları Kuzey yarım kürede 21 Haziran tarihinde bazı bölgelere öğle vakti dik düşer. 21 Aralık tarihinde ise en düşük açı ile gelir. 21 Mart ve 23 Eylül ekinoks tarihlerinde ise Güneş ışınları öğle vakti Ekvator'a dik düşer.

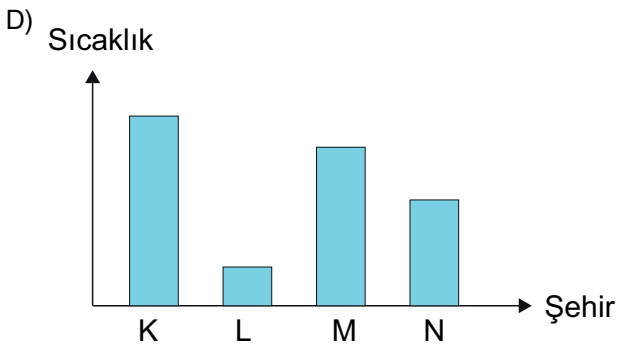
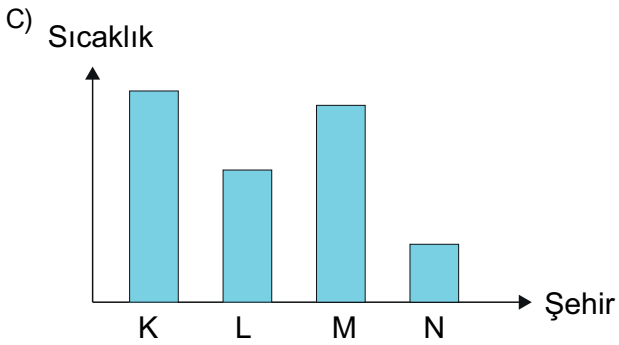
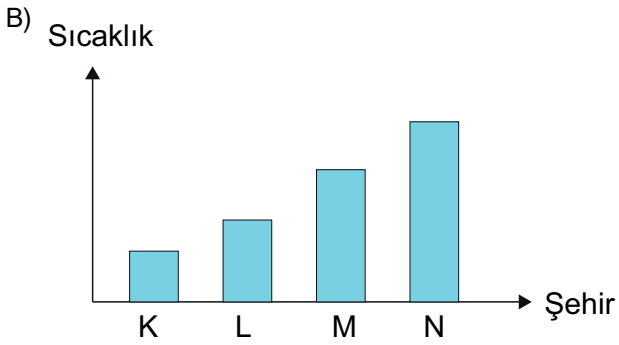
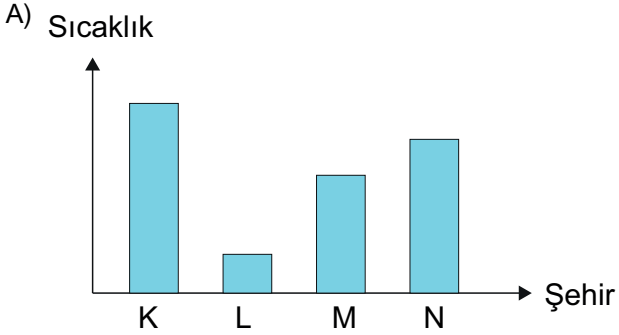
Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) 21 Aralık'ta Güney yarım kürede yaz mevsimi yaşanır.
- B) 21 Haziran'da Kuzey Kutbu'nda kış mevsimi yaşanır.
- C) 21 Haziran'dan sonra ülkemizde öğle vakitlerinde gölge boyu uzamaya başlar.
- D) Ekinoks tarihlerinde Ekvator'da öğle vakti gölge boyu sıfır olur.

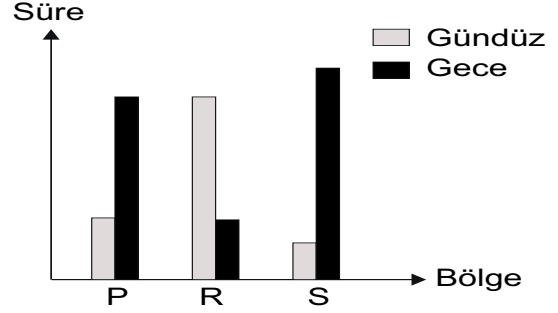
15. Şekilde K, L, M ve N şehirleri arasında oluşan rüzgârların yönleri verilmiştir.

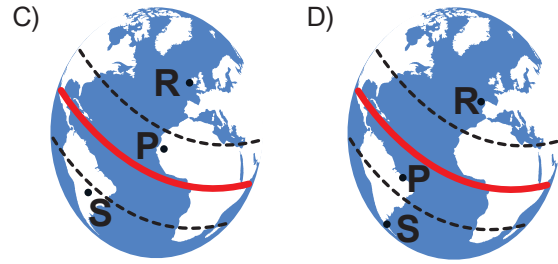
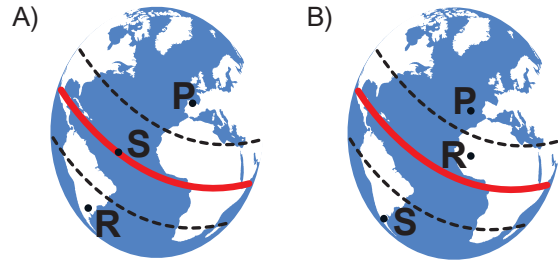
Bu şehirlerin sıcaklık değerlerini gösteren grafik hangisi olabilir?

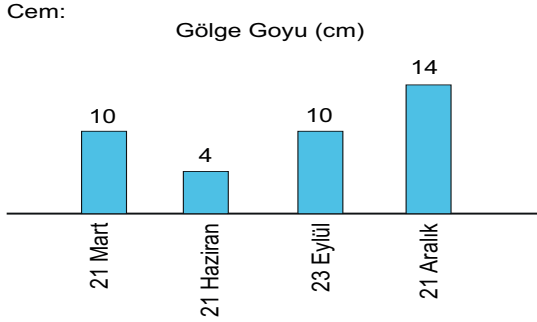
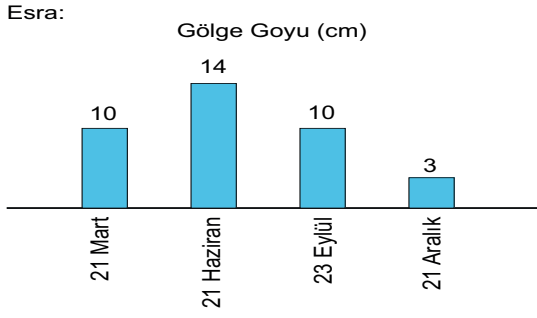
16. Grafikte 3 Ağustos tarihine ait üç bölgenin gece ve gündüz süreleri arasındaki ilişki verilmiştir.

Buna göre P, R ve S bölgelerinin Dünya üzerindeki konumları hangisinde doğru olarak verilmiştir?

17. Esra ve Cem bir cismin 21 Mart, 21 Haziran, 23 Eylül ve 21 Aralık tarihlerinde öğlen vakti gölge boyunu ölçüp sonuçlarını grafiğe dönüştürmüşlerdir.

Çizilen grafiklerden yola çıkarak yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Esra ve Cem aynı yarım kürede yaşamaktadır.
 B) Cem Kuzey yarım kürede yaşamaktadır.
 C) Esra'nın yaşadığı yarım küre 21 Aralık'ta en kısa gündüzü yaşar.
 D) Cem'in yaşadığı ülkede 21 Haziran tarihinde en uzun gece yaşanır.

18. Tabloda iklim ve hava olayları ile ilgili ifadeler verilmiştir.

En az 30-35 yıllık hava durumu verileridir.	Rize'de her mevsim yağış görülmektedir.	Bugün Erzurum'da kar yağışı bekleniyor.
Yoğun sis nedeni ile Bursa-Yenikapı feribot seferleri iptal edilmiştir.	Akdeniz Bölgesi'nde yazlar kurak ve sıcak kışlar ılık ve yağışlıdır.	Antalya'da kış mevsiminde güneşli havayı görenler sahile akın etti.

İklim ile ilgili ifadeler maviye boyandığında tablonun görüntüsü hangisi olur?

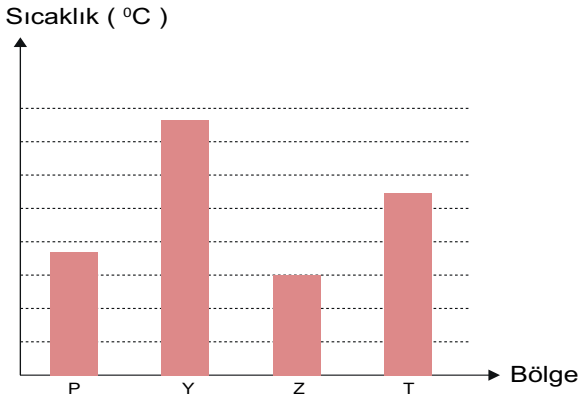
A)

B)

C)

D)

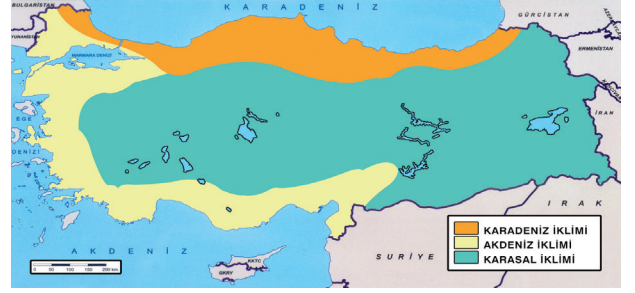

19. Grafikte P, Y, Z ve T bölgelerindeki aynı güne ait hava sıcaklıkları verilmiştir.

Buna göre verilen bölgelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) P ve Z bölgeleri arasında oluşacak rüzgârın yönü Z'den P'ye doğrudur.
- B) Y bölgesinde diğer bölgelere göre nem oranı en azdır.
- C) T bölgesindeki nem miktarı P bölgesindeki nem miktarından fazladır.
- D) Buharlaşma miktarının en fazla olduğu bölge Y bölgesidir.

20.

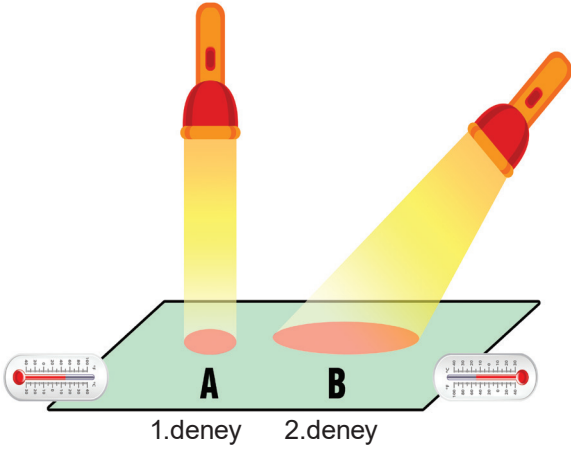

Haritada ülkemize ait üç farklı iklim tipinin görüldüğü yerler gösterilmiştir.

Ülkemizde farklı iklim çeşitlerinin oluşmasında verilen durumlardan hangisi etkili olmamıştır?

- A) Deniz seviyesinden yükseklik
- B) Denize olan uzaklık
- C) Nüfus dağılımı
- D) Ülkemizin Dünya üzerindeki konumu

1. Selma Öğretmen Güneş ışınlarının geliş açısının birim yüzeye düşen ışık miktarıyla ilişkisini göstermek için aşağıdaki deney düzeneklerini kuruyor.

1. deneyde, el fenerini dik tutup termometre ile A bölgesinin sıcaklığını ölçüyor.
2. deneyde, el fenerini eğik tutup termometre ile B bölgesinin sıcaklığını ölçüyor.

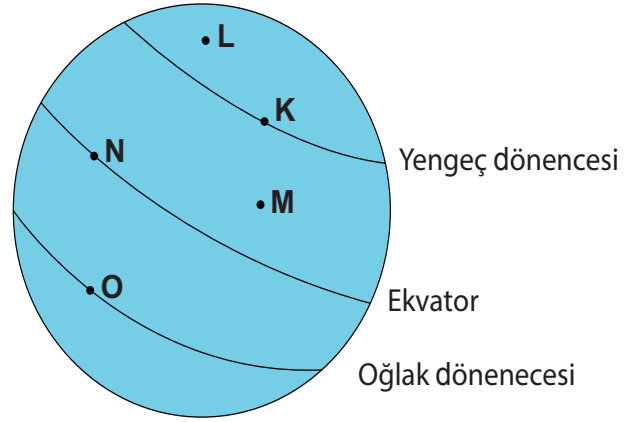
Selma Öğretmenin yaptığı deneyle ilgili olarak,

- I. 1. deneyde ölçülen sıcaklık 2. deneydeki sıcaklıktan daha yüksektir.
- II. Bu deneyde mevsimlerin oluşumu gösterilmiştir.
- III. Işığın gelme açısı arttıkça aydınlanan bölge küçülür.

yorumlarından hangileri sadece bu deneyden çıkarılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2. İlkur Hanım, şekilde konumları verilen ülkeler arasında seyahat etmektedir. 21 Haziran'da en uzun gündüzün yaşandığı yerden seyahatine başlayan İlkur Hanım on gün sonra seyahatini atkı, bere, mont giyerek tamamlamıştır.

Buna göre İlkur Hanım seyahatine hangi ülkeden başlamış, seyahatini hangi ülkede tamamlamıştır?

	<u>Seyahate Başladığı Yer</u>	<u>Seyahatin Bittiği Yer</u>
A)	K	L
B)	L	O
C)	M	O
D)	N	O

3. Ahmet ve Mehmet, Mevsimler ve İklim ünitesi ile ilgili bilgilerini kontrol etmek için bir oyun oynamaktadır. Ahmet, Mehmet'e sorular sorar. Mehmet sorulara "evet –hayır" şeklinde cevap verir. Evet cevabı verdiğinde iki adım ileri, hayır cevabı verdiğinde bir adım geri gidecektir.

Ahmet

Mehmet

1. Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi ile gece ve gündüz oluşur mu?
2. Ekvator bölgesi, Güneş ışınlarını yıl boyunca dik olarak alır mı?
3. Eksen eğikliği her iki yarım kürede farklı mevsimler yaşanmasına neden olur mu?
4. Güneş ışığının gelme açısı gölge boyunun uzunluğunu etkiler mi?

Tüm sorulara doğru cevap veren Mehmet, Ahmet'e kaç adım yaklaşır?

- A) 8   B) 7   C) 5   D) 2

4. Dünya, Kuzey ve Güney Kutup noktaları ile yerin merkezinden geçtiği varsayılan dönme eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönerek günlük hareketini yapar. Dünya'nın 24 saatte tamamladığı günlük hareketinin bazı sonuçları vardır.

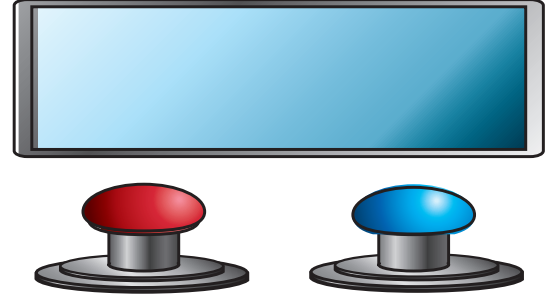
Bu sonuçlara hangisi örnek verilemez?

- A) Gece ve gündüzün art arda yaşanması
B) Günlük sıcaklık farklarının oluşması
C) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi
D) Gölge boyunun gün içinde değişmesi

5. Selim "Fenciler Yarışıyor" isimli yarışma programına katılmıştır.

YARIŞMA KURALLARI

1. İklim ve hava olaylarıyla ilgili ifadeler ekranda gösterilecektir.
2. Yarışmacı ekranda gösterilen ifadelerden iklime ait olanlar için mavi butona, hava olaylarına ait olanlar için kırmızı butona basacaktır.
3. Her doğru basılan buton 10 puan kazandırırken her yanlış basılan buton ise 5 puan kaybettirecektir.

İfade	Basılan Buton
Kırşehir'de yaz mevsimi sıcak ve kuraktır.	Mavi
İzmir'de bugün hava sıcaklığı 35 °C olacak.	Kırmızı
İstanbul'da kışlar ılık ve yağışlı geçer.	Mavi
Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yağış miktarı fazla olduğundan bölge zengin ormanlık alanlara sahiptir.	Kırmızı
Erzurum'da, bugün sabah saatlerinde güneş varken öğleden sonra yağmur yağdı.	Kırmızı

Yarışmanın sonunda Selim kaç puan almıştır?

- A) 5   B) 20   C) 35   D) 50

6. Güneş ışınlarının geliş açısı bazı atmosfer olaylarının daha sık gerçekleşmesine neden olur. Bu olaylardan biri ise mevsim olarak adlandırılır. Dünya'mızda mevsimlerin oluşmasında eksen eğikliği, eliptik yörüngeden daha etkin bir rol oynar. Eliptik yörüngenin etkisinin yok denecek kadar az olmasının sebebi ise Dünya'nın Güneş etrafındaki yörüngesinin daireye yakın bir eliptik şekil olmasıdır. Yani Güneş'e en yakın ve en uzak konumu arasındaki mesafe, mevsimler üzerinde anlamlı bir fark yaratacak kadar etkili değildir. Dünya'da mevsimlerin süresi ortalama olarak 90-93 gün iken Mars'ta 7 aya kadar çıkabilir. Merkür'de ise bir mevsimin başladığı veya bittiği anlaşılabilir değildir. Mars'ın mevsim döngüleri Dünya'ya benzerse de Mars'ta mevsimlerin döngüsünü eksen eğikliği değil daha çok eliptik yörünge etkiler.

GEZEĞEN	MERKÜR	DÜNYA	MARS
EKSEN EĞİKLİĞİ	2°	23°	25°
GÜNEŞ'E EN YAKIN KONUM	46 Milyon km	147 Milyon km	208 Milyon km

Metinden ve tablodan faydalanarak,

- I. Dünya'da eksen eğikliğinin 23° olması mevsim oluşumunu yörünge şeklinden daha çok etkiler.
- II. Güneş'e en yakın ve en uzak konum arasındaki farkın büyüklüğü Mars'ta mevsim oluşumunda etkilidir.
- III. Merkür'de mevsim sürelerinin az olması eksen eğikliğinin küçük olmasından kaynaklanır.

verilen ifadelerden hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Açelya fabrikası, meyve suyu üreten bir firmadır. Açelya fabrikası meyve sularını sadece Türkiye'de hasat edilen ürünlerden, hasat mevsiminde doğal ve taze olarak üretmektedir. Açelya fabrikasında çilek, karpuz, havuç, böğürtlen, nar, şeftali, portakal, üzüm suları üretilmektedir.

Mevsim	Meyve ve sebzeler
İlkbahar	 Çilek Böğürtlen
Yaz	 Şeftali Karpuz
Sonbahar	 Üzüm Nar
Kış	 Portakal Havuç

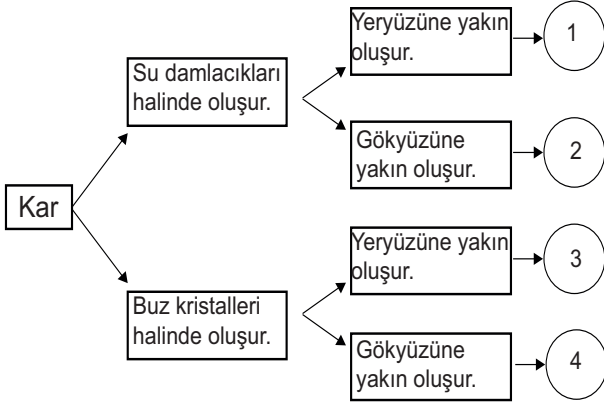
Buna göre,

- I. Portakal ve havuç suyunun üretildiği tarihlerde Türkiye'de birim yüzeye düşen enerji fazladır.
- II. Şeftali suyunun üretildiği tarihte Türkiye'de gündüz süreleri gece sürelerinden fazladır.
- III. Böğürtlen ve üzüm sularının üretildiği tarihlerde Güneş ışınları Türkiye'ye dik açı ile düşer.

yorumlarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Bir öğrenci aşağıda verilen kavram haritasında 2 numaralı çıkışa ulaşmıştır.

Buna göre öğrenci ile ilgili,

- I. Buz kristalleri halinde oluştuğunu bilmiyor.
- II. Gökyüzüne yakın oluştuğunu biliyor.
- III. Yeterli bilgiye sahiptir.

yorumlardan hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

9. Arife Öğretmen "Isınan hava yükselir." prensibinden yararlanarak arkadaşına bir hediye vermek istiyor. Tasarladığı hediye pervane, mum, yapay kar taneleri ve bardak kullanıyor. Bardağın içine mumu yerleştirip yapay kar tanelerini pervaneye takıyor. Tasarladığı bu hediye kar tanelerinin mum yandıkça hareket ettiğini görüyor.

Buna göre Arife Öğretmen'in hazırladığı bu hediyein çalışma prensibinden yola çıkarak,

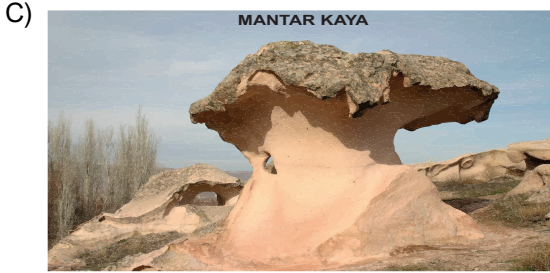
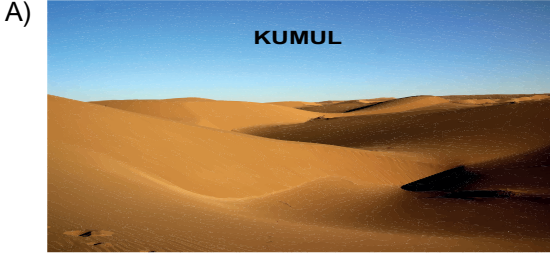
- I. Bütün hava olayları sıcaklık farkından meydana gelir.
- II. Sıcaklık değişimi hava olaylarının meydana gelmesinde etkilidir.
- III. Sıcak ve soğuk havanın yer değiştirmesi rüzgârı oluşturur.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

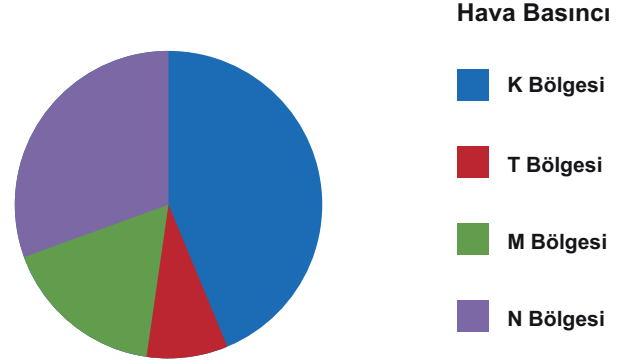
- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

10. Sıcaklık farkları, yağmur ve rüzgâr gibi etkenler, yer yüzünün görüntüsünü sürekli değiştirmektedir. Kayalar sıcaklık, su ve rüzgâr etkisiyle aşınarak parçalanır. Kayaların bölünmesi ile oluşan bu parçaların farklı biçimlerde birikmesi sonucu farklı yüzey şekilleri oluşabilir.

Buna göre görsellerden hangisi hava olayları sonucu oluşmaz?

11. Havadaki gaz moleküllerinin birbirine çarpması sonucunda basınç oluşur. Sıcaklığın fazla olduğu yerlerde alçak basınç, sıcaklığın az olduğu yerlerde ise yüksek basınç oluşur. İki basınç alanları arasındaki fark havanın yatay yöndeki hareketine neden olur. Aşağıdaki daire grafiğinde dört farklı bölgenin basınç değerleri verilmiştir.

Seçeneklerin hangisinde bu bölgeler arasında oluşan en şiddetli rüzgâr, yönü ile birlikte doğru verilmiştir?

- A) K'dan T'ye
B) N'den K'ya
C) T'den M'ye
D) N'den T'ye

KAZANIM KAVRAMA TESTİ-2

12.

ERZURUM	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Ölçüm Periyodu (1929-2018)													
Ortalama sıcaklık (°C)	-9.2	-7.7	-2.4	5.4	10.7	14.9	19.3	19.5	14.7	8.1	1.0	-5.9	5.7
En yüksek sıcaklık (°C)	8.0	10.6	21.4	26.5	29.6	32.2	35.6	36.5	33.3	27.0	20.7	14.0	36.5
En düşük sıcaklık (°C)	-36.0	-37.0	-33.2	-22.4	-7.1	-5.6	-1.8	-1.1	-6.8	-14.1	-34.3	-37.2	-37.2

Tablo-1

TARİH	TAHMİN EDİLEN						
	Hadise	Sıcaklık (°C)		Nem (%)		Rüzgar (km/sa)	
		En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek	Yön	Hız
22 Kasım Cuma		-7	7	22	69		5
23 Kasım Cumartesi		-7	7	38	76		5
23 Kasım Pazar		-6	7	37	65		7
23 Kasım Pazartesi		-6	8	30	54		7
23 Kasım Salı		-5	6	48	84		9

Tablo-2

Erzurum iline ait verilen tablolara göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tablo-1'deki bilgiler kesinlik belirtirken Tablo-2'deki bilgiler değişkenlik gösterebilir.
- B) Tablo-2 meteorologlar tarafından hazırlanırken Tablo-1 klimatologlar tarafından hazırlanır.
- C) Kasım ayında beklenen sıcaklık verileri geçmiş yıllardaki kasım ayı verilerine yakındır.
- D) Bir tarım işletmesi üreteceği ürünleri seçerken Tablo-1'den yararlanmalıdır.

13. Merve Öğretmen, mevsim geçişlerinin yaşandığı tarihlerle ilgili aşağıdaki kartları hazırlıyor. Öğrencilerinden kartlardaki tarihleri bulmasını istiyor.

Mevsim Geçiş Tarihleri Kartları			
1.Kart	2.Kart	3.Kart	4.Kart
Bu tarihte Güneş ışınları Güney yarım kürede bulunan Oğlak dönencesi üzerindeki noktalara dik açı ile düşer.	Bu tarihte eksen eğikliği etkisi ortadan kalktığı için Güneş ışınları öğle vakti Ekvator çizgisi üzerindeki noktalara dik açı ile düşer.	Bu tarihten itibaren Kuzey yarım kürede sonbahar, Güney yarım kürede ise ilkbahar mevsimi yaşanır.	Güneş ışınları Kuzey yarım kürede bulunan Yengeç dönencesi üzerindeki noktalara öğle vakti dik açı ile düşer. .....

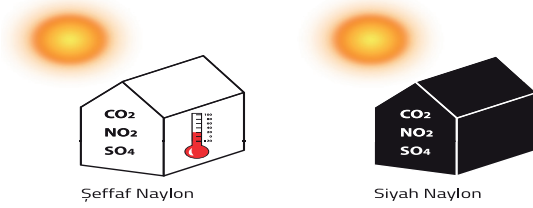
Buna göre öğrencilerin verdiği cevaplardan hangisi doğrudur?

	<u>1.Kart</u>	<u>2.Kart</u>	<u>3.Kart</u>	<u>4.Kart</u>
A)	21 Aralık	21 Haziran	23 Eylül	21 Mart
B)	23 Eylül	21 Mart	21 Haziran	21 Aralık
C)	21 Aralık	21 Mart	23 Eylül	21 Haziran
D)	21 Mart	23 Eylül	21 Haziran	21 Aralık

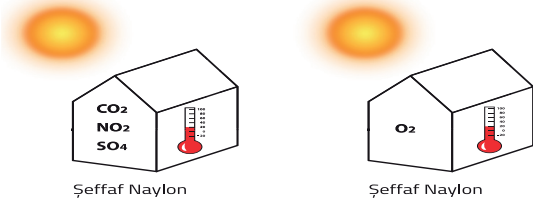
14. Atmosfer'de birikerek Güneş ışınlarının yeryüzünden uzaya yayılmasını engelleyen gazlara sera gazları adı verilir. Bu gazlar, yeryüzünden yansıyan Güneş ışınlarını tutarak tıpkı seralarda olduğu gibi Dünya'nın sıcaklığının artmasına sebep olmaktadır. Sera gazlarının yapmış olduğu bu etki de sera etkisi olarak tanımlanmaktadır. Sera gazlarından olan metan (CH_4), azot dioksit (NO_2) ve karbondioksit (CO_2), Güneş ışığı enerjisini en fazla tutan gazlardır.

Sera gazlarının küresel iklim değişikliğine etkisini araştırmak isteyen bir öğrenci aşağıdaki deney düzeneklerinden hangisini kullanmalıdır?

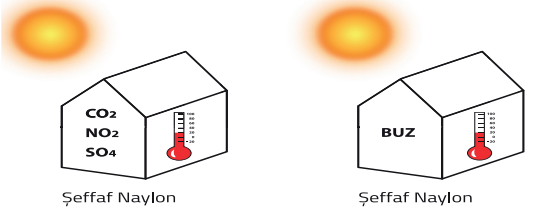
A)

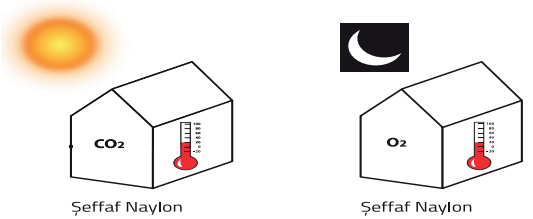
B)

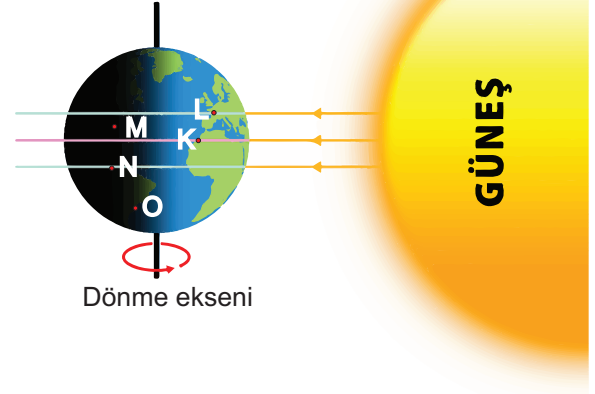
C)

D)

15.

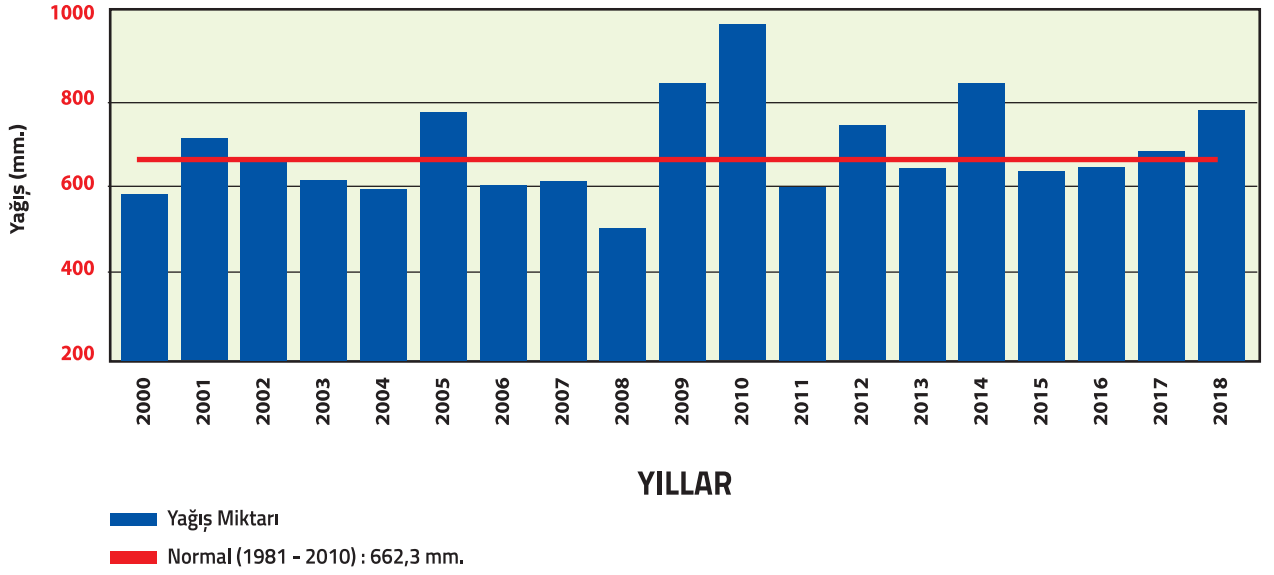
Çağrı, yaz tatilini geçirmek için bir ülkeye seyahat planı yapmış ve gittiği ülke hakkında şu bilgileri vermiştir:

1. Bulduğum ülke ile gittiğim ülke farklı yarım küredeler.
2. Ailemle telefonda konuşamıyorum. Çünkü ben geceyi yaşarken ailem gündüzü yaşıyor.
3. 26 Haziran tarihinde buraya tekrar geleceğim. Çünkü buradaki kış mevsimini çok merak ediyorum.

Çağrı'nın vermiş olduğu bilgilere göre bulunduğu ülke ve seyahat ettiği ülke hangisi olabilir?

	Bulunduğu Ülke	Seyahat Ettiği Ülke
A)	O	L
B)	L	N
C)	K	O
D)	O	M

16. **Yüksek Basınç:** Hava açık, güneşli, bulutsuz ve soğuktur. Soğuyan hava yeryüzüne iner ve yüzeyde yüksek basınç oluşturur. Hava yağışsızdır.
Alçak Basınç: Hava kapalı, bulutlu ve sıcaktır. Isınan hava yükselir ve yüzeyde alçak basınç oluşturur. Hava yağışlıdır.
 Grafikte Marmara Bölgesi'ne ait 2000-2018 yıllarına ait yıllık yağış miktarları verilmiştir.

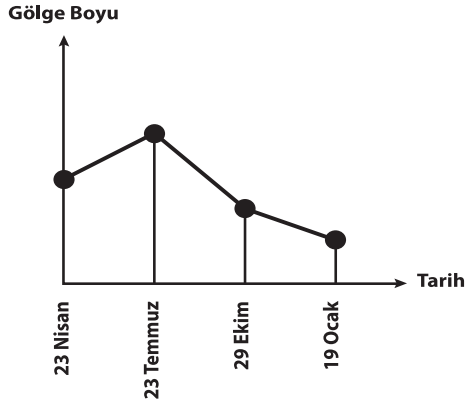
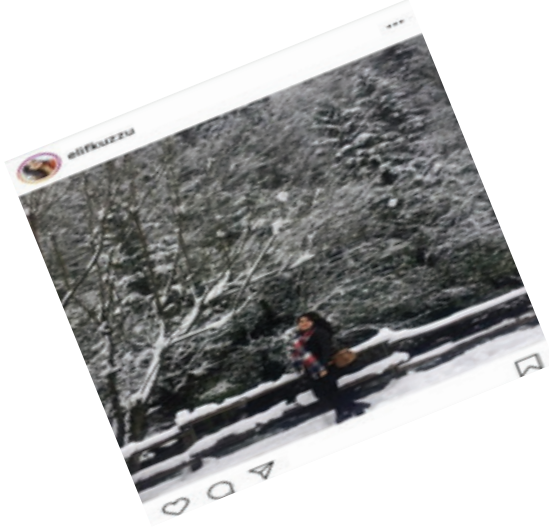
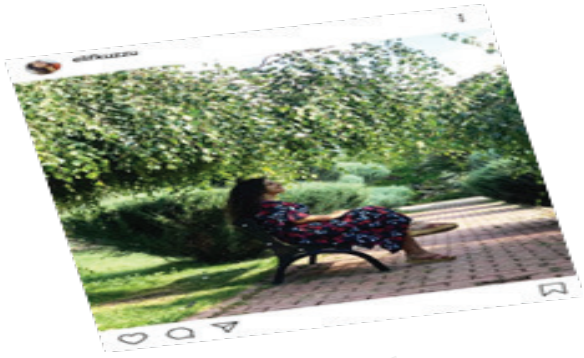
Grafiğe göre Marmara Bölgesi için bilgilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yüksek basınç alanının en fazla etkili olduğu yıl 2000 yılıdır.
 B) Alçaltıcı hava en fazla 2004 yılında etkisini göstermiştir.
 C) Yükseltici havanın en fazla etkili olduğu yıl 2010 yılıdır.
 D) Alçak basınç alanı en fazla 2008 yılında etkili olmuştur.

KAZANIM KAVRAMA TESTİ-2

17. Elif gittiği şehirlere ait farklı tarihlerde sosyal medyada fotoğraflarını paylaşmıştır. Arkadaşı Kamer hangi tarihte hangi şehirdeydi sen diye sorunca Elif aynı cismin tam öğle vaktinde gölge boyunu gösteren grafiği ve gittiği şehirlerin yarım kürelerini gösteren tabloyu aşağıdaki gibi çizerek arkadaşına "Hadi sen bul!" demiştir.

Şehir	Yarım Küre
Antalya	Kuzey
Cape Town	Güney
Pekin	Kuzey
Sydney	Güney

Buna göre Kamer aşağıdaki yanıtlardan hangisini verirse doğru olur?

	<u>23 Nisan</u>	<u>23 Temmuz</u>	<u>29 Ekim</u>	<u>19 Ocak</u>
A)	Antalya	Cape Town	Pekin	Sydney
B)	Cape Town	Pekin	Sydney	Antalya
C)	Sydney	Pekin	Antalya	Cape Town
D)	Sydney	Antalya	Cape Town	Pekin

18. Ailesi ile birlikte Muğla'da yaşayan Yavuz'un annesi ile arasında geçen konuşma aşağıdaki gibidir.

Yavuz: Ankara'da okuyacağım için çok heyecanlıyım anne. Aslında bolca kar yağışı izleyip karda yürüyeceğim için de sevinçliyim.

Annesi: Muğla'da kışın kar görmek zordur ama Ankara'da kışlar soğuk ve kar yağışlı geçer.

Yavuz: Fen Bilimleri dersinde "Mevsimler ve İklim" konusunu işlerken Türkiye'de görülen iklim çeşitlerini öğrenmiştik. Yedi coğrafi bölgesi olan ülkemizde üç çeşit iklim görülmekte. Karadeniz iklimi, Akdeniz iklimi ve Karasal iklim.

Annesi: Peki, bu iklim nasıl belirlenir ve kimler tarafından incelenir Yavuz?

Yavuz: Oldukça geniş bir bölgede, uzun yıllar boyunca görülen hava olaylarının ortalamasına iklim diyoruz. İklim ile uğraşan bilim insanlarına klimatolog denir.

Sadece bu konuşma dikkate alındığında sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ülkemizin farklı bölgelerinde aynı iklim tipleri görülebilir.
- B) İnsan faaliyetleri de iklimin şekil almasında etkenidir.
- C) İklimler, uzun süre gözlenen hava olaylarına göre belirlenir.
- D) İklim bilimi üzerine çalışmaları klimatologlar yapar.

19. Erzurum'a ait günlük ve saatlik hava olaylarını gösteren bir ekran görüntüsü verilmiştir.

Görselde verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

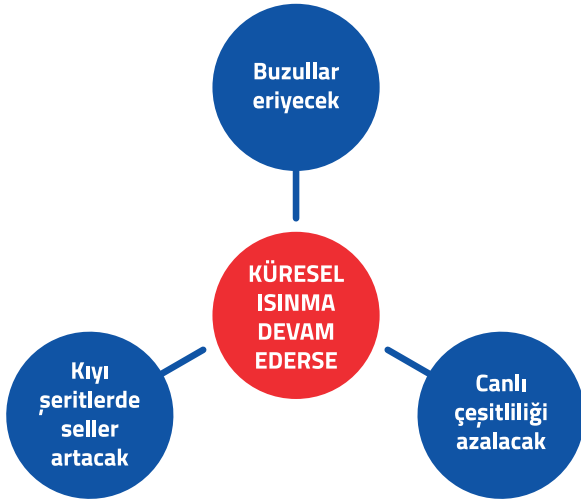
- A) Salı günü farklı hava olayları yaşanabilir.
- B) Erzurum'da perşembe günü kar yağışı beklenmektedir.
- C) Tablodaki veriler meteorologlar tarafından hazırlanmıştır.
- D) Cuma günü havanın parçalı bulutlu olması beklenmektedir.

20. 1. Atmosferdeki hava olaylarını inceleyerek hava durumu tahminleri yapan bilime ... denir.
2. Yağış, havadaki ... sayesinde gerçekleşir.
3. Rüzgârın oluşmasının temel sebebi ... farklılıklarıdır.
4. Yüksek basınç alanlarında ... oluşmaz.

Verilen cümlelere göre , , , şekilleriyle temsil edilen kavramlar hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Bulut	Nem	Meteoroloji	Basınç
A)				
B)				
C)				
D)				

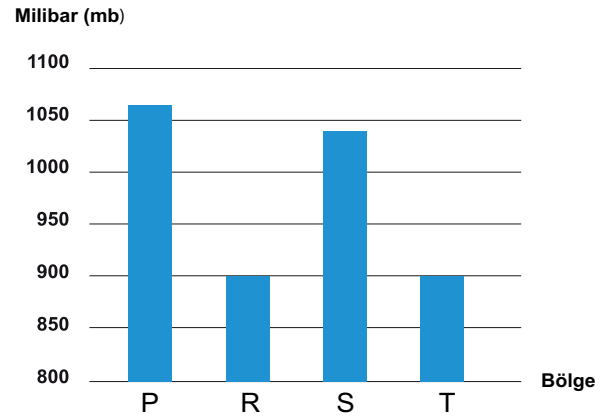
1. Küresel ısınmanın devam etmesi halinde meydana gelecek sonuçlarından bazıları şekilde verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi küresel ısınmaya karşı alınacak önlemlerden biri değildir?

- A) İnsanlar, toplu taşıma araçları yerine özel araç kullanımı konusunda bilinçlendirilmelidir.
- B) Fosil yakıt tüketimi azaltılarak, yerine yenilenebilir enerji kaynakları tercih edilmelidir.
- C) Yeşil alanlar artırılmalı, orman tahribatının önüne geçilmelidir.
- D) Enerji tasarrufu yapılmalı, gereksiz enerji kullanımının önüne geçilmelidir.

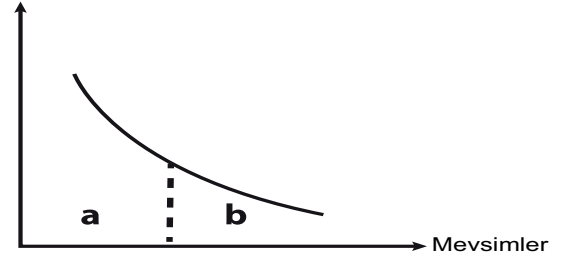
2. Grafikte P, R, S, ve T bölgelerine ait basınç değerleri verilmiştir.

Grafikteki bilgilerden hareketle yorumlardan hangisi ulaşılabilir?

- A) P bölgesindeki havanın yoğunluğu en azdır.
- B) T'den P bölgesine esen rüzgârın şiddeti en fazladır.
- C) R'den T bölgesine doğru şiddetli rüzgârlar oluşur.
- D) S bölgesindeki bulutlanma T ve R bölgesinden daha azdır.

3. Birim yüzeye düşen enerji miktarı

Yukarıdaki grafikte a ve b mevsimlerinde birim yüzeye düşen enerji miktarının değişimi gösterilmiştir.

Buna göre hangisi söylenebilir?

- A) Bu bölge Güney yarımkürede ise nisan ayı, a mevsimi içinde yaşanır.
- B) a mevsimindeki ortalama sıcaklık, b mevsimindeki ortalama sıcaklıktan azdır.
- C) a mevsimindeki gündüz süresi, b mevsimindeki gündüz süresinden daha fazladır.
- D) Aynı saatte yapılan ölçümlerde, a mevsimindeki cisimlerin gölge boyları daha büyüktür.

4.

Ama ben kayak yapacaktım!
Yanıma hiç yazlık kıyafet de almadım.
Üstelik güneş gözlüğüm bile yok!
Ben nerede yanlış yaptım?

Özge 1 Ocak tarihinde Aydın'dan Avusturalya'ya tatile gitmiştir.

Özge'nin Avusturalya'da yaşadığı durumla ilgili çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

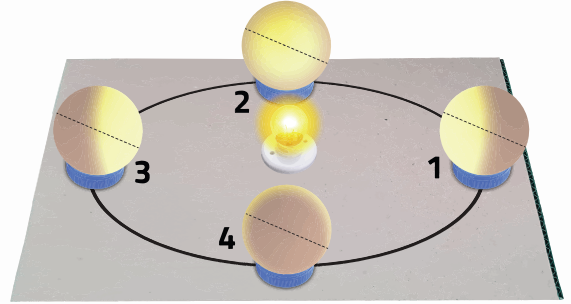
- A) Özge, farklı yarım kürelerde aynı tarihte farklı mevsim yaşadığını bilmiyordur.
- B) Avusturalya'da 1 Ocak tarihinde küresel ısınmadan dolayı karlar erimştir.
- C) Özge Avusturalya'ya ocak ayında değil de aralık ayında gitseydi kayak yapabilirdi.
- D) Avusturalya'da kış mevsimi yaşanmadığı için Özge kayak hayalinden vazgeçmelidir.

5. **Gerekli malzemeler:**

- Pinpon topları (4 adet)
- Pet şişe kapağı (8 adet)
- Pil yatağı
- Yapıştırıcı
- Mukavva
- Basit elektrik devresi düzeneği

Etkinliğin yapılışı:

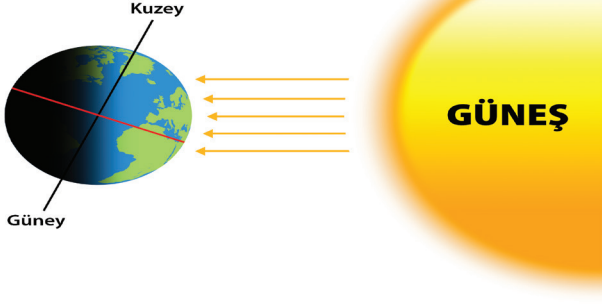
1. Pinpon toplarının tam ortasından yere paralel olacak şekilde birer daire çizilir.
2. Mukavva üzerine elips şeklinde bir çizgi çizerek mukavva ana yönler doğrultusunda 1'den 4'e kadar numaralandırılır.
3. Mukavvaların alt ve üst uçlarına gelecek şekilde şişe kapakları yapıştırılır.
4. Üstteki pet şişe kapaklarının üzerine pinpon topları eşit eğiklikte olacak şekilde yapıştırılır.
5. Basit elektrik devresi kurularak görselde verilen model hazırlanır.

Yapılan etkinlikle oluşturulan deney düzeneğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Işığın dik ya da eğik olarak düşmesi toplarının ampule olan uzaklığına bağlı değildir.
- B) 1 numaralı konumdayken pinpon topunun alt kısmına ışık daha dik gelir.
- C) 2 ve 4 numaralı konumlarda ekinokslar temsil edilmek istenmiştir.
- D) Pinpon topu 3 numaralı konumdayken alt ve üst kısımları ışığı eşit açıyla alır.

6.

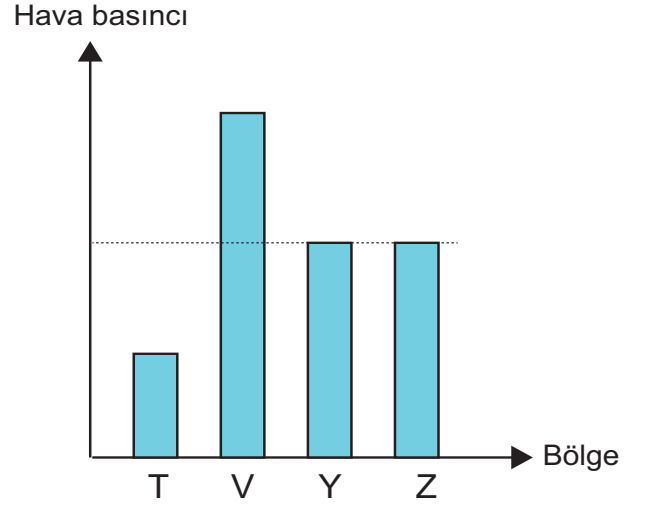
Görselden hareketle,

- I. Güneş ışınları Yengeç dönencesi üzerine öğle vakti dik açıyla düşer.
- II. Kuzey yarım kürede en kısa gece en uzun gündüz yaşanır.
- III. Güney yarım kürede yaz mevsimi yaşanmaya başlar.

olaylarından hangileri 21 Haziran tarihinde gerçekleşir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) Yalnız III
- D) I, II ve III

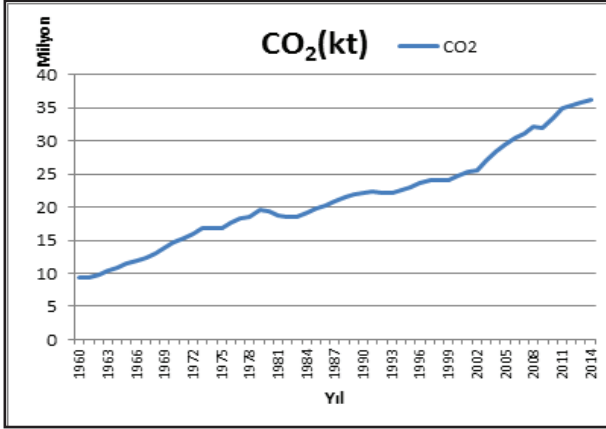
7. T, V, Y ve Z bölgelerindeki hava basınçlarını gösteren grafik verilmiştir.

Buna göre bu bölgeler arasında oluşan rüzgarların yönü aşağıdakilerden hangisinde doğru gösterilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

8. Grafikte Dünya'daki karbondioksit gazının yıllara göre miktarı verilmektedir.

Karbondioksit gazı sera gazları içerisinde yer alır. Sera gazları, küresel iklim değişikliğine yol açmaktadır. Küresel iklim değişikliği ile mevsimlerin zamanında değişiklik meydana gelmekte ve Dünya'nın ortalama sıcaklığı yükselmektedir. Bu da buzulların hızla erimesine sebep olmaktadır. Uzmanlar sera gazları kontrol altına alınmaz ise Dünya'nın büyük bir felaket ile karşılaşacağını belirtmektedir. Bu nedenle yenilenebilir enerji kullanımı ön plana çıkarılmalıdır.

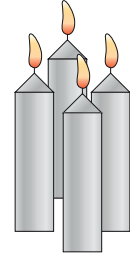
Grafikteki verilen değerler ve bilgilerden hareketle yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Karbondioksit gazı miktarının azalması için enerji kaynaklarının çeşitliliği artırılmalıdır.
- B) Dünya'nın yıllara göre ortalama sıcaklık grafiği çizilse benzer bir grafik olurdu.
- C) Grafiğin bu şekilde çıkmasında deodorant, parfüm ve sprey en önemli etkindir.
- D) Küresel iklim değişikliği Dünya'daki karaların yüz ölçümünün azalmasına neden olur.

9. Özdeş mumlar kullanılarak K bölgesinde bir mum, L bölgesinde dört mumdan oluşan bir deney tasarlanmıştır. Mumlar yakılarak alevlerin hareketi gözlenmiştir. K ve L bölgesindeki mumların mesafesi 10 cm'dir.

Bölge K

Bölge L

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bölgeler arasında basınç farkı oluşur.
- B) K bölgesinde yükseltici hava hareketi gözlenir.
- C) L bölgesindeki havanın yoğunluğu daha azdır.
- D) Oluşan rüzgârın yönü K bölgesinden L bölgesine doğrudur.

- 10.

Verilen karikatüre göre,

- I. Güneş ışınları Kutup bölgelerine her zaman eğik gelir.
- II. 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde gerçekleşen ekinoks kutuplarda görülmez.
- III. Kutup bölgelerinde 6 ay gece, 6 ay gündüz olması Dünya'nın eksen eğikliğinden kaynaklanır.

ifadelerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

11.

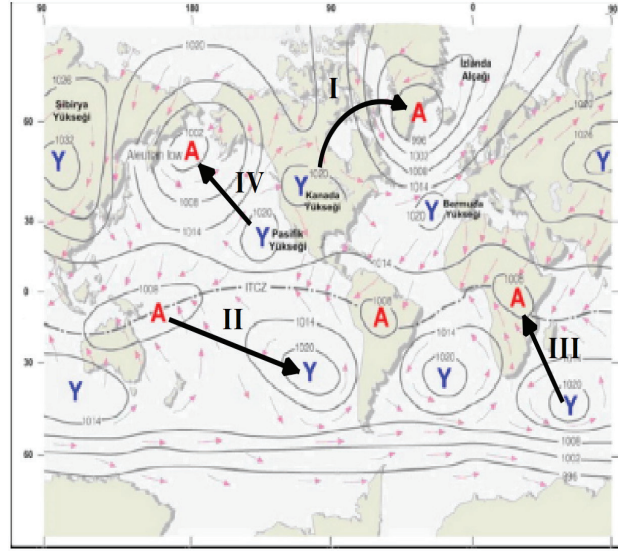

Elif, özdeş kaplara eşit miktarda şekilde görüldüğü gibi dondurma koyup özdeş el fenerlerini farklı açılarla dondurmaların üzerine tutuyor. Dondurmaların erime süreleri arasında $2 > 3 > 1$ şeklinde bir ilişki olduğuna göre,

Fener ışınlarının dondurma üzerine düşme açıları hangisinde doğru gösterilmiştir?

- A) 1 2 3
- B) 1 2 3
- C) 1 2 3
- D) 1 2 3

12.

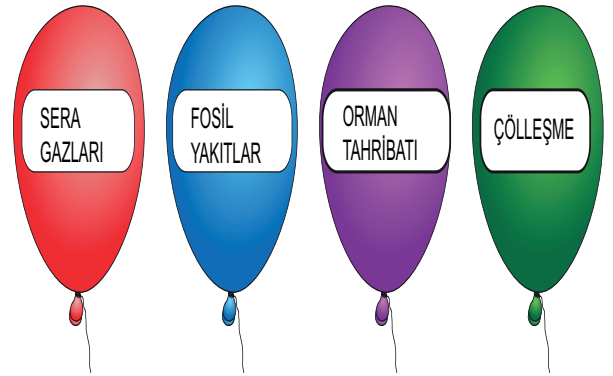

Bir yolcu uçağı, seferi sırasında yüksek irtifadaki hava akımı sayesinde saatte 1289 kilometreye çıkarak hız rekoru kırdı.

Bir gazetede yayınlanan habere göre uçağın izlediğı yol hangisi olamaz?

- A) I B) II C) III D) IV

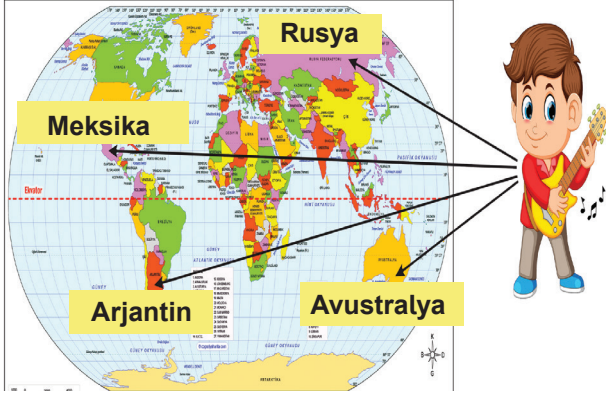
13.

Balon patlatma oyunu oynayan Ceren, küresel ısınmanın nedenlerinin yazılı olduğu balonları patlatırsa hangi renk balon elinde kalır?

- A) Kırmızı
B) Mavi
C) Mor
D) Yeşil

14. Selim'in çeşitli ülkelerde vereceği konser ve tarihleri tabloda gösterilmiştir.

Ülkeler	Tarih
Meksika	21 Ocak
Rusya	20 Temmuz
Arjantin	15 Mayıs
Avustralya	10 Aralık

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Selim, Meksika'da gerçekleştireceği konseri için kışlık kıyafetlerini yanında götürmelidir.
- B) Rusya'da öğle vaktinde vereceği konserde Selim'in gölge boyu kendi boyundan kısa olacaktır.
- C) Selim, Avustralya konserinin kar yağışı nedeniyle iptal olmasından endişelenmektedir.
- D) Selim, Arjantin konserine gittiğinde sararan ve dökülen ağaç yaprakları arasında fotoğraflar çektirir.

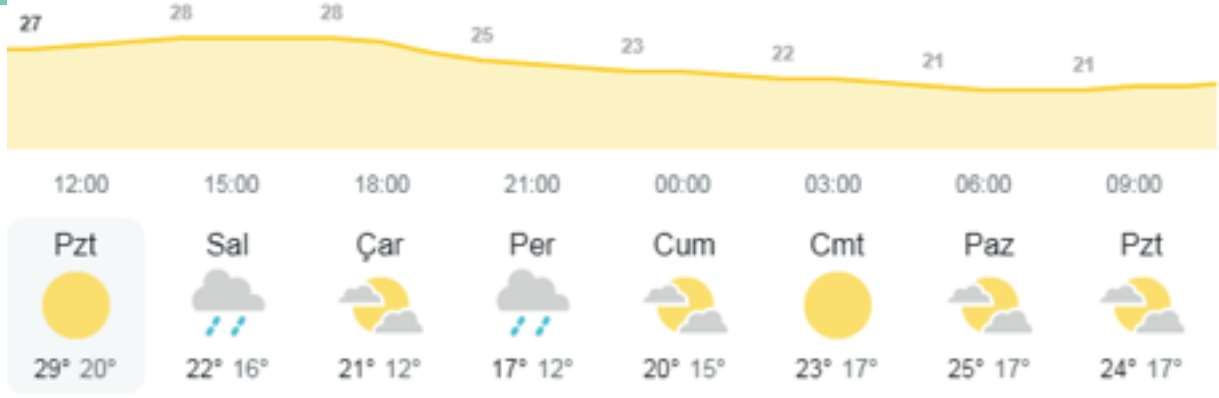
15. Nesli tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan tepeli pelikan ve küçük karabatak göçmen kuşları, Balıkesir'de bulunan Manyas Kuş Cenneti'nde üreyen türler arasındadır. Bu kuşlar gibi Dünya'nın farklı bölgelerinden gelen milyonlarca kuş türü de üreme, beslenme, yavrularını büyütme ve göçe hazırlamak için bu bölgeyi tercih etmektedir. Manyas'ta mart ayının başlarında başlayan hareketlilik eylül ayının sonuna doğru gittikçe azalır.

Metinde verilen bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkemizde mart-nisan ayı tepeli pelikan ve küçük karabatak cinslerinin üremesi için uygundur.
- B) Bir çok göçmen kuş ülkemizden yavrularıyla birlikte eylül ayı içerisinde ayrılır.
- C) Güney yarım küreden mart ayında ayrılan göçmen kuşların rotası ülkemize doğru olabilir.
- D) Kuşları gözlemlemek için en uygun dönem ülkemizin Güneş ışınlarını en eğik aldığı tarihtir.

16. Aşağıda bir şehrin farklı gün ve saatlerine ait sıcaklık ve hava durumu görseli verilmektedir.

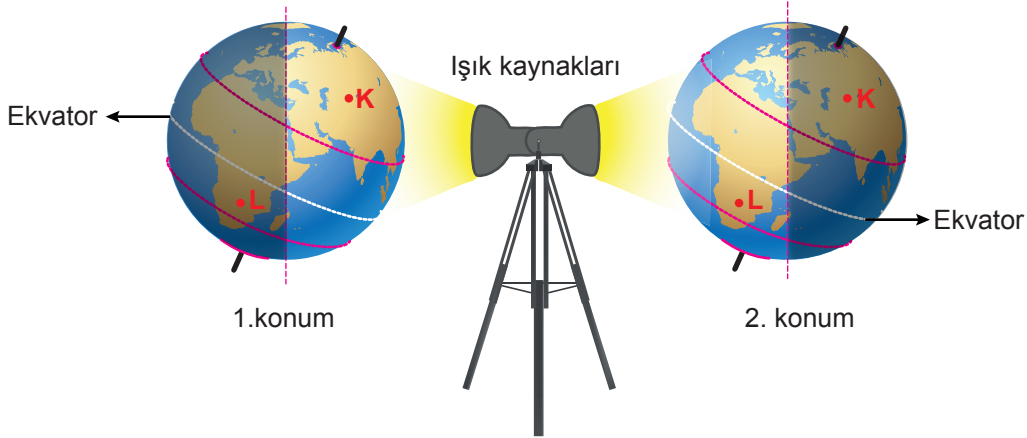
Görselden yararlanarak yapılan,

- Meteorologların verdiği bu bilgiler uzun süre içinde etkili olan kesin bilgilerdir.
- Görselde verilen bu bilgiler, yapılan bazı gözlem ve ölçümlere dayanmaktadır.
- Şehre ait bir haftalık hava sıcaklıkları ve olayları günler içinde değişebilmektedir.

yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

17. Dünya'nın Güneş etrafında dolanırken bulunduğu iki farklı konumu gösteren aşağıdaki model hazırlanmıştır.

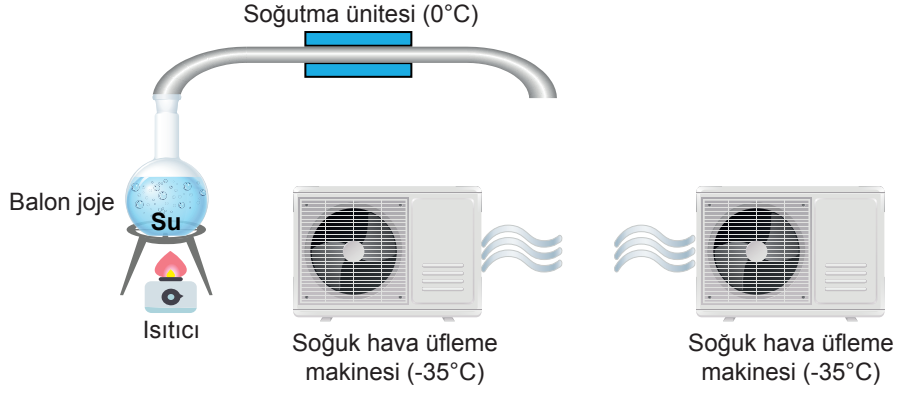

Hazırlanan modelde Dünya'nın konumlarına göre K ve L noktaları için aşağıdaki çıkarımlardan hangisi doğrudur?

- A) 1. konumda K noktasında ilkbahar mevsimi yaşanır.
B) 1. konumda L noktasındaki gündüz süresi 2. konumdakinden daha uzundur.
C) 2. konumda L noktasındaki gölge boyu K noktasındakinden daha kısadır.
D) 1. konumdan 2.konuma gelene kadar K noktasında birim yüzeye düşen enerji miktarı azalır.

18. Hava olayları ile ilgili hazırlanan aşağıdaki deney düzeneğindeki araçlar çalıştırılarak gözlem yapılıyor.

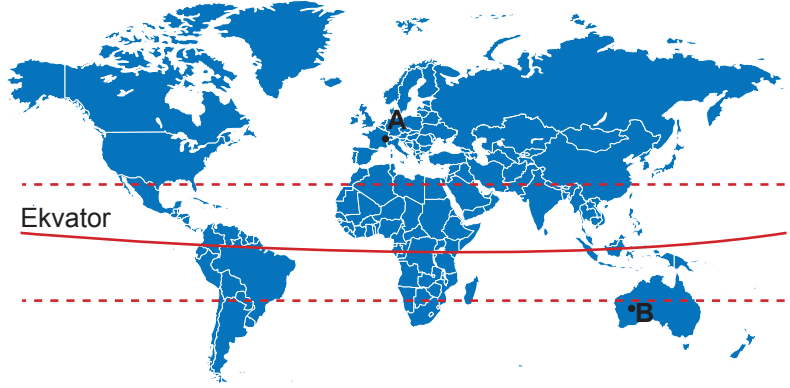
Deneyin başından sonuna kadar,

- I. Yağmur
- II. Dolu
- III. Kırağı

olaylarından hangilerinin oluşumları gözlemlenebilir?

- A)Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

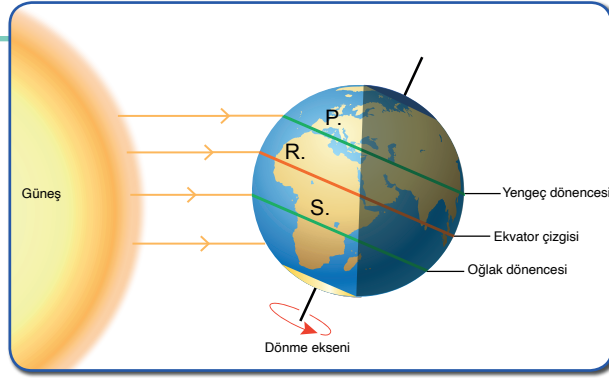
19. Aşağıda Dünya üzerinde A ve B şehirleri işaretlenmiştir.

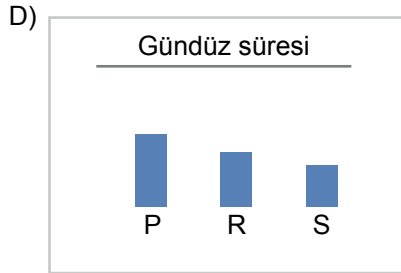
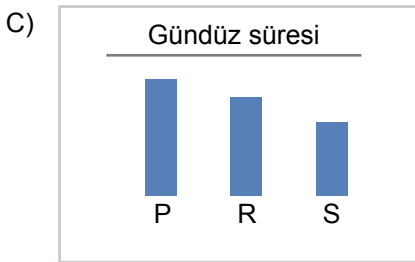
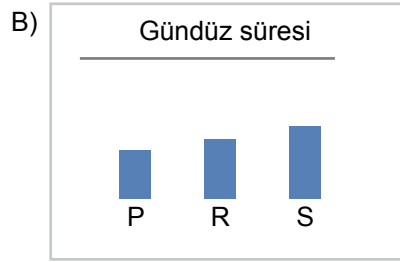
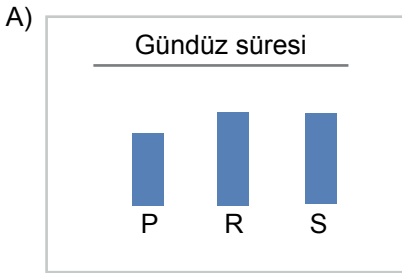
Bu iki şehir ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) 21 Aralık'ta B şehrinde kış mevsimi başlar.
- B) 21 Haziran'dan itibaren A şehrinde gündüz süreleri uzamaya başlar.
- C) 21 Mart'ta her iki şehirde de gece ve gündüz süreleri arasındaki fark sıfırdır.
- D) 23 Eylül'de A şehrinde birim yüzeye düşen güneş ışını B şehrine göre fazladır.

20. Aşağıdaki görselde Güneş'e göre konumu verilen Dünya'nın üzerindeki bazı noktalar gösterilmiştir.

Verilenlere göre aşağıdaki grafiklerden hangileri doğrudur?

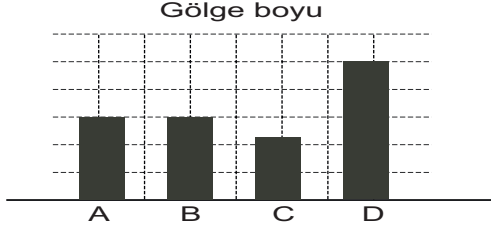

CEVAP ANAHTARI

1. Y,Y,D,D

2. B<A, A, AZDIR

3.

4. 1-11 KLİMATOLOJİ, 12-18 EKVATOR,19-31 EKSENEĞİKLİĞİ, 32-41 METEOROLOG 42-47 KIRAĞI, 48-56 KARADENİZ

5. GÖKYÜZÜ KALESİ: A-D-C YERYÜZÜ KALESİ: B-E-F

6. 1 Kuzey yarımküre 21 Mart-21 Haziran 2 Güney yarımküre 23 Eylül-21 Aralık

7. I.Aşama Y,Y,D II.Aşama Y,D,D, III.Aşama D,D,Y
1) Kübra 2) Kübra, Emin 3) Fatma, Melike

8. 1.D,2.Y,3.Y,4.D,5.Y,6.D,7.Y,8.D,9.D,10.D,

11.D,12.D,13.Y,14.D,15.Y,16.Y,17.Y,18.D,19.Y,20.D

21.D,22.D,23.Y,24.D,25.D,26.D,27.Y,28.D,29.D,30.D

31.D,32.Y,33.Y,34.D,35.D,36.D,37.Y

9. Sait: KYK,Yaz, 21 Haziran

Hacer: GYK,İlkbahar, 23 Eylül

Nisa: KYK, İlkbahar, 21 Mart

Ömer: GYK, Yaz, 21 Aralık

Ali: GYK, Yaz,21 Aralık

10. 4 numaralı anahtar

11. 1) 3, 2) 1,7,14,20 3)2,4,15 4)9,21,22 5)27 6)13,17
7) 5,28 8) 18,24 9) 6,15,16 10) 23 11) 8 12) 12 13) 11
14) 10,26 15) 25

12. 1) Y → Z, 2) Z

13. iklim: 1,5,7,8,11 Hava olayı: 2,3,4,9,10,14 Küresel iklim değişikliği: 6,12,13

14. 1) D 2) sonbahar 3) A ve C 4) B 5) A,B,C ve D

15. 1) kuzey yarım 2) güney yarım 3) A

4) düşüktür.

16. meteoroloji, seragazları, ekvator, atmosfer, klimatolog, yağmur şifre: mevsim

17. sebep 1 ve 5. İfade sonuç: 2,3,4,6 ve 7

18. 1) Yalnız Çağrı 2) Yalnız 1 3) Ayşe ve Fatma

19. 1) 21 haziran 2) 23 eylül

20. 1)d 2)g 3)e 4)h 5)a 6)b 7)c

21. D,D,Y,Y,Y

22. 5.çıkış

23. 1)1.bölge 2)2.bölge 3)2

24. 1)meteorolog 2) pazar 3)cuma 4)meteoroloji

25. sarı: 21 mart, pembe: 23 eylül, yeşil: 21 haziran ve mavi: 21 aralık

26. 1)kış, 2)mevsim, 3)güney, 4)ekvator 5)çiftçi, 6) iklim, 7)rüzgar, 8)klimatolog, 9)kar, 10)sera etkisi

27. 1)C 2)E 3)F 4)B 5)G 6)D 7)A

28. 1.şekil AB sonra YB ←

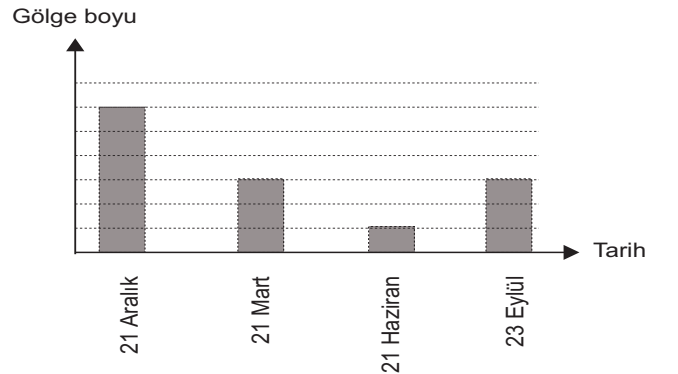
2.şekil YB sonra AB →

29. 1,3,5 ve 6. İfadeler hava olayı

2,4,7 ve 8. İfadeler iklim

30. a)Kuzey, b)Yaz, c)3, d)ilkbahar, e)1

31.

32. B

33. 1) 21 aralık 2)kısa 3)ekvator 4)1.durumda 5) sonbahar

34. 1) orman yangınları 2)doğal afetlerden sel,heyelan vb 3)sıcaklık artışı 4)kuraklık 5)asit yağmurları 6)mevsim oluşum tarihler vb verilen cevaplar.

35. soldan sağa

4)yağmur 5)sis 8)meteoroloji 10)kırağı

Yukarıdan aşağıya

1)klimatoloji 2)mevsim 3)havaolayı 6)dolu 7)çiy 9) iklim

36. 3.çıkış

37. 1) Kamer,ebru,gamze ve sait 2)ebru ve gamze 3) ebru

38.

1) D yengeç dönencesine dik gediği için

2) Y hava olayına örnektir.

3) D Güneş ışınlarının geliş açısı

4) Y Sadece ekinokslarda

5) Y hava olayları etkilidir.

6) D kutup dairelerinbde 6 ay gece 6 ay gündüz yaşanır

7) Y rüzgar soğuk havadan sıcak havaya doğru oluşur

8) D sera gazları güneş ışınlarını tuttuğu için sıcaklık artışına neden olur.

Kazanım Kavrama Test-1

1.C

2.B

3.D

4.B

5.B

6.D

7.B

8.B

9.C

10.B

11.B

12.C

13.B

14.B

15.D

16.D

17.B

18.B

19.B

20.C

Kazanım Kavrama Test-2

1.B

2.B

3.C

4.C

5.C

6.D

7.B

8.C

9.C

10.D

11.A

12.C

13.C

14.B

15.B

16.C

17.A

18.B

19.D

20.B

Kazanım Kavrama Test-3

1.A 15.D

2.D 16.C

3.C 17.D

4.A 18.B

5.D 19.C

6.A 20.B

7.A

8.C

9.B

10.C

11.A

12.B

13.D

14.C

8. SINIF

1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

Etkinlik 1

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Osmanlı ülkesindeki milliyetçi ayaklanmalar, başta Rusya olmak üzere birçok devlet tarafından desteklenmiştir.
- (.....) Din birliğini güçlendirerek müslümanların devletten ayrılmalarını önlemek isteyen düşünce akımı Turancılıktır.
- (.....) Islahat Fermanı ile bütün azınlıkları adalet, eşitlik ve özgürlük içinde bir arada tutma amaçlanmıştır.
- (.....) Kanunuesasi ile padişahın yetkileri ilk defa kısıtlanmıştır.
- (.....) Sanayileşen Avrupalı devletler hammadde ve pazar arayışına başlamışlardır.
- (.....) I. Meşrutiyet’i, I. Abdülhamit ilan etmiştir.
- (.....) Fransız İhtilali, azınlıkların Osmanlı Devleti’nden ayrılmasını engellemiştir.
- (.....) Kanunuesasi ilk Osmanlı anayasasıdır.
- (.....) Mustafa Kemal’in ailesi Karaman’dan Selanik’e göç etmiştir.
- (.....) Mustafa Kemal’in çocukluğu Manastır şehrinde geçmiştir.

Etkinlik 2

- II. Meşrutiyet’in ilanı
- Sanayi İnkılabı
- Tanzimat Fermanı
- Fransız İhtilali
- Islahat Fermanı
- Kanunuesasi’nin ilanı

Yukarıda verilen tarihi gelişmeleri aşağıdaki kutulara kronolojik olarak sıralayınız.

I	
II	
III	
IV	
V	
VI	

Etkinlik 3

XX. yy. başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti'ni gösteren haritaya bakarak, aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- (.....) İngiltere ve Fransa'nın Afrika'da sömürgeleri vardır.
- (.....) Osmanlı'dan ayrılarak bağımsızlıklarını ilan eden milletler olmuştur.
- (.....) Osmanlı Devleti'nin üç kıtada toprağı bulunmaktadır.
- (.....) Avrupa'da siyasi birlik vardır.
- (.....) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü yoktur.

Etkinlik 4

Aşağıda verilen açıklamalar ile ilgili kavramları eşleştiriniz.

Türk halkının ilk defa yönetime katıldığı olay
Sanayileşen devletler arasında rekabete yol açan olay
Avrupa'daki gelişmelerin önünü açan olay
Batıdaki yönetim ve yaşam tarzını Osmanlı ülkesinde uygulamaya çalışan akım
Rusya'nın Balkanlarda izlediği politika

Panslavizm
Batıcılık
I. Meşrutiyet
Sömürgecilik
Coğrafi Keşifler

Etkinlik 5

Trablusgarp	Bulgaristan	Osmanlıcılık	Milliyetçilik
Batıcılık	Kapitülasyonlar	Özgürlük	Mısır

Aşağıda verilen cümlelerde bulunan boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

- Osmanlı Devleti çok uluslu yapısından dolayı ..... akımından en çok etkilenen devlet olmuştur.
- Osmanlı Devleti 1912 Uşi Antlaşması ile Kuzey Afrika'daki son toprağı olan ..... kaybetmiştir.
- ..... Osmanlı Devleti'ni ekonomik yönden olumsuz etkilemiştir.
- ..... fikrini savunanlar,1876'da Meşrutiyet yönetimine geçilmesini sağladılar.
- ....., 31 Mart Olayı sırasında 1908'de bağımsızlığını ilan etti.

Etkinlik 6

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Fransız İhtilali'nin dünyaya yaydığı ve çok uluslu imparatorlukların parçalanmasına yol açan fikir hangisidir?
.....
- Osmanlı padişahı II. Abdülhamit'e II. Meşrutiyetin ilan edilmesi için baskı yapan cemiyetin adı nedir?
.....
- Sanayi İnkılabı hangi ülkede başlamıştır?
.....
- Türkleri milli bir duygu ile bir araya getirmeyi amaçlayan ve Milli Mücadele'nin başarıya ulaşmasında da etkili olan fikir akımı hangisidir?
.....
- Avrupa'da 18. yy.'dan itibaren etkili olmaya başlayan, önceki dönemlerin aksine bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünceyi temsil eden döneme ne ad verilir?
.....
- 19. yüzyılda milliyetçilik akımının etkisi ile devletin dağılmaya başlaması üzerine Osmanlı aydınları ülkeyi kurtarmaya yönelik Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batıcılık gibi fikirler ortaya atmışlardır. Amaçları devleti kurtarmak olsa da farklı görüşleri savunmuşlardır. Farklı görüşlerin ortaya çıkmasında fikirleri ortaya atanların ve savunanların yetişme tarzı etkili olmuştur.
Buna göre ülkenin kurtuluşu için farklı hatta birbirine zıt görüşler ortaya çıkmasının sebebi nedir?
.....
- II. Meşrutiyet döneminde ortaya atılan fikir akımlarından birisi de Osmanlıcılıktır. Bu fikri savunanlara göre Fransız İhtilali sonrası ortaya çıkan milliyetçilik fikri çerçevesinde tüm Osmanlı vatandaşları yasalar çerçevesinde eşit olacak hiç kimseye dilinden dininden ırkından dolayı ayırım yapılmayacaktı. Herkes anayasal güvence altında olacak ve böylece dağılmanın önüne geçilmiş olacaktı.
Buna göre Osmanlıcılık fikrini savunanların öncelikli amacı nedir?
.....

Etkinlik 7

Aşağıda Mustafa Kemal'in eğitim hayatı süresince gittiği okullar ve bu yıllarda yaşadığı bazı gelişmeler karışık olarak verilmiştir. Verilen gelişmelerin harflerini uygun olan okulun kutusuna yazınız.

- A. Matematik öğretmeninden "Kemal" adını aldığı okuldur.
- B. Askerlik mesleğine duyduğu ilgiden dolayı ayrıldığı okuldur.
- C. Annesinin isteği üzerine gittiği okuldur.
- D. Mustafa Kemal'in milliyetçilik duygularının geliştiği okuldur.
- E. Mustafa Kemal'in en son bitirdiği okuldur.
- F. Askerlik mesleğine adım attığı okuldur.
- G. 1902'de teğmen rütbesiyle mezun olduğu okuldur.
- H. Babasının isteği üzerine gittiği okuldur.
- I. Edebiyata ve hitabete ilgi duymaya başladığı okuldur.
- İ. Mustafa Kemal'in askeri idadiden sonra başladığı okuldur.

Harp Okulu	
Selanik Mülkiye Rüştiyesi	
Harp Akademisi	
Şemsi Efendi Mektebi	
Manastır Askeri İdadisi	
Mahalle Mektebi	
Selanik Askeri Rüştiyesi	

Etkinlik 8

Mustafa Kemal'in eğitim hayatında etkili olan kişileri ve bu kişilerin Mustafa Kemal'i hangi alanda etkilediğini eşleştiriniz.

- (.....) Yüzbaşı Mustafa Bey
  - (.....) Kolağası Mehmet Tevfik Bey
  - (.....) Arkadaşı Ömer Naci
  - (.....) Yüzbaşı Nakiyüddin Bey
- A. Hitabet
  - B. Matematik
  - C. Fransızca
  - D. Tarih

Etkinlik 9

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Mustafa'nın doğduğu şehir olan Selanik Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki önemli şehirlerinden biriydi.
- (.....) Mustafa Kemal'in anne ve baba taraflarının soyu geçmişte Anadolu'dan Balkanlara iskan ettirilen Türkmenler'den gelmektedir.
- (.....) Mustafa Kemal'in annesi daha gelenekçi, babası ise daha yenilikçi bir kişiydi.
- (.....) Selanik şehri çok uluslu bir toplum yapısına ve zengin bir kültürel hayata sahipti.
- (.....) Mustafa Kemal'in doğduğu ev günümüzde Makedonya topraklarında bulunmaktadır.
- (.....) Atatürk sevgi, saygı duygularının hakim olduğu bir ailede yetişmiş, aile hayatını medeniyetin ve ilerlemenin esası olarak görmüştür.
- (.....) Atatürk'ün Şemsi Efendi Mektebi'nde gördüğü eğitim batı düşüncesini tanımasında etkili olmuştur.
- (.....) Atatürk'ün küçük yaşta babasını kaybetmesi ve yaşadığı sıkıntılar onun kişiliğinin şekillenmesinde etkili olmuştur.
- (.....) Atatürk'ün Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde ülke sorunları ile ilgili düşüncelerini cesaretle arkadaşlarına anlatması inkılapçı kişilik özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Etkinlik 10

Mustafa Kemal'in bitirdiği okulları sırasıyla yazınız.

Harp Okulu	Manastır Askeri İdadisi	Mahalle Mektebi	Şemsi Efendi Mektebi
------------	-------------------------	-----------------	----------------------

Selanik Askeri Rüştüyesi	Harp Akademisi	Selanik Mülkiye Rüştüyesi
--------------------------	----------------	---------------------------

I	
II	
III	
IV	
V	

Etkinlik 11

Aşağıdaki olayları ve kavramları çizerek eşleştiriniz.

Atatürk'ün Askeri İdadisi'nde iken Ömer Naci sayesinde ilgi duymaya başladığı alanlar
Mustafa Kemal'in çıkardığı ve 52 sayı yayınlanan gazetenin adı
Mustafa Kemal'in etrafına topladığı arkadaşları ile cesaretle konuşması ve onları tesiri altına alması
Annesinin isteği ile bir süre devam ettiği okulun adı
Mustafa Kemal'in tarih bilincini kazandığı okul

Manastır Askeri İdadisi
Mahalle Mektebi
Minber
Edebiyat ve hitabet
Liderlik

Etkinlik 12

Birlik	Teğmen	Kurmay Yüzbaşı	Çağdaşlık
Milliyetçilik	Çağdaş	Vatansever	Tarih

Aşağıda verilen cümlelerde bulunan boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

- Askeri okullar dönemin en iyi okulları arasında idi ve ülke sorunlarını çözmek isteyen ..... öğrenciler yetiştiriyorlardı.
- Şemsi Efendi Mektebi diğer okullara göre son derece ..... özellikler taşıyordu.
- Atatürk'ün öğretmenlerinden Kolağası Mehmet Tevfik Bey onda ..... bilincinin oluşmasında etkili olmuştur.
- Mustafa Kemal 1905'te Harp Akademisi'nden ..... olarak mezun oldu.
- XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesinde eğitimde ..... söz konusu değildi.

Etkinlik 13

Aşağıda Mustafa Kemal'in fikir hayatına etki eden Türk ve Fransız düşünce adamları ile ilgili bilgiler verilmiştir. Verilen bilgi kime ait ise cümlelerin altındaki boşluğa o düşünce adamının ismini yazınız.

Tevfik Fikret

Ziya Gökalp

Namık Kemal

Mehmet Emin
Yurdakul

Voltaire

Montesquieu

J. J. Rousseau

- Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal'in fikirlerini derinden etkilemiştir.

CEVAP

- Yazar ve filozoftur. Özellikle din ve düşünce özgürlüğü, insan hakları ile ilgili düşünceleri ile tanınır.

CEVAP

- "Vatan Şairi" olarak bilinir. Vatan sevgisini işlediği şiirleri ile Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

CEVAP

- Kuvvetler Ayrılığı ilkesini ortaya atan ve bunun önemine dikkat çeken düşünürdür.

CEVAP

- Yazar, düşünür ve filozoftur. Modern demokrasiye temel oluşturan toplumsal sözleşme öğretisiyle tanınır.

CEVAP

- Yurt ve ulus sevgisi, özgürlük, adalet kavramlarını işlediği şiirleri ile tanınır. Mustafa Kemal, bu kişi için "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." demiştir.

CEVAP

- Türkçülük akımını savunur. Atatürk, bu kişi için "Şiirlerinde bana milli benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum." demiştir.

CEVAP

Etkinlik 14

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Mustafa Kemal sadece Türk fikir adamlarının eserlerini okumuştur.
- (.....) Mustafa Kemal takip ettiği düşünce akımlarının ve düşünürlerin izleyicisi olarak kalmıştır.
- (.....) Mustafa Kemal’in yakından takip ettiği ve eserlerini okuduğu kişilerden biri de Namık Kemal’dir.
- (.....) Fransa’daki ihtilale savundukları düşüncelerle zemin hazırlayan Voltaire, Montesquieu gibi isimler Mustafa Kemal’in fikirlerine olumsuz etki etmişlerdir.
- (.....) Selanik şehrinin, Mustafa Kemal’in düşünce dünyasının oluşmasında ve gelişmesinde etkisi büyüktür.
- (.....) Mustafa Kemal’in farklı tarihlerde farklı yerlerde görev yapması devletin ve toplumun içinde bulunduğu durumu daha iyi anlamasını sağlamıştır.

Etkinlik 15

Mustafa Kemal’in çocukluğunu geçirdiği Selanik için “BATIYA AÇILAN KAPI” denmesinin nedenleri ne olabilir?

.....

.....

.....

Etkinlik 16

Gelibolu	Midye-Enez	Trablusgarp	Çanakkale
teşkilatlandırarak	silahlandırarak	Diplomasi	Demokrasi

Aşağıda verilen cümlelerde bulunan boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

- Mustafa Kemal 1911’de katıldığı ..... Savaşı’nda ilk savaş deneyimini kazanmıştır.
- Mustafa Kemal 1913’te atandığı Sofya Askeri Ataşe görevinde ..... alanında deneyim kazanmıştır.
- Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk’ta yerli halkı ..... düşmana karşı başarıyla savaştı.
- Mustafa Kemal, Balkan Savaşı’nda .....’da görev yapmıştır.
- Osmanlı Devleti, Birinci Balkan Savaşı sonunda ..... çizgisinin batısında kalan toprakları ve Edirne’yi Balkan devletlerine bıraktı.

Etkinlik 17

Aşağıda verilen ifadeleri okuyarak doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Mustafa Kemal askerlik mesleğine Harp Akademisi'ni bitirip genç bir teğmen olarak başladı.
- (.....) Mustafa Kemal Manastır'da görevli iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu.
- (.....) Selanik'te hazırlanan Hareket Ordusu'nun komutanı Mustafa Kemal'di.
- (.....) 31 Mart Olayı, Meşrutiyet yanlıları tarafından çıkartılmıştır.
- (.....) Arnavutluk Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan devletidir.
- (.....) Mustafa Kemal'in ilk görev yeri İstanbul'dur.
- (.....) Mustafa Kemal, Selanik Mülkiye mektebinden ayrılarak askeri okula gitmiştir.
- (.....) Mustafa Kemal, iyi derecede Fransızca bilmektedir.
- (.....) 1905 yılında Mustafa Kemal Harp Akademisi'nden mezun olmuştur.
- (.....) Makbule, Mustafa Kemal'in hayatta kalan tek kardeşidir.

Etkinlik 18

Verilen bilgilere göre Atatürk'ün kişilik özelliklerini yazınız.

- Sofya'da askeri ataşe iken Bulgaristan'da yaşayan Türklerin siyasi ve sosyal yapılarının yükseltilmesi için çalışmalar yapması.
.....
- Harp Akademisi'nde el yazması gazete çıkarması, ülke yönetimini sorgulaması, düşüncelerini kimseden çekinmeden cesaretle savunması.
.....
- Trablusgarp Savaşı'na gönüllü olarak katılması.
.....
- İlk görev yeri Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması.
.....
- Çanakkale Cephesi'nde düşmanın nereden çıkartma yapacağını önceden tahmin etmesi.
.....

Etkinlik 19

Verilen bilgilere uygun olan olayı, başlık olarak yazınız.

31 MART OLAYI

ŞAM GÜNLERİ

SOFYA ASKERİ
ATAŞELİĞİ

TRABLUSGARP
SAVAŞI

BALKAN
SAVAŞI

PİCARDİ
MANEVRALARI

SELANİK GÜNLERİ

1910 yılında
Fransa'da
düzenlenen
tatbikata
Osmanlı
Devleti'ni
temsilen
katılmıştır.

Burada gizlice
"Vatan ve
Hürriyet"
cemiyetini
kurmuştur.

Yerel halkı
örgütleyerek
İtalyanlara karşı
başarılı bir
direnış
sergilemiştir.

Selanik'ten
İstanbul'a gelen
Hareket
Ordusu'da
görev almıştır.

Merkezi
Manastır'da
bulunan 3.
Ordu'nun bu
şehirdeki biriminde
görevlendirildi.

Avrupa
devletlerinin
temsilcileriyle
görüşmüş ve
Türklerin
sorunları ile
yakından
ilgilenmiştir.

Edirne ve
çevresinin
kurtarılmasında
aktif bir şekilde
rol oynamıştır.

Etkinlik 20

Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'na kadar bulunduğu görevleri kronolojik olarak sıralayınız.

GÖREVLERİ

Balkan Savaşları

Şam 5. Ordu

31 Mart Olayı

Sofya Askeri Ataşeliği

Trablusgarp Savaşı

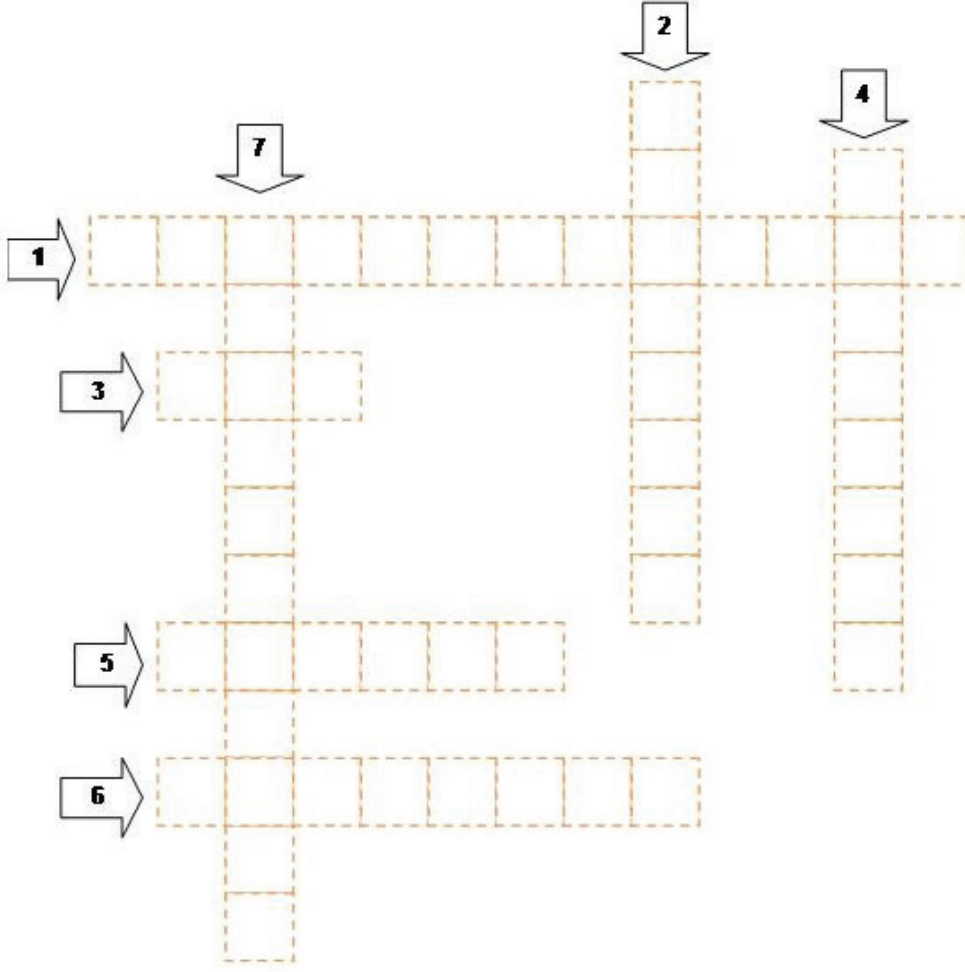
Manastır 3. Ordu

KRONOLOJİK SIRALAMA

--	--	--	--	--	--

Etkinlik 21

Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

1. İtalyan işgali altındaki Derne ve Tobruk'ta gönüllü olarak savaşması Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?
2. Geleceğe yönelik olarak belli amaçları ve hedefleri olması Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?
3. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri neresidir?
4. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurarak insanları etrafında toplaması Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?
5. Çanakkale ve Suriye'de Mustafa Kemal hangi alanda başarılar elde etmiştir?
6. Mustafa Kemal'in hem öğrenci olarak hem de askeri görevle bulunduğu şehir hangisidir?
7. Mustafa Kemal ilk askeri başarısını nerede elde etmiştir?

TEST 1

1. Osmanlı yönetimi, devletin dağılmaya doğru olan gidişatını önleyebilmek amacıyla 19. yüzyıl içerisinde önce Tanzimat Fermanı'nı ardından da Islahat Fermanı'nı ilan etti. Bu fermanlar, Osmanlı toplumu içerisindeki Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında eşitlik sağlamayı amaçlıyordu.

Buna göre, Tanzimat ve Islahat fermanlarının istenen amaçlara ulaşamadığını aşağıdakilerden hangisi gösterir?

- A) Azınlık ayaklanmalarının çıkması
- B) Kanun üstünlüğüne geçilmesi
- C) Demokratik yönetim için adım atılması
- D) Ülkede eğitim birliğinin sağlanamaması

2. Osmanlı Devleti farklı uluslardan meydana gelen bir toplumsal yapıya sahipti. Bu yapı içerisinde dil, din, kültürel özellikler de birbirinden farklıydı. Uzun yüzyıllar birlikte yaşayan halklar içinde 1789 Fransız İhtilali'nden sonra yayılan milliyetçilik akımının etkisiyle isyanlar başlamıştı.

Buna göre, Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemesinin sebebi nedir?

- A) İnanç özgürlüğünün olması
- B) Avrupa ile kültürel etkileşim halinde olması
- C) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
- D) Avrupa ile ticari ilişkilerin gelişmesi

3. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarabilmek amacıyla ortaya atılan fikir akımlarından biri de İslamcılık fikriydi. Ancak bu fikir akımı yaşanan bazı gelişmeler sonucunda etkili olamamış ve başarısızlığa uğramıştır.

İslamcılık fikir akımının etkisiz olacağı ve devleti kurtaramayacağı hangi gelişme ile anlaşılmıştır?

- A) Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde başarısız olması.
- B) Balkanlarda yaşayan milletlerin bağımsızlık için isyanlar başlatmaları.
- C) Sanayileşen ülkeler arasındaki sömürge elde etme yarışı.
- D) I. Dünya Savaşı sırasında bazı Arap liderlerinin İngilizler ile iş birliği yapması.

4. 19. yy. içerisinde Osmanlı Devleti'nde yaşanan olumsuz gelişmelerden biri de Düyun-u Umumiye İdaresi'nin açılması olmuştur. 1881 yılında Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde açılan bu kurum Avrupa devletlerinin temsilcilerinden oluşmaktaydı.

Verilen bu durum Osmanlı Devleti'nin hangi alanda yaşadığı olumsuz gelişmelerin sonucudur?

- A) Hukuk
- B) Ekonomi
- C) Askeri
- D) Eğitim

5. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla devletin sınırları içerisinde yaşayanları hangi din veya milletten olursa olsun kaynaştırarak tek bir millet oluşturmayı amaçlar.

Buna göre, Osmanlı Devleti'ni kurtarabilmek için ortaya atılmış olan fikir akımı hangisidir?

- A) Türkçülük
B) Batıcılık
C) İslamcılık
D) Osmanlıcılık

6. İngiltere'de başlayan sanayileşme daha sonra Avrupa ülkelerine yayıldı. Fabrikalar çoğaldı. Bol ve ucuz mal üretimi sağlandı. Sanayileşen ülkeler için hammadde ve ürettikleri mallar için pazar bulma önemli bir sorun haline geldi.

Buna göre:

- I. Çok uluslu devletler dağılma sürecine girdi.
II. Sanayileşen ülkeler sömürgecilğe başlamıştır.
III. Osmanlı Devleti gibi ülkeler pazar durumuna geldiler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III.
B) I ve II.
C) II ve III.
D) I, II ve III.

7. 1876'da ilan edilen Kanunuesasi ile Osmanlı Devleti'nde yeni bir döneme geçilmiş oldu. Bu yeni dönem, padişahın tek kişi egemenliğinin devam ettiği ancak bu egemenliğin halk tarafından denetlendiği bir yönetim anlayışı getirmiştir. Artık padişah kendi isteklerine göre değil anayasada verilen yetkilere göre ülkeyi yönetebilecekti. Kanunuesasi'ye göre padişah Mebusan Meclisi'ni açma kapama, çıkarılan yasaları onaylama, kişileri sürgüne gönderme gibi yetkilere sahipti.

Buna göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Milli bağımsızlık gerçekleşmiştir.
B) Padişahın denetlenmesi güçleşmiştir.
C) Meşrutiyet yönetimine geçilmiştir.
D) Padişah ve halk yönetimde eşittir.

8. Avrupa'da yaşanan Reform hareketleri insanların hayatlarını etkiledi. Reform bilime verilen değeri ön plana çıkararak dinin etkisinde olmayan özgür bir araştırma ortamının oluşmasına katkı sağladı. Böylece deney ve gözleme dayanan bilimin önü açılmış oldu.

Buna göre, Reform hareketi hangisine yol açmamıştır?

- A) Skolastik düşüncenin yaygınlaşmasına
B) Bilimin laikleşmesine
C) Deney ve gözlemin önem kazanmasına
D) Özgür düşüncenin gelişmesine

9. I. Meşrutiyet'in ilanında aşağıdaki cemiyetlerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
B) Jön Türkler (Genç Osmanlılar)
C) İttihat ve Terakki Cemiyeti
D) Düyun-u Umumiye

10. Avrupa'nın zenginleşmesini, altın ve gümüş gibi değerli madenlerin Avrupa'da bollaşmasını sağlayan, sermaye birikimini artıran gelişme hangisidir?

- A) Sanayi Devrimi
- B) Rönesans
- C) Fransız İhtilali
- D) Coğrafi Keşifler

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin parçalanmasında etkili olmamıştır?

- A) Fransız İhtilali
- B) Sanayi Devrimi
- C) Sömürgecilik
- D) Tanzimat Fermanı

12. I. Fransız İhtilali
II. Sanayi İnkılabı
III. Rönesans
IV. Reform

Yukarıdakilerden hangilerinin sonuçları XIX. ve XX. yy'da devletlerin sınırlarının şekillenmesinde etkili olmuştur?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) III ve IV.
- D) I, III ve IV.

13. "Çağdaş batı toplumlarında gelişen düşünce, yönetim biçimi ve yaşam tarzını uygulayarak ülkemizin kalkınmasını sağlamalı ve dağılmayı önlemeliyiz."

Bu görüşü savunan Osmanlı aydınının hangi fikir akımını desteklediği söylenebilir?

- A) Batıcılık
- B) Osmanlıcılık
- C) İslamcılık
- D) Türkçülük

14. Mustafa Kemal'in hayatında eğitim gördüğü şehirlerin, bu şehirlerde yaşadığı olayların, tanıştığı kişilerin etkisi çok büyüktür.

Buna göre, Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü şehirler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İstanbul
- B) Manastır
- C) Sofya
- D) Selanik

15. Mustafa'nın askerlik mesleğine yönelmesinde Selanik sokaklarında gördüğü asker üniformalı kişilerin de etkisi büyük olmuştur.

Buna göre, Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde etkili olan faktör hangisidir?

- A) Ailesinin isteği
- B) İçinde bulunduğu çevre
- C) Öğretmenlerinin yönlendirmesi
- D) Ekonomik beklentileri

16. Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü yıllarda Osmanlı Devleti'nde medreseler, batı tarzı eğitim veren okullar, azınlık okulları, askeri okullar bulunmaktaydı. Bunların her biri kendi amaçları doğrultusunda eğitim yapabiliyorlardı.

Buna göre, Osmanlı'daki eğitim sistemi hakkında nasıl bir yorum yapabiliriz?

- A) Osmanlı'da özgür bir eğitim ortamı vardır.
- B) Farklı inançlara öğrenim hakkı tanınmamıştır.
- C) Bu okulların en iyisi askeri okullardır.
- D) Osmanlı Devleti'nde eğitim birliği yoktur.

17. Küçük Mustafa'nın okula başlayacağı zamanlarda aile içerisinde nasıl bir eğitim alması gerektiği konusunda tartışma çıktı. Annesi ilahilerle okula başlamasını ve daha geleneksel, dini ağırlıklı bir eğitim almasını; babası ise daha modern, yeni yöntemlere göre bir eğitim almasını istiyordu. Annesinin isteği doğrultusunda ilk olarak Mahalle Mektebinde okula başladı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa, ilk olarak babasının istediği okulda eğitime başlamıştır.
- B) Ailesi Mustafa'nın eğitim hayatına önem vermektedir.
- C) Ailede Mustafa'nın eğitimi konusunda görüş ayrılığı vardır.
- D) Selanik'te farklı eğitim veren okullar bulunmaktadır.

18. Atatürk aile hayatını medeniyetin ve ilerlemenin esası olarak görmüş ve bu konuya büyük önem vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bunun göstergesi olamaz?

- A) Eşyle beraber yurt gezilerine katılması
- B) Askeri okula giderken annesinin iznini alması
- C) Atatürk'ün Türk Medeni Kanunu'nu hazırlatması
- D) Askeri okul sınavlarına gizlice girmesi

19. Askerlik, Mustafa'nın çocukluğundan beri hayalini kurduğu bir meslekti. Yüce ve onurlu bir görev olarak gördüğü askerliğe ulaşabilmek için eğitim hayatını da askeri okullarda geçirdi.

Buna göre hangisi bu okullardan biri değildir?

- A) Harp Okulu
- B) Mülkiye Rüştiyesi
- C) Askeri İdadi
- D) Harp Akademisi

20. Mustafa Kemal, Manastır'dan sonra öğrenim hayatına devam etmek için İstanbul'a Harp Okulu'na gelmiştir. Burada öğrenim hayatını sürdürürken bir taraftan da siyasi olayları yakından takip etmiş, kötü gidişatı görmüştür. Bu kötü gidişata engel olmak için arkadaşlarıyla toplantılar yapmıştır. Şehrin kültürel yapısı Mustafa Kemal'in hem yerli hem de yabancı basını takip etmesini sağlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde olumsuzlukların yaşandığı
- B) Mustafa Kemal'in İstanbul'a askeri okul için geldiği
- C) Mustafa Kemal ve arkadaşlarının yaptığı çalışmaların Osmanlı Hükümetini rahatsız ettiği
- D) İstanbul'un, Mustafa Kemal'in kültür hayatını etkilediği

TEST 2

1. Mustafa Kemal'in doğduğu ve 1896 yılına kadar kaldığı Selanik değişik ırka ve dine mensup Osmanlı halklarının yaşadığı bir şehirdi.

Şehrin bu durumu Mustafa Kemal üzerinde nasıl bir etki yaratmıştır?

- A) Ülke sorunlarıyla ilgilenme
- B) Farklılıklara saygı duyma
- C) Milliyetçi karakter kazanma
- D) Tarih bilinci kazanma

2. Mustafa Kemal'in hayatında ve kişilik özelliklerinin şekillenmesinde öğretmenlerinin özel bir yeri vardır. Onu etkileyen öğretmenler aydın, ülke sorunlarına duyarlı, alanlarına hakim öğretmenlerdi. Derslerde sık sık ülkenin içinde bulunduğu duruma değiniyorlar vatan ve millet sevgisi ile dolu öğrenciler yetiştirmeye çalışıyorlardı.

Bu durumun Mustafa Kemal'e aşağıdaki özelliklerden hangisini kazandırması beklenemez?

- A) Vatansever olma
- B) Ülke sorunlarına duyarlılık
- C) Bilinçli olma
- D) Geleneklere bağlılık

3. Mustafa Kemal bir gazeteye verdiği röportajda "Annem ilahilerle okula başlamamı ve geleneksel mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Babam o zamanlarda yeni açılan Şemsi Efendi Mektebine gitmemi ve yeni yöntemlere göre okumamı arzuluyordu. Babam bu işi ustaca çözdü. İlk önce annemin isteği doğrultusunda törenle mahalle mektebine başladım. Bir süre sonra Şemsi Efendi Okulu'na yazıldım." demiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ailesi okumasını istemektedir.
- B) Eğitim birliği yoktur.
- C) Mustafa asker olmayı arzulamaktadır.
- D) Demokratik bir ailesi vardır.

4. Mustafa Kemal'in Harp Akademisi yıllarında fikirlerini cesaretle yaymaya çalıştığı, kendini birçok konuda geliştirmek için büyük çaba sarf ettiği, ülke sorunları ile ilgilendiği bilinmektedir.

Buna göre aşağıdaki faaliyetlerden hangisi bu amaçlara uygun olarak yapılmış olamaz?

- A) Fransızca gazete ve dergileri takip etmesi
- B) Arkadaşları ile el yazması gazete çıkarması
- C) Harp Akademisi'nden beşincilikle mezun olması
- D) Arkadaşları ile konferans niteliğinde konuşmalar yapması

5. Mustafa Kemal, Manastır Askeri Lisesi'nde iken onu en çok etkileyen olay 1897 yılında başlayan Osmanlı – Yunan Savaşı'dır. Osmanlı Devleti başarılı olmasına rağmen masa başında yapılan görüşmelerde istediği sonucu elde edemedi. Bu durum Mustafa Kemal'in vatan sevgisi dolu yüreğinde üzüntüye neden oldu. Çünkü kendisi de bu savaşa gönüllü olarak katılmak istemiş ama başarılı olamamıştı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağımsız devlet kurma fikri oluşmuştur.
- B) Ülke sorunlarıyla ilgilenmektedir.
- C) Milliyetçilik duygusu gelişmiştir.
- D) Diplomasinin önemini anlamıştır.

6. Şemsi Efendi Mektebi modern bir anlayışa sahipti. Öğrenciler sıralarda oturmakta ve derslere aktif olarak katılabilmekteydi. Derslerde modern araç ve gereçler kullanılmaktaydı. Ders aralarında teneffüs, şehir gezileri gibi uygulamalar vardı. Okul yöneticileri ve öğretmenler zekasını takdir ettikleri Mustafa'dan son derece memnundular.

Buna göre Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Başarılı bir öğrencidir.
- B) Askerliğe ilgi duymaya başlamıştır.
- C) Çağdaş eğitim almaktadır.
- D) Akılcı bir yapı kazanmaktadır.

7. Kişilerin meslek seçiminde çeşitli faktörler etkili olmaktadır. Atatürk'ün doğduğu yıllarda ülke zor günler geçirmekteydi. Milliyetçilik akımının etkisiyle çıkan isyanlar, Avrupa'nın Osmanlı'ya karşı izlediği politikalar neticesinde büyük toprak kayıpları yaşanmaktaydı. Mustafa Kemal bunları gördükçe üzülüyordu. Ayrıca doğup büyüdüğü Selanik sokaklarında gördüğü üniformalı öğrencileri hayranlıkla izliyordu.

Buna göre Atatürk'ün askerlik mesleğini seçmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetenek ve becerileri
- B) Ailesinin istekleri
- C) Çevresel etkenler
- D) Örnek aldığı kişiler

8. Mustafa Kemal'in Harp Akademisi'nde aldığı eğitim onun vatan, millet ve Türklük fikirlerinin olgunlaşmasında ve batıya dönük "çağdaşlaşma" düşüncelerinin gelişmesinde önemli bir yere sahiptir. Ayrıca fikirlerini arkadaşlarına da anlatmak istemiş, okulda bu fikirlerini yaymak için onlarla bir gazete çıkarma girişiminde bulunmuştur.

Bu açıklamalara göre Mustafa Kemal'in aldığı eğitimin kişilik özellikleri üzerindeki etkisi ile ilgili hangi yorumu yapmak doğru olmaz?

- A) Çok yönlülüğü ön plana çıkmaktadır.
- B) Vatan ve millet sevgisi gelişmiştir.
- C) Liderlik vasıfları ön plana çıkmaktadır.
- D) Yeniliklere kapalı bir tutumu vardır.

9.

I	Şemsi Efendi Mektebi	Askerlik eğitimine başladığı okuldur.
II	Askeri Rüştiye	Çağdaş batı düşüncesi ile ilk kez tanıştığı okuldur.
III	Askeri İdadi	Tarih bilincinin oluşmaya başladığı okuldur.
IV	Harp Akademisi	Düşüncelerini yaymak için gazete çıkardığı okuldur.

Mustafa Kemal'in okuduğu okullarla ilgili karşısında verilen özelliklerden hangileri doğru değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

10. XIX. yüzyılda Osmanlı eğitim sisteminin durumu:

- I. Yabancılar ve azınlıklar ülkenin her tarafında çok sayıda okul açmış kendi çıkarlarına göre eğitim yapıyorlardı.
- II. Bir tarafta eski usulde eğitim yapan mahalle mektepleri ve medreseler diğer taraftan Avrupa usulünde eğitim veren okullar vardı.
- III. Devlet kendi açtığı okullar dışında diğer okulları denetleyemiyordu.
- IV. Okullarda müfredat birliği yoktu. Her okul kendi amaçlarına ve kendi usullerine göre eğitim yapıyordu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devlet eğitim kurumları üzerinde kontrol sağlayamamıştır.
- B) Azınlıklar ve yabancılar milliyetçi isyanları destekleyici eğitim yapmaktadır.
- C) Dünya görüşleri ve fikirleri uyuşmayan nesiller yetişmektedir.
- D) Osmanlı eğitim sistemi ülke sorunlarını çözmeye etkili olmaya başlamıştır.

11. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in fikir hayatına katkı yapmış unsurlardan biri değildir?

- A) Yaşadığı şehirler
- B) Öğretmenleri
- C) Kaldığı evler
- D) Arkadaşları

12. Mustafa Kemal Türk ve Fransız bir çok yazar ve düşünürü yakından takip etmiş, eserlerini okumuştur. Bu sayede kendi düşünce yapısını meydana getirmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal'in düşünce yapısı ile ilgili olarak hangisine ulaşabiliriz?

- A) Geleneklerine önem vermektedir.
- B) Özgün bir düşünce yapısına sahiptir.
- C) Başka düşünceleri taklit etmiştir.
- D) Sadece yabancı düşünürlerden etkilenmiştir.

13. Aşağıda verilen seçeneklerde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen kişilerden bazıları ve hangi konularda onu etkilediği eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tevfik Fikret - Özgürlük ve adalet
- B) Ziya Gökalp - Türkçülük ve milliyetçilik
- C) J. J. Rousseau - Kuvvetler ayrılığı
- D) Voltaire - İnsan hakları

14. Osmanlı'nın Balkanlardaki önemli şehirlerinin başında gelen Selanik çok uluslu bir toplum yapısına sahipti. İşlek bir limanı, Avrupa'nın önemli şehirleri ile demiryolu bağlantısı bulunmaktaydı. Farklı fikir akımlarının etkili olduğu bir şehirdi Selanik. Zengin ve hareketli bir kültürel hayatı vardı şehrin. İşte, Mustafa böyle bir şehirde dünyaya gelmiş, çocukluk yıllarını geçirmiş, ilk ve ortaöğrenimini burada tamamlamıştı.

Bu paragrafta, Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşumuna etki eden hangi unsurdan bahsedilmektedir?

- A) Okuduğu kitaplar
- B) Öğretmenleri
- C) Arkadaş çevresi
- D) Doğup büyüdüğü ortam

15. Mustafa Kemal gerek eğitim hayatı süresince gerekse eğitim hayatından sonraki süreçte sürekli kitap okurdu. Okuduğu kitapları detaylı bir şekilde inceler, notlar alır ve analiz ederdi. Özellikle Fransız yazarların eserlerini okuyup anlayabilmek için Fransızcasını geliştirmeye büyük çaba göstermiştir.

Anlatılan bu durumun Mustafa Kemal'e hangi özelliği kazandırması beklenemez?

- A) İnkılapçı
- B) Gerçekçi
- C) Gelenekçi
- D) Akılcı

16. Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençlik yılları Osmanlı Devleti'nin azınlık isyanları ile uğraştığı en buhranlı zamanlarına denk gelmiştir.

Böyle bir ortamın Mustafa Kemal'e;

- I. Milliyetçi duygularının gelişmesi
- II. Yabancı dil öğrenmeye karşı istekli olması
- III. Ülke sorunlarına karşı ilgi duyması
- IV. Askerlik mesleğini seçmek istemesi

gibi durumların hangilerinde etki ettiği söylenebilir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) I, II ve IV.
- D) I, III ve IV.

17. Mustafa Kemal, Harp Okulu'nda ve Harp Akademisi'nde zekâsı, yetenekleri ve üstün kişiliği ile kendisini arkadaşlarına ve hocalarına tanıtmış, onların içten sevgi ve saygısını kazanmıştı. Askerlik derslerine büyük ilgisi yanında matematiğe, edebiyata ve güzel söz söylemeye karşı da merakı ve eğilimi vardı. Harbiye'de ve Harp Akademisi'nde, memleket ve millet davaları ile ilgilenmesi, düşüncelerini cesaretle ifadeden çekinmemesi sebebiyle aydın ve inkılapçı bir subay olarak tanınmıştı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili olarak;

- I. Kişisel gelişimi ve davranışları tanınmasında etkili olmuştur.
- II. Başarılı bir askerlik hayatı geçirmiştir.
- III. Düşüncelerini gizli yollarla açıklamaya çalışmıştır.
- IV. Çok yönlü bir kişiliğe sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I ve IV.

18. Mustafa Kemal'in askeri başarılarından hangisi Milli Mücadele'nin lideri olarak kabul edilmesinde daha etkili olmuştur?

- A) Trablusgarp Savaşı
- B) II. Balkan Savaşı
- C) Kafkas Cephesi
- D) Çanakkale Cephesi

19. Manastır, Osmanlı Dönemi'nde Makedonya bölgesinin merkezi olup, konsolosluklar ve ticaret merkeziydi. Milliyetçilik akımının ve batılı devletlerin Osmanlı içişlerine karıştıklarının en net görüldüğü merkezdi. Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan kiliseleri aracılığı ile bölgeye hakim olmak istiyordu. Yabancı devletlerin Manastır'daki müdahaleleri Mustafa Kemal'in kafasında Türklerin geleceği ile ilgili soru işaretleri uyandırmıştır. Mustafa Kemal Askeri İdadide okuduğu yıllarda vatan şairi Namık Kemal ve eserlerinden etkilenmiş, eserlerinde Türkçülüğü öne çıkaran Mehmet Emin Yurdakul'u tanımıştır. J.J. Rousseau, Voltaire, Didero gibi Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okumuş, Batılılaşma, Çağdaşlaşma, Laiklik gibi fikirler edinmiştir.

Buna göre Manastır'da bulunduğu yıllarda edindiği izlenimler ve okuduğu eserlerden hangi fikri edinmemiştir?

- A) Meclis sisteminin nasıl işlediğini, meclis taktikleri, iktidar, muhalefet, kanun teklifi, yasa çıkarma konusunda fikirler oluşmaya başlamıştır.
- B) Batının Osmanlı üzerindeki emellerini yakından görmüş dünyadaki gelişmeleri ilk kez fark etmeye başlamıştır.
- C) Milliyetçilik akımının imparatorluklar üzerindeki yıkıcı etkisine şahit olmuş ve Osmanlı Devleti'nin geleceği ile ilgili ilk düşünceler meydana gelmeye başladı.
- D) Aydınlanma Çağı düşünürleri sayesinde akıl ve bilime dayalı düşünce sisteminin temellerini atmaya başlamıştır.

20. Mustafa Kemal, Osmanlı'nın çöküşe doğru gittiği yıllarda birçok önemli askeri görevde bulunmuş bir kişidir.

Mustafa Kemal, aşağıdaki şehirlerin hangisinde askeri görevde bulunmamıştır?

- A) Bingazi
- B) Selanik
- C) Manastır
- D) Şam

TEST 3

1. Mustafa Kemal 1913 yılında Sofya Ataşemiliterliği'ne atanmıştı. Sofya'da görev yaptığı günlerde Dünya Harbi'nin de iyiden iyiye yaklaştığı da hissediliyordu. Mustafa Kemal, Sofya'dan İstanbul'a uyarı niteliğinde mektuplar göndererek kesinlikle Almanlara güvenilmemesini, Almanların yanında savaşa girilmemesini, Almanların bu savaştan yenik ayrılacağını söylüyordu.

Verilen durumda, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin ön planda olduğunu söyleyebiliriz?

- A) İdealistlik
- B) Liderlik
- C) İleri görüşlülük
- D) Çok yönlülük

2. Mustafa Kemal, Balkan Savaşları sırasında Gelibolu Yarımadasında görev almıştır.

Üstlendiği bu görev onun ileride hangi savaşta başarılı olmasında etkili olmuştur?

- A) Kafkas Cephesi
- B) Çanakkale Savaşı
- C) Trablusgarp Savaşı
- D) Suriye Cephesi

3. 1911'de İtalyanlar Trablusgarp'ı işgal ettiğinde Osmanlı Devleti buraya ne karadan ne de denizden asker sevkıyatı yapabiliyordu. Daha önceden bölgeye geçmiş olan ve orada savaşan subaylardan biri de Mustafa Kemal'di. Mustafa Kemal, özellikle Derne ve Tobruk'ta yerel halkla birlikte İtalyanlara karşı büyük bir direniş göstermişti.

Bu metinde Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğine vurgu yapılmıştır?

- A) Örgütleyicilik
- B) İleri görüşlülük
- C) İdealistlik
- D) Planlılık

4. Mustafa Kemal ilk kez yayımlanmaya karşı örgütlediği yerli halk ile birlikte, başarıyla mücadele etmiş ve düşmanın ilerleyişini başarıyla durdurmuştur.

Yukarıda sözü edilen savaş hangisidir?

- A) Trablusgarp Savaşı
- B) Çanakkale Savaşı
- C) Balkan Savaşları
- D) I. Dünya Savaşı

5. Mustafa Kemal ilk görev yeri Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Teşkilatçılık
- B) Vatanseverlik
- C) Çok yönlülük
- D) Liderlik

6. Osmanlı Devleti I. Balkan Savaşı'nın çıkması üzerine İtalya ile Uşi Antlaşması imzalamış ve arasındaki savaşa son vermiştir. Ayrıca antlaşma ile Oniki Adayı geçici olarak İtalya'ya bırakmıştır.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir kararı almasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İtalya'ya savaş tazminatı ödememek
- B) Adaları Yunanistan'a kaptırmak istememesi
- C) İtalya ile ticari ilişkileri geliştirmek
- D) Balkan Savaşı'nda İtalya'nın desteğini almak

7. XX. yüzyıl başlarında siyasi birliğini sağlayarak sanayileşen İtalya sömürge arayışına başlamıştır. Bu sırada İngiltere ve Fransa gibi devletler sömürgecilikte oldukça ileri gitmişlerdi. İtalya bunlarla mücadele edebilecek düzeyde değildi. İtalya, Osmanlı Devleti'nin eski gücünde olmamasından yararlanarak kendisine oldukça yakın olan Trablusgarp'ı ele geçirmek istedi.

Buna göre İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmek istemesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Gelişen sanayisi için sömürge arayışı
- B) İngiltere ve Fransa'nın çok güçlü olması
- C) Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durum
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı ile meşgul olması

8. 1911'de İtalyanlar Trablusgarp'a saldırdı. Osmanlı Devleti burayı savunmak için asker gönderemedi. Çünkü karadan gönderse Mısır İngiliz işgali altındaydı. Denizden gönderebileceği güçlü bir donanması yoktu. Aralarında Mustafa Kemal'in de olduğu bir grup subay gönüllü olarak gizlice Trablusgarp'a gitti.

Mustafa Kemal'in gönüllü olarak gizlice Trablusgarp'a gitmesi onun hangi kişisel özelliğini gösterir?

- A) Liderlik
- B) Askeri dehası
- C) Vatanseverlik
- D) Disiplinlilik

9. Mustafa Kemal 12-18 Eylül 1910 tarihleri arasında Fransız ve İngiliz askerlerinin ortaklaşa düzenlediği askeri tatbikata gözlemci olarak katılmış ve tespit ettiği gözlem değerlendirmeleri ile dikkatleri çekmiştir. Hazırlamış olduğu raporunda gelecekteki yapılacak bütün savaşlarda hava kuvvetlerinin önemine dikkat çekerek güçlü hava kuvvetlerine sahip ülkelerin daha başarılı olacağını belirtmiştir.

Mustafa Kemal yaptığı bu tespitlerinde hangi kişilik özelliği ön plana çıkmaktadır?

- A) Vatanseverliği
- B) İleri görüşlülüğü
- C) Açık sözlülüğü
- D) Mantıklı oluşu

10. Gelişen sanayisi için sömürge arayan İtalya, 1911'de Osmanlı egemenliğinde bulunan Trablusgarp'a saldırdı. Bu durum karşısında Mustafa Kemal ve bazı genç subaylar, gönüllü olarak gizlice Trablusgarp'a gitmiştir. Mustafa Kemal, Trablusgarp'a varduktan sonra dağınık birlikleri toparlamış, yerli kabileleri teşkilatlandırarak güçlü bir direniş oluşturmuştur. İyi silahlanmış güçlü bir orduya karşı Mustafa Kemal, Trablusgarp'ta kazandığı başarılarından dolayı dönemin gazete ve dergilerine konu olmuştur.

Yukarıdaki açıklamaya göre, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliklerine sahip olduğunu söyleyebiliriz?

- A) Vatanseverlik - Teşkilatçılık - Askeri deha
- B) Vatanseverlik - Teşkilatçılık - İleri görüşlülük
- C) Milliyetçilik - Teşkilatçılık - Askeri deha
- D) Vatanseverlik - Çok yönlülük - Askeri deha

11. Mustafa Kemal, Ekim 1913'te Sofya Ataşemiliterliğine atandı. Şehirde bir çok yabancı konsolosluk bulunmakta idi. Şehirde tamamen batılı bir yaşam biçimi hüküm sürüyordu. Burada sık sık üst düzey toplantılar, balolar ve davetler düzenleniyordu. Mustafa Kemal bu davetlere katılıyor, Bulgar ve yabancı üst düzey kişilerle tanışma ve konuşma fırsatı buluyordu.

Buna göre;

- I. Batı kültürü hakkında bilgisi artmıştır.
- II. Diploması deneyimi kazanmıştır.
- III. Milliyetçilik akımının yıkıcı etkisini görmüştür.
- IV. Dünya siyaseti hakkında fikir edinmiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II.
- B) II ve IV.
- C) I, II ve III.
- D) I, II ve IV.

12. Mustafa Kemal Sofya'da bulunduğu sırada Türklerin yaşadığı yerleri ziyaret etmiş, onların haklarının savunulması ve geliştirilmesi için yoğun çaba sarf etmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği çıkarılabilir?

- A) Millet sevgisi
- B) Vatan sevgisi
- C) Açık sözlülük
- D) Planlılık

13. 1916'da ardi arkası kesilmeksizin gerçekleşen Rus taarruzlarını püskürterek Muş ve Bitlis'i kurtaran, Diyarbakır'ı koruyan Mustafa Kemal Paşa, tüm doğu illerinde de saygı görmüştü. Bu saygıdan dolayı peygamberler şehri Urfa'da 1917'de bir caddenin ismi Mustafa Kemal Paşa Caddesi olmuştur.

Yukarıda paragrafta Mustafa Kemal Paşa'nın hangi cephedeki başarısından söz edilmektedir?

- A) Suriye-Filistin
- B) Kafkas
- C) Çanakkale
- D) Galiçya

14. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin çalışmaları sonucunda padişah II. Abdülhamit, 23 Temmuz 1908'de Kanunuesasi'yi yürürlüğe koyarak II. Meşrutiyet'i ilan etti. Meşrutiyet yönetimine son vermek isteyenler ise 13 Nisan 1909'da İstanbul'da "31 Mart Olayı" adı verilen isyanı çıkarttılar.

Buna göre Osmanlı Devlet yönetimi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A) Anayasa yürürlüğe girmiştir.
- B) Saltanat sona ermiştir.
- C) Rejim karşıtı isyan çıkmıştır.
- D) II. Abdülhamit Meşrutiyet'i ilan etmiştir.

15. Mustafa Kemal Atatürk Osmanlı hükümeti emrinde aşağıdaki şehirlerden hangisinde görev yapmamıştır?

- A) İzmir
- B) Sofya
- C) Muş
- D) Çanakkale

16. I. Genç Osmanlılar

II. İttihat ve Terakki Cemiyeti

III. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti

IV. Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti

Mustafa Kemal'in, askerlik ve siyasetin birbirinden ayrılması gerektiğini düşündüğü için fikir ayrılığına düşüp ayrıldığı cemiyet verilenlerden hangisidir?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

17. "Size ben taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve başka komutanlar gelebilir."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözünde hangi kişilik özelliği ön plana çıkmaktadır?

A) İnkılapçılık

B) İleri görüşlülük

C) Ümitsizliğe yer vermeme

D) Çok yönlülük

18. **Mustafa Kemal'in ilk görev yeri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İstanbul

B) Çanakkale

C) Şam

D) Samsun

19. Mustafa Kemal Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasını kaygıyla izlemiş, Osmanlı İmparatorluğu'nun asla savaşa girmemesi gerektiğini savunmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal Atatürk'ün hangi kişilik özelliğine sahip olduğu söylenebilir?

A) İleri görüşlülük

B) Liderlik

C) İdealist olma

D) Teşkilatçılık

20. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sonuçları Osmanlı Devleti'ni ekonomik açıdan olumsuz etkilemiştir?**

A) Fransız İhtilali

B) Sanayi Devrimi

C) Tanzimat Fermanı

D) Kanunuesasi'nin ilanı

21. Ali Rıza Efendi'nin ailesi; Osmanlı Devleti'nin Rumeli'yi iskân siyaseti doğrultusunda, Anadolu'dan göç ettirilerek Makedonya'da Manastır ilinin Debre-i Bâlâ Sancağı'na yerleştirilmiş Kocacık Yörüklerindedir. Zübeyde Hanım'ın ataları, Fatih Sultan Mehmet döneminde, Konya yöresinden Rumeli'ye göç ettirilmiş 'Konyarlar' diye adlandırılan Türkmenlerdendir. Aile Langaza'ya Vodina'dan gelmiş, oradan da Selanik'e göç etmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili olarak;

- I. Anne ve baba tarafından soyu konar-göçer Türkmenlere dayanmaktadır.
- II. Ataları uzun yıllar Balkan coğrafyasında yaşamıştır.
- III. Anne tarafından ataları XIX. yüzyılın başlarında Rumeli'ye göç etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

22. Ali Fuat (Cebesoy) Harp Okulu yıllarında Mustafa Kemal'i şöyle anlatıyor:

"...Fikirlerimizi, toplamı binleri aşan Harp Okulu öğrencilerine aşılacak için daha kurmay sınıflarına geçmeden gizli bir teşkilat kurmuş birkaç arkadaşın da gayreti ile el yazısı iki nüsha dergi çıkarmıştık. Önderimiz Mustafa Kemal'di. Gelebilecek sorumluluğun en büyük yükü de onun omuzlarında idi. Hürriyet yolundaki faaliyetlerimize kurmay sınıflarında da devam etmeyi kararlaştırmıştık. Harp Akademisinin birinci sınıfının yanında ufak bir dersane vardı. Dergiyi bu dershanede hazırlıyorduk. Sonra gizlice elden ele dolaştırıyorduk."

Bu duruma göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gerçekleştirdikleri etkinliklerle Harp Okulu öğrencileri kendilerini farklı alanlarda yetiştirmeyi amaçlamıştır.
- B) Ali Fuat (Cebesoy) Harp Okulu yıllarında yapmış oldukları faaliyetlerin yanlış olduğunu ifade etmektedir.
- C) Eğitim-öğretim sürecindeki eksiklikler çeşitli faaliyetler ile tamamlanmaya çalışılmıştır.
- D) Arkadaşları arasında Mustafa Kemal, liderlik özelliği ile farklılığını ortaya koymuştur.

23. Mustafa Kemal, Selanik Askerî Rüştiyesinde Fransızca Öğretmeni Yüzbaşı Nakiyüddin (Yücekök) Bey'le yıllar sonra karşılaştığımda şunları söylemiştir:

“Bununla beraber hatırlamak lâzımdır ki, o dönemde, bizi bugün için yetiştirmeye çalışan hakikî ve fedakâr öğretmenler, eğiticiler eksik değildi. Onların bize verdikleri ilham elbette esersiz kalmamıştır. Şimdi burada bir saygı değer kişiye tesadüf ettim. O, benim rüştiye birinci sınıfında öğretmenim idi. Bana henüz basit şeyler öğretirken gelecek için ilk fikirleri de vermişti. Efendiler, izah etmek istiyorum ki ilk ilham ana baba kucağından sonra mektepteki eğiticinin lisanından, vicdanından, terbiyesinden alınır.”

Bu duruma göre Mustafa Kemal'le ilgili olarak;

- I. Eğitimin bireylerde kalıcı izler bıraktığını vurgulamıştır.
- II. Eğitim-öğretimin birleştirilmesi gerektiğini savunmuştur.
- III. Öğretmenlerini minnet ve şükranla anmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

A) Yalnız I	B) Yalnız II
C) Yalnız III	E) I ve II

24. Manastır Askerî İdadisinde okuduğu sırada genç Mustafa'yı etkileyen önemli olaylardan biri de 1897 yılının başlarında çıkan Türk-Yunan Savaşı'dır. Manastır tam bir seferberlik içindeydi. Sokaklar adam almaz olmuştu. Erkekler davul zurna sesleri arasında askere çağrılıyor, sokaklarda öğrenciler ellerinde bayraklarla yürüyüş yapıyorlardı. Yakın dağlardaki Türk çeteleri Rumlarla kıyasıya dövüşmekteydi. Bir gece Mustafa Kemal ile bir arkadaşı gönüllü olarak askere gitmek amacıyla okuldan kaçtı. Lakin öğrenci oldukları anlaşılınca ikisi de okula geri gönderildiler.

Verilen bu durum Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişisel özelliklerinden hangisinin ön plana çıktığını ortaya koymaktadır?

A) Vatanseverliği	B) Çok Yönlülüğü
C) İnkılapçılığı	D) İleri Görüşlülüğü

25. Mustafa Kemal, çocukluk dönemindeki çiftlik günlerini şöyle anlatmıştır: “Babamın vefatı, bizi ayakta tutan kuvvetli bir desteğin yıkılması gibi bir şey oldu. Adeta kendimi yalnız hissettim. Dayım bize çok iyi davrandı. Acımızı unutturabilmek için gayret gösterdi. Allah razı olsun. Çiftlik hayatına karıştım. Tarla bekçiliği yaptığım da oldu. Makbule ile beraber bakla tarlasının ortasındaki bir kulübede oturduğumuzu ve kargaları kovmakla uğraştığımızı hiç unutmam. Dayım Hüseyin ağa bu işleri, sırf biz meşgul olalım diye buluyordu.”

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili olarak;

- I. Babasının yokluğunun kendisini sarstığı,
- II. Çiftlikteki yaşama uyum sağladığı,
- III. Lise eğitimine ara verdiği

yorumlarından hangileri yapılamaz?

A) Yalnız I	B) Yalnız II
C) Yalnız III	E) I ve II

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 1. ÜNİTE FASİKÜLÜ CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 1

D – Y – D – Y – D – Y – Y – D – D – Y

ETKİNLİK 2

I	Sanayi İnkılabı
II	Fransız İhtilali
III	Tanzimat Fermanı
IV	Islahat Fermanı
V	Kanunuesasi'nin ilanı
VI	II. Meşrutiyet'in ilanı

ETKİNLİK 3

D – D – D – Y – D

ETKİNLİK 4

Türk halkının tarihte ilk defa yönetime katıldığı olay	I. Meşrutiyet
Sanayileşen devletlerin arasında rekabete yol açan olay	Sömürgecilik
Avrupa'daki gelişmelerin önünü açan olay	Coğrafi Keşifler
Batıdaki yönetim ve yaşam tarzını Osmanlı ülkesine uygulamaya çalışan akım	Batıcılık
Rusya'nın Balkanlar'da izlediği politika	Panslavizm

ETKİNLİK 5

- Milliyetçilik
- Trablusgarp
- Kapitülasyonlar
- Osmanlıcılık
- Bulgaristan

ETKİNLİK 6

- Milliyetçilik
- İttihat ve Terakki Cemiyeti
- İngiltere
- Türkçülük
- Aydınlanma Çağı

ETKİNLİK 7

HARP OKULU	İ-G
SELANİK MÜLKİYE RÜŞTİYESİ	B
HARP AKADEMİSİ	E
ŞEMSİ EFENDİ MEKTEBİ	H
MANASTIR ASKERİ İDADİSİ	I - D
MAHALLE MEKTEBİ	C
SELANİK ASKERİ RÜŞTİYESİ	F-A

ETKİNLİK 8

B

D

A

C

ETKİNLİK 9

Y - D - D - D - Y - D - D - D - Y

ETKİNLİK 10

I	Şemsi Efendi Mektebi
II	Selanik Askeri Rüştiyesi
III	Manastır Askeri İdadisi
IV	Harp Okulu
V	Harp Akademisi

ETKİNLİK 11

Atatürk'ün Askeri İdadisi'nde iken Ömer Naci sayesinde ilgi duymaya başladığı alanlar	Edebiyat ve hitabet
Mustafa Kemal'in çıkardığı ve 52 sayı yayınlanan gazetesinin adı	Minber
Mustafa Kemal'in etrafına topladığı arkadaşları ile cesaretle konuşması ve onları tesiri altına alması.	Liderlik
Annesinin isteği ile bir süre devam ettiği okulun adı	Mahalle Mektebi
Mustafa Kemal'in tarih bilincini kazandığı okul	Manastır Askeri İdadisi

ETKİNLİK 12

- Vatansever
- Çağdaş
- Tarih
- Kurmay Yüzbaşı
- Çağdaşlık

ETKİNLİK 13

- Ziya Gökalp
- Voltaire
- Namık Kemal
- Montesquieu
- J.J. Rousseau
- Tefik Fikret
- Mehmet Emin Yurdakul

ETKİNLİK 14

Y – Y – D – Y – D – D

ETKİNLİK 15

- Avrupa'nın önemli şehirlerine ulaşım bağlantısının olması
- Batıda yayınlanan dergi, gazete gibi medya unsurlarının bu şehre ulaşabilmesi ve anında batıdaki gelişmelerden haberdar olması
- Selanik'in batıdaki gelişme ve yeniliklere açık bir şehir olması

ETKİNLİK 16

- Trablusgarp
- Diplomasi
- Teşkilatlandırarak
- Gelibolu
- Midye- Enez

ETKİNLİK 17

Y – D – Y – Y – D – Y – D – D – D – D

ETKİNLİK 18

Milliyetçilik - Liderlik - Vatanseverlik - Teşkilatçılık - Askeri deha

ETKİNLİK 19

PİCARDİ MANEVRALARI

1910 yılında Fransa'da düzenlenen tatbikata Osmanlı Devleti'ni temsilen katılmıştır.

ŞAM GÜNLERİ

Burada gizlice "Vatan ve Hürriyet" cemiyetini kurmuştur.

TRABLUSGARP SAVAŞI

Yerel halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı başarılı bir direniş sergilemiştir.

31 MART OLAYI

Selanik'ten İstanbul'a gelen Hareket Ordusu'da görev almıştır.

SELANİK GÜNLERİ

Merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu'nun bu şehirdeki biriminde görevlendirildi.

BALKAN SAVAŞI

Edirne ve çevresinin kurtarılmasında aktif bir şekilde rol oynamıştır.

SOFYA ASKERİ ATAŞELİĞİ

Avrupa devletlerinin temsilcileriyle görüşmüş ve Türklerin sorunları ile yakından ilgilenmiştir.

ETKİNLİK 20

- Şam 5. Ordu
- Manastır 3. Ordu
- 31 Mart Olayı
- Trablusgarp Savaşı
- Balkan Savaşları
- Sofya Askeri Ataşeliği

ETKİNLİK 21

- 1- VATANSEVERLİK
- 2- İDEALİST
- 3- ŞAM
- 4- LİDERLİK
- 5- ASKERİ
- 6- MANASTIR
- 7- TRABLUSGARP

TEST 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	C	D	B	D	C	C	A	B	D	D	A	A	C	B	D	A	D	B	C

TEST 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	C	C	A	B	C	D	A	D	C	B	A	D	C	D	D	D	A	A

TEST 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
C	B	A	A	C	B	D	C	B	A	D	A	B	B	A	B	C	C	A	B	A	D	B	A	C

